

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2024

Usklajeno z Ministrstvom za kulturo

Maria Lassnig, *Ellige Oberwassermalerei / Simultanmalerei / Malen mit 2 Händen*, 1991 (Naglo slikanje na vodi / Simultano slikanje / Slikanje z dvema rokama; *Hurried Painting on Water / Simultaneous Painting / Painting with 2 Hands*) © Maria Lassnig Foundation / Bildrecht, Dunaj/Vienna 2024

cankarjev dom

Ljubljana, februar 2024

*Natisnjeno na papirju, ki je izdelan
skladno z ekološkimi standardi za trajnostno rabo gozdnih virov*

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2024

SPLOŠNI PODATKI O CANKARJEVEM DOMU

Naziv: Cankarjev dom, kulturni in kongresni center

Sedež: Ljubljana

Naslov: Prešernova cesta 10, 1000 Ljubljana

Matična številka: 5099471000

Ident. št. za DDV in davčna številka: SI 27164136

Šifra proračunskega uporabnika: 35777, določeni proračunski uporabnik

Šifra dejavnosti: 90.040

Številka vpisa v sodni register: 10149200

T 01 24 17 100

S <http://www.cd-cc.si>

E info@cd-cc.si

Programa dela za leto 2024 so pripravili:

- ▶ Uršula Cetinski, generalna direktorica
- ▶ mag. Brigita Pečovnik, direktorica kongresno-komercialnega programa
- ▶ Karmen Klučar, direktorica tehničnega sektorja
- ▶ Rajko Kotnik, direktor poslovnega sektorja
- ▶ mag. Aleš Drenik, vodja programa resne glasbe, opere in baleta
- ▶ Bogdan Benigar, vodja programa jaza in glasb sveta do 31.12.2023
- ▶ Andrej Jaklič, vodja gledališkega in sodobnoplesnega programa
- ▶ Simon Popek, vodja filmskega programa
- ▶ Barbara Rogelj, vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa
- ▶ Katarina Hergouth, vodja razstavnega programa
- ▶ Saša Globačnik, vodja službe za trženje programa in odnose z javnostmi
- ▶ Irena Verdinek, koordinatorka programa
- ▶ Uroš Primc, samostojni strokovni sodelavec
- ▶ ter druge sodelavke in sodelavci iz Cankarjevega doma.

Jezikovni pregled: Sonja Vesel Košmrlj

Odgovorna oseba:

Uršula Cetinski, generalna direktorica

Ljubljana, 10. 4. 2024

ORGANI CANKARJEVEGA DOMA

Generalna direktorica:
Uršula Cetinski

Svet zavoda:

- ▶ Alma Čaušević
- ▶ Aleš Čerin (predsednik)
- ▶ Barbara Drnač
- ▶ Dušan Lakner
- ▶ mag. Bojan Kurež
- ▶ Aleš Novak
- ▶ Andraž Pöschl

Strokovni svet:

- ▶ Red. prof. Boštjan Botas Kenda
- ▶ izr. član prof. dr. Milček Komelj
- ▶ izr. prof. mag. Žanina Mirčevska
- ▶ Mateja Peric
- ▶ izr. prof. Marko Vatovec
- ▶ Barbara Rogelj (predsednica)
- ▶ Urška Sever

Cankarjev dom je javni zavod, ki ga je Vlada Republike Slovenije ustanovila kot osrednji slovenski kulturni center z namenom izvajanja kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti. S svojim programom zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega življenja, spodbujanje humanističnih in družbenih vrednot ter multikulturnega sodelovanja. Svoje poslanstvo uresničuje prek lastne produkcije in postprodukcije ter sodelovanja z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, stanovskimi združenji, pravnimi osebami zasebnega prava in samozaposlenimi ustvarjalci, ki delujejo na področju kulture. Z delovanjem pomembno prispeva k dostopnosti kulture najširšemu krogu obiskovalcev iz Slovenije in tujine, s programsko usmerjenostjo v svet pa utrjuje mednarodno sodelovanje.

Delovanje je sofinancirano iz proračunskih virov (javna služba), z nejavnimi prihodki javne službe in s prihodki dejavnosti na trgu.

Vsebina

PODLAGE ZA POSLOVANJE, DOLGOROČNI IN LETNI CILJI	6
ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA ZAVODA:	6
STRATEŠKE USMERITVE IN PLAN ZA LETO 2024	7
PROGRAM V LETU 2024	10
UVOD	10
KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA)	14
1 RESNA GLASBA, OPERA	14
1.1 Simfonična glasba	14
1.2 Glasbeno-scenska dela	25
1.3 Vokalna glasba.....	26
1.4 Komorna glasba	28
1.5 Sodobna glasba	33
2 DRUGA GLASBA	39
2.1 Glasbe sveta.....	40
2.2 Jazz in mejne glasbene zvrsti	39
2.3 Popularna glasba in šanson	47
3 UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE, PLES, BALET)	48
3.1 Slovenske gledališke koprodukcije	51
3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije.....	53
3.3 Gledališka gostovanja iz tujine.....	59
3.4 Plesne koprodukcije.....	56
3.5 Plesna gostovanja iz tujine.....	59
3.6 Folklor	62
4 FILMSKI PROGRAM	62
4.1 Filmski festivali.....	69

4.2 Filmski cikli	68
4.3 Filmska distribucija / sodelovanje z drugimi producenti ali distributerji	70
4.4 Naši filmi doma – premiere slovenskih filmov	70
4.5 Izredne projekcije	71
5 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM	71
5.1 Kulturna vzgoja.....	74
5.2 Ustvarjalnost mladih	94
5.3 Humanistika	95
6 RAZSTAVNI PROGRAM.....	106
6.1 Razstave v Galeriji Cankarjevega doma.....	1075
6.2 Razstave v Mali galeriji Cankarjevega doma	112
6.3 Razstave v Preddverjih CD in v Veliki sprejemni dvorani	114
PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE DEJAVNOSTI CD ZA LETO 2024	115
FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024	122
Finančni načrt kulturno-umetniškega programa (javna služba)	124
Finančni načrt splošnih stroškov delovanja	127
Vzdrževanje Parka Sveta Evrope	134
Finančni načrt kongresno-komercialnega programa (dejavnost na trgu).....	135
Kadrovski načrt, načrtovani stroški dela	135
Načrt investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme	142

PRILOGE

PODLAGE ZA POSLOVANJE, DOLGOROČNI IN LETNI CILJI

Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda:

- **Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center** (Uradni list RS, št. 103/13 in 70/17)
- **Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo** (ZUJIK-UPB1, Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)
- **Zakon o javnih financah** (ZJF-UPB4, Uradni list RS, št. 11/11 uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)
- **Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023** (ZIPRS2223, Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324)
- **Zakon o zavodih** (ZZ; Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- **Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnik lokalnih skupnosti** (ZSPDLSL-1, Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18)
- **Zakon o javnih uslužbencih** (ZJU-UPB2, Uradni list RS, št. št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E, 40/12 – ZUJF, 158/20 – ZIntPK-C, 203/20 – ZIUPOPdVE, 202/21 – odl. US in 3/22 – ZDeb)
- **Zakon o sistemu plač v javnem sektorju** (ZSPJS-UPB13, Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22)
- **Zakon o minimalni plači** (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18)
- **Sklep o uskladitvi minimalne premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence** (Uradni list RS, št. 103/22)
- **Kolektivna pogodba za javni sektor** (KPJS, Uradni list RS, št. št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17, 80/18 in 136/22)
- **Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji** (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 – popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKolP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 120/07, 57/08 – KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/17, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20, 160/20, 88/21 in 136/22)
- **Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji** (Uradni list RS, št. 45/94, 45/94, 39/96, 39/99 – ZMPUPR, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01, 43/06 – ZKolP, 60/08, 32/09, 32/09, 40/12, 46/13, 106/15, 46/17, 2/17 – popr., 80/18, 160/20, 88/21 in 136/22)
- **Kolektivna pogodba Cankarjevega doma, kulturnega in kongresnega centra** (januar 1998 s spremembami)
- **Strateški načrt Cankarjevega doma za obdobje 2020–2024** (Sprejet na 6. seji sveta CD 20. 12. 2019 po predhodnem pozitivnem mnenju ustanovitelja (št. 610-10/2019/3, 26. 11. 2019) in strokovnega sveta CD (4. (korespondenčna) seja med 3. in 9. 12. 2019)

- **Neposredni poziv direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za leto 2024** (št. 6110-304/2023-3340-1 z dne 6. 10. 2023)
- **Pogodbi med Ministrstvom za kulturo (MK) in Cankarjevim domom o prenosu osnovnih sredstev v uporabo in upravljanje** (št. 3340-14-000030 – Park Sveta Evrope (PSE) in št. 3340-17-000023 – objekt Cankarjevega doma z zemljiščem)

Strateške usmeritve in plan za leto 2024

Poslanstvo: Naslavljanje ključnih vprašanj posameznika in (globalne) družbe na podlagi spoznanj preteklosti in vizij prihodnosti.

Vizija: Ostati osrednji kulturno-kongresni center v Sloveniji in postati referenčen kulturno-kongresni center v evropskem prostoru.

Ključne vrednote: Umetnost in znanost – temelj družbenega razvoja; družba enakih možnosti; trajnostni razvoj; inovativnost, prodornost, odločnost; strokovnost in učinkovitost; odgovornost; povezanost.

Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, v strateškem obdobju 2020–2024 ohranja vlogo osrednjega kulturno-kongresnega središča v Sloveniji in krepi mednarodno referenčnost. Programsko jedro so kakovostne, tehtno izbrane kulturno-umetniške prireditve, ki jih dopolnjujejo (mednarodni) kongresi, ki posegajo na področja različnih znanstvenih disciplin. Hkrati je Cankarjev dom tudi dinamično družabno in protokolarno središče Slovenije.

Predlagani program za leto 2024 v celoti sledi ustanovnemu aktu Cankarjevega doma kakor tudi strateškemu načrtu javnega zavoda za obdobje do leta 2024, ki nas zavezuje. Upoštevano je razmerje med javno službo in tržno dejavnostjo. Nabor programa je v skladu s poslanstvom, vizijo in ključnimi vrednotami javnega zavoda, pokrivamo vsa umetniška področja, ki jih navaja strategija. Upoštevano je v strategiji določeno število prireditev javne službe, s strategijo so usklajeni tudi vsi v strategiji določeni kazalci za merjenje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja kulturnega in kongresnega centra Cankarjev dom Ljubljana. V strategiji predlagana realizacija prenov in nakupov opreme pa je odvisna predvsem od vsakoletnega sofinanciranja s strani ustanovitelja.

Iz spodnje tabele so razvidni dolgoročni kvantitativni cilji iz veljavnega strateškega načrta ter načrtovani prilagojeni cilji za leto 2024 prilagojeni razmeram, v katerih bomo predvidoma poslovali.

Preglednica 1: Načrtovani cilji poslovanja za leto 2024

Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev poslovanja	Strateški načrt 2020-2024	Program in FN 2024
▶ Število prireditev javne službe	najmanj 1055	1116
▶ Število različnih prireditev javne službe	najmanj 590	619
▶ Število projektov/dogodkov dejavnosti na trgu	170/900	176/850
▶ Število obiskovalcev javne službe	300.000	215.087
▶ Število udeležencev prireditev v programu dejavnosti na trgu	140.000	159.000
▶ Število terminov, priprav, vaj in pospravljanj- v urah	37.000	30.924
▶ Delež sredstev MK v celotnem prihodku CD	60 %	56 %
▶ Delež nejavnih prihodkov v celotnem prihodku CD	40 %	44 %
▶ Delež prihodkov javne službe v celotnem prihodku CD	80 %	76 %
▶ Delež prihodkov dejavnosti na trgu v celotnem prihodku CD	20 %	23%

Preglednica 2: Načrtovano število prireditev in obiskovalcev v letu 2024

Dejavnost/zvrst	Število prireditev			Število obiskovalcev		
	2022	2023	FN 2024	2022	2023	FN 2024
JAVNA SLUŽBA						
RESNA GLASBA						
Simfonična glasba	68	62	69	32.300	44.890	47.777
Glasbeno-scenska dela	8	6	6	1280	300	1.100
Vokalna glasba	6	2	4	1580	960	1.870
Komorna glasba	16	15	14	2.340	4.040	2.730
Sodobna glasba	13	13	11	420	420	420
	111	98	104	37.920	50.610	53.897
DRUGA GLASBA						
Glasbe sveta	15	14	8	3.650	5.980	3.300
Jazz, Cankarjevi toriki	61	58	65	7.840	8.210	6.500
Mejne glasbene zvrsti	14	9	11	10.230	6.420	9.170
	90	81	84	21.720	20.610	18.970
GLEDALIŠČE						
Slovenske koprodukcije	21	24	23	4.700	1.590	2.090
Gostovanja iz Slovenije	7	9	7	1.220	1180	1.030
Gostovanja iz tujine	7	3	7	3420	1.350	3.000
	35	36	37	9.340	4.120	6.120
PLES						

Slovenske plesne koprodukcije	25	21	23	1010	7.870	8.010
Gostovanja iz Slovenije	7	2	4	1060	1050	350
Gostovanja iz tujine	8	12	5	2.710	8070	4.090
Folklor	2		3	550	790	950
	42	35	35	5.330	17.780	13.400
FILM						
Filmski festivali	360	355	360	41.400	45.500	39.500
Filmski ciklusi	11	10	13	470	500	2560
Izredne projekcije, drugo	54	50	51	2.450	2.700	500
	425	415	424	44.320	48.700	42.560
KVH						
Kulturna vzgoja	175	244	255	17.280	28.170	32.340
Ustvarjalnost mladih	7	21	15	2.460	7000	4.500
Humanistični, literarni programi	70	64	91	5.000	5.470	600
	252	329	361	24.740	40.640	37.440
RAZSTAVE	28	24	26	45.000	54.640	40.000
DRUGI PROJEKTI JS	72	42	45	2.270	3.350	2.700
	1.055	1.060	1.116	190.640	240.450	215.087
DEJAVNOST NA TRGU	300	800	850	56.725	165.000	169.000
	1.355	1.860	1.966	247.365	405.450	384.087

V letu 2024 načrtujemo **1116 prireditev in dogodkov javnega kulturnega programa** in **850 dogodkov v sklopu kongresno-komercialnega programa**. Pričakujemo **384.087 obiskovalcev**.

PROGRAM V LETU 2024

Uvod

CANKARJEV DOM V LETU 2024

Vsebinski poudarki: starost in mladost

Tudi v letu 2024 Cankarjev dom ne bo postregel le z referenčnimi umetniškimi doživetji in pomembnimi znanstvenimi ter družabnimi dogodki, ampak bo odstrl različne družbeno pomembne teme in vprašanja. Med drugim bo več umetniških in humanističnih dogodkov reflektiralo mladost in starost, socialne in sociološke vidike dveh obdobj življenja, pa tudi njun odsev v različnih umetniških zvrsteh kakor tudi v humanistiki in družboslovju. V spomladanskem sklopu bo v ospredju starost, ki je povezana s številnimi stereotip in predsodki, tudi s starizmom, v jesenskem delu pa mladost, pri čemer se bomo vprašali: "Je lepo v naši domovini biti mlad?"

V letu 2024 v programu resne glasbe posebej izpostavljamo nekaj vrhunskih dogodkov. Začenjamo januarja z recitalom velikana svetovnega pianizma, Jefima Bronfmana. Za zaključek jubilejne 30. sezone Zlatega abonmaja, v letu, ko obeležujemo 200-letnico rojstva B. Smetane, nestrpno pričakujemo koncert Praške filharmonije PKF, s katero se v Ljubljano vrača nekdanji šef dirigent orkestra Slovenske filharmonije Emmanuel Villaume. Medtem ko bo Srebrni abonma sezone 2024/25 odprla vzhajajoča zvezda slovenskih korenin, ameriška sopranistka Emily Pogorelc, bo Zlati abonma odprl koncert Bamberških simfonikov z enim najbolj vročih pianistov zadnjega desetletja, gremijevcem Daniilom Trifonovim. Decembra pa se veselimo pianistično-baletne multimedijske predstave *Hrestač in jaz* z najsodobnejšimi digitalnimi učinki.

V letu 2024 je načrtovani vrhunec na področju jazza 65. Jazz festival Ljubljana, ki pa še nima dokončno potrjenega programa. Nadgradili bomo tudi 10. festival Zvončki in trobentice (namenjen predstavljanju novih projektov mlajših slovenskih jazz glasbenikov), saj bo iz enodnevne postal dvodnevni "showcase" dogodek, ki bo hkrati gostil štirideset članov mreže Europe Jazz Network, kar predstavlja izjemno priložnost za promocijo slovenskega jazza v tujini. Abonma Glasbe sveta ostaja zvest tradiciji predstavljanja biserov iz svetovne glasbene zakladnice: 18-članska hrvaška etno-jazz zasedba Mimika Orchestra, alžirska diva Souad Massi, glasbenica Ann O'Aro z otoka Reunion ... Spet nas bodo razvajali Cankarjevi torki (Fred Frith & Susana Santos Silva, Dave Douglas Gifts Quintet, Naomi Vazana itd.) Težko pričakovana sta tudi koncerta mlade zvezdnice Hanie Rani in legendarnega Johna Zorna z New Masada Quartetom.

Osrednja uprizoritvena koprodukcijaska predstava leta 2024 je Faust v koreografiji Edwarda Cluga (koprodukcija SNG Maribor in Cankarjev dom). Svojevrstno interpretacijo in edinstveno vizijo tega dela prinaša Edward Clug v svoji plesni manifestaciji, ki ne spaja le glasbeni misticizem Milka Lazarja z nenavadno atletsko energijo in z lastno poetiko giba, ampak s kombinacijo vseh treh elementov zgradi spektakel, ki zna tudi z ironijo in s parodijo razkriti številne disonance in paradokse človeškega bivanja.

Na področju mednarodnih uprizoritvenih gostovanj izstopa Tiago Rodrigues s predstavo Hekuba (produkcija Comédie Française). Slovita gledališka hiša v Ljubljani gostuje z najnovejšo produkcijo, ki jo podpisuje umetniški vodja avignonskega festivala, izredno prodoren režiser Tiago Rodrigues. Kombinacija dokumentarnega in fiktivnega, dramske klasike in sodobne literature je njegov »modus operandi« tudi za interpretacijo tokratne antične zgodbe o Hekubi.

Med uprizoritvenimi koprodukcijami z nevladnimi organizacijami velja izpostaviti projekt Matjaža Fariča *Nezaželeni* (koprodukcija Flota, zavod, Murska Sobota, Cankarjev dom, Plesni teater Ljubljana, Flota Ljubljana). Matjaž Farič se po dolgi odsotnosti ponovno vrača v Cankarjev dom, s projektom, v katerem se soočajo klasično gledališče in sodobni ples, stare z mladimi generacijami, svet bogastva in svet prekarnosti. Linhartova dvorana bo ponudila prostor konfliktu, nesporazumom, družbenemu ozaveščanju in nenehnemu raziskovanju, h kateremu že desetletja stremi ta pomembni slovenski koreograf.

Vrhunci filmskega programa v letu 2024 bodo kot običajno vezani na oba osrednja filmska festivala, Festival dokumentarnega filma in Liffe. Ob prvem med drugim znova pripravljamo kvaliteten tekmovalni program na temo človekovih pravic, retrospektivo bomo posvetili slovenski dokumentaristki in medijski umetnici Niki Autor. Novembrski Liffe tradicionalno načrtuje širok nabor najnovejše in najbolj kakovostne produkcije, ki jo bodo pospremile tradicionalno tematsko ali avtorsko zasnovane retrospektive, med njimi bomo ob stoletnici rojstva obeležili opus japonskega novovalovskega avtorja Yasuza Masumure. Decembrski nemi film z glasbeno spremljavo v živo bo letos še posebej slovesen, saj bo nemo klasiko *Zora* Wilhelma Friedricha Murnaua pospremil RTV-jev orkester. Tudi znotraj Jadranske mreže filmskih festivalov že januarja načrtujemo prvo od številnih akcij, predstavitev nekaterih najvidnejših koprodukcij s področja nekdanje skupne države, ob kateri bodo predstavljeni tudi mladi slovenski režiserji.

Leto 2024 bodo zaznamovali nastopi najuglednejših evropskih in slovenskih filozofov. Razprave dr. Slavoj Žižka, dr. Alenke Zupančič, dr. Mladena Dolarja, dr. Franka Rude, dr. Roberta Pfallerja, dr. Jele Krečič in dr. Petra Klepca se bodo vrtele ob Heglovem citatu *Sivo na sivem* (tudi naslov cikla), ki se je dr. Mladenu Dolarju porodil ob prepoznavni vizualni podobi knjižnih izdaj založbe Analecta. Z razpravljavci, ki so svojo profesionalno pot posvetili nemškemu filozofu Immanuelu Kantu, se bomo z mednarodno konferenco Kant 300 posvetili njegovemu slavnemu vprašanju: »Kaj je razsvetljenje?« Filozof dr. Srečko Horvat pa bo pripravil niz pogovorov v okviru Kritičnega kabareta; njegov prvi gost bo svetovno prepoznan javni intelektualec Tariq Ali.

Festival sodobnih umetnosti mladih, danes poznan kot Transgeneracije, doživlja svojo prenovo in ostaja v programu Cankarjevega doma kot osrednja slovenska manifestacija ustvarjalnosti mladih.

V letu 2024 bo glavna pozornost, tako vsebinsko kot izvedbeno, zlasti na razstavah v Galeriji CD, kjer se bosta odvila dve osrednji razstavi, dva vrhunca sezone. V začetku leta se odpira mednarodna umetniška razstava ene najuspešnejših avstrijskih in svetovno priznanih umetnic - razstava Maria Lassnig: *Risbe in slike* (v sodelovanju z Maria Lassnig Foundation). Razstava v Cankarjevem domu bo prva samostojna predstavitev te izjemne umetnice v Sloveniji.

Drugi vrhunec sezone se bo odvil v mesecu septembru, umetniška razstava *Odprti globus*, ki nastaja pod taktirko hišne kuratorke, bo na ogled postavila dela več slovenskih umetnikov, ki uspešno delujejo in živijo v tujini ter so vpeti v mednarodne umetniške tokove in umetniški trg, generacijsko pa se uvrščajo v t.i. milenijsko generacijo. Izbrani umetniki se bodo v Cankarjevem domu predstavili prvič, razstava pa bo prinesla nov, mlad in sveži ustvarjalni val.

Dodatna novost v letu 2024 je tudi vzpostavitev novega razstavnega cikla *Vidni nevidni* v Mali galeriji, namenjen je predstavitvi umetniških projektov, ki obravnavajo tematike, ki se pogosto znajdejo nekako »na robu«, odrinjene in prezrte, nemalokdaj stigmatizirane in v družbi nerazumljene. Razstava *Slovenski punk in fotografija*, v sodelovanju z ZRC SAZU odprta decembra 2023 v Galeriji Cankarjevega doma, bo v nadgrajeni obliki predstavljena tudi v okviru projekta GO! 2025.

V okviru kongresno-komercialnega programa velja izpostaviti letno konferenco mednarodne zveze profesionalnih organizatorjev kongresov in dogodkov (IAPCO). Gre za izstopajoče pomemben dogodek za slovenski in svetovno industrijo srečanj

Trženje programa in odnosov z javnostmi bo v letu 2024 nadaljevalo začrtano pot številčne rasti in razvoja občinstva. Jesenski del sezone 2023 je s povečanim abonmajskim vpisom ter dobro prodajo za izven dokazal, da je interes za dogodke kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma, ki ga podpre ustrezno tržno komuniciranje, še vedno velik. Epidemija izpred dveh let sicer še pušča nekatere spremenjene nakupne navade obiskovalcev (nakup v zadnjem hipu, vračila vstopnic zaradi obolelosti), a k sreči ostaja v mejah sprejemljivega.

Polje komuniciranja, ki se je v kulturnih institucijah med in po epidemiji iz komuniciranja vsebin programov in dogodkov razširilo v enako ali še pomembnejše polje grajenja zaupanja obiskovalcev v institucijo, tudi v letu 2024 ostaja dvotirno: na eni strani izpostavlja izstopajoče kulturno-umetniške programe in gostovanja, na drugi strani gradi nove prepoznavne »znamke«, kot je denimo mednarodni baletni festival Plesne noči, Pripovedovalski abonma Pet in ena noč, ipd. Ob tem ostaja eden od glavnih izzivov, kako v času vsesplošne draginje, ko se dražijo tudi tiskarske storitve in zakupi oglaševalskega prostora in časa, kako z racionalno odmerjenimi sredstvi, namenjenimi tržnemu komuniciranju, zagotoviti dobre prodajne rezultate in prepoznavnost v prostoru. Nastop na družbenih omrežjih pri tem odigra pomembno vlogo, a ne more nadomestiti drugih komunikacijskih kanalov, predvsem zunanjega oglaševanja. Drugi pomemben izziv komuniciranja kulturnih prireditev je majhnost prostora, ki je v tradicionalnih medijih (televizija, radio, spletne strani, tisk) namenjen resnim vsebinam s področja kulture. Te vse bolj nadomeščajo t.i. rumene vsebine in družabne kronike oz. poročanja o estradi, ki je bila na dogodku, kot pa utemeljene kritike ali napovedi o dogajanju na odru.

Razvoj občinstva – tako v smislu pomlajevanja, kot v smislu širitve med (še) »neobiskovalci« Cankarjevega doma zato ostaja osrednji del tržnega komuniciranja in odnosov z javnostmi Cankarjevega doma.

V sklopu tega v letu 2024 načrtujemo več projektov in programov:

► RAZISKAVA OBČINSTVA

V začetku leta 2024 zasnova in izvedba raziskave, s katero bi poskušali predvsem definirati »šibke točke« Cankarjevega doma: kaj obiskovalce moti, kaj bi ji lahko pri obisku olajšali ali kako naredili obisk CD prijetnejši kakšne vsebine so za občinstvo zanimive, kaj pričakujejo od celostne izkušnje obiska kulturne prireditve itd. Nadgradili bomo tudi ponudbo za imetnike kartice zvestobe Ivanka.

► DAN ODPRTIH VRAT

Ob začetku sezone ohranjamo Dan odprtih vrat CD kot uradni začetek nove programske sezone CD, ob tem pa tudi ponudimo obiskovalcem srečanje z vodstvom in vodji programov, več brezplačnih dogodkov in prireditve, branja, odprtje razstav in podobno. Odličen odziv v preteklih sezonah je dokaz, da si obiskovalci tega želijo. Ob tem ohranjamo tudi dosedanje programe institucionalnega marketinga: 10. maj, Cankarjev rojstni dan in 20. maj, svetovni dan čebel.

► KAMPANJA »MLADE V DVORANE, NE PRED EKRANE«

S komunikacijsko kampanjo *Mlade v dvorane, ne pred ekrane* želimo osveščati javnost – posredno tudi mlade – o pomenu doživljanja kulture v živo, predvsem prednosti in neponovljivost doživetij »v živo«, namesto posredovanih prek zaslonov.

► DOŽIVETJE RAVNIKARJEVE ARHITEKTURE

Ob Ravnikarjevem letu 2023 smo v Cankarjevem domu pripravili poseben projekt- zvočni sprehod po Cankarjevem domu Globoka hiša, v produkciji Zavoda Cona. Projekt je pokazal velik potencial, ki ga ima Ravnikarjeva arhitektura v smislu popularizacije med splošno javnostjo. V tem duhu bomo v letu 2024 zasnovali tudi zvočni sprehod Globoka hiša, pospremljen z učnim gradivo za mlade obiskovalce (zadnja triada OŠ ter SŠ), ki bodo širile ne le zavest o pomenu Ravnikarjeve arhitekture temveč tudi o pomenu grajenja okolja, v katerem bivamo.

► PRIREDITVE IZVEN CD

Nekatere vsebine – *Jazz festival Ljubljana, Otroški knjižni sejem, Globoka hiša, Liffe delno* potekajo izven prostorov Cankarjevega doma, v Parku Sveta Evrope in drugod, kar se kaže kot zanimiv potencial za pridobivanje novega občinstva in drugačne izkušnje obiskovalcev. Program teh prireditev oz. sklopov ponuja širok poligon za vnos vsebin v širše okolje, hkrati pa gradi skupnost s soustvarjanjem dogodkov in nepričakovanih prizorišč.

Napovedi, da bo po pandemiji vračanje občinstva v dvorane počasno, so se le delno uresničile. Rekordno število obiskovalcev, kot jih je Cankarjev dom zabeležil leta 2019, se ne zdi več nedosegljivo, ambicije pa sežejo še celo dlje od tega. Izzivi, ki jih prinaša današnji čas, sicer s sabo nosijo breme ohlajanja gospodarstva in manjše kupne moči, ki ga spremlja strah pred novimi izbruhi pandemične bolezni, a hkrati številčen obisk priča o tem, da interesa za kulturo »v živo« ne zmanjkuje. Staranje občinstva sledi trendu staranja evropske družbe, hkrati pa so tudi vztrajni koraki v smeri grajenja novega občinstva že dali prve rezultate. Hitrih receptov za uspeh pri tem ni: negovati zvesto starejšo publiko, graditi novo in ob tem loviti programske in komunikacijske ravnotežje med obema ostaja osrednji element razmisleka, kam in kako strateško peljati tržno komuniciranje in odnose z javnostmi Cankarjevega doma tudi v letu 2024.

Kar zadeva prenavo posameznih sektorjev Cankarjevega doma se bomo leta 2024 osredotočili predvsem na tehnični in poslovni sektor. V okviru tehničnega sektorja bomo z različnimi prijemi poskušali pridobiti nove kadre, medtem ko bo nakup prepotrebne opreme odvisen od sofinanciranja ustanovitelja, kar bo znano šele v pomladnih mesecih. Investicijam v infrastrukturo se bo žal v letu 2024 potrebno odreči, saj nas je Ministrstvo za kulturo obvestilo, da sredstev ne bo. Na področju poslovnega sektorja pa bomo opravili prepotrebne korake v smislu modernizacije pisarniškega poslovanja.

Ker sofinanciranje Cankarjevega doma v letu 2024 s strani ustanovitelja ne upošteva inflacije in ostaja na ravni iz leta 2023, bo osrednja skrb na poslovnem področju, od kod zagotavljati vire za splošne stroške, ki se jim zavod ne more izogniti, so pa pomanjkljivo sofinancirani z javnimi sredstvi. V tem pogledu pričakujemo, da bo leto 2024 za javni zavod zelo zahtevno in naporno.

Kar zadeva skrb za zaposlene, smo poseben poudarek namenili izobraževanju zaposlenih, ki ga bomo financirali ali sofinancirali kot delodajalec. Že leta 2023 smo po sektorjih opravili analizo potreb in oblikovali končni izbor. Poleg tega bo tudi v letu 2024 zaposlenim na voljo bogat program za zdravo življenje, ki ga financira delodajalec, ki bo poskrbel tudi za poseben zdravniški pregled, na voljo vsem zainteresiranim.

V letu 2024 bo potrebno oblikovati tudi nov strateški dokument zavoda in ga posredovati ustanovitelju.

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA)

1. RESNA GLASBA, OPERA

Program predstavlja različne prireditve simfonične, glasbeno-scenske, komorne in vokalne glasbe ter koncerte sodobnih glasbenih žanrov. V okviru tega programa udeležujemo redna dolgoročna partnerstva z Orkestrom Slovenske filharmonije in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija ter sodelovanja z drugimi javnimi zavodi na področju glasbene umetnosti.

Poglavitni enoti lastnega programa sta Zlati in Srebrni abonma, ki predstavljata mednarodni izbor gostujočih orkestrrov ter sestave komorne glasbe. V luči vse višjih stroškov mednarodnih gostovanj, še posebej večjih skupin, se trudimo najti primerno ravnovesje med programske privlačnostjo in umetniško relevantnostjo, ter iščemo nove načine svojevrstnih koprodukcij s sorodnimi hišami v bližini (Avstrija, Hrvaška, Madžarska).

Ponudbo preostalih dogodkov razvijamo v partnerstvih in v koprodukcijskem sodelovanju z nevladnimi organizacijami in društvi. V letu 2024 bodo med njimi Slovensko komorno glasbeno gledališče, Zavod Sploh s ciklom Zvokotok, APZ Tone Tomšič, AFS Tone Tomšič, Inštitut .abeceda, im.puls art, Glasbena matica Ljubljana in Glasbeno društvo UHO / Forum nove glasbe. Z različnimi projekti sodelujemo z Akademijo za glasbo v Ljubljani (Simfonični orkester, Studio za sodobno glasbo, posamezni mojstrski tečajji, koncert študentov orgel) in razvijamo komorni cikel mladih glasbenikov skupaj z Glasbeno mladino ljubljansko. Kot vsako leto tudi tokrat nadaljujemo z matinejami kulturno-vzgojnih vsebin, ki jih pripravljamo v sodelovanju z organizacijama Glasbena mladina Slovenije in Glasbena mladina ljubljanska.

Naši lastni programi kot tudi programi, ki jih predstavljamo skupaj z našimi partnerji so načrtovani z najvišjimi merili umetniške in izvajalke kakovosti. Usmerjajo nas kriteriji kot so relevantnost v mednarodnem okolju, sodobnost, inovativnost, a hkrati tudi estetsko vrednostna smotrnost programov, ki jih namenjamo ciljnim skupinam naše publike.

Leta 2023 je kar 43% programa resne glasbe nastalo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami ali samozaposlenimi (42 koncertov).

1.1 Simfonična glasba

Program simfonične glasbe je prepoznan kot eden najbolj raznovrstnih in razdelanih, saj vključuje abonmajsko ponudbo obeh rezidenčnih orkestrrov, Orkestra Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, dvajset izobraževalnih koncertov s 6 različnimi programi za otroke in mladino, ki jih snujemo skupaj z Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko. Dodatno simfonični program dopolnjujejo koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, tradicionalna božični in novoletni koncert ter drugi priložnostni koncerti. Zlati abonma, kot paradni konj ponudbe simfonične glasbe v Cankarjevem domu, v pomladi 2024 razgrinja drugi, obsežnejši del tridesete jubilejne sezone 2023/24, s štirimi

koncerti gostujočih orkestrskih sestavov. Programski in finančni načrt za leto 2023, kot je bil nastavljen v jeseni 2022, ni omogočil uresničitve uravnoveženega koncertnega cikla z običajnimi tremi koncerti v jesenskem in tremi koncerti v pomladnem delu sezone 2023/24. Smiselno smo zato v jesenski del umestili 2 velika simfonična programa, kjer naj omenimo otvoritev jubilejne sezone s koncertom Dunajskih simfonikov, v pomladni del pa štiri koncerte. Z željo vrniti se v običajno razvrstitev koncertov v prihodnji sezoni 2024/25 planiramo v jesenskem delu 3 koncerte gostujočih orkestrskih sestavov. Izjemoma tako v letu 2024 v Zlatem abonmaju planiramo s sedmimi koncerti.

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije

Same mogočne skladbe – SMS: 6 koncertov (četrtek: SMS I, petek: SMS II)

Filharmonični klasični koncerti – FKK: 7 koncertov (četrtek: FKK I, petek: FKK II)

Sodobne orkestrske skladbe – SOS: 4 koncertov (sreda)

Orkester Slovenske filharmonije izvaja v Gallusovi dvorani svojo osrednjo abonmajsko dejavnost. V letu 2024 nadaljujejo s petimi cikli v treh abonmajskih sklopih, ki sledijo vsebinsko opredeljenemu oblikovanju sporedov. Shema v abonmajih FKK in SMS ima dve izvedbi, s ponovitvijo koncertnega programa, cikel Sodobne orkestrske skladbe z enim koncertom pa je nadgrajen s pokoncertnimi srečanji publike z izvajalci ali skladatelji v Stekleni dvorani Lili Novy. Skupno bodo v letu 2024 pripravili 30 koncertov.

Oblikovanje programov ter izbira solistov in dirigentov sta v izključni domeni programskega vodstva Orkestra Slovenske filharmonije, ki svoj letni program tudi samostojno finančno ovrednoti in ločeno predstavi ustanovitelju. Cankarjev dom v prijavi programa dela tako navede le koncertne termine, ki so rezervirani za abonmajsko dejavnost Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani. Ti termini so del vsakoletnega aneksa h krovni pogodbi med institucijama; enega od izvornih izvodov dostavimo tudi Ministrstvu za kulturo. Poleg tehnične izvedbe sodelujemo pri teh koncertih z realizacijo dogovorjenega deleža promocije in s prodajo vstopnic za izven.

Datumi abonmajskih koncertov Orkestra Slovenske filharmonije v Gallusovi dvorani:

14. februarja 2024: SOS 2 – Za znoret

29. februarja in 1. marca 2024: FKK 3 – Za mlade

7. in 8. marca 2024: SMS 4 – Za razvedrilo

20. marca 2024: SOS 3 – Za slavljenca

28. in 29. marca 2024: FKK 4 – Za post

4. in 5. aprila 2024: SMS 5 – Za vse po vrsti

9. in 10. maj 2024: FKK 5 – Za radožive

22. maja 2024: SOS 4 – Za popotnike

30. in 31. maja 2024: SMS 6 – Za pianiste

13. in 14. junija 2024: FKK 6- Za konec sezone

Jesenski del sezone:

26. in 27. septembra 2024: SMS 1

10. in 11. oktobra 2024: FKK 1

17. in 18. oktobra 2024: SMS 2

7. in 8. novembra 2024: FKK 2

14. in 15. novembra 2024: SMS 3

27. november 2024: SOS 1

12. in 13. decembra 2024: FKK 3

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija – Kromatika

Simfonično ponudbo v Gallusovi dvorani oblikuje tudi Simfonični orkester RTV Slovenija, ki enkrat mesečno pripravi koncert osrednjega cikla Kromatika. Večino od devetih koncertov RTV Slovenija posname in odloženo predvaja predvsem v sporedih Radia Slovenija (Programa Ars). Umetniška vodja orkestra je Maja Marija Kojc, glavni dirigent je Rossen Milanov. Njihovo oblikovanje sporedov je samostojno, prav tako izbor gostujočih dirigentov in solistov.

Natančnejše sporede orkestra razgrinjamo v okviru tega skupnega dokumenta programa Cankarjevega doma, zato da je njegovo koncertno delovanje v celovitem pregledu nanizano ob drugih simfoničnih programih javne službe CD. Ministrstvo za kulturo namreč nima neposrednega vpogleda v vsebino delovanja sestavov Glasbene produkcije RTV Slovenija.

Datumi in programi koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenije v Gallusovi dvorani:

Kromatika, 5. koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Lio Kuokman

Solist: Cyprien Katsaris, klavir

Program:

F. Liszt: *Koncert za klavir št. 2 v A – duru S. 125*

F. Liszt: *Fantazija o madžarskih ljudskih melodijah S. 123*

R. Strauss: *Kavalir z rožo, suita*

M. Ravel: *La Valse*

22. februarja 2024, Gallusova dvorana

Kromatika, 6. koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Rossen Milanov

Solist: Mihajlo Bulajić, rog

Program:

M. Kozina: *Davnina*
R. Glière: *Koncert za rog*
L. Janaček: *Taras Bulba*

14. marca 2024, Gallusova dvorana

Kromatika, 7. koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Martin Rajna

Solist: Tamás Varga, violončelo

Program:

L. van Beethoven: *Coriolan, uvertura*
D. Šostakovič: *Koncert za violončelo št. 1 v Es-duru, op. 107*
L. van Beethoven: *Simfonija št. 2 v D-duru, op. 36*

11. aprila 2024, Gallusova dvorana

Kromatika, 8. koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Rossen Milanov

Solist: Federico Colli, klavir

Program:

L. van Beethoven: *Koncert za klavir št. 5*
B. Bartók: *Koncert za orkester*

16. maja 2024, Gallusova dvorana

Kromatika, 9. koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Jascha von der Goltz

Solist: Matjaž Bogataj, violina

Solistka: Maruša Turjak Bogataj, violončelo

Program:

C. M von Weber: *Oberon, uvertura*
J. Brahms: *Koncert za violino, violončelo in orkester*
J. Brahms: *Simfonija št. 3*

6. junija 2024, Gallusova dvorana

Datumi koncertov v jesenskem delu leta:

- 19. september 2024
- 24. oktober 2024
- 21. november 2024
- 5. december 2024

Zlati abonma

Izbira gostujočih orkestrrov ponuja skozi celotno sezono dostopnost srečevanja z izstopajočimi mednarodnimi sestavi in smiselno dopolnjuje dejavnost Orkestra Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Abonma ponuja domači publiki in domačim poustvarjalcem možnost seznanjanja z najbolj kakovostnimi mednarodnimi izvajalci, simfoničnimi orkestri, dirigenti in solisti. Kot že predhodno omenjeno, ob koledarski razporejenosti koncertov v jubilejni sezoni 2023/24, v letu 2024 načrtujemo gostovanje sedmih orkestrrov. Gostovalni program je izbran glede na mednarodno relevantnost izvajalcev, njihovo umetniško vrednostjo, koherentnostjo in smiselnostjo programskih dramaturgij, in nenazadnje, glede na razpoložljiva sredstva.

Angleški komorni orkester

English Chamber Orchestra

Dirigent in solist: Julian Rachlin, violina

Program:

Wolfgang Amadeus Mozart: *Koncert za violino št. 3 v G-duru, K.216, »Strassburški«*
Wolfgang Amadeus Mozart: *Simfonija št. 35 v D-duru, K.385, »Haffnerjeva«*
Felix Mendelssohn: *Simfonija št. 4 v A-duru, op. 90, »Italijanska«*

Angleški komorni orkester je ena najznamenitejših in mednarodno uveljavljenih britanskih glasbenih zasedb. Je tudi eden najpogosteje posnetih orkestrrov na svetu. Bleščeča zgodba orkestra se je začela v času, ko je bil njegov pokrovitelj Benjamin Britten, ki je ključno vplival na glasbeni profil orkestra. Julian Rachlin, sijajen violinist in vsestranski glasbenik, ki je pri nas navduševal že večkrat, se bo tokrat predstavil ne samo kot solist, ampak tudi kot dirigent. Program koncerta je premišljeno zasnovan v smislu dialoga med vodjo (solistom oz. dirigentom) in orkestrom, v intimnem, komornem duhu. Rachlin svoje solistične izkušnje s pridom izrablja za

občutljivo komuniciranje z orkestrom, dirigentska praksa pa mu omogoča poglobljeno razumevanje glasbe in s tem še bolj rahločutno interpretativnost.

26. februarja 2024, *Gallusova dvorana*

Simfonični orkester mesta Birmingham

City of Birmingham Symphony Orchestra

Dirigent: Kazuki Yamada

Solistka: Alice Sara Ott, klavir

Program:

William Walton: *Spitfire, preludij in fuga*
Ludwig van Beethoven: *Koncert za klavir in orkester št. 3 v c-molu, op. 37*
Edward Elgar: *Enigma variacije, op. 36*

Simfonični orkester mesta Birmingham (CBSO) je paradni konj glasbenega življenja v Birminghamu in osrednje Anglije in eden najpomembnejših svetovnih orkestrov. Na prvemu koncertu orkestra je leta 1920 dirigiral sam sir Edward Elgar, čigar morda najbolj znano delo, *Enigma variacije*, postavlja gostje v osredje koncertnega sporeda. Elgarjevi presunljivi partituri orkester kot uverturo h koncertu dodaja skladbo W. Waltona, domoljubne in zelo »britanske« glasbene teksture, ki jo je skladatelj leta 1942 priredil in izločil iz glasbe, ki jo je napisal za biografski vojni film *The First of the Few*. Glasbeno vrhunskost zaokroža pianistka Alice Sara Ott, osupljiva virtuozinja in vsestranska umetnica, avtorica že desetega samostojnega albuma pri Deutsche Gramophone,

15. marca 2024, *Gallusova dvorana*

Beethovnov orkester iz Bonna

Beethoven Orchester Bonn

Dirigent: Dirk Kaftan

Solist: Daniel Lozakovich, violina

Program:

Jörg Widmann: *Con brio, koncertna uvertura*
Felix Mendelssohn: *Koncert za violino in orkester v e-molu, op. 64*
Ludwig van Beethoven: *Simfonija št. 7 v A-duru, op. 92*

Beethovnov orkester iz Bonna je s svojo več kot stoletno tradicijo (1907) strasten Beethovnov poslanik tako v svojem mestu kot po svetu. Prejemnik nagrade Evropske kulture in naziva Ambasador dobre volje Združenih narodov za podnebne spremembe (2021) je zven brusil pod vodstvom velikih dirigentov kot so Richard Strauss, Max Reger, Dennis Russel Davies in Kurt Masur. Danes ga vodi Dirk Kaftan, s katerim orkester išče ognjeni beethovnovski duh v našem času. Premišljeno zasnovan program začne skladba *Con Brio* Jörga Widmann, enega najbolj izvajanih živečih skladateljev; skladbo označuje inovativen poklon Beethovnovi *Sedmi* in *Osmi*

simfoniji. Mendelssohnova violinska klasika pa bo zazvenela v interpretaciji virtuozna Daniela Lozakovicha, ki je pri petnajstih letih postal najmlajši ekskluzivni umetnik pri založbi Deutsche Gramophon.

15. maja 2024, Gallusova dvorana

Praška filharmonija PKF

PKF – Prague Philharmonia

Dirigent: Emmanuel Villaume

Solist: George Li, klavir

Program:

Bedřich Smetana, *Vltava*, iz cikla *simfoničnih pesnitev Moja domovina*
Sergej Rahmaninov, *Koncert za klavir in orkester št. 2 v c-molu, op. 18*
Antonín Dvořák, *Simfonija št. 9 v e-molu, op. 95, B.178, »Iz novega sveta«*

Danes eden najbolj priznanih srednjeevropskih orkestrov se lahko pohvali – mladim trem desetletjem navkljub – z zavidljivo zbirko (več kot devetdesetih zgoščenk) tudi večkrat nagrajenih zvočnih posnetkov, ustvarjenih z imenitnimi založniškimi imeni, kot so Deutsche Gramophon, Decca, Warner Classics, Sony Classical. Orkester ustanovljen leta 1994 pod okriljem legendarnega Jiříja Bělohlávka od leta 2016 niza nove mednarodne uspehe pod taktirko Emmanuela Villauma, tudi glasbenega direktorja Opere Dallas, svoj čas pa šefa dirigenta Orkestra Slovenske filharmonije. Koncert bo obeležil ne le 30. obletnico ustanovitve orkestra, temveč tudi 200. obletnico rojstva skladatelja Bedřicha Smetane ter 120. obletnico smrti A. Dvořáka. V koncertantnem delu sporeda pa pričakujemo virtuozno in rapsodično čustveno interpretacijo Georga Lija, dobitnika srebrne medalje na prestižnem tekmovanju Čajkovski (2015).

7. junija 2024, Gallusova dvorana

Bamberški simfoniki

Bamberger Symphoniker

Dirigent: Jakub Hrůša

Solist: Daniil Trifonov, klavir

Program:

Beethoven: 4th Symphony
Rachmaninov: Paganini variations
Janaček: Taras Bulba

Srednjeevropski orkester izrazito češko-nemškega pedigreja Bamberški simfoniki, osnovan leta 1946, izvira iz nekdanje praške Nemške filharmonije – od leta 2016 pa gradi z glavnim dirigentom, Čehom Jakubom Hrůšo, ki bo med drugim leta 2025 nastopil mesto glasbenega

direktorja Kraljeve opere London, ponovno most k svojim zgodovinskim koreninam. Uglašeno in navdihujoče partnerstvo, ki daje orkestru značilno barvo zvoka, odzvanja v številnih nagradah, kot je nagrada Mednarodne klasične glasbe ICMA za simfonično glasbo 2023.

Z orkestrom se v Ljubljano vrača eden najbolj vročih pianistov zadnjega desetletja, gremijevec Daniil Trifonov, ki bo svojo interpretativno zrelost, tonsko rahločutnost in osupljivo zvočnost razgrnil v Rahmaninovih variacijah na temo iz Paganinijevega znamenitega Caprice št. 24. Mednarodno začrtani program, iz katerega odseva nacionalna barvitost izvajalcev, dopolnjujeta Beethovnova brčkone najbolj vedra simfonija in Janáčkova vznemirljiva, strastna in nepredvidljiva orkestrska rapsodija.

25. oktobra 2024, Gallusova dvorana

Simfonični orkester iz Antwerpna

Antwerp Symphony Orchestra

Dirigentka: Shiyeon Sung

Soloistka: Bomsori Kim, violina

Program:

Marcel Poot: *Vrolijke ouvertur («Vesela uvertura»)*

Max Bruch: *Koncert za violino in orkester št. 1 v g-molu, op. 26*

Antonín Dvořák: *Simfonija št. 6 v D duru, op. 60*

Osrednja glasbena ustanova v Flandriji, Simfonični orkester Antwerpen, domuje v prestižni dvorani kraljice Elizabete v Antwerpnu. Poleg razvejane koncertne dejavnosti v domačem mestu se eden najvidnejših kulturnih veleposlanikov Belgije pogosto podaja na odmevne mednarodne turneje ter sodeluje z velikimi založbami klasične glasbe. Orkester tokrat gostuje z nekdanjo zmagovalko dirigentskega tekmovanja Gustav Mahler, Shiyeon Sung. Umetnica je prva dirigentka iz Južne Koreje, ki ji je uspel skok na stopničke velikih mednarodno priznanih orkestrrov, vključno s Kraljevim orkestrom Concertgebouw, Filharmoničnim orkestrom Francoskega radia, Losangeleškimi filharmoniki in Simfoničnim orkestrom Bavarskega radia. Na odru se ji bo pridružila rojakinja Bomsori Kim, zagotovo trenutno ena najbolj cenjenih violinistk v svetovnem merilu. Zmagovalka 62. tekmovanja ARD v Münchnu in lavreatinja številnih drugih znamenitih tekmovanj, mdr. tekmovanja Čajkovski in tekmovanja kraljice Elizabete, je od leta 2021 ekskluzivna umetnica za založbo Deutsche Gramophone.

11. novembra 2024, Gallusova dvorana

Luzernski simfonični orkester

Luzerner Sinfonieorchester

Dirigent: Michael Sanderling

Solist: Gautier Capuçon, čelo

Program:

Dmitrij Šostakovič: *Koncert za violončelo in orkester št. 1 v Es-duru, op. 107*
 Franz Schubert: *Simfonija št. 9 v C-duru, D. 944, »Velika«*

Rezidenčni orkester prestižne koncertna dvorane luzernskega KKL je najstarejši švicarski orkester, ustanovljen leta 1805. Orkester, ki uspešno združuje tradicijo in inovativnost, je v zadnjih dvajsetih letih s pomočjo svojih priznanih šefov dirigentov, med njimi Jamesa Gaffigana in Jonathana Notta, dosegel mednarodno priznanje in postal eden najbolj iskanih gostujočih orkestrrov na svetu, kar dokazujejo gostovanja v okoli 30 državah na 4 celinah in v 90 mestih, ki so orkester popeljala v najbolj znane koncertne dvorane sveta. Od sezone 2021/22 orkester vodi eden najprodnarnejših dirigentov svoje generacije, vsestranski Michael Sanderling; sam tudi izjemen čelist (pri 20 letih je bil imenovan za solo-čelista orkestra Gewandhaus iz Leipziga) je k sodelovanju na turneji povabil svojega kolega, violončelista z zvezdniškim slovesom, Gautierja Capuçona.

11. decembra 2024, Gallusova dvorana

Simfonični koncerti za mladino

Simfonični koncerti za otroke in mladino predstavljajo zagotovo enega najbolj priljubljenih segmentov v ponudbi simfonične glasbe. V Cankarjev dom vsako leto privabijo okoli dvajset tisoč otrok iz vse Slovenije. Koncertni programi, po večini sestavljeni iz priljubljenih in dostopnih del simfoničnega repertoarja, so prilagojeni šolskim programom glasbene vzgoje, oblikovani pa so po tematskih in starostnih sklopih. Za dramaturgijo dvajset izobraževalnih koncertov s 6 različnimi programi ter za izbor dopolnilnih vsebin kot so slikovne, video, igrane ter plesne vsebine, skrbita Glasbena mladina Slovenije in Glasbena mladina ljubljanska, Orkester Slovenske filharmonije in Simfonični orkester RTV Slovenija uresničujeta glasbeno realizacijo, Cankarjev dom pa zagotavlja tehnično podporo in dogovorjeni delež promocije koncertov. Simfonični koncerti za otroke in mladino so izjemno pomemben del ponudbe saj naši najmlajši publiko omogočajo največkrat prvi stik v živo z zvokom velikega orkestra v naravnem, akustičnem okolju, ter s pomočjo konkretizacije šolskih vsebin podpirajo vzgojo prihodnjega občinstva.

Simfonične matineeje Orkestra Slovenske filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije

V letu 2024 nadaljujemo uspešno trojno partnerstvo z Orkestrom Slovenske filharmonije in Glasbeno mladino Slovenije. Pripravljajo se 4 različni programski sklopi (eno urne vzgojno-izobraževalne matineeje), dva v pomladnem in dva v jesenskem delu koncertnih sezon. Vsak programski sklop načrtujemo izvesti v štirih matinejah, torej kot je običaj, tudi v letu 2024 planiramo 16 matinejskih koncertov. V pomladnem delu sezone bomo predstavili matinejo z naslovom *Ljudske teme v slovenski simfonični glasbi* ter vedno priljubljeno in dobro obiskano matinejo *Glasbeno kraljestvo živali*.

Ljudske teme v slovenski simfonični glasbi

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Tilen Draksler

Povezovalc: Urban Kuntarič

Program:

Jani Golob: *Slovenska rapsodija*

Alojz Srebotnjak: *Slovenski ljudski plesi (Koroška, Štajerska, Primorska, Bela Krajina, Rezija, Prekmurje)*

Aldo Kumar: *Istralja 2000 (Storu si je lepi vrt, Nineta, Fešta)*

Program je namenjen osnovnošolcem od 4. do 6. razreda (OŠ2).

12., in 13. marca 2024, Gallusova dvorana, 6 EUR, 4 matineje

Glasbeno kraljestvo živali

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Mitja Dragolič

Plesalci Društva za umetnost plesa - Harlekin

Povezovalc: Andrej Rozman Roza

Program:

izbor glasbenih del, v katerih so živali upodobili skladatelji Camille Saint-Saëns, Sergej Prokofjev, Peter Iljič Čajkovski, Nikolaj Rimski-Korsakov, Modest Petrovič Musorgski

Program je namenjen predšolskim otrokom 4+ (V4+) in osnovnošolcem do 4. razreda (OŠ1). 9., in SR, 10. aprila 2024, Gallusova dvorana, 4 matineje

Jesenski termini Simfoničnih matinej Glasbene mladine Slovenije - dirigent, moderator in program bodo znani pozneje :

- 22. in 23. oktobra 2024, *Gallusova dvorana, 4 matineje*

- 19. in 20. novembra 2024, *Gallusova dvorana, 4 matineje*

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Sodelovanje z ljubljansko organizacijo glasbene mladine vključuje dva sklopa vodenih matinej s ponovitvama, ki nastajata v sodelovanju z Orkestrom Slovenske filharmonije in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Program pa sledi učnim vsebinam višjih letnikov osnovnošolskega izobraževanja ali srednjih šol.

Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija

Vse poti vodijo na Dunaj

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Simon Perčič

Solistka: Nika Gorič, sopran

Povezovalc koncerta: Blaž Šef

Scenaristka: Veronika Brvar

Program:

W. A. Mozart: *Uvertura k operi Figarova svatba, KV 492*
W. A. Mozart: *Voi che sapete, arija iz opere Figarova svatba, KV 492*
L. van Beethoven: *Uvertura k operi Fidelio, op. 72*
L. van Beethoven: *O wär ich schon mit dir vereint, arija iz opere Fidelio, op. 72*
H. Wolf, *Italijanska serenada*
C. W. Gluck: *Gli sguardi trattieni, arija iz opere Orfej in Evridika*
A. Bruckner: *Aequale št. 1 in Aequale št. 2 za tri pozavne solo*
J. Strauss ml.: *Mein Herr Marquis, arija iz operete Netopir*
J. Strauss ml.: *Spiel ich die Unschuld vom Lande, arija iz operete Netopir*

Program je namenjen študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 7. razreda dalje

22. marca 2024, Gallusova dvorana, 2 matineji

Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije

Dirigent, moderator in program bodo znani pozneje.

1. oktobra 2024, Gallusova dvorana, 2 matineji

Drugi simfonični koncerti

Novoletni koncert Orkestra Slovenske filharmonije - Glasbeni dragulji

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Philipp von Steinaecker

Solistka: Nika Goric, sopran

Program:

Antonín Dvořák: *Karneval – koncertna uvertura, op. 92, B. 169*
Benjamin Ipavec (ork. A. Tavčar): *Pomladni veter, za sopran in orkester*
Bedřich Smetana (prire. B. A. Zimmermann): *Polka v G-duru, »Podeželanka«*
Antonín Dvořák: *Romanca za violino in orkester v f-molu, op. 11, B. 39*
Bedřich Smetana: *Vendulkina uspavanka iz opere Poljub*
Mihail Ivanovič Glinka: *»Teško mi je, oče moj«, kavatina Ljudmila iz opere Ruslan in Ljudmila*
Marjan Kozina: *Bela krajina*
Bedřich Smetana: *Uvertura k operi Prodana nevesta*
Antonín Dvořák: *»Mesec ljubi moj«, arija Rusalke iz istoimenske opere*

Nikolaj Rimski-Korsakov: »S prijateljicami jagode nabirat«, arija Sneguljčice iz istoimenske opere
Antonín Dvořák: *Gozdni mir*, op. 68, št. 5, B. 182, za violončelo in orkester
Modest Petrovič Musorgski: *Gopak iz komične opere Soročinski sejem*
Igor Stravinski: *Ognjeni ptič, baletna suita (1945)* (izbor: *Kaščejev peklenski ples, Uspavanka, Finale*)

1. januarja 2021, Gallusova dvorana

Simfonični orkester Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani

Dirigent, program in solisti bodo znani pozneje.

10. aprila 2024, Gallusova dvorana

Božični koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent, program in solisti bodo znani pozneje.

22. decembra 2024, Gallusova dvorana

1.2 Glasbeno-scenska dela

Pri programu glasbenega gledališča nadaljujemo s koprodukcijskim sodelovanjem s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem.

NE, 14., PO 15. in TO 16. januarja 2024 ob 19.30

Peter Kopač: Heloiza, komorna opera (noviteta)

Glasba: Peter Kopač

Libreto: Milan Dekleva

Režija: Eva Hribernik

Dirigentka: Jelena Susnick

Scenograf: Jaro Ješe

Kostumografinja: Anjana Pavlič

Nastopajo: Heloiza – Katja Konvalinka, sopran; Abelard – Edvard Strah, tenor; Sv. Bernard – Darko Vidic, bariton; Peter Častiljivi – Janko Volčanšek, basbariton

Komorni ansambel Slovenskega komornega glasbenega gledališča

Operna noviteta dveh priznanih slovenskih ustvarjalcev, libretista Milana Dekleve in skladatelja Petra Kopača osvetljuje življenje srednjeveškega francoskega sholastičnega filozofa, učitelja, teologa, skladatelja in pesnika Petra Abelarda (1079 – 1142) in njegove življenjske sopotnice Héloïse d'Argenteuil - nune, filozofinje, pisateljice, učenjakinje in opatinje. Zgodbo o Heloizi (in Abelardu) oživijo štirje pevci in Komorni ansambel Slovenskega komornega glasbenega gledališča.

14. januarja 2024 (premiera) in ponovitvi 15. in 16. januarja 2024, Kosovelova dvorana

Hrestač in jaz

The Nutcracker and I

Pianistka in producentka: Alexandra Dariescu

Režija: Nick Hillel

Art direktor in režiser animacije: Adam Smith

Koreografinja: Jenna Lee

Balerina: Désirée Ballantyne, Amy Drew in Imogen Ash

Tehnični producent: Sander Loonen

Video oblikovanje: Yeast Culture

Vrhunska pianistka, balerina ter najsodobnejše, osupljive animacije in digitalni učinki ustvarjajo fantastičen svet in pripovedujejo zgodbo Hrestača na najbolj edinstven način. *Hrestač in jaz* je sijajna multimedijska predstava za klavir solo s plesom in digitalno animacijo, ki jo je umetnica ustvarila z željo, da bi dosegla mlajšo publiko in tudi tiste, ki morda še niso dobro spoznali klasične glasbe. Vse od premiere leta 2017 dosega predstava izjemne mednarodne uspehe ter žanje priznanja strokovne javnosti. Do današnjega dne je dosegla že več kot 70.000 gledalcev po vsem svetu na več kot 75 prizoriščih in festivalih in gostovala med drugim v Dunajski koncertni hiši, na Festivalu Verbier, v dvorani Laeiszhalle v Hambugu, v recitalni dvorani v Melbournu, v Šanghajskem velikem gledališču, v Dubajski operni hiši itd.

Pianistka Alexandra Dariescu je sicer iskana umetnica, ki redno nastopa s prestižnimi orkestrskimi sestavi, med drugimi z Londonskim filharmoničnim orkestrom, Francoskim nacionalnim orkestrom, Filharmoničnim orkestrom iz Osla in Sydneyskim simfoničnim orkestrom. Njena diskografija obsega osem albumov, svojega zadnjega pa je pri založbi Decca izdala skupaj s sopranistko Angelo Gheorghiu.

15. (dve predstavi) in 16. decembra, Linhartova dvorana

1.3 Vokalna glasba

spevSLAM 2024

Po zelo uspešnem projektu spevSLAM2023, ki smo ga pripravili s sopranistko Thereso Plut, ta projekt načrtujemo tudi v letu 2024. Gre za tekmovanje novega slovenskega samospeva in je pravzaprav slovenska različica ameriškega tekmovanja New Art Song Competition, ki je začelo leta 2015 v New Yorku, se zatem razširilo po ZDA kot tudi Veliki Britaniji in Kanadi. Posebnost tekmovanja je, da ob prijavi dobi možnost nastopa le prvih 10 ekip, ki jih sestavljajo avtorja glasbe in besedila, pevec in glasbeni spremljevalec. O zmagovalcih odloča občinstvo. To bo že peto tekmovanje po vrsti.

6. marca 2024, Klub CD

Johann Sebastian Bach: Pasijon po Janezu, BWV 245

Mešani pevski zbor in orkester Glasbene matice Ljubljana

Dirigent: Sebastjan Vrhovnik

Solisti: Mojca Bitenc Križaj, sopran; Barbara Kozelj, mezzosopran; Aco Biščević, tenor; Domen Križaj, bariton; Marcos Fink, basbariton

Bachova zapuščina velja za enega največjih dosežkov v zgodovini glasbene ustvarjalnosti, njegov Pasijon po Janezu pa v postnem času predstavlja stalnico na mnogih koncertnih odrih. Posebej zanimiv podatek je, da se je od začetka 17. stoletja naprej na Veliki petek po zadnjem zboru Pasijona izvajal kratki motet *Ecce, quomodo moritur iustus*. Bach je v široki ponudbi motetov izbral uglasbitev našega Iacobusa Handla Gallusa in prav s tem Gallusovim motetom bo sklenil izvedbo Bachovega Pasijona po Janezu tudi Mešani pevski zbor Glasbene matice Ljubljana pod vodstvom dirigenta Sebastjana Vrhovnika. Bachov Pasijon po Janezu bo na odru Gallusove dvorane ob Mešanem pevskem zboru Glasbene matice zazvenel v izvedbi vrhunskih slovenskih solistov in izbranih instrumentalistov, poznavalcev baročne izvajalske prakse.

17. marca 2024, Gallusova dvorana

Letni koncert APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani

Kontrasti strasti

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani

Mladinska vokalna skupina Glasbene matice Ljubljana (priprava zbora: Irma Močnik)

Dirigentka: Rahela Durič Barić

Glasbeni gib: Panda van Proosdij

Program letnega koncerta bo posegel po tradiciji različnih narodov, ki jo sodobni skladatelji preoblačijo v aktualne zborovske preobleke. Z namenom spodbuditi domačo skladateljsko produkcijo je zbor pri Katarini Pustinek Rakar in Tinetu Becu naročil dve noviteti. Katarina Pustinek Rakar je v svoji skladbi Čez vsa kervica, pride pravica združila protestantske napeve s slovenskimi ljudskimi motivi, ki zaznamujejo tudi druge skladbe v uvodnem delu koncerta. Spored koncerta popelje še na Japonsko, v Indijo in v Skandinavijo. Tamkajšnje ljudsko izročilo se v noviteti Razcep Tineta Beca spoji s srčnim Balkanom, ki se izriše tudi preko izbranih ljudskih napevov iz Bosne in Makedonije. Drugi del zaokrožijo skladbe angleško govorečih dežel, Latinske

Amerike, Afrike in Baskije. Koncept koncerta se ob tem ne ustavi zgolj pri vokalni umetnosti, temveč glasbo sooči tudi s plesnim gibom, ki ga bo ustvarila priznana nizozemska koreografinja Panda van Proosdij. Glasbene meje bo zbor preizkušal tudi z improvizacijami v zasnovi Rahele Durič Barić.

1. junija 2024, Slovenska filharmonija

Novoletni gala koncert opernih arij

Po nadvse uspešnem prvem gala koncertu opernih arij v prednovoletnem času decembra 2022 in načrtovanemu koncertu istega žanra v letošnjem decembru, planiramo z novoletnim gala tudi za leto 2024. V visoko konkurenčni panogi mednarodnih opernih odrov si ponovno zastavljamo ambiciozen cilj identificirati pevca ali pevko mlajše generacije, ki s svojim talentom in umetniškim nabojem v bližnji prihodnosti obeta viden preboj in tako omogočiti najkvalitetnejši program v smiselno oblikovanem koncertnem sporedu opernih arij in orkestrskih mediger. Format produkcije koncerta v sodelovanju z Orkestrom SNG Opere in baleta Maribor se je izkazal za visoko učinkovitega, zato načrtujemo nadaljevanje sodelovanja v novoletnem opernem gala vnovič v letu 2024, tudi z namenom vključitve v koncertni spored pevca oz. pevko iz ansambla Mariborske operne hiše.

27. decembra 2024, Gallusova dvorana

1.4 Komorna glasba

Srebrni abonma, nosilec programa komorne glasbe, združuje v pester koncertni cikel čim širše zastavljene inštrumentalne, zasedbene in slogovne raznovrstnosti. Mednarodno zastavljeni abonma predstavlja vrhunsko glasbeno ustvarjalnost z mednarodno priznanimi solisti in komornimi skupinami. Razvejan program komorne glasbe udejanjamo tudi v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko, s katero že vrsto let pripravljamo cikel Mladi mladim. Cikel, ki pogosto ponuja mladim glasbenikom njihov prvi stik s profesionalnim okvirjem javnega nastopanja, je namenjen predstavitvi izstopajočih mladih glasbenikom, ki so izbrani na podlagi razpisa. Nenazadnje razvijamo program komorne glasbe v različnih koncertih za izven.

Resnično pestra ponudba komorne glasbe tako pri nas kot po svetu predstavlja pri našem načrtovanju še dodatne izzive. Kriteriji izbora sporedov in umetnikov so zato pravzaprav še bolj rigorozni kot pri drugih žanrih resne glasbe; izvajalska odličnost in izstopajoča mednarodna relevantnost sta bistvenega pomena.

Srebrni abonma

Jefim Bronfman, klavir

Program:

Franz Schubert: *Sonata št. 14 v a-molu, op. posth. 143 / D 784*
 Robert Schumann: *Dunajska pustna šala, op. 26*
 Esa-Pekka Salonen: *Sisar (2012)*

Frédéric Chopin: *Sonata št. 3 v h-molu, op. 58*

Yefim Bronfman, mednarodno priznan kot eden najbolj cenjenih in občudovanih pianistov današnjega časa, spada med peščico umetnikov, ki redno nastopajo v okviru najprestižnejših festivalov in recitalnih ciklov ter le z najbolj uglednimi orkestri in dirigenti na svetu. Zaradi izjemnih uspehov in vesplošnih priznanj zaradi svojih solističnih, komornih in orkestralnih posnetkov, je bil g. Bronfman nominiran za kar 6 nagrad GRAMMY, zmagal pa je leta 1997 z Esa-Pekka Salonenom in Losangeleškimi filharmoniki za njihov posnetek treh Bartokovih klavirskih koncertov. Velikan svetovnega pianizma prihaja na naš oder s preverjenim klavirskim repertoarjem 19. stoletja: presunljivo tragičnost Schubertove osebne izpovedi, Schumannova duhovita energičnost in Chopinovo virtuožno paleto široke čustvenosti domiselno zaokroža sodobna skladba *Sisar*, ki jo je skladatelj in dirigent Esa-Pekka Salonen posvetil slavnemu pianistu v izraz dolgoletnega glasbenega prijateljstva.

13. januarja 2024, Gallusova dvorana

Martin Sturm, orgle

Program:

Johann Caspar Kerll / Juan Cabanilles: *Battaglia v C-duru*
 Max Reger: *Simfonična fantazija in fuga, op. 57, »Inferno«*
 Improvizacija: *Metamorfoze*
 Johann Sebastian Bach: *Arija »Ovce se lahko varno pasejo« iz Lovske kantate, BWV 208* (pr. M. Sturm)
 Michelangelo Rossi: *Tokata št. 7*
 Max Reger: *Fantazija in fuga na koralni preludij »Zbudite se, kliče nas glas«, op. 52/2*
 Improvizacija: *Slavčkov koncert*
 Johann Sebastian Bach: *Koralni preludij »Zbudite se, kliče nas glas«, BWV 645*
 Improvizacija: *Simfonični epilog*

Martin Sturm, je zmagovalec številnih mednarodnih tekmovanj: npr. 1. nagrada in posebna nagrada za najboljšo izvedbo na zgodovinskih orglah na tekmovanju mednarodnega orgelskega tedna v Nürnbergu l. 2018, 1. nagrada na mednarodnem tekmovanju improvizatorjev Schwäbisch Gmünd l. 2017, 1. nagrada na tekmovanju improvizatorjev na mednarodnem orgelskem festivalu St. Albans l. 2013. Leta 2018 je organist prejel »bavarsko kulturno nagrado« Bayernwerk AG pod pokroviteljstvom bavarskega ministrstva za znanost in umetnost, leta 2017 pa sponzorsko nagrado fundacije Keck-Köppe Universitätsbund Würzburg za izredne umetniške dosežke. Od leta 2019 je profesor za orgle in improvizacijo na Visoki šoli za glasbo Franz Liszt v Weimarju, pred tem pa je poučeval na univerzah v Würzburgu in Leipzigu ter vodil številne tečaje in predavanja. Nadaljuje tudi z intenzivnim skladateljskim delom. Martin je sourednik strokovne revije orgle *Journal für die Orgel* ter svetovalec za številne nove konstrukcije in restavracije orgel.

Koncertni program ugledni gost zastavlja široko: poleg Regerja, Bacha in lastnih improvizacij, vključuje v spored še dva skladatelja 17. stoletja iberske in italijanske orgelske tradicije

3. marca 2024, Gallusova dvorana

Éric Le Sage, klavir in Daishin Kashimoto, violina

Program:

Johannes Brahms: *Sonata za violino št. 1 v G-duru, op. 78*
Gabriel Fauré: *Sonata za violino št. 1 v A-duru, op. 13*
Gabriel Fauré: *Tema in variacije, op. 73*
Robert Schumann: *Sonata za violino št. 2 v d-molu, op. 121*

Éric Le Sage velja za slavnega predstavnika francoske klavirske šole, ki se ponaša s subtilnim zvokom, resničnim občutkom za strukturo in poetičnim fraziranjem. Eric redno koncertira kot solist z orkestri na najvišji ravni (Losangeleški filharmonični orkester, Orkester Filadelfija, Simfonični orkester iz Toronta, Orkester Koncertne hiše iz Berlina, Simfonični orkester iz Göteborga...) in je profesor na Visoki šoli za glasbo v Freiburgu v Nemčiji.

V dolgoletni vlogi prvega koncertnega mojstra Berlinskih filharmonikov si je Daishin Kashimoto nabral bogastvo izkušenj, ki so ga proslavile tudi kot izjemnega solista, koncertanta na največjih svetovnih odrih ter kot iskanega komornega glasbenika z izjemno širokim repertoarjem, ki sega od klasične do nove glasbe.

Izjemna glasbenika, ki redno nastopata skupaj, bosta večer posvetila izjemno bogati dediščini komorne glasbe Gabriela Fauréja, čigar 100. obletnico smrti obeležujemo prav v letu 2024.

19. maja 2024, Gallusova dvorana

Emily Pogorelc, sopran in godalni kvartet članov Simfoničnega orkestra Bavarskega radia

Vzhajajoča ameriška sopranistka slovenskega porekla Emily Pogorelc velja za eno najbolj nadarjenih pevk svoje generacije. Tako strokovna javnost kot občinstvo jo hvalijo zaradi edinstvenega glasu in očarljive odrske prezence. Do nedavnega je Emily delovala kot članica ansambla Bavarske državne opere, kjer je nastopila v izjemno širokem repertoarju segajočem od Mozart prek Donizettija, Puccinija, Mussorgskega in Poulenca do Straussa. V tej sezoni pa mlada umetnica nastopa v Kraljevi danski operi v Kopenhagu, na festivalu d'Aix-en-Provence, v Državni operi v Hamburgu, v Saški državni operi (Semperoper) v Dresdnu, čaka pa jo tudi debi v Metropolitanski operi v New Yorku. V enakovredni vlogi se ji bo na odru pridružil godalni kvartet članov Simfoničnega orkestra bavarskega radia, kjer med glasbeniki še posebej izpostavljam vrhunškega slovenskega čelista Jaka Stadlerja, ki je član tega prestižnega orkestra že od leta 2010. Program bo objavljen kasneje.

28. septembra 2024, Gallusova dvorana

István Várdai, violončelo in Zoltán Fejérvári, klavir

Program:

Zoltán Kodály: *Sonatina za violončelo in klavir (9')*
Johannes Brahms: *Sonata violončelo in klavir v D-duru, op. 78 (priredba sonate za violino) (27')*
*
Johannes Brahms - *Sonata za violončelo in klavir št. 2 v F-duru, op.99 (28')*
Leoš Janáček: *Pohádka (12')*

Po uspehih na najprestižnejših mednarodnih tekmovanjih, vključno s prvima nagradama na tekmovanju ARD 2014 in na tekmovanju v Ženevi 2008, je danes István Várdai eden najuglednejših violončelistov v svetovnem merilu. V solističnih angažmajih nastopa z vrhunskimi orkestri ter se intenzivno posveča komorni dejavnosti z umetniki vesplošnega slovesa. Vsestranski umetnik razvija svojo uspešno kariero tudi kot dirigent in je sokurator festivala komorne glasbe Kaposfest na Madžarskem, skupaj z violinistom Kristóфом Barátijem, ki je pravkar praznoval 10. obletnico, v začetku leta 2020 pa je bil Várdai imenovan za umetniškega vodjo legendarnega Komornega orkestra Franza Liszta. Poučuje na Univerzi za glasbo in upodabljajoče umetnosti na Dunaju, kjer je nasledil pokojnega Heinricha Schiffa in kjer je leta 2005 študiral tudi sam. Ob koncertnem gostovanju pripravljamo tudi mojstrski tečaj v sodelovanju z Im.puls Art.

V sodelovanju s Cellofest Ljubljana in Lisztovim inštitutom Ljubljana.

22. oktobra 2022, Gallusova dvorana

Lucas in Artur Jussen, klavirski duo

Program:

Wolfgang Amadeus Mozart: Sonata za klavir štiriročno v C-duru, KV 521

Robert Schumann: Andante in variacije, op. 46 za dva klavirja

Jörg Widmann: "Bunte Blätter" za dva klavirja

*

Claude Debussy: Šest antičnih epigrafov za klavir štiriročno

Sergej Rachmaninov: Suita št. 2, za 2 klavirja, op. 17 (1901)

Lucas in Artur Jussen sta med najbolj iskanimi klavirskimi dueti našega časa. Glede na njuno mednarodno kariero bi lahko rekli, da sta brata Jussen (30 in 26) najpomembnejša nizozemska ambasadorja klasične glasbe. S svojim energičnim, skoraj simbiotičnim igranjem, veliko prefinjenostjo zvoka in zanosno interpretacijo, navdušujeta občinstvo in strokovno javnost po vsem svetu. Brata redno nastopata z najmenitnejšimi orkestri ter vrhunskimi dirigenti in sta redna gosta največjih festivalov ter recitalnih odrov. Od leta 2010 snemata ekskluzivno za založbo Deutsche Grammophon, njuna debitanska zgoščenka z deli Beethovna pa je dosegla platinasto naklado ter prejela nagrado občinstva Edison Klassiek.

30. novembra 2024, Gallusova dvorana

Drugi komorni koncerti

Mladi mladim

Cikel je namenjen predstavitvam mladih umetnikov in njihovim prvim koncertnim nastopom v profesionalnem okolju. Že vrsto let ga pripravljamo v sodelovanju z društvom Glasbena mladina

ljubljska. Predstavljamo šest koncertov, razdeljenih v koncertne polovice ter smiselno razdeljene med predstavitve solističnih glasbenikov, komornih skupin, pevcev in tudi mladih skladateljev. Koncertanti so izbrani na podlagi programskega razpisa, ki spodbuja mlade izvajalce k vključevanju slovenske ustvarjalnosti ter udeležanju odsko manj prisotnih kakovostnih skladb, poleg tega pa pozornost namenja tudi avtorskim večerom. Vse koncerte posname in radijsko posreduje Program Ars RTV Slovenija.

Adrian Ignjatović, harfa

Ajda Gutnik, violina

17. januar 2024, Kosovelova dvorana

Kvartet saksofonov NOVUS

Maksim Gal – Šehić, sopranski saksofon; Nejc Zavrtnik, tenorski saksofon; Vid Verdinek, altovski saksofon; Anže Klančar Jurjavčič, baritonski saksofon

Sara Čano, violončelo

7. februar 2024, Kosovelova dvorana

Stefanija Udicki, violina

Lara Korenjak, klarinet

27. marec 2024, Kosovelova dvorana

Leonard Razboršek, violončelo

Lan Meden, saksofon

8. maj 2024, Kosovelova dvorana

Termini cikla Mladi mladim v jesenskem delu 2024:

- 27. november 2024, *Kosovelova dvorana*
- 4. december 2024 (pevski recital), *dvorana Slavka Osterca SF*

Orgelski koncert študentov Oddelka za sakralno glasbo Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani

Mentor: prof. dr. Mario Prestegi

Program in izvajalci bodo znani pozneje.

28. maja 2024, Gallusova dvorana

Klavirski trio Janez Podlesek, Karmen Pečar Koritnik in Aleksandar Serdar

Janez podlesek, violina

Karmen Pečar, violončelo

Aleksandar Serdar, klavir

Program:

Ludwig van Beethoven (1770–1827): Klavirski trio št. 7 v B-duru op. 97 – »Erzherzog«
(Nadvojvoda)

Lucijan Marija Škerjanc: *Maestoso lugubre iz klavirskega tria*

Johannes Brahms: *Klavirski trio št. 1 v H-duru, op. 8*

Zasedbo sestavljajo trije izjemni in v slovenskem prostoru prepoznavni umetniki, ki se odlično dopolnjujejo. Violinista Janeza Podleska poznamo kot dolgoletnega koncertnega mojstra Orkestra Slovenske filharmonije in Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije. Na vrhuncu svojih ustvarjalni moči sedaj deluje predvsem kot predan pedagog in komorni glasbenik. Karmen Pečar Koritnik je s svojim umetniškim delovanjem že zgodaj dosegla vse, po čemer lahko solist hrepeni. Zdaj se posveča odmerjenemu koncertiranju, svoje navdušenje za violončelo pa prenaša na mlade s pedagoškimi delom in tudi s festivalom Cellofest v Ljubljani, ki ga umetniško vodi. Poti obeh slovenskih glasbenikov so se prepletle z uglednim srbskim pianistom Aleksandrom Serdarjem, ki je ob razvejani mednarodni solistični karieri svoj novi poklicni fokus našel prav v Sloveniji, saj poučuje tudi na Akademij za glasbo v Ljubljani.

V sodelovanju z Im.puls Art.

24. aprila 2024, Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Kozine

1.5 Sodobna glasba

Program resne sodobne glasbe se razvija v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in omogoča platformo za razvoj sodobne glasbene izraznosti domačih ustvarjalcev in jih postavlja ob bok klasični glasbi. Pri načrtovanju s partnerji iščemo sinergije v ustvarjalnosti in v produkciji ter namenjamo pozornost relevantnim smerem sodobne kreativnosti. V letu 2024 bomo obeležili kar nekaj okroglih jubilejev pomembnih sodobnih slovenskih skladateljev. Zato nam je v čast, da bomo lahko v sodelovanju z društvom UHO/Forum nove glasbe in Zavodom sploh pripravili dva koncertna večera, kjer se bomo poklonili Vinku Globokarju, Urošu Rojku, Lojzetu Lebiču in Boru Turelu.

Med sodobne vsebine lahko uvrstimo tudi projekte, ki so sicer vključeni v druga poglavja, in sicer krstno izvedbo komorne opere Petra Kopača Heloiza ter tekmovanje novega slovenskega samospeva spevSLAM2024.

Zvokotok v CD

Nadaljujemo sodelovanje z Zavodom Sploh in ciklom Zvokotok. V letu 2024 bo kurator akordeonist in pedagog Luka Juhart. V Cankarjevem domu predstavljamo v letu 2024 dva koncerta v okviru cikla Zvokotok.

Pri prvem projektu v mesecu februarju bo šlo za pri nas premierno izvedbo *Glasbe za 18 glasbenikov*, legendarne skladbe Steva Reicha – projekt je zastavljen širokopotezno, saj združuje glasbenike in ustvarjalne resurse Studia za sodobno glasbo Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, Umetniške univerze iz Gradca, Visoke šole za glasbo in gledališče München ter koreografa Branka Potočana in skupine Fourklor. So-vodja projekta je tolkalec Simon Klavžar. Kot koproducenti v projektu poleg Cankarjevega doma in Zavoda Sloh sodeluje tudi Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani in VITKAR zavor.

Drugi, jesenski projekt cikla Zvokotok v Cankarjevem domu kurator Juhart namenja okroglim obletnicam slovenskih skladateljev Vinka Globokarja ter Uroša Rojka in načrtuje z izjemno zasedbo: Maja Osojnik, glas, elektronika; Anja Clift, flavta; Špela Mastnak, tolkala; Uroš Rojko, klarinet; Matej Šarc, oboa; Luka Juhart, harmonika.

3. februar 2024, Linhartova dvorana

4. oktober 2024, Klub Cankarjevega doma

RECITAL V.

RECITAL VI.

.abeceda [ansambel za novo glasbo] z rezidenčnimi in gostujočimi skladatelji

Ansambel .abeceda [ansambel za novo glasbo] združuje mlade profesionalne glasbenike, ki izvajajo sodobno glasbo. Inštitut .abeceda omogoča platformo, kjer dobijo mladi skladatelji priložnost, da ustvarjajo, preizkušajo in predstavljajo nova glasbena dela. Na dveh koncertih v letu 2024 bo ansambel izvedel (nove) kompozicije ustvarjalcev v rezidenci in gostujočih skladateljev iz Slovenije in tujine. Svoja dela bodo predstavili tudi mladi ustvarjalci, ki delujejo v različnih .abecedinih programih.

24. maja 2024, Dvorana Duše Počkaj

20. septembra 2024, Dvorana Duše Počkaj

Forum nove glasbe 2024

V letu 2024 nadaljujemo s sodelovanjem z društvom UHO, ki od leta 2019 predstavlja pomemben steber v razvoju sodobne glasbene ustvarjalnosti pri nas. V jeseni z društvom načrtujemo pri organizaciji treh projektov. Prvi večer, 11. novembra, koprodukcija s koncertnim ateljejem Društva slovenskih skladateljev in Forumom nove glasbe, bo posvečen slovenskim skladateljem, jubilentom v letu 2024. Drugi večer se osredotoča na glasbo za godala. Tretji večer nosi naslov *Samostojni in izvirni*.

Koncertni atelje 2024 - koprodukcija s Cankarjevim domom in Forumom nove glasbe - Jubilanti

Nastopajoči: Sae Lee – klavir, Miha Rogina – saksofon, Simon Klavžar – tolkala, Janez Podlesek

- violina

Program:

Vinko Globokar: *Terres brûlées, ensuite* (saksofoni, tolkala, klavir)

Uroš Rojko: *Saxala* za saksofon in tolkala

Lojze Lebič: *Invisibilia* za violino in klavir

Bor Turel: *PERC PLAY* za tolkala & tape

11. novembra 2024, Klub Cankarjevega doma

Forum nove glasbe 2024 v CD: koncert 3

Glasba za godala od Bartóka do danes

Nastopajoči: člani Ansambla Forum nove glasbe

Program:

Farzia Fallah: *Lalayi, ein Schlaflied für Sohrab*

Michael Pelzel: *As time goes by*

Enno Poppe: *Tier*

Béla Bartók: *Melodia*

György Ligeti: *Hora lunga*

Pavle Merkù: *Quartetto Nr. 2*

György Kurtág: *Hommage à Mihaly András, 12 Mikroludien*

28. novembra 2024, Klub Cankarjevega doma

Forum nove glasbe 2024 v CD: koncert 4

Samostojni in izvirni

Nastopajoči: člani Ansambla Forum nove glasbe

Ferruccio Busoni: *Sonatina Seconda*

Gabriel Iranyi: *Quartett*

Michael Finnissy: novo delo za klavir

Marco Stroppa: *Gla-dya*

Bojana Šaljić Podešva: *Highway to Dadaab*

29. novembra 2024, Klub Cankarjevega doma

Spremljevalni dogodki

Slovenska filharmonija bo po koncertih abonmaja Sodobne orkestrske skladbe izvajala spremljevalne dogodke v Stekleni dvorani Lili Novy, ki so oblikovani kot pokoncertna druženja s skladatelji ali izvajalci.

Glede na vsebinska izhodišča koncertov sodobne glasbe ali premiere novih del načrtujemo izvedbe treh predkoncertnih srečanj.

Pomlad, jesen 2024, 4 dogodki, *Steklena dvorana Lili Novy*

2. DRUGA GLASBA

Izpostavljam vrhunce leta: Souad Massi, Hania Rani, John Zorn New Masada Quartet, Dave Douglas Gifts Quintet, Duo Gorišek Lazar

Od uvedbe Cankarjevih torkov leta 2008 je program druge glasbe Cankarjevega doma sestavljen iz treh programskih stebrov, to so Glasbe sveta, Jazz in mejne zvrsti ter Popularna glasba in drugi projekti, ki vsebinsko tako izstopajo, da jih ni mogoče uvrstiti v prvi skupini.

Osrednji glasbeni projekt Druge glasbe tudi v letu 2024 ostaja Jazz festival Ljubljana, ena najstarejših prireditev te vrste v Evropi. Izvedba Evropske jazz konference v letu 2017, nagrada Europe Jazz Network za najbolj drzen in inovativen program 2018 ter obsežen in po oceni strokovne javnosti zelo kakovosten program ob njegovi 60-letnici so okrepili mednarodno referenčnost Cankarjevega doma na tem področju kot tudi unikatna prilagojena izdaja festivala leta 2020, ko je Jazz festival Ljubljana ohranil mednarodni program s premiernim prenosom izvajalcev, ki so posnetke naredili ekskluzivno za Ljubljano, medtem ko so domači izvajalci nastopili na festivalu dvakrat, v živo za občinstvo v Linhartovi dvorani in Parku Sveta Evrope ter s produkcijo posnetkov, ki smo jih ob festivalu posredovali na Facebook profilu in Youtube kanalih Cankarjevega doma. Vendar festival ni počival na lovorikah. Zadnja izvedba festivala je pod programskim vodstvom Bogdana Benigarja in Borje Močnika doživela največji odmev v zadnjem desetletju, ob izjemnih odzivih laične in strokovne javnosti (domače in tuje). Predvsem je bila odlična poteza delna vrnitev festivala v Križanke z velikim koncertom ob odprtju festivala. To načrtujemo tudi za 65. festival, ki ga bosta kurirala Borja Močnik in Tina Lešničar, od februarja 2024 nova vodja programa Druge glasbe. Preostale dni bo festival potekal v Parku Sveta Evrope (park pred CD) in v dvoranah Cankarjevega doma. Programsko bo festival zasnovan tako, da bomo obdržali ravnovesje med popularnejšim jazzom, improvizirano glasbo in prihajajočimi generacijami (tudi slovenskimi) ter bo tudi tokrat temeljil na več vsebinskih fokusih, pri katerih dajemo poseben poudarek projektu koncertov in delavnic mlajših glasbenikov z naslovoma Abeceda in Mladi raziskovalci ter rezidenčnemu umetniku. Ta del programa bo še naprej kuriral Andrej Hočevar. Nadaljevali bomo tudi s trajnostnim vidikom, s katerim smo bolj poudarjeno začeli v letu 2023, ki onemogoča uporabo plastičnih izdelkov med festivalom. Jazz festival Ljubljana bo krepil tudi sodelovanja z drugimi festivali v regiji, npr. z Jazz festivalom Saalfelden pri izmenjavi glasbenikov in na področju promocije.

Program Cankarjevih torkov bo leta 2024 še vedno ohranil velik delež domačih izvajalcev. Za nastope domačih izvajalcev pričakujemo premiere predstavitve novih del oziroma novih projektov. V program Cankarjevih torkov je tudi tokrat vključen festival Zvončki in trobentice, ki pa bo doživel prenovu, saj bo v letu 2024 potekal kot dvodnevni showcase festival ob prisotnosti številnih tujih promotorjev, ki bodo prišli v Ljubljano za konferenco AEP (Artist Exchange Platform), programom, ki ga izvaja Europe Jazz Network.

Bogat prispevek h kakovosti programa pričakujemo tudi od radijske produkcije s tremi koncerti Big Banda RTV Slovenija.

Glede na načrtovani obisk bo najmočnejši del mednarodnega programa Druge glasbe predstavljal koncertni cikel Glasbe sveta z vrhunskimi umetniki iz Afrike, Azije, Amerike in Evrope.

Pri izvedbi programa bomo sodelovali z različnimi nevladnimi organizacijami, med drugimi z Zavodom Druga godba pri koprodukciji festivala Druga godba in koncertnega cikla Sogodbe ter z Zavodom Sonica pri izvedbi istoimenskega festivala. Analiza sodelovanja med nevladnimi organizacijami, samozaposlenimi in Cankarjevim domom je pokazala, da je leta 2022 na področju druge glasbe 22 % programa nastalo v sodelovanju z nevladniki in samozaposlenimi. Leta 2023 je 15% programa druge glasbe nastalo v sodelovanju s slovenskimi nevladnimi organizacijami oz. samozaposlenimi (13 koncertov).

2.1 Glasbe sveta

Program sestavlja abonma Glasbe sveta s šestimi rednimi koncertnimi večeri, štirimi kot delom sezone 2023/24 in dvema kot delom sezone 2024/25. Program obsega še koprodukcijsko sodelovanje z Zavodom Druga godba pri dveh koncertih večerih 40. mednarodnega festivala Druga godba in enem koncertnem večeru koncertnega cikla Sogodbe.

Koncertni cikel Glasbe sveta

Glasbe sveta v letu 2024 združujejo dvajseto in enaindvajseto sezono. Program skuša vsako leto prikazati aktualno dogajanje glasb sveta, ki ga v Evropi predstavljajo glasbeni sejmi Womex (World Music Expo) ter številni drugi festivali in lokalni koncerti. Abonma Glasbe sveta tako nadaljuje potovanje po več celinah z izbranimi najaktualnejšimi stvaritvami glasbenikov, ki se navdihujejo iz lokalne tradicije in so že desetletja vpeti v urbano življenje. Nekateri posegajo v dediščino velikih mojstrov preteklosti, drugi so že sami del te tradicije. Vsekakor pa gre za izbor zelo različnih glasbenih zvrsti, ki jim glasbeniki dajejo svojevrsten avtorski pečat.

Mimika Orchestra

Maja Rivić, Marta Kolega, Dunja Bahtijarević, glasovi; Nika Bauman, flavta; Jelena Ilčić, oboa; Marko Lucijan Hraščanec, altovski, sopranski saksofon; Vojkan Jocić, tenorski saksofon; Marko Gudelj, baritonski saksofon; Leo Beslač, sintetizatorji, klaviature, flavta, blok flavta; Zvonimir Bajević, Valdemar Kušan, trobenti; Matija Mlakar, pozavna; Jurica Rukljić, ventil pozavna, tuba, elektronika; Joe Kaplowitz, tuba; Josip Šustić, električna, klasična kitara; Viktor Slamnig, električni bas; Nenad Kovačić; Mario Petrinjak, bobni; Mateo Patekar, oblikovanje zvoka, elektronika; Mak Murtić, dirigent, skladatelj

Po šestih letih, ko je ob obletnici Radia Študent v Kinu Šiška popolnoma očaral občinstvo, se Mimika Orchestra vrača v Ljubljano še na večje prizorišče. Popolnoma zaslužno, saj gre za orkester iz regije z najbolj izvirno glasbeno zamisljivo, z združevanjem tradicijske glasbe s prijemi sodobnega jazza in vrhunske orkestracije, z lastnimi skladbami ter z glasbeno-scenskim nastopom, ki popelje občinstvo v ekstazo ritma in čustev. Mimika Orchestra sta leta 2010 v Londonu ustanovila skladatelj in večinstrumentalist Mak Murtić ter vokalistka Maja Rivić, nekdanji člani pa so nekateri bolj znani londonski glasbeniki kot Nubya Garcia, Jamie Benzie, Tila Gichigi Lipera in Theon Cross. Postavo orkestra sedaj sestavljajo nekateri najbolj znani jazzovski in drugi glasbeniki iz regije, s svojim glasbenim pristopom pa nas zasedba »popelje na potovanje v izgubljeno dušo Sredozemlja« in v »staroslovanske obrede«. Avtor glasbe Mak Murtić pravi, da je zadnji album *Altur Mur*, izdan leta 2022, »vizija neobstoječega kraja v Sredozemlju, kjer se

prepletata kulturna in osebna reinvencija«. Besedilo je napisala Marta Kolega, za katero je bilo delo pri albumu »potovanje po jadranskih otokih, ozračje, vedenje, jezik, način življenja, pogledi na svet«, vpleteni v »zgodbo, ki odmeva v Odiseju«.

18. januarja 2024, Linhartova dvorana

Souad Massi

Souad Massi, vodilni glas, kitara; Malik Kerrouche, kitara; Guy Nsangué, bas; Maamoun Dehane, bobni; Mokrane Adlani, violina

Glasbo iz Alžirije smo pri nas spoznavali predvsem ob velikih zvezdnikih, ki so izhajali iz tradicije raï glasbe, kot so Khaled, Cheb Mami ali Rachid Taha. Med damami smo v živo spoznali le tradicionalistko Hasno El Becharia, medtem ko je bila urbana folk tradicija kantavtorjev in kantavtoric prezrta. In če je bil pokojni Idir največje ime med moškimi izvajalci, je Souad Massi med ženskimi.

Massi je začela igrati kitaro že v zgodnjih letih v Alžiru, kjer je odraščala v družini s šestimi otroki. V začetku devetdesetih se je pridružila politično angažirani rock zasedbi Atakor in bila z njo vse do leta 1999, ko se je zaradi anonimnih smrtnih groženj preselila v Pariz. Tam je niso spregledali in že pred izdajo prvega albuma je imela v žepu pogodbo z Island Records. Album Raoui je izšel leta 2001 in z njim je Massi postala veliko odkritje na francoski glasbeni sceni, zanimanje zanjo se je hitro razširilo po vsem svetu. Sledilo jih je še osem in prav zadnji, *Sequana* (2022), jo je ponovno izstrelil v osrčje mednarodnega glasbenega zanimanja, oktobra letos se bo predstavila tudi v Kölnski filharmoniji. Album je požel hvalospeve pri večini mednarodnih glasbenih revij kot tudi nekaterih dnevnih časopisov (»Izjemna vrnitev v formo« *The Guardian*).

Souad Massi še vedno velja za enega najlepših ženskih glasov Severne Afrike. Njene pesmi, ki jih žene neomajna odločenost, da spregovori za tisto, kar najbolj ceni: svobodo in pravičnost, so prepojene z ljubeznijo, altruizmom in pogumom, s stalno voljo, da izkorenini nestrpnost. Pravijo, da je Tracy Chapman iz Magreba, a lahko bi dodali, da v sebi nosi tudi karizmo Jane Birkin, in če bi bila rojena v Prekmurju, bi zagotovo pravili, da je Souad Massi ženska različica Vlada Kreslina.

15. februarja 2024, Gallusova dvorana

Ann O'Aro

Ann O'Aro, glas, klavir; Bino Waro, tolkala, glas; Teddy Doris, pozavna, glas; Brice Nauroy, elektronika

O otoku Reunion v Indijskem oceanu ponavadi slišimo, ko od tam pridejo novice o odličnih glasbenikih in glasbenicah ter njihovih novih albumih pa tudi ko govorimo o tradicionalni glasbeni zvrsti *maloya*, ki je nastala pod vplivom malgaških in indijskih korenin ter se poje v reunionski kreolščini. Njen najprepoznavnejši glas tega stoletja je oče moderne *maloye* Danyel Waro, ki smo ga doslej edinkrat spoznali pri nas na Drugi godbi leta 2005. Ann O'aro je med najmlajšimi, a tudi najbolj posebnimi izvajalci te glasbe, tako po inštrumentalni plati kot po besedilih, v katerih odpira tabu teme, vezane predvsem na odraščanje mladih žensk v nasilnih družinah. Rodila se je kot Anne-Gaëlle Hoarau na Reunionu leta 1990. Zaradi incesta in nasilnega očeta (ta je pozneje storil samomor) je po končani šoli za štiri leta zapustila otok ter nekaj časa preživela v Parizu in Quebecu. Ko se je vrnila domov, jo je odkril Philippe Conrath, ustanovitelj festivala Africolor v

Parizu ter eden največjih poznavalcev glasb sveta in jazza, ki je že v sedemdesetih delal kot glasbeni novinar pri francoskem dnevniku Libération. Pri svoji založbi Cobalt je izdal tako njen prvenec kot tudi drugi album *Langoz* in z njegovo pomočjo je Ann O'aro postala priznana mednarodna umetnica.

Ann O'aro, ki je že v zgodnji mladosti igrala na klavir, orgle in flavto, se v svojem umetniškem izrazu opira na tradicijo reunionske oralne poezije fonkker, značilno tudi za Danyela Waroja. Z njim je večkrat nastopala, v njenem bendu pa igra tudi Danyelov sin Bino. Njena glasba izžareva srhljivo ranljivost in neomajno samozavest. Njena odrska prezenca je kljub mladosti nadvse karizmatična ter ob glasbeni spremljavi tradicionalnih tolkal, pozavne in elektroneke tako nenavadno lepa, da ob njenem zvenu obmolknejo tudi najbolj glasne ptice pevke.

26. marca 2024, Klub CD

Koncerta v okviru 40. mednarodnega festivala Druga godba

Poleg koncerta, ki bo del abonmaja Glasbe sveta, bomo v sodelovanju z Zavodom Druga godba organizirali še koncert, ki bo uvod v odprtje festivala v Križankah. Program bo oblikoval programski odbor Druge godbe v sestavi Bogdan Benigar, Chris Eckman, Jo Frost, Nika Vogrič Dežman in Zoran Pistotnik. Vse neposredne stroške bo zagotovila Druga godba, vložek Cankarjevega doma pa bodo dvorane, tehnična izvedba in podpora pri promociji.

23. maja 2024, Klub CD in 24. maja 2024, Linhartova dvorana (Glasbe sveta)

Iz sprotne ponudbe

Dva koncerta v jesenskem delu cikla Glasbe sveta bo izbral novi programski(a) vodja.

13. oktobra 2024, Linhartova dvorana in 12. novembra 2024, Gallusova dvorana

Koncertni cikel Sogodbe

V sodelovanju z Zavodom Druga godba bomo organizirali koncert v Klubu CD. Vse neposredne stroške tega bo zagotovila Druga godba, vložek Cankarjevega doma pa bodo dvorana, tehnična izvedba in podpora pri promociji.

Jesen 2024, Klub CD

2.2 Jazz in mejne glasbene zvrsti

Program sestavljajo Cankarjevi torki, 65. Jazz festival Ljubljana, koncert John Zorn New Masada Quartet (prestavljen z 2023), koncert dua Gorišek-Lazar, koncerti Big Banda RTV Slovenija in koncertni večer Festivala Sonica. Cankarjev dom bo sodeloval tudi pri predstavitvi slovenskega jazza v klubu BMC v Budimpešti, ki je plod Evropske jazz konference v Ljubljani.

Cankarjevi torki

V Klubu CD Cankarjevi torki s programsko svežino in nenehnim dogajanjem zapolnjujejo in nadgrajujejo glasbeno ponudbo v Ljubljani ter predstavljajo jedro programa druge glasbe. Konceptualno program koncertov tega glasbenega sklopa temelji na naslednjih načelih:

- kontinuirano predstavljanje jazzovske umetnosti, ki razvija svobodni duh in oblikuje kritično glasbeno misel;
- dopolnjevanje in posodabljanje programskih vsebin ljubljanskega Jazz festivala ter s tem oblikovanje jazzovske kakovosti v prostoru, ki naj bi dopolnila ali razširila programske zagate, povezane z Jazz festivalom kot enkratnim dogodkom;
- skrb za širino jazzovske ponudbe Cankarjevega doma; z uvrščanjem koncertov mejnih glasbenih zvrsti želimo povečati splošno kulturno ali glasbeno zavest v domačem kulturnem okolju;
- spodbujanje ustvarjalnosti, povezane z jazzom in drugo sodobno glasbo;
- predstavitev mlajše generacije slovenskih jazzovskih izvajalcev v sklopu dvodnevnega showcase festivala Zvončki in trobentice (novost);
- mednarodno sodelovanje z BMC v Budimpešti;
- vključitev programa EJA AEP (Artist Exchange Platform) v dvodnevni jazz showcase Zvončki in trobentice (novost za leto 2024).

Program Cankarjevih torkov:

Damir Imamović

Damir Imamović, glas, tambur, tar; Ivana Đurić, violina; Ivan Mihajlović, akustični bas; Nenad Kovačić, tolkala

Glasba, ki je napisala roman

Damir Imamović se vrača v Ljubljano prav na prizorišče, kjer je leta 2011 zaključil takratni festival Druga godba z nepozabnim solo nastopom. In če pri nas spremljamo njegovo strmo vzpenjajočo se uspešno pot, je bilo že od samega začetka zunaj držav nekdanje Jugoslavije drugače. Pravzaprav sta največ zanimanja poželi njegovi zadnji izdaji. *Singer of Tales* ni skočil samo na vrh med izvajalci sevdaha, ampak tudi na prestol evropskih glasbenikov, ki se ukvarjajo s tradicijskim gradivom. *The World and All That It Holds* mu na široko odpira še vrata ZDA, saj je album izdala ena najprestižnejših zgodovinskih založb Smithsonian Folkways. Ne glede na povedano ni razloga, da koncerta ne bi izvedel v intimnem ozračju Kluba CD, Damirjevega najljubšega koncertnega prizorišča v Ljubljani.

The World and All That It Holds je album izvornih in tradicionalnih pesmi, ki sta ga producirala Joe Boyd in Andrea Goertler (z Imamovićem sodelujeta že od leta 2014) ter spremlja epski roman Aleksandra Hemona o istospolni ljubezni, vojni in razseljenosti ter nemirnem svetu. Imamović in Hemon sta izbrala pesmi za Hemonov roman in v tandemu sestavila pripoved Imamovićeve plošče. Z uporabo izvornih skladb, starih sefardskih pesmi in prenovljenih klasik sevdaha je Imamović kanaliziral teme romana skozi ganljive in otožne izvedbe, a tudi s kančkom razposajenosti.

»Vedno mi je bilo očitno, da je Damir popoln umetnik za sodelovanje. Ena od številnih čudovitih prednosti najinega sodelovanja je, da roman in ljudje v njem zdaj zažarijo v soju glasbe, glasba

pa je prejela dodatno, pripovedno razsežnost. Svojega romana si ne morem predstavljati brez Damirjeve glasbe. Že sam obstoj tega albuma širi meje mojega romana in literature kot takšne. Samo upam lahko, da bo moja knjiga naredila enako za glasbo.« Aleksandar Hemon

16. januarja 2024, Klub CD

Fred Frith & Susana Santos Silva: Laying Demons to Rest

Susana Santos Silva, trobenta; Fred Frith, električna kitara

Srečanje dveh izjemnih glasbenikov, improvizatorjev dveh različnih generacij. Oba poznamo iz številnih zasedb in projektov ter medtem ko je Frith prav gotovo med najbolj kreativnimi živečimi glasbeniki, ki ga spremljamo že od sedemdesetih let (Henry Cow, Art Bears, Massacre, Skeleton Crew, Naked City, Fred Frith Guitar Quartet ...), je Susana Santos Silva med najprodornejšimi glasbenicami mlajše generacije, ki se je proslavila tako s svojimi zasedbami kot s sodelovanjem v drugih zasedbah (Fire Orchestra, Anthony Braxton, Hamid Drake's Turiya ...).

Duo Frith-Santos Silva ima dolgo brado. Potem ko sta se umetnika leta 2011 srečala na delavnici v Portu, je Susana sodelovala pri več Fredovih projektih. Najprej v kvartetu s Chrisom Cutlerjem in Heike Liss v Zagrebu; nato kot solistka, skupaj z Okkyung Lee, Lotte Anker in Christine Wodrascka, v TaTaTa z Big Bandom Hessische Rundfunk; ter pred kratkim na turneji s Fred Frith Triom in Heike Liss v Braziliji, Evropi in ZDA. Ko je festival Météo v Muhousu predlagal duo, se je to zdelo kot logičen naslednji korak in posnetek tega prvega koncerta na Radiu France, ki je pozneje izšel pri založbi Rogu'Art, je prejel odlične kritike. Ta turneja bo za Freda in Susano priložnost, da še naprej razvijata svoj globoki odnos in raziščeta neskončni potencial precej nenavadnega inštrumentalnega para.

23. januarja 2024, Klub CD

Lucia Cadotsch AKI

Lucia Cadotsch, glas; Jozef Dumoulin, klavir; Phil Dunkin, kontrabas; Leif Berger, bobni

Odlična švicarska glasbenica, pevka in kantavtorica Lucia Cadotsch se vrača v Ljubljano, kjer se je že predstavila s projektoma Schneeweiss + Rosenrot in Speak Low. Prav slednji je postal stalnica mednarodnih odrov in požel slavo tako v medijih kot na vseh priznanih festivalih vključno z Jazz festivalom Ljubljana. S projektom AKI je naredila še korak naprej v avtorskem pristopu. Pesmi spajajo svojstvo vokalistkinih besednih iger in podobja ter bujnost pianističnih večplastnih zvočnih krajin. S pripojitvijo ritmične sekcije se je razprl zvočni prostor in zaživele so nove perspektive.

»Petje Lucie Cadotsch je vzporedno s petjem zrele Nine Simone – ne da zvenita podobno, ampak obe ponujata iskren pogovor iz oči v oči. Njun inteligentni, disciplinirani pristop služi pesmi, namesto da bi ugajal občinstvu. Obe se izogibata bahavi virtuoznosti in prepevanju, ki kmalu postane utrujajoče. Namesto tega njuno natančno branje zdrži večkratno poslušanje in razkrije nove globine pesmi.« Wif Stenger, Jazz Journal

Lucia Cadotsch je nagrajenka 2021 deutscher jazzpreis v kategoriji vocal in 2017 ECHO Jazz za pevko leta (za album *Speak Low*).

30. januarja 2024, Klub CD

Ivana Novak in Oblike duha + Chris Eckman & Boštjan Narat

Ivana Novak, glasba, glas, klavir; Tilen Stepišnik, akustična in električna kitara; Miha Friedrich, bobni, tolkala; Mitja Centrih, bas kitara; Tadeja Žele, violončelo

Boštjan Narat, glas, kitara; Chris Eckman, glas, kitara

Tik pred slovenskim kulturnim praznikom bomo izvedli dva koncerta. V prvem bo Ivana Novak s skupino uglasbila poezijo Borisa A. Novaka. V njegovi izjemni zbirki *Oblike duha* (Mladinska knjiga, 2016) najdemo več kot dvesto stihov sveta in v slehernem je napisal eno pesem. V teh pesmih, ki pogosto govorijo o nastajanju pesmi, namesto običajnih likov oživijo kar pesniške in glasbene figure – rime, ritem, zvok, tišina ... Tako zaradi zvena kot zaradi pomena kar kličejo po uglasbitvi. Na koncertu bo mogoče slišati, kako v formah popularne glasbe zvenijo stihovi sveta – od rondoja do japonskih tank.

Chris Eckman je kantavtor, pesnik in dolgoletna gonilna sila kulturnih The Walkabouts. Američan, ki že dvajset let živi v Ljubljani, se na odru Kluba Cankarjevega doma srečuje z Boštjanom Naratom, kantavtorjem in vodjem skupine Katalena. Koncert bo zanimiv preplet njune glasbene in pesniške energije. Ob svojem prvem glasbenem srečanju januarja lani sta ustvarjala posnela skladbo *Always nearby*. Gre za prepesnitev pesmi *Od daleč*, ki jo je Narat pred devetimi leti napisal za Neco Falk. Skladba je dala naslov skupnemu albumu, ni pa nikoli izšla kot singel. Do zdaj. V novi različici ji glas daje Chris Eckman.

6. februarja 2024, Klub CD

Zvončki in trobentice, 10. festival slovenske jazzovske ustvarjalnosti/dvodnevni jazz showcase + AEP

Ob 10. jubilejni izdaji se bo festival preoblikoval v dvodnevni showcase dogodek, saj smo ugotovili, da je ob porastu domače jazzovske ponudbe bolje organizirati dvodnevni dogodek in za to povabiti tudi promotorje iz tujine. Tako je bil Cankarjev uspešen s kandidaturo za izvedbo AEP (Artist Exchange Platform), ki je eden od programov EJN (Europe Jazz Network) in bo v Ljubljano privabil do štirideset članov EJN, ki oblikujejo jazzovske programe po vsej Evropi. To bo po Evropski jazz konferenci, ki jo je Cankarjev dom izvedel leta 2017, nova velika priložnost za številne domače jazzovske ustvarjalce, da predstavijo svoje nove projekte. Program bo izveden v dveh dneh, skupaj osem zasedb, od tega ena avstrijska, saj z Music Export Austria poteka bilateralno sodelovanje in bo letos decembra slovenski izvajalec že drugič vključen v avstrijski jazz showcase festival. Program bo oblikovan sredi decembra 2023.

13. in 14. februarja 2024, Klub CD

Hamlet Express

Andraž Polič, glas; Miha Petric, el. kitara; Gregor Cvetko, bas; Blaž Celarec, tolkala

Zasedba Hamlet Express, ki že dvajset let deluje s polno paro lokomotive pesnika in avtorja Andraža Poliča, bo predstavila že svoj šesti album *Fantom svobode*. Gre za fusion šanson, ki pulzira z energijo rocka kot tudi z nežno akustično krhkostjo, hommageom »upornemu človeku« – človeku, ki išče smisel v lepoti.

20. februarja 2024, Klub CD

Brina sreča Kataleno

Brina: Brina Vogelnik, glas; Jelena Ždrale, violina, viola; Luka Ropret, kitare; Urban Turjak, pozavna; Nino de Gleria, bas, efekti; Blaž Celarec, bobni

Katalena: Vesna Zornik, glas; Boštjan Narat, kitara, glas; Polona Janežič, klavir, klaviature; Boštjan Gombač, klarinet, pihala, glas; Tibor Mihelič, bas; Robert Rebolj, bobni

Zgodovinsko srečanje dveh legendarnih skupin nove slovenske ljudske glasbe. Skupini sta doslej nastopili v istem večeru samo na Festivalu slovenske glasbe v New Yorku leta 2008. Čeprav večkrat uporabljata enako gradivo slovenskih ljudskih pesmi, ga vsako izmed njih aranžira povsem drugače, a vendarle lahko najdemo skupne točke v briljantnih avtorskih posegih na čelu s čudovitima glasovoma. Program obeh skupin bo obsegal cvetober njihovih najboljših in najbolj priljubljenih sklad z njihovih številnih albumov, ki so spremenili slovensko glasbeno krajino tega stoletja. Si lahko ob koncu večera obetamo tudi presenečenje?

27. februarja 2024, Klub CD

Boštjan Simon solo + Igor Lumpert Quartet

Boštjan Simon, saksofon, elektronika

Igor Lumpert, tenorski, sopranski saksofon; Leo Genovese, klavir; Drew Gress, kontrabas; Damion Reid, bobni

Saksofonist in elektrofonik Boštjan Simon (Etceteral, There Be Monsters, Velkro, Litošt) predstavlja solo album, na katerem še globlje razvija fuzijo zvokov saksofona in elektronike. Saksofonske tipke ponekod izpostavi kot tolkalo, drugod pa jih uporabi kot vmesnik za sprožanje not in sekvenc na modularnem sintetizatorju. Sočasno odigrane sekvence različne dolžine se prevračajo ena na drugo in sledijo notranjemu ritmu, ki ni kvantiziran na zunanjo matriko. Nastane živa, gibajoča se, zaradi narave modularnega sintetizatorja pa tudi neponovljiva gmota saksofonskih in elektronskih zvokov.

Najdejavnější in tudi mednarodno najbolj uveljavljen slovenski glasbenik v New Yorku Igor Lumpert vedno znova preseneča z novo glasbo, ki jo praviloma izdaja pri cenjeni portugalski založbi Clean Feed. Za tokratno evropsko turnejo je sestavil imeniten kvartet preizkušenih in navdihujočih glasbenikov iz newyorškega okolja. Skupaj so posneli gradivo za novi album, med skladbami pa se najde tudi dokumentirano gradivo iz multimedijskega projekta Resistance of the Earth, ki ga je Lumpert ustvaril leta 2012 ustvaril ob zaključku Evropske prestolnice kulture.

5. marca 2024, Klub CD

Dave Douglas Gifts Quintet

James Brandon Lewis, tenorski saksofon; Rafiq Bhatia, kitara, elektronika; Tomeka Reid, violončelo; Ian Chang, bobni in elektronika; Dave Douglas, trobenta

Cankarjevi torki v marcu že tradicionalno predstavljajo eno izmed najboljših ameriških skupin. Projekt Gifts vsebuje nove, izvirne skladbe Douglasa z vplivom energijske glasbe ter navdihe iz življenja in glasbe Charlesa Lloyda. Gifts Quintet inovativno razmišlja o modrosti, viziji ter pozitivnosti skladatelja in saksofonista, predvsem pa raziskuje Lloydovo navdušenje nad glasbo Billyja Strayhorna. Zvok kvinteta se osredotoča na obliko pesmi, s poudarkom na izboljšavi teksture in tembra v službi vsake pesmi.

Douglas je svoje delo dolgo imel za projekcijo družbenih možnosti, kjer je glasbeni ansambel alegorija za to, kako je mogoče udejanjiti in spodbujati družbeno pravičnost. Tako eksplicitno kot implicitno Douglasova glasba govori o številnih bojih, ki jih je treba premagati v trenutno prevladujočih sistemih. Gifts Quintet bo na turneji po Evropi spomladi 2024 predstavil nov pogled na format kvinteta, ki ga je Douglas v zadnjih tridesetih letih obsežno predstavljal.

12. marca 2024, Klub CD

Kralj Čačka

Pod psevdonimom Kralj Čačka se skriva srbski vsestranski ustvarjalec Nenad Marić – kantavtor, slikar in pesnik. Rojen v Čačku je popolno ustvarjalno afirmacijo doživel v Beogradu, kjer živi in ustvarja. Že od leta 2016, ko je izdal prvenec, je eden najboljših protagonistov glasbene scene v Srbiji ter izvajalec, ki ga primerjajo z Darkom Rundekom in drugimi velikani glasbe na prostorih nekdanje Jugoslavije. Pronicljiv, zabaven in iskren ter z glasbo v duhu Toma Waitsa.

19. marca 2024, Klub CD

Elliott Sharp & Eric Mingus

Elliott Sharp, kitara; Eric Mingus, glas

Elliott Sharp, ki je že več kot trideset let osrednja osebnost avantgardne in eksperimentalne glasbene scene v New Yorku, je izdal več kot petinosemdeset posnetkov, ki segajo od orkestralne glasbe do bluesa, jazza, noisea, nowave rocka in tehno glasbe. Vodi projekte Carbon and Orchestra Carbon, Tectonics in Terraplane ter je pionir načinov uporabe fraktalne geometrije, teorije kaosa in genetskih metafor v glasbeni kompoziciji in interakciji. Eric Mingus je sin legendarnega jazzovskega basista, Charlesa Mingusa. Mingusovo delo kaže politično ozaveščenost in nekoliko uporniško žilico, ki spominja na njegovega očeta, čeprav v drugem žanru. V številnih pesmih, ki jih izvaja, med katerimi nekatere tudi piše, se sooča z vprašanji, ki še vedno škodljivo vplivajo na temnopolte in mešane Američane. Duo Sharp Mingus je energija polnokrvnega bluesa in njegovih odvodov s perfektno odrsko prezenco.

2. aprila 2024, Klub CD

Noam »Nani« Vazana

Noam »Nani« Vazana je ena redkih umetnic na svetu, ki pišejo in skladajo nove pesmi v ogroženem ladinskem jeziku. V svojem novem albumu *Ke Haber* (Kaj je novega) ujame duh starodavnega, matriarhalnega jezika in kulture ter ga popelje v 21. stoletje z družbeno relevantnimi besedili, ki slavijo migracije, spol in opolnomočenje žensk. Zvočna pokrajina premosti tradicijo in sodobno življenje, ujame zvoke in vonjave tržnice ter jih zlije s surovim, flamenku podobnim vokalom in presenetljivimi inštrumenti. Mehke zborovske pozavne polepšajo mariachi kitare in tolkala z utrinki skladb za klavir in violončelo. Vazana razkrije delček zgodovine, ki ga v drugi mitologiji in antropologiji ne najdemo zlahka.

Nani Vazana je profesorica na London Performing Academy of Music in Jerusalem Music Academy, predseduje Amsterdam Artist Collective ter je ustanovila Why DIY Music in Nova Productions.

9. aprila 2024, Klub CD

Ibadet Ramadani + Niko Novak

Nemška glasbenica kosovskih korenin je izdala presenetljiv prvenec. Deset let po razpadu njenega benda – ljubljencev indie-popa Super700 – je odnesla kitaro v gozd. Sama v koči je poskušala ugotoviti, ali lahko glasba na plodnih tleh njenega življenja znova zacveti – in če da, kakšna. In nenadoma so jo obkrožile pesmi. Skrbno orkestrirane pesmi, ki govorijo o slovesu, ljubezni, upanju in bolečini. Pesmi, ki imajo vse svoje korenine v osebnih izkušnjah, od katerih so bile nekatere katarzične. Vendar se Ibadet nikoli ne vrti samo okoli sebe. Solo debitantski album je hkrati poklon njeni družini in intimna pesmarica o človeških razmerah. Album, ki poje o stvareh, ki se nam zdijo čudno znane, a so univerzalne narave.

Podobne zgodbe opisuje danes najbolj izrazit slovenski kantavtor Niko Novak s svojim globokim glasom, ki odmeva v igranju njegovega električnega basa. Plodovit ustvarjalec, ki nam vsako leto ponudi nov izdelek z edinstvenim popotovanjem v globino duš ter njenega razkritja v odnosih s sočlovekom in lastni intimnosti.

16. aprila 2024, Klub CD

Festival Sonica

29. aprila 2014, Klub Cankarjevega doma

Iz aktualne ponudbe

Jesenski del Cankarjevih torkov bo potekal oktobra in novembra. Izvajalci bodo izbrani spomladi, ko bodo objavljene mednarodne turneje.

Koncerti Big Band RTV Slovenija

V skladu s pogodbo med RTV Slovenija in Cankarjevim domom bo Big Band RTV Slovenija izvedel tri koncerte, dva v Linhartovi dvorani in enega v Klubu CD.

John Zorn New Masada Quartet (prestavljeno iz 2023)

John Zorn, altovski saksofon; Julian Lage, el. kitara; Jorge Roeder, bas; Kenny Wollesen, bobni

Pesmarice *Masada* so gotovo najpomembnejši del ustvarjalne zgodovine kulturne osebnosti newyorške glasbene scene. John Zorn jih je začel stresati iz rokava v začetku devetdesetih, potem ko je z *Naked City* postavil na glavo vse mogoče ter v trenutku postal največji junak improjazz scene med metalci, pankerji in rockerji. Navdih za *Masado* je našel v združitvi nove (radikalne) judovske kulture in glasbe akustičnega kvarteta Ornetta Colemana (Coleman, Don Cherry, Charlie Haden, Billy Higgins) iz konca petdesetih, ki še danes velja kot ključen ansambel za razumevanje preteklosti in prihodnosti jazzovskih glasbenih praks. Zornovi pajdaši (Dave Douglas, Greg Cohen in Joey Baron) so zadevi prišli do dna na desetih studijskih albumih za japonsko založbo DIW (naslovi albumov so si sledili v skladu s hebrejsko abecedo), nakar je za Zornovo založbo Tzadik izšlo še nekaj koncertnih albumov in po Colemanovem vzoru zasedbe Prime Time iz osemdesetih tudi preskok v Electric Masada. Na tej točki je treba izpostaviti dvojni koncertni album *The Mountains of Madness*, saj je polovico albuma nastalo na koncertu v Gallusovi dvorani CD. Prav Electric Masada lahko navajamo kot prelomnico Zornovih navezav na Ljubljano. Pred tem smo bili priče *Naked City* in *Masade*, zatem pa *The Dreamers*, njegovemu solističnemu recitalu na orglah (tudi izdanemu pri Tzadik) in *The Bagatelles Marathon*. A to je le mišji del njegovega impozantnega opusa, ki samo pri izdajah albumov preseže številko sto petdeset, da ne omenjamo številnih del za različne sestave sodobne glasbe, ki izvajajo njegove kompozicije. Vse navedeno pa ni dovolj, da številni poznavalci ne bi novega Masada kvarteta imenovali »najbolj vznemirljiv ansambel Johna Zorna«. Ta sicer igra *the best of* Masadinih pesmaric (kmalu izide že drugi album), a po slišanjem je jasno, da je bil Masadin počitek na grobišču Manhattan le nabiranje energije za vrnitev v prihodnost. Ta telepatični bend je hkrati virtuozen, dinamičen, dramatičen in melanholičen. Poganja ga Zornovo natrgano stop in start dirigiranje, ki je kljub prihajajoči 70. obletnici (september) še vedno z naskokom najbolj goreč altovski saksofonist na svetu. Nedvomna mojstrovina!

29. aprila 2024, Gallusova dvorana

Duo Gorišek Lazar

Bojan Gorišek, klavir; Milko Lazar, klavir

Ob 20. obletnici skupnega igranja

Program:

Ph. Glass, Symphony No. 4 »Heroes« (priredba za dva klavirja: M. Lazar) – pribl. 45 min
M. Lazar, Pret-a-porter Variations za dva klavirja – pribl. 30 min

Centralna skladba koncerta bo *Symphony No. 4 – »Heroes«* Philipa Glassa v Lazarjevi priredbi za dva klavirja. Osnova za simfonijo je bil album *Heroes* Davida Bowieja in Briana Ena (1978), tako sta in Bowie in Eno v manjšem deležu tudi soavtorja te simfonije, saj se najbolj prepoznavne teme iz albuma *Heroes* po Glassovo prepletajo skozi simfonijo.

14. maja 2024, Gallusova dvorana

Večer slovenskega jazza v Budimpešti

Kot plod Evropske jazz konference v Ljubljani bo Cankarjev dom že petič programsko sodeloval pri izvedbi programa slovenskega jazza v klubu BMC v Budimpešti, ki temelji na programski izmenjavi med organizacijama.

Termin še ni določen.

65. Jazz festival Ljubljana

Osrednji glasbeni projekt druge glasbe tudi v letu 2024 ostaja Jazz festival Ljubljana, ena najstarejših prireditev te vrste v Evropi. Koncept festivala in programske smernice smo obravnavali v uvodu. Dokončno obliko in program bomo predstavili predvidoma v marcu ali aprilu. Festival bosta kurirala Tina Lešničar in Borja Močnik.

Od 10. do 13. julija 2023, Križanke, Park Sveta Evrope in dvorane v Cankarjevem domu

2.3 Popularna glasba in šanson

Načrtovanih je šest koncertov popularne glasbe, šansona in drugih glasbenih vsebin.

Božo Vrečo

Najpopularnejši pevec sevdaha se po koncertu, ki smo ga ob omejenem obisku izvedli v času covida, vrača na oder Gallusove dvorane.

16. februarja 2024, Gallusova dvorana

Raiven

Avtorski večer odlične pevke popa in opere s spremljevalno skupino.

21. aprila 2024, Linhartova dvorana

Hania Rani (prestavljeno iz 2023)

Hani Rani, klavir, glas, klaviature, elektronika

Gostovanje ene najpopularnejših umetnic nove generacije na svetu.

Rani je odraščala v Gdanskju s starši, obkrožena z glasbo in filmi. Sprva je bila navdihnena za študij klasične glasbe, nato pa se je v glasbeni šoli seznanila z jazzom in elektroniko, s čimer je razširila svoja zanimanja ter, kot pravi sama, »pomešala Chopina & Šostakoviča z Davom Brubeckom in Moderatom«. Drugi navdihni so skladatelji, kot so Max Richter, Esbjorn Svensson, Miles Davis, Nils Frahm, Murcof, Portico Quartet, Radiohead in celo The Beatles. »Navdihujejo me vsi ti umetniki, njihov poseben pristop do glasbe in zvoka. Zame imajo veliko srce in velik um.«

Hania je koncertirala po vsej Evropi, Severni Ameriki, Japonski, Izraelu, Turčiji in Rusiji. Nastopila je na razprodanih koncertih v prestižnih prizoriščih, kot so NOSPR v Katovicah, Elb Philharmonie v Hamburgu, Funkhaus v Berlinu in The Roundhouse v Londonu. Leta 2022 je bila povabljenjena v Pariz, da bi izvajala posnete nastope v živo za ARTE in Cercle. Ti posnetki dosegajo milijonske ogledje na Youtubu. Hania Rani bo na koncertu izvedla program z novega albuma *Ghosts*, izdanega oktobra 2023, in nekatere uspešnice iz preteklosti.

»Človek se lahko izgubi, lahko pa najde dom v svoji notranjosti – kar lahko pomeni marsikaj – duša, domišljija, um, intuicija, strast. Trdno verjamem, da ko smo v negotovih časih in živimo nestabilno, še vedno lahko dosežemo mir sami s seboj in lahko kjer koli najdemo 'dom'. To bi rada izrazila s svojo glasbo – človek lahko prepotuje ves svet, pa ne vidi ničesar. Ni pomembno, kam gremo, ampak koliko smo sposobni videti in slišati stvari, ki se dogajajo okoli nas.« Hania R

16. marca 2023, Gallusova dvorana

Bowrain

Avtorski večer priznanega slovenskega pianista z vokalnim zborom

10. septembra 2024, Gallusova dvorana

Josipa Lisac

Po letu premora povratek legendarne pevke na največji oder Cankarjevega doma

Vlado Kreslin

Trije tradicionalni koncerti z gosti

Od 16. do 18. decembra 2024, Gallusova dvorana

3. UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE, PLES, BALET)

Gledališke in sodobnoplesne dejavnosti v leto 2024 vstopajo v visokem ritmu, z gostim in raznovrstnim programom ter pestrim naborom domačih in tujih ustvarjalcev. Organizacijske oblike segajo od koprodukcij z nevladniki in z javnimi zavodi, do gostovanj tujih gledaliških in

plesnih skupin ter domačih gostovanj pa tudi aktivnega sodelovanja v oblikovanju in izvajanju različnih festivalskih programov. Vsebinski razpon je izredno širok in temelji na usmeritvi Cankarjevega doma kot ponudnika kulturnih vsebin najširšemu občinstvu. Temu sledi tudi zasnova programa, ki ob večžanrskosti, ki nagovarja različno ciljno občinstvo, prisega na visoko raven koproduciranih in vabljenih domačih in tujih projektov.

Program se izvaja v vseh razpoložljivih prostorih, po potrebi se »naseli« tudi v tiste, ki niso primarno namenjeni uprizoritvenim dejavnostim. Številni sklopi so nadgrajeni s teoretskim, esejističnim programom, pogovori, intervjuji, tudi s filmskim sporedom. Gostota dogodkov je enaka predcovidni ravni, v določenih segmentih celo večja, zagotovo večje v prihodnjem letu pa je število domačih koprodukcij, sodelovanj z javnimi zavodi in domačimi ustvarjalci.

Plesno leto 2024 odpira koprodukcija Cankarjevega doma in **SNG Maribor**. Način delovanja, kakršen je bil uspešno razvit leta 2022 z gledališko koprodukcijo *To noč sem jo videl*, je uporabljen tudi v 2024 pri koprodukciji **Faust**. Domači avtorski tandem Edward Clug, skladatelj Milko Lazar, odlični ansambel mariborskega baleta, prav tako dober orkester so zagotovilo za spektakel petih ponovitev na odru Gallusove dvorane, ki bo konec januarja sledil letošnji novembrski mariborski premieri. *Faust* je ob izredni tematski aktualnosti, logistično zahtevni formaciji ter številčnosti vseh nastopajočih (več kot sto) gotovo največji koprodukcijski projekt gledaliških institucij leta 2024. Podprt je z izrednim kreativnim – domačim – potencialom, prepoznavnostjo in renomiranostjo ustvarjalcev ter navdušenjem zvestega občinstva.

Koprodukcijsko plesno serijo nadaljuje najnovejši projekt **Roke, ki me nikoli niso poznale** plesalca na »stalnem začasnem delu v Sloveniji«, Slovaka Milana Tomašika. Dvorana Duše Počkaj je njegov stalni domicil, v katerega se po projektu *Fight Bright* ponovno vrača v solo izvedbi, tokrat ne samo kot plesalec, pač pa tudi kot so/koreograf. **Distanca** je naslov zadnjega projekta rednih znancev Linhartove dvorane, **MN Dance**. Skupina se po izredno uspešnem in pri publiku enako močno priznanem zanimanju tokrat vrača v posebnem »formatu«. Od lani se je skupina dodatno profesionalizirala in tako postala (še) druga na področju sodobnega plesa z redno zaposlenim ansamblom pri nas.

Jesenski del sezone začne projekt, ki ga Cankarjev dom pripravlja skupaj z **Zavodom Muzeum**, ki ga že od začetka vodi Barbara Novakovič. 30 let delovanja bo poleg okrogle mize, posvečene delovanju Zavoda, pospremila koprodukcija **Hortus Conclusus**, premierno izvedena na odru Linhartove dvorane. Matjaž Farič se po (pre)dolgih letih odsotnosti ponovno vrača v Cankarjev dom. **Zavod Flota** v koprodukcijskem sodelovanju s Cankarjevim domom ob koncu oktobra pripravlja premiero z delovnim naslovom **Nezaželeni**, odrsko fikcijo, ki se ukvarja z raziskovanjem in problematiziranjem številnih konfliktov in napetosti, ki jih je najti v aktualnem stanju slovenske družbe.

Prva polovica leta mednarodnih plesnih gostovanj sodi v program Veličastni. Marčevsko in aprilsko gostovanje prinaša projekta izredne kakovosti, ustvarjalce, ki pri nas še niso gostovali, so pa trenutno v samem vrhu sodobnih ustvarjalnih performativnih praks. Iz Portugalske prihaja prodoren mladi koreograf Marco da Silva Ferreira s kritiško hvaljenim projektom **Kadaver**, enako pri stroki priznan večžanrski projekt večmedijske ustvarjalke Miet Warlop, **Ena pesem**, gostimo v drugi polovici maja. Oba projekta sta v Linhartovi dvorani, Gallusova pa je rezervirana za veliki finale Veličastnih. V Ljubljano se vrača Sharon Eyal, tokrat z večjo zasedbo kot prvič (*Ljubezen, poglavje 2*) in v vrhunski produkciji gledališča Tanzmainz: **Vezi duš**.

Posebno poglavje plesnega programa tvori tudi festival, namenjen klasičnemu ali vsaj sodobnoklasičnemu baletu, **Plesne noči**. Lani je bila izredno uspešno izpeljana prva izdaja, nastala v tesnem programskem in organizacijskem sodelovanju s SNG Opera in balet Ljubljana.

Zasnova tokratne bo enaka prvi, terminsko bo festival umeščen na konec sezone, program bo kombinacija gostujočih projektov in domače produkcije, nadgrajen z bogatim spremljevalnim delom (filmski program, okrogle mize ...), rdeča nit festivala bo ustvarjalni opus **Vaclava Nižinskega**.

Prvo plesno poglavje sezone 2024/25 bo pripadel **Waynu McGregorju** in njegovi skupini. V začetku novembra v Gallusovo dvorano prihaja multimedijski spektakel **Univerzum: Odisejada temnih kristalov**. Gre za projekt, ki se ukvarja s podnebno krizo, raziskuje teme izkoriščanja in uničenja okolja. Odlikuje se z vrhunsko tehnološko digitalno zasnovano scenografijo, s pomočjo katere se ustvarja osupljiva mešanica fikcije in dokumentarnosti, McGregorjeva koreografija pa v sozvočju z govorjeno besedo močno evocira neločljivost človeštva in narave.

Gosto tkana in bogatih »vzorcev« je tudi gledališka sezona. Oktobra gostimo vrhunsko kombinacijo: eno največjih in najstarejših gledaliških hiš, **Comedie Francaise**, ki oktobra v goste prihaja z najnovejšo produkcijo **Hekuba** enega najzanimivejših režijskih ustvarjalcev, portugalskega režiserja **Tiaga Rodriguesa**, od leta 2022 tudi umetniškega vodje gledališkega festivala v Avignonu. Načrtovani sta dve ponovitvi v Linhartovi dvorani, gre pa za ponovno srečanje z »dinozavrom« francoske gledališke ustvarjalnosti, nadgrajenim z res eminentnim kreativnim nabojem enega najbolj prodornih evropskih gledaliških ustvarjalcev zadnjega obdobja.

52 hertzov je na lanskem Boršnikovem srečanju večkrat nagrajena predstava, nastala v produkciji SNG Nova Gorica. **Mojca Madon** je mlada prodorna režiserka, ki jo je zaradi svežega režijskega pristopa še kako vredno predstaviti tudi ljubljanski publiki, **52 hertzov** pa projekt, ki bo zaradi svoje prostorske zasnove zasedel več kot zgolj oder Linhartove dvorane, tudi zato pa februarja gotovo vznemiril gledališke sladokusce in vso preostalo zainteresirano javnost. **Nevidna ženska**, produkcija APT Novo mesto, odpira pereča vprašanja starosti. Gostuje kot zaključni del Pripovedovalskega festivala, ob gostovanju pa se na temo starosti pripravlja tudi niz predavanj in okroglih miz.

Gledališke koprodukcije začenja improvizacijsko gledališče. **Improliga finale** je utečen cikel, ki mu eksponentno rasteta popularnost in kakovost, posledično tudi obisk, vse, kar torej upraviči programsko umestitev žanra, ki se z vsakim letom močneje razvija in postaja vedno bolj kredibilen. **Mesto žensk** enako kot Zavod Muzeum v letu 2024 praznuje tridesetletnico delovanja. Redno sodelovanje s festivalom bo tokrat nadgrajeno z gledališko koprodukcijo med Cankarjevim domom in Festivalom. Med festivalom bo tako premiero doživel najnovejši projekt Varje Hrvatini, **Sukeban**. Projekt nadaljuje delo Hrvatinove, znane po zasnovi projektov, ki temeljijo na tehnološki interakciji ustvarjalcev in publike, hkrati pa se veže na rdečo nit tokratnega festivala – sestrstvo. **Naprava** je naslov projekta, ki sledi festivalski produkciji, podpisuje ga mlada gledališka ustvarjalka Bojana Robinson, veže pa se na njeno osebno izkušnjo; je namreč mati otroka s posebnimi potrebami, zaradi zdravstvenih težav vezanih na pomoč posebne naprave.

Največja gledališka koprodukcija nastaja v sodelovanju s Slovenskim mladinskim gledališčem in italijanskim partnerjem Gledališčem Emilie Romagne ERT. Aktualnost Brechtovih del ni skoraj nikoli vprašljiva, drama **Sveta Ivana Klavniška** je aktualnim (globalnim) družbenim razmeram še najbližje. Gre za zahtevno produkcijsko uprizoritev z bogato scenografsko zasnovano. Ansambel je kombinacija domačih in tujih – italijanskih – nastopajočih, glasba (izvajana v živo) je zasluga skupine Laibach.

Programski sklop uprizoritvenih umetnosti nadgrajujejo tudi številne ponovitve koprodukcij z nevladniki, vsakoletni projekt folklorne, gostovanje srbske folklorne skupine Kolo (v okviru Dnevoev srbske kulture) ter številna, predvsem decembrska prednovoletna gostovanja domačih in tujih skupin, katerih program zaradi časovne oddaljenosti še ni zaključen. Enako je z gostovanji

domačih gledališč, saj je njihovo gostovanje v sezoni 2024/25 vezano predvsem na produkcijo, načrtovano za sezono 2023/24.

Analiza je pokazala, da je leta 2022 kar 43 % gledališkega programa Cankarjevega doma nastalo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in samozaposlenimi, leta 2023 pa 31% (9 predstav oz. njihovih ponovitev). V letu 2023 je 53% plesnega programa nastalo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami oz. samozaposlenimi (izvedenih je bilo 23 prireditev).

3.1 Slovenske gledališke koprodukcije

Impro liga finale '24

Koprodukcija: Društvo za kulturo in izobraževanje IMPRO, Cankarjev dom *Impro liga* je temeljni program improvizacijskega gledališča pri nas že od leta 1993. Večina programa običajno poteka kot državno tekmovanje impro gledaliških skupin, program pa je stičišče slovenskih improvizatorjev in improvizatork.

Izkušeni improvizatorji in improvizatorke že od oktobra potiskajo svoje odrske nastope do maksimuma na tekmovalnih predstavah, kjer se dve ekipi spopadeta v improvizatorskih veščinah. Navdih za prizore dobijo iz občinstva, ki tudi določi zmagovalce tekme.

Štihova dvorana, junij 2024

B. Robinson: Naprava (delovni naslov)

Koreografinja, performerka, soavtorica: Bojana Robinson; dramaturg, soavtor: Dimitrije Kokanov; kodramaturg: Saša Božić; oblikovanje luči: Igor Remeta; izvršna produkcija: Anja Mejač; koprodukcija: Cankarjev dom, de facto Zagreb, Udruženje građana Gorgone Beograd

Predstava z delovnim naslovom *Naprava* je zasnovana kot izčrpno teoretsko in izkustveno raziskovalno delo na področju sodobnega plesa. Odnos med živim uprizarjajočim človeškim telesom in dihalnim strojem je temeljni odnos, skozi katerega se proučujejo fenomeni povezanosti, nege in skrbi.

V predstavi je dihalni aparat odstranjen iz svoje zgledne funkcije – pomoči pri dihanju, in postavljen v razmerje s človekom, ki enako skrbi za človeka, ki diha, pa tudi za stroj, ki to dihanje omogoča. Ples s strojem v tej predstavi je odnos, ki ga Bojana, profesionalna sodobna plesalka in mati, živa ženska, izvaja z dihalnim aparatom svoje hčerke. Čeprav je *Naprava* prisotna zaradi zdravstvenega stanja mlajše hčerke, Bojana raziskuje svoj osebni odnos do nje, tehnološkega pripomočka, ki lajša življenje njenega otroka ter posredno in neposredno vpliva na življenje Bojane kot matere in ženske.

Eden ključnih konceptov, od katerega izhajamo v feminističnem, pa tudi v tehnološkem smislu, je koncept kiborga (cyborg) – ideja o simbiozi biološkega in strojnega telesa kot enega celotnega funkcionalnega sistema. Kje so meje performativnosti strojnega telesa v odnosu do človeškega biološkega telesa, pa tudi kje so te meje izbrisane ali poudarjene?

Dvorana Duše Počkaj, oktober 2024

Varja Hrvatini: SUKEBAN (delovni naslov)

Avtorica koncepta in scenarija uprizoritve: Varja Hrvatini; izvajalki: Julija Pečnikar in Živa Selan; oblikovalka videa in scenografka: Anja Romih; razvoj aplikacije: Jurij Smrke; kostumografka: Lea Culetto; oblikovalec zvoka in tehnični vodja: Jure Anžiček; oblikovalec luči: Domen Lušin; koprodukcija: Cankarjev dom, Festival Mesto žensk

Projekt *SUKEBAN* (delovni naslov) si izhodišče jemlje v besedi »sukeban«, ki v japonskem jeziku pomeni skupino deklet ali dekliško tolpo, ki je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja nastala kot feminističen odziv na nezmožnost vključevanja žensk v japonske ulične tolpe, saj je to bila domena moških. Sukeban pomensko reprezentira uporniška dekleta, ki so se formirala v prestopniško subkulturo, kot emancipatoren odgovor na spolno diskriminacijo. Čeprav omenjena subkultura v tovrstni obliki ni več prisotna v japonski družbi, pa se njeni odsevi zrcalijo v animejih, mangah in videoigrah, hkrati pa beseda sama še zmeraj odzvanja feministični upor ter ohranja simbol uličnega sestrstva.

Spletni in virtualni prostor, predvsem igriška (*game-ing*) skupnost in *stream-ing* skupnost, še zmeraj ostajata domena moških, kjer si morajo ženske kontinuirano izbojevati enakovreden prostor, hkrati pa podlegati spolni diskriminaciji in seksizmu. Poleg diskriminatorne reprezentacije žensk in njihovih teles v igriški in *stream-ing* skupnosti ter anonimiziranega, distanciranega in virtualiziranega nasilja v video igrah in na spletu pa se nedavni primeri spletnih zlorab žensk izrisujejo skozi snemanje, fotografiranje ter deljenje zasebnih in intimnih fotografij in posnetkov žensk v skritih skupinah v aplikaciji Telegram. V teh skupinah moški uporabniki nabirajo, delijo in razmnožujejo vsebine ter jih uporabljajo kot orodje ocenjevanja in poniževanja žensk.

Projekt *SUKEBAN* tako vsebinsko raziskuje virtualne in spletne skupnosti žensk, ki se borijo proti diskriminaciji in nasilju v spletnih okoljih. Ob raziskovanju role playing subkultur; »e-girls«, »furry«, anime itd., projekt želi nasloviti oblike spletnih zlorab in sramotenja ter poiskati spletne vidike hacktivizma in aktivizma kot novih orodij za feminističen boj. Uprizoritveno projekt *SUKEBAN* skozi vzpostavljanje simultane virtualnega in materialnega prostora odpira dve ravni skupnosti posameznic – anime herojskih likov in hkrati gledalca postavlja v vlogo aktivnega soudeleženca obeh prostorov. Gledalec je tako z upravljanjem virtualnih entitet v spletnem prostoru in upravljanjem performerkininih teles v materialnem prostoru po principu igrače Tamagotchi (virtualne živali) postavljen v etično in moralno dilemo, kje se virtualnost začne in materialnost konča.

Dvorana Duše Počkaj, oktober 2024

Bertold Brecht: Sveta Ivana Klavniška

Režija: ErosAntEros

Koprodukcija: Gledališče Emilie Romagne ERT / Narodno gledališče, Slovensko mladinsko gledališče, TNL – Luksemburško narodno gledališče, Stalno gledališče v Bolzanu, ErosAntEros – POLIS Teatro Festival, v sodelovanju s Cankarjevim domom Ljubljana

Premiera: april 2024 (Bologna), november 2024 (Ljubljana)

Ekonomija, kapital, finančne špekulacije, izkoriščanje delavcev so vodilne teme Brechtove *Svete Ivane Klavniške*, napisane po velikem zlomu Newyorške borze leta 1929, ki je najprej v ZDA in nato v Evropi povzročil desetletno gospodarsko krizo, propadanje industrije, zapuščenje zemlje, brezposelnost, revščino – vse do začetka druge svetovne vojne. Danes smo v nenehni krizi, proizvodna središča so se premaknila, velike delavske množice ne živijo več na privilegiranem Zahodu in lastnike je težje prepoznati, vendar se izkoriščanje živih bitij in virov ni končalo; nasprotno, nastale so nove spremembe – globalno segrevanje, vojne, pandemije, energetske krize, ki so vse posledice istega bolnega gospodarskega sistema. Zaradi vsega tega je *Sveta Ivana Klavniška* še zmeraj sodobno besedilo, saj se ukvarja s temami, ki so nam blizu, in ponuja možnost, da jih s pomočjo dokumentarnih videoposnetkov povežemo v dialektičen odnos z našo sedanostjo. In če so milijarderji znova prebrali Marxa, da bi kapitalizem rešili pred njim samim, znova prebiramo *Sveto Ivano Klavniško*, da bi se ga osvobodili. V uprizoritvi bomo Brechtove besede zaupali ekipi, ki govori različne jezike, saj lahko v globalizaciji samo s skupnimi močmi dosežemo revolucijo, ki bo prihodnjim generacijam še zagotovila življenje na tem planetu. Glasbo za predstavo bo ustvarila kulturna skupina Laibach, ki bo tudi v živo nastopila na odru.

Linhartova dvorana, november 2024

Molière, gledališko akrobatska komedija (delovni naslov)

Režiser: Tadej Pišek; koreografija: Mojca Špik, Inan Du Seami; glasba: Marjan Peternel; nastopajo: Tadej Pišek, Mojca Špik, Inan Du Swami, Voranc Boh, Marjan Peternel; koprodukcija Kulturni zavod Godot in Cankarjev dom

Dramski opus J. B. Molièra temelji na kritičnem in satiričnem pogledu na družbeno stanje, socialne položaje in družbeno dinamiko. Njegova komika izhaja iz dialoških in situacijskih zapletov, brez katerih si uprizoritve njegovih del težko predstavljamo. Ustvarjalni kolektiv Zavoda Godot si po izredno uspelem in v tekmovalni program Borštnikovega srečanja uvrščenem projektu *En K. te gleda* v raziskovanju komike mehanike J. B. Molièra želi situacijsko komiko, ki poteka praviloma horizontalno, prestaviti v vertikalo. Odločitev izhaja iz številnih komičnih dogodkov, ki jih premik omogoča, hkrati pa temelji na estetski usmeritvi ekipe, katere projekti so zgrajeni na veščinah sodobnega cirkusa.

Tako bi odprli in ustvarili nov »Molierov svet, ki bo sledil kombinaciji različnih delov avtorjevih dramskih predlog, hkrati pa izgrajeval lasten odrski mehanizem. Dva igralca, dva akrobata in glasbenik bodo iskali točke prepletanja igralskih tehnik, njihovega dopolnjevanja in poskušali s pomočjo sodobnih akrobatskih elementov (krogi, zračne svile, vrvi ...) doseči unikatno dramsko formo.

Dvorana Duše Počkaj, november 2024

3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije

Tijana Grumić: 52 hertzov

Prevajalka: Dijana Matković; režiserka: Mojca Madon; avtor priredbe in dramaturg: Jaka Smerkolj Simoneti; lektorica: Anja Pišot; scenografinja: Urša Vidic; kostumograf: Andrej Vrhovnik; avtor glasbe: Luka Ipavec; oblikovalec svetlobe: Andrej Hajdinjak; oblikovalca klovnovskih prizorov:

Ravil Sultanov, Natalia Sultanova; oblikovalec zvoka: Stojan Nemeč; igrajo: Ivana Percan Kodarin, Žiga Udir, Marjuta Slamič, Peter Harl, Matija Rupel, Ana Facchini

Nekje pod nami, v prostranih globinah Tihega oceana, se vsako leto oglasi kit. Kit, ki ga še nikoli nismo videli, a ga že od leta 1989 poslušamo. Kit, ki poje na frekvenci, nerazumljivi drugim kitom. Nekje nad nami, med z zvezdno svetlobo preluknjano črnino vesolja, bdijo astronomi, ki Mednarodno vesoljsko postajo obiskujejo že vse od leta 2000. Ljudje, o katerih smo vsi sanjali, ko smo bili majhni. Ljudje, ki Zemljo in nas vsakič znova uzrejo v vsej naši majhnosti. Nekje med nami živi srečna družina. Mama. Tata. Deček, ki rad gleda v nebo, in ko bo velik, želi biti astronom. Deklica, ki ima rada morje, in ki bo ...

Mlada srbska dramatičarka Tijana Grumić, ki je slovenskemu občinstvu predstavljena prvič, v svoji subtilno poetični družinski drami prepleta tri pripovedi. Z izhodiščem v dokumentarnem gradivu z izbranimi motivi secira vprašanje upanja v svetu, polnem samote. Njeni liki zaživijo v nezmožnosti pogovora, v mimobežnosti obstoja, ki se med seboj poveže v nadrealističnih naključjih usode. Popelje nas na potovanje po življenju neke družine, razpete med morjem in vesoljem, med najbolj osamljenega kita in takisto osamljenega astronava, medtem ko se po Zemlji sprehaja Klovni v iskanju smisla, da si zopet nadane svoj rdeči nos.

Oder Linhartove dvorane, marec 2024

Slavenka Drakulić: Nevidna ženska

Režija: Ivana Djilas; prevod in priredba besedila: Špela Frlic in Ivana Djilas; nastopajo: Špela Frlic, Maja Kunšič, Katja Povše; oblikovanje in izdelava lutke: Gregor Lorenci; scenografija in oblikovanje luči: Sara Slivnik; oblikovanje videa: Vesna Krebs; kostumografija: Jelena Proković; glasba: Boštjan Gombač; koreografija: Branko Potočan; produkcija: Anton Podbevšek Teater

Nevidna ženska Slavenke Drakulić je vrsta krhkih in bolečih intimnih zgodb, izpovedi, uvidov, ki prevprašujejo, zakaj sta dandanes v sodobni družbi, ki ruši vse tabuje, starost in staranje temi, o kateri je skoraj prepovedano govoriti. Ali postajamo s starostjo nevidni? Kaj se dogaja z našimi telesi, z našim odnosom do drugih in – še pomembneje – z odnosi drugih do nas? Zakaj mreže, ki jih pletemo vse svoje življenje, nenadoma postajajo tanke in krhke?

Nevidna ženska je narativ o intersubjektivnih razmerjih, o odnosih staršev in otrok, o odhodih, pozabljenjih, izginjanju, pozabi, bolečini, sramu in bolezni – o najglobljih čustvih, o katerih si ne upamo govoriti.

Kosovelova dvorana, marec 2024

3.3 Gledališka gostovanja iz tujine

Tiago Rodrigues: Hekuba

Produkcija: Comedie Francaise

Dogajanje Hekube se razvija med generalno istoimenske drame. To je tudi dan, ko je Nádía povabljen, da skupaj z drugimi materami priča na sodišču v primeru, ki ga je vložila proti državi zaradi slabega ravnanja s svojim sinom in drugimi otroki. V enem samem dnevu doživimo grško tragedijo v njeni generalni vaji. Vendar Nádía težko igra vlogo Hekube, saj Evripidove besede včasih zamenjuje s tistimi, ki jih mora izreči na sodišču. Ko vadi vlogo Hekube, se zave, da vadi lastno pričevanje. V tem prepletu Nadiinih svetov se prepletajo tudi resnični in fiktivni liki. Agamemnon, ki ga Hekuba prosi za pravico, da se maščuje Polimestorju, postane sodnik, ki ga Nádía prosi za pravico, da bi kaznovala odgovorne za trpinčenje njenega sina. Molk politikov, ki so skušali primer zamolčati, se zlije z dilemo Odiseja, ki je dolžan Hekubi, a je zaradi vojnih zakonov prisiljen sodelovati v njeni tragediji ...

Predstava je strukturirana kot potovanje skozi čas, strnjeno v en dan. Generalna je sestavljena iz aktualnih dogodkov in tudi iz plasti spominov na prejšnje vaje, podobno je sojenje zapletena in dramatična mešanica časa, ko je bil zločin storjen, sedanosti in s sodbo sodišča pogojene prihodnosti.

Razen igralke, ki igra Nádío, ki igra vlogo Hekube, vsak igralec igra vsaj dva lika: prvega v kontekstu generalne vaje Evripidove igre in drugega v kontekstu sojenja glede trpinčenja Nádiinega sina. Zbor, ki ga sestavlja vsa igralska zasedba (razen igralke, ki igra Nádío), odigra vlogo pripovedovalca, ta je priča tema prepletjenima svetovoma, hkrati pa odpira pogled v univerzalne napetosti, ki brišejo meje med tema dvema realnostma.

Tiago Rodrigues (1977, Lizbona), portugalski gledališki režiser, dramatik in igralec. Študij gledališke režije je opravil na Lizbonski gledališki in filmski šoli (ESTC). Rodrigues je znan po svojih režiserskih načelih, ki združujejo in prepletajo elemente klasične in sodobne dramatike, načrtno kršijo in presegajo ustaljene meje gledaliških konvencij. Je eden od ustanoviteljev gledališke skupine Mundo Perfeito in njen umetniški vodja. Med letoma 2015 in 2018 je bil umetniški vodja Teatra Nacional D. Maria II v Lizboni.

Njegove produkcije pogosto združujejo različne umetniške oblike, ki vključujejo literaturo, glasbo in vizualne umetnosti ter s tem ustvarjajo poglobljene in privlačne izkušnje za občinstvo. Znan je po reinterpretaciji klasičnih del, vključevanju aktualne problematike in odpiranju zahtevnih družbenopolitičnih tem.

Ključno za njegov ustvarjalni razvoj je bilo sodelovanje z belgijsko skupino tgSTAN leta 1997, znano po specifičnih odnosih, ki temeljijo na odsotnosti hierarhije. V letih sodelovanja v skupini je razvil svoje igralske sposobnosti, se intenzivno začel ukvarjati z dramskim pisanjem in nadgradil principe kolektivnega ustvarjanja. Začel je pisati scenarije, eseje, pesmi, intenzivno je začel tudi režirati. Leta 2003 je z Magdo Bizarro ustanovil skupino Mundo Perfeito, skupino brez lastnega domicila, s katero je gostoval po številnih portugalskih in evropskih gledaliških odrih. Gledališče Tiaga Rodriguesa bodisi s kombiniranjem dokumentarnih zgodb in fikcije, dramske klasike in sodobne literature je globoko zakoreninjeno v ideji pisanja za igralce in z njimi, ki išče poetično preobrazbo realnosti skozi gledališka orodja.

Leta 2021 je bil imenovan za vodjo gledališkega festivala v Avignonu. Mandat z dobo štirih let je začel leta 2022.

Linhartova dvorana, oktober 2024

Ponovitve

Na Luno!

Avtorji predstave: Justin Durel, Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič; režija: Justin Durel; scenografija: Justin Durel in David Dolamič; kostumografija: Katarina Zalar; igrata: Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič; glasba: Liang Zhu, kitajska ljudska, izvajalec: Ong Weejin (CC BY 4.0); Na Luno 1, avtor in izvajalec: Justin Durel; Also Sprach Zarathustra, avtor: Richard Strauss, izvajalec: Lud and Schlatts Musical Emporium (CC BY 3.0)

Koprodukcija: Cankarjev dom in Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju

Štihova dvorana

Neustrašna raziskovalka

Avtorji teksta: Justin Durel, Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič; režija: Justin Durel; igrata: Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič; scenografija in kostumografija: Justin Durel, Tomaž Lapajne Dekleva in David Dolamič; grafično oblikovanje: Rahela Klopčič

Koprodukcija: Cankarjev dom in Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju

Štihova dvorana

3.4 Plesne koprodukcije

Edward Clug: Faust

Koreograf: Edward Clug; skladatelj: Milko Lazar; scenograf: Marko Japelj; kostumograf: Leo Kulaš; koprodukcija: SNG Maribor in Cankarjev dom, v sodelovanju z Opernhaus Zürich

Goethejeva filozofska drama oziroma tragedija *Faust* kljub velikemu številu glasbenih inscenacij še vedno ostaja velik izziv v domeni plesne umetnosti. Svojevrstno interpretacijo in edinstveno vizijo tega dela prinaša Edward Clug v svoji plesni manifestaciji, ki ne spaja le glasbenega misticizma Milka Lazarja z nenavadno atletske energije in z lastno poetiko giba, ampak s kombinacijo vseh treh elementov zgradi spektakel, ki zna tudi z ironijo in s parodijo razkriti številne disonance in paradokse človeškega bivanja.

Gallusova dvorana, januar 2024

Roke, ki me nikoli niso poznale

Umetniško vodenje in koreografija: Charlie Brittain in Milan Tomášik; izvedba: Milan Tomášik; izvorna glasba: Jakub Mudrák, Eduardo Raon; oblikovanje luči: David Cvelbar, Janko Čief; scenografija in kostum: Jasna Vastl; produkcija: Flota, zavod, Murska Sobota (SI); koprodukcija: Cankarjev dom Ljubljana (SI), Flota, Ljubljana (SI); s podporo: Scenario Pubblico, Katanija (IT), Hrvatski Kulturni Dom, Reka (HR); predstava je nastala v okviru rezidence v Divadlo Štúdio tanca (SK)

Roke, ki me nikoli niso poznale je solo predstava v koreografiji Charlieja Brittaina v sodelovanju s plesalcem, performerjem in koreografom Milanom Tomášikom. Predstava je stkana iz razmišljanj o več vidikih, ki so implicirani v vprašanju, kaj pomeni biti človek. Telo se razpre kot živi spomin, organizem, ki deluje v gostih, nabitih strukturah, prepletenih med kruto resničnostjo in minljivimi dimenzijami. Po trilogiji odmevnih solističnih del, *Within* (2006), *Off-beat* (2011) in *Solo 2016* (2016), je to Tomášikova prva solo predstava, kjer je avtorstvo konceptualno in koreografsko deljeno.

Dvorana Duše Počkaj, februar 2024

MN Dance: Distanca

Koreografa in avtorja vizualne podobe: Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia; dramaturginja: Ana Kržišnik Blažica; avtorica glasbe: Mateja Starič; oblikovalec svetlobe: Matjaž Bajc; oblikovalec zvoka: Stojan Nemeč; oblikovalec scenskih elementov: Gorazd Prinčič; plesalci: Tjaša Bucik, Nastja Bremec Rynia, Noemi Capuano, Marie De Silva, Maria Cecere, Paula Garcia, Rebecca Granzotto, Luca Marchi, Erica Modotti, Eri Nishibara, Michal Rynia, Pere Sansaloni Servera, Luka Vodopivec. Koprodukcija: MN Dance Company, Cankarjev dom Ljubljana

Pojem distance je sodobni družbi lasten in zelo dobro poznan. Gre za socialno in fizično distanco, za oddaljevanje posameznika na telesni ter posledično tudi na socialni, mentalni in duhovni ravni. S sodobnim načinom življenja in uvajanjem digitalne tehnologije se stiki med ljudmi zmanjšujejo, siromašijo, formalizirajo. Moderne iznajdbe za izboljševanje človekovega življenja vsekakor delujejo, hkrati pa posegajo v tisočletja ustaljene načine življenja, naravne vzorce bivanja, biološke ritme, socialno življenje človeka, ki ogrožajo človekovo telesno in mentalno zdravje.

Aktualna plesna uprizoritev se ne distancira od perečih družbenih tem in s plesom poseže v bistvo človekovega obstoja – bližino. Bližino telesa, sočloveka, soustvarjalca, sveta in planeta, na katerem bivamo. Z mednarodno zasedbo plesalcev bo MN Dance Company v koprodukciji s SNG Nova Gorica prispevalo k motu združevanja in povezovanja, premagovanja vsakršnih distanc, ki ga nosi EPK 2025.

Linhartova dvorana, marec 2024

TRILOGIJA ALEGORIJE, 2022–2025

Hortus Conclusus, 2024

plesna predstava v sklopu programa ob tridesetletnici delovanja gledališča Muzeum (1994–2024)

Režija, gib in vizualna podoba: Barbara Novakovič; zvočna podoba: Gal Škrjanec Skaberne; oblikovanje svetlobe: Andrej Petrovčič; plesalci: Leon Marič, Jerca Rožnik Novak, Katja Kosi, Branko Potočan; fotografija: Andrej Lamut; prevodi v angleščino: Jana Wilcoxon; videodokumentacija: YOY Production, Manja in Avguštin Solce; produkcija: Muzeum, Ljubljana, koprodukcija: Cankarjev dom, kulturni in kongresni center

Program Zavoda Muzeum je zasnovan kot serija platform, trilogij, ki se skozi večletno obdobje vsebinsko dopolnjujejo. V obdobju 2022–2025 nastaja nova trilogija z naslovom *Alegorije*, ki sestoji iz treh plesnih projektov in sintezne predstave. Tema tridelnega projekta so alegorije – prizma časa v okviru ikonografskih smeri, ki jih tkejo poezija, literatura in likovna umetnosti.

Prva enota trilogije z naslovom *Alegorije mesecev – atributi* (2022) je temeljila na motivih mesečnih ciklov z atributi, ki zajemajo življenje narave (flora) v kontekstu napetosti med opravili ter čutnimi in čustvenimi impulzi, ki jih poraja življenje. Sledila je druga enota trilogije, *Alegorije, fragmenti* (2023), avtorska predstava s poudarkom na sodobnih plesnih postopkih skozi specifične naravnih in delovnih ritmov, ritmov astralnih sil (Ovidij, Verij, Flak).

Tretja enota trilogije, plesna predstava z naslovom *HORTUS CONCLUSUS* (2024), bo prečila razmerja med zunanjo podobo pojavov in kozmoloških kompozicij, ki temeljijo na principu naravnih prvin (vetrovi, reke, meseci, zodiak) ter matematično sistematičnostjo koledarjev in enciklopedij.

Trilogija ALEGORIJE (2022–2025) bo sklenjena s predstavo *Darovanja* (2025), zasnovano kot dialog v igri načinov podajanja, sestavljanja, razstavljanja, premeščanja neke gledališke kontinuitete oz. fabule.

Oder Linhartove dvorane, september 2024

Nezaželeni

Koreograf in režiser: Matjaž Farič; plešejo: Ana Cvelfar, Urša Rupnik, Kristyna Šajtošova, Patricija Crnkovič, Bor Prokofjev in drugi; igrajo: Marinka Štern, Ivan Peternelj, Veronika Valdes, Sebastjan Starič, Uroš Potočnik in drugi

Produkcija: Flota, zavod, Murska Sobota, koprodukcija: Cankarjev dom, Plesni teater Ljubljana, Flota Ljubljana

Skupina plesalcev med pandemijo v zgodnji pomladi pripravlja umetniški dogodek na trgu v srednje velikem mestu. Ta trg je zbirališče brezdomcev. Med pripravami na dogodek trčita dva svetova. Svet mladih plesalcev, zapostavljenih v prekarnem razmerju, in zapostavljenih ljudi z roba družbe, ki nimajo doma.

Srečala sta se dva svetova in nastal je popoln nesporazum.

Predstava je sestavljena iz dveh delov: plesnega in gledališkega. Plesni del je koreografija, ki uporablja jezik sodobnega plesa. Abstraktna koreografija združuje plesne sekvence, ki raziskujejo estetski potencial spoja glasbe in plesa brez naracije ter deluje kot samostojna predstava.

Gledališki del sestavlja vrsta igranih prizorov, pretežno nastalih dokumentaristično v maniri realizma. Uokvirja plesno dogajanje, vzpostavlja konflikt, s tem pa vpliva na dožemanje plesa.

Linhartova dvorana, oktober 2024

Ponovitve

Branko Potočan: Na stežaj zaprta vrata

Ideja in koreografija: Branko Potočan; soustvarjanje in ples: Anamaria Bagarić, Branko Potočan, Jana Menger, Tajda Podobnik, Tini Rozman, Veronika Valdés; avtor in izvajalec glasbe: Goran Završnik; oblikovanje zvoka: Blaž Flerin; dramaturgija: Andreja Kopač; oblikovanje svetlobe: Gregor Kuhar; produkcija: Vitkar zavod; finančna podpora: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Mestna občina Ljubljana

Dvorana Duše Počkaj

Magdalena Reiter

Kvartet

Koreografija in režija videa: Magdalena Reiter; ples in soustvarjanje: Jerca Rožnik Novak, Beno Novak; glasba: August Braatz; scenografija: Urša Vidic, Maruša Mali; svetovanje za dramaturgijo: Anja Zag Golob; oblikovanje videa: Sandi Skok; produkcija: Zavod Mirabelka, koprodukcija: Cankarjev dom
Predstavo sofinancirata Mestna občina Ljubljana – oddelek za kulturo in Ministrstvo za kulturo RS.

Dvorana Duše Počkaj

Urša Rupnik: Iz/najdena

Avtorica in plesalka: Urša Rupnik; plesalci/-ke in soustvarjalci/-ke: Luka Ostrež, plesalke Ursus Dancers; koreografsko svetovanje: Maša Kagao Knez
Avtorska glasba: Patricija Škof, David Kocmur, David Nik Lipovac; dramaturgija: Zala Mojca Jerman Kuželički; produkcija: Studio za svobodni ples, društvo; koprodukcija: Cankarjev dom, Plesni Teater Ljubljana, Plesni Epicenter; finančna podpora: Ministrstvo za kulturo RS (v okviru Avtorskega opusa 2022–23)

Štihova dvorana

3.5 Plesna gostovanja iz tujine

Marco da Silva Ferreira

Kadaver

Umetniški vodja in koreograf: Marco da Silva Ferreira; sodelujejo: André Garcia, Fábio Krayze, Leo Ramos, Marc Oliveras Casas, Marco da Silva Ferreira, Maria Antunes, Max Makowski, Mélanie Ferreira, Nelson Teunis, Nala Revlon; produkcija: Pensamento Avulso

Marco da Silva Ferreira je koreograf/plesalec samouk, umetniški slog je oblikoval skozi konglomerat urbanih plesnih zvrsti s primesmi afriške diaspore. Kot profesionalni plesalec je od leta 2008 sodeloval z imeni, kot so André Mesquita, Hofesh Shechter, Sylvia Rijmer, Tiago Guedes, Victor Hugo Pontes in Paulo Ribeiro.

Silvu Ferreiru ples služi kot orodje za raziskovanje različnih skupnosti, gradnjo kolektivne identitete, spomina in kulturne kristalizacije.

Kadaver v neobičajno in razigrano odrsko kombinacijo povezuje raznovrstno zasedbo desetih plesalcev. Plesalci v kompleksni koreografiji spajajo korake standardnih ljudskih plesov in sodobnih urbanih plesnih zvrsti kulturnih manjšin (npr. LGBTQIA+ ali skupnosti nekdanjih kolonij).

Ples je trden, neomajen, z visoko stopnjo tehnične briljance, ki jo zahteva Ferreirova koreografija: kombinacija korakov ljudskih plesov, gimnastičnih vaj in avtorskega giba v prizemljenem jeziku, utemeljenem v avtorjevi viziji realnosti. Ferreirova koreografija je gibalna krajina nenehno razvijajočih se znakovnih podob, ki jih ni težko razbrati: udarni antifašistični slogani pozivajo k rušenju vseh meja in zidov za resnično enakost; ta pripada vsem prebivalcem našega skupnega, krhkega vesolja.

Linhartova dvorana, marec 2024

Miet Warlop: Ena pesem

Zasnova, režija in scenografija: Miet Warlop; sodelujejo Simon Beeckaert, Stanislas Bruynseels, Rint Dens, Judith Engelen, Elisabeth Klinck, Marius Lefever, Willem Lenaerts, Luka Mariën Milan Schudel, Melvin Slabbinck, Joppe Tanghe, Karin Tanghe, Wietse Tanghe, Flora Van Canneyt, Jarne Van Loon; glasba: Maarten Van Cauwenberghe; produkcija: NTGent, Miet Warlop / Irene Wool vzw

Miet Warlop (1978) je belgijska vizualna umetnica, rojena v Torhoutu. Živi in ustvarja med Gentom in Brusljem. Magistrirala je iz vizualnih umetnosti na Kraljevi akademiji lepih umetnosti KASK v Gentu. Značilnost njene umetniške metode je, da se teme in motivi ponekod znova pojavijo leta pozneje: v njenem opusu je vse povezano, implicitno ali eksplicitno. Ena pesem je avtorčin razmislek o gledališču kot umetniški formi in vodi v fizični koncept, v katerem prepoznamo prvine prejšnjih produkcij: *Fruits of Labor* (2016), *Ghost Writer and The Broken Hand Break* (2018) ...

Ena pesem je mojstrska »vaja v ponavljanju«: skupina nastopajočih – glasbenikov, navijačev, tekmovalcev – med poustvarjanjem ene in iste skladbe v neskončnem ponavljanju, ob hkratnem izvajanju rigorozne gimnastike preizkuša meje lastne vzdržljivosti, trme, vztrajnosti, odločnosti. Nastopajoče med izčrpavajočo vadbo navijač in skupina navdušencev izmenično spodbujajo in izžvižgavajo, medtem ko sodnik v ozadju nerazumljivo momlja.

Ena pesem se v gledalčev spomin in čutila zareže kot nebrzdana, vznemirljiva študija absurda.

Skupina izvajalcev vstopi v areno, da bi se udeležila hipnotičnega rituala o slovesu, življenju in smrti, upanju in vstajenju. Skupaj se podajo v skrajnosti: našo skupno »človeškost« izrisujejo skozi péto besedilo, podobe in predmete, pomanjkanje kisika in velikanska količina znoja. S kljubovanjem času konkretizirajo globoko človekovo potrebo: trenutek, ko presežemo svoje misleče telo. Skozi metaforo tekme/koncerta v živo, vključno s komentatorjem in navijačico, nas

delo vabi k oblikovanju skupnosti, ki se medsebojno bodrí, kot ob prazniku ali slavju. Kar je začasno, postane univerzalno, osebno pa kolektivno. To je osnova dela: samo ena pesem, ki osmisli celotno družbo. Drugače zapisano: opozarja na nujnost enotnosti v različnosti. Izčrpavajoč ples v vsej svoji lepoti.

Linhartova dvorana, maj 2024

Sharon Eyal: Vezi duš

Koreografija: Sharon Eyal; soavtor: Gai Behar; kostumografija: Rebecca Hytting; avtor glasbe: Ori Lichtik; scenografija in lučno oblikovanje: Alon Cohen; plesalci: Elisabeth Gareis, Daria Hlinkina, Shani Licht, Cassandra Martin, Nora Monsecour, Amber Pansters, Réka Rácz, Maasa Sakano; Zachary Chant, Paul Elie, Finn Lakeberg, Christian Leveque, Frederico Longo, Jaime Luque Parellada, Cornelius Mickel, Matti Tauru, Lin Van Kaam; produkcija: Staatstheater Mainz

Izraelska koreografinja Sharon Eyal je bila med letoma 1990 in 2008 članica Batsheva Dance Company, koreografirati je začela 2005, kot članica skupine je ustvarila 16 novih avtorskih del. Leta 2013 je ustanovila zasedbo L-E-V, za katero je ustvarila šest koreografij, s projektom *Ljubezen, poglavje 2* je leta 2018 že gostovala v Cankarjevem domu.

Sodobnoplesna skupina tanzmainz deluje pri državnem gledališču StaatstheaterMainz, od leta 2014 pod vodstvom Honneja Dohrmanna. 21 plesalcev z raznovrstno produkcijsko ekipo vsako sezono ustvari tri do pet premier. Za delovno metodo skupine so značilni odprtost, medsebojno spoštovanje in visoka motiviranost.

Vezi duš, katerega inspiracija so silovita ljubezenska čustva, balet in elektronsko glasbo povezuje v vznemirljivo sodobnoplesno delo. Plesni sestav rojí kot z energijo nabit snop isker, v skrajno zahtevni koreografiji, dobitnici nemške gledališke nagrade faust (2018).

Čeprav koreografinja Sharon Eyal *Vezi duš* označuje za igro o ljubezni in hrepenenju, ni pričakovati preveč romantičnosti. Gibanje puhteče skupine teles, ki se v ritmičnem soglasju giblje skrajno disciplinirano, je animalično in do zadnjega premika filigransko izpiljeno. Dlje ko traja njihova prepletenost, več časa je za iskanje razlik. Kot pravi koreografinja, v ênosti najdemo posamičnost, spoznamo, kako različni smo. Tako v sopostavljanju skupine ob posameznika izraža svojo afiniteto do absolutne edinstvenosti vsakega individuuma.

Gallusova dvorana, junij 2024

Wayne McGregor

Univerzum: Odisejada temnih kristalov (Universe: A Dark Crystal Odyssey)

Režiser in koreograf: Wayne McGregor; glasba Joel Cadbury; filmsko oblikovanje: Ravi Deepres; oblikovanje razsvetljave: Lucy Carter; kostumi in naglavni deli: Philip Delamore in dr. Alex Box; koprodukcija: Company Wayne McGregor in The Royal Ballet v sodelovanju z The Jim Henson Company

Univerzum: Odisejada temnih kristalov je meditacija o podnebni krizi, ki raziskuje teme izkoriščanja, uničenja, apatije in nenazadnje upanja. Poglobljena digitalna okolja in vrhunski kostumi ustvarjajo osupljivo mešanico fantazije in dokumentarnega filma, medtem ko močna koreografija v dialogu z govorno besedo močno evocira neločljivost človeštva in narave. Ekipa vrhunskih ustvarjalcev pod vodstvom koreografa in režiserja Wayna McGregorja vključuje

skladatelja Joela Cadburyja, filmskega oblikovalca Ravija Deepresa, oblikovalko luči Lucy Carter, umetnika govornje besede Isaiaha Hulla, dramaturginjo Uzmo Hameed, kostumografa Philipa Delamoreja in face-and-body umetnik Alex Box, s posebno zahvalo Brianu in Wendy Froud.

Gallusova dvorana, november 2024

3.6 Folklor

Letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani

AFS Marolt bo letno produkcijo 2024 izvedla v sodelovanju s hrvaškim nacionalnim folklornim ansamblom Lado. Folklorne skupini bosta predstavo posvetili antologiji koreografskih del nekdanjih in sodobnih koreografov Slovenije in Hrvaške. Raziskovanje prvin ljudskih izročil bo predstavljeno v luči tradicionalnega sodelovanja osrednjih folklornih ansamblov v Jugoslaviji ustanovljenih v letih po 2. svetovni vojni. Dogodek v Linhartovi dvorani bo obeležil 76. obletnico delovanja skupine.

18. in 19. maja 2024, Linhartova dvorana

Narodni ansambel »Kolo«

je edini profesionalni ansambel v Srbiji, ki neguje narodne plesne iz vseh delov Srbije kot tudi iz vseh delov regije, kjer živi srbski narod. Ansambel Kolo ni le narodnozabavni ansambel, temveč tudi raziskovalna ustanova, ki proučuje, ohranja in obnavlja folklorne izročilo, ki je v urbaniziranem 21. stoletju pozabljeno ali odrinjeno. Ansambel je slovenskemu občinstvu dobro znan, nazadnje je ta zasedba v Cankarjevem domu nastopila leta 2019, tokrat v Slovenijo prihaja pomlajena in prenovljena zasedba. Na gostovanju bo ansambel najprej izvedel splet plesov iz osrednjega dela Srbije – iz Šumadije, sledi blok, posvečen plesom vzhodne Srbije: Negotinu, Zaječarju in Boru, nato pa plesom zahodnega dela Srbije, iz okolice Šapca, Loznice in Valjeva. Gostovanje bodo zaključili plesi iz Bele krajine, dela Slovenije, kjer Srbi neprekinjeno živijo že od 15. stoletja. Narodni ansambel Kolo v Cankarjevem domu gostuje pod okriljem Ministrstva za kulturo Republike Srbije in Veleposlaništva Republike Srbije v Republiki Sloveniji. V Slovenijo v okviru manifestacije Tretji mesec srbske kulture v Sloveniji 2024.

Linhartova dvorana, maj 2024

4. FILMSKI PROGRAM

Filmski program Cankarjevega doma temelji predvsem na dveh festivalih, ki sta prepoznavna na nacionalni in regionalni ravni. Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe), ki ga bomo leta 2024 organizirali 35., je z leti postal vodilna in referenčna manifestacija, ki bogati kulturno podobo prestolnice in širše regije, tudi zaradi kakovostnega izbora evropske in neodvisne svetovne produkcije, številnih stranskih dogodkov (predavanja, pogovori z gosti, mladinske filmske delavnice, strokovna srečanja ...), razstav in pripadajočega družabnega dogajanja, ki poudarja sproščeno urbano ozračje.

Po drugi strani je Festival dokumentarnega filma (FDF) mlajši in bolj specializiran, zato, logično, privablja manjše število obiskovalcev, kar pa ne pomeni, da nima svojega občinstva; predvsem s širitvijo programa na druga prizorišča v Ljubljani (Kinodvor, Slovenska kinoteka) smo festival približali tudi občinstvu, ki morda ne obiskuje redno Cankarjevega doma, medtem ko smo z vzpostavitvijo tekmovalnega sklopa na temo človekovih pravic poudarili atraktivnost za filmske producente in obiskovalce iz širše regije.

Pri enako specifičnem občinstvu (ljubitelji gora in gorskega avanturizma) se je dobro uveljavil Festival gorniškega filma, ki ga pripravljamo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo Domžale.

Filmski cikli so drugi pomemben sklop filmskega programa CD; pripravljamo jih samostojno in tudi z zunanjimi partnerji, npr. z zavodom Motovila ali literarnim festivalom Fabula, s katerim smo že organizirali cikle o literaturi in filmu.

Čas pandemije je minil, vsi dogodki filmskega programa potekajo v kinodvoranah, vseeno pa del programa, vsaj na Liffu in FDF, še vedno predstavimo v pretočnih (VOD, video-na-zahtevo) kanalih; s tem skušamo doseči decentralizirane lokacije, od koder obiskovalci festivalov ne morejo spremljati v živo.

V letu 2024 bo distribucija znova dobila obsežnejši programski sklop, začeni že januarja in februarja, ko bo (še od sredine decembra 2023 dalje) filmska distribucija CD neprekinjeno ponudila pribl. osem filmov domačih distributerjev in filmov slovenskih avtorjev.

V letu 2024 nameravamo nadaljevati sodelovanje s Slovenskim filmskim centrom (SFC) pri slavnostnih premierah nove slovenske produkcije. Pobuda SFC, da bi pod znamko »Naši filmi doma« slovesne premiere ob začetku redne kinematografske distribucije iz multipleksov predstavili v uglednejše in prijetnejše okolje Cankarjevega doma, je naletela na zelo pozitivne odzive tako med filmskimi ustvarjalci kot obiskovalci, »Naši filmi doma« je, lahko rečemo, že postala prepoznavna znamka med domačim občinstvom. Prav tako v CD zadnje čase premierno predstavljamo restavrirane kopije slovenskih in jugoslovanskih klasikov, pri katerih je bil udeležen arhivski oddelek Slovenske kinoteke (pred kratkim npr. *Hudodelci*, *Slike iz življenja udarnika*).

Najpomembnejša novost filmskega programa v zadnjih dveh letih je bila pridružitve Liffa Jadranski mreži filmskih festivalov, ki jo sestavlja pet partnerjev. Sarajevski filmski festival (SFF), vodilni filmski festival jugovzhodne Evrope, je leta 2020 vzpostavil mrežo festivalov, ki delujejo na ozemlju skupnega jezika nekdanje Jugoslavije (s podporo MEDIA, programa Ustvarjalna Evropa). Poleg SFF je mreža sprva združevala vidnejše festivale Hrvaške (Zagrebski filmski festival), Črne gore (Hercegovski filmski festival) in Srbije (Festival avtorskega filma v Beogradu). Ob strateškem načrtu mreže, ki predvideva geografsko razširitev na druga ozemlja nekdanje Jugoslavije, se je Jadranski mreži pridružil tudi Ljubljanski mednarodni filmski festival – Liffe. Čeprav se festivali razlikujejo po velikosti in programiranju, so enotni v prizadevanju za promocijo in pretok evropskih avdiovizualnih vsebin in nadarjenih filmskih ustvarjalcev.

Vodilna načela, oblikovana v zadnjih dveh letih, so visoka raven solidarnosti do filmskih ustvarjalcev; uvajanje partnerskega sodelovanja med festivali, ki omogoča kroženje vsebin in promocijo evropskih talentov; spodbujanje finančnega izkoristka filmskih del za zagotovitev ustrezne monetizacije/donosa; zagotovitev več delovnih mest za strokovnjake v festivalskem sektorju in zagotoviti bolj trajnostno prakso v naši redni dejavnosti. Ne le v naši regiji, temveč po vsej Evropi so manjši filmski festivali postali vodilna alternativna metoda številnih evropskih filmov za finančni izkoristek. Delovanje v tem okolju zahteva, da festivali prevzamejo vlogo

neodvisnih distributerjev, edini način za doseg ekonomije obsega pa sta sodelovanje in partnerstvo po vsej regiji.

Projekt Jadranske mreže predstavlja strateško partnerstvo, namenjeno spodbujanju kroženja in promocije neodvisnih evropskih filmov in talentov v jezikovno sorodni regiji z omejenim dostopom do visokokakovostnih filmskih vsebin. Namen tega partnerstva je spodbuditi ohranjanje občinstva, razviti novo občinstvo ter nadgraditi splošne organizacijske in operativne zmogljivosti svojih partnerjev z uvedbo najnovejših tehnoloških izboljšav.

Med številnimi skupnimi projekti, ki jih bo mreža izvedla v letu 2024, je npr. izbor štirih evropskih filmov, ki prihajajo iz držav z manjšo produkcijsko zmogljivostjo (npr. Slovaška, Gruzija, Bolgarija, Irska); ti filmi bodo predvajani na vseh petih festivalih, kjer bodo lokalni obiskovalci glasovali za nagrado občinstva. Konec leta bo po zaključenem ciklu in prešteti glasovih z vseh festivalov razglašen zmagovalec, ki bo prejel finančno podporo za distribucijo filma v regiji. Jadranska mreža bo skozi leto organizirala številne tematske sklope in retrospektive (npr. izbor »zelenih« filmov, ki tematizirajo trajnostni razvoj in varstvo okolja), izbor najboljših koprodukcijskih projektov med državami nekdanje skupne države itd. Ti projekti bodo opravljeni tako v virtualnem okolju videa-na-zahtevo (kar podpira tudi MEDIA program) kot v kino dvoranah.

Analiza je pokazala, da je leta 2022 v Cankarjevem domu 8 % filmskega programa nastalo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, v letu 2023 pa 9% (41 projekcij).

4.1 Filmski festivali

Od 13. do 24. novembra 2025

35. Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe)

Filmski festival v Ljubljani je nastal ob spoznanju, da so številni kakovostni filmi manj znanih produkcij, avtorjev ali držav v programu slovenskih kinematografov spregledani. To spoznanje se je še posebej nanašalo na prezrti evropski film. Festival in sistematično predstavljanje umetniških filmov to praznino že več kot trideset let uspešno zapolnjujeta, s tem da vzgajata, informirata in gradita odnos širšega občinstva do kakovostnega filma. Med drugim je festival spodbudil tudi slovenske distributerje, da so svojim nakupom začeli dodajati vedno več evropske, ameriške neodvisne, azijske in druge produkcije. Festival je torej pomemben zaradi vse večjega števila filmov, ki jim po tej končani prireditvi uspe priti tudi v redni program slovenskih kinematografov.

35. festival bomo zasnovali podobno kot izdaje pred pandemijo, z zanimivimi gosti ter razširjenim strokovnim in spremljevalnim programom, predvsem v polju t. i. industrije dogodkov oziroma poslovnega vidika filma. Liffe se je med pandemijo covida 19 znal hitro prilagoditi novim razmeram in je najmanj polovico programa predstavil v spletni pretočni platformi (VOD), prav tako nekatere stranske dogodke, ki so bili v virtualnem okolju izvedljivi – in smiselni. Zaradi stabiliziranih razmer bomo festival 2024 v celoti pripravljali v tradicionalni obliki, vseeno pa del programa (pribl. 10 odstotkov) predstavili tudi na VOD-platfomi, kar je med drugim želja našega generalnega pokrovitelja.

Liffe je najobsežnejša (okoli sto celovečernih in 25 kratkih filmov na okrog tristo projekcijah) in najbolj obiskana (približno 45 tisoč obiskovalcev) filmska prireditev v Sloveniji. Vsako leto se v

šestih dvoranah po Ljubljani – od dveh dvoran Cankarjevega doma do Slovenske kinoteke, Komune, Kinodvora in Kina Bežigrad – odvrti pregled svetovne filmske produkcije s poudarkom na avtorskih presežkih evropskega filma, neodvisne ameriške produkcije, latinskoameriških filmov ter najboljših dosežkov Azije, Afrike in Avstralije. Status Kina Komuna, druge največje dvorane Liffa, je od pomladi 2023 nejasen, zato smo dvorano leta 2023 za silo nadomestili z dvorano na ljubljanski AGRFT. Dodatni festivalski ponudbi v Mariboru sta zdaj že vrsto let pridružena Celje (Kino Union) in Novo mesto (Anton Podbevšek Teater).

Liffe na široko odpira vrata v mednarodni filmski dialog tudi slovenskim filmskim ustvarjalcem; med festivalom gostimo številne tuje in domače ustvarjalce, ki svoje umetniške in produkcijske izkušnje izmenjujejo z domačimi poznavalci in ustvarjalci. Z Društvom slovenskih filmskih režiserjev in režiserk (DSR) zadnja leta organiziramo številne mojstrske delavnice (t. i. *masterclasse*), kjer se s festivalskimi gosti v daljših in bolj poglobljenih analizah z ustvarjalci pogovarjajo slovenski ustvarjalci in predavatelji.

Pomembno vodilo pri oblikovanju programa je ambicija, da festival domače občinstvo seznanja z zmagovalnimi filmi evropskih in svetovnih filmskih festivalov ter približa filme, ki morda niso nagrajeni, vendar prinašajo podobno kakovost, mladostno energijo in svežino. Programski cilj Cankarjevega doma je ustvariti kritično razdaljo do prevladujočega filmskega programa v kinematografski mreži in na številnih (komercialnih) TV-kanalih. Izobraževalna vloga festivala se še posebej kaže v sklopih Retrospektiva, Fokus in Posvečeno, ki obravnavajo izbrano temo, avtorja ali nacionalno kinematografijo. Za leto 2024 ob stoletnici rojstva načrtujemo retrospektivo japonskega neodvisnega avtorja Yasuza Masumure, kot vedno pa bomo v sklopu Fokus izpostavili pomembno ustvarjalno središče sodobnega filma.

Oblikovalci programa festivala se odločamo tudi za filme mlajših in obetavnih avtorjev, ki iščejo pot do uveljavitve. Z uvrstitvijo na pomembnejše mednarodne festivale si pridobivajo potrebne reference, ki jim omogočajo nadaljnje filmsko ustvarjanje. Festival je odprt za filmsko raziskovanje in drugačne avtorske prijeme, kakovostne, toda finančno nedonosne projekte. Za spodbudo jim je namenjena nagrada za najobetavnejšega režiserja; vodomec iz sklopa Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj festivala Telekom Slovenije.

Nadaljujemo tudi s tradicionalnimi sklopi in ohranjamo novosti prejšnjih let, ki so se izkazale kot kakovostne in odmevne, med drugimi pomembno pridobitev festivala zadnjih let, program filmov za otroke in mladino (Kinobalon), s katerim želimo na filmsko umetnost opozoriti tudi najmlajše. V kontekstu vzgoje mladih smo pred kratkim uvedli še dodatno dejavnost, mladinsko žirijo Kinotrip, znotraj katere izbrana ekipa srednješolcev izbira najboljši film na temo mladosti oz. odraščanja. Leta 2024 nameravamo ohraniti pred nekaj leti uvedeno nagrado za spodbudo art kino distribucije; v sodelovanju z Art Kino mrežo Slovenije (AKMS) smo uvedli nagrado AKMS; žirija obravnava odkupljene filme »nižjega kalibra« oziroma filme iz manj atraktivnih držav in okolij, ki bi si pri umeščanju v distribucijo zavoljo visoke kakovosti zaslužili večjo promocijsko aktivnost.

Programski sklopi

Perspektive: uraden tekmovalni sklop mladih režiserjev za Mobitelovo nagrado vodomec

Predpremiere: filmi, odkupljeni za domačo distribucijo

Kralji in kraljice: dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov in mojstric sodobnega filma

Panorama svetovnega filma: festivalski favoriti s petih celin

Ekstravaganca: t. i. polnočni kino prinaša drznejše, žanrsko različne in žgečkljive vsebine

Fokus: vpogled v eno ali več »vročih« nacionalnih kinematografij

Retrospektiva: celovit pregled del zgodovinsko pomembnega cineasta ali tematska retrospektiva

Posvečeno: krajša, zgoščena predstavitev festivalsko in medijsko poudarjenega avtorja

Evropa na kratko: izbor kratkometražnih filmov evropske produkcije; tekmovalni sklop

Kinobalon: program, namenjen otrokom in mladini

Jadranska mreža festivalov, izbor štirih evropskih filmov, ki se potegujejo za nagrado občinstva Mreže in podporo lokalni distribuciji

Spremljevalni program

Pogovori s festivalskimi gosti (odprte novinarske konference, okrogle mize), filmske delavnice, tematski seminarji, kritiška konferenca, ki se tematsko navezuje na program festivala ...

Nagrade

- ▶ **Vodomec,** nagrada mednarodne žirije režiserju najbolje ocenjenega filma Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj Telekom Slovenije.
- ▶ **Zmaj,** nagrada občinstva, zmagovalca gledalci izbirajo med filmi brez distribucijske licence za Slovenijo.
- ▶ **Nagrada FIPRESCI,** mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov izbere zmagovalca med filmi iz Perspektiv.
- ▶ **Nagrada za najboljši kratki film,** mednarodna žirija izbere najboljši film.
- ▶ **Nagrada mladinske žirije Kinotrip**
- ▶ **Nagrada Art kino mreže Slovenije**

Članstvo v mednarodnih organizacijah

- ▶ MEDIA, program Evropske komisije
- ▶ Europa Cinemas, združenje prikazovalcev evropskega filma, Pariz
- ▶ CEFF, koordinacija evropskih filmskih festivalov, Bruselj
- ▶ Jadranska mreža festivalov

Festival pripravljamo v sodelovanju s partnerji Kinodvorom, Kinom Bežigrad, Slovensko kinoteko, AGRFT, Mariboxom, Kinom Metropol (Celje) in Anton Podbevšek Teatrom (Novo mesto).

Glavni pokrovitelj je že vrsto let Telekom Slovenije d.d. (podeljuje uradno festivalsko nagrado). Medijski pokrovitelj je RTV Slovenija in njen Multimedijski center (MMC).

26. festival dokumentarnega filma (FDF)

Od 13. do 20. marca 2024

Festival dokumentarnega filma že četrto stoletje prinaša raznovrsten vpogled v dogajanje v produkcijo sodobnega dokumentarca, prodorne in široko sprejete umetniške oblike, ki z aktualno obravnavo družbenih in političnih problemov posega v vse segmente življenja. Dokumentarni filmi so se v kontekstu množične kulture močno dvignili na prelomu stoletja, ko so iz tedaj specializirane, nišne filmske estetike postale globalno prepoznavna in množino čislana filmska oblika, predvsem po zaslugi bolj komercialno zastavljenih ameriških in zahodnoevropskih produkcij.

Ker družbenokritični dokumentarci najlepše in najbolj prepričljivo »cvetijo« v kriznih časih, ki smo jim zavoljo vse številčnejših mednarodnih konfliktov in gospodarske krize priče v zadnjih letih, so festivali filmskega dokumentarca postali množično zastopani in tako rekoč enakovredni festivalom generalnega tipa. FDF ima kot edini redni in dolgoletni tovrstni dogodek v Sloveniji že dolgo časa jasno in strogo izoblikovano programsko vizijo, tudi zato ker je populariziranje te filmske zvrsti posledično prineslo trivializacijo obravnavanih tematik ali celo senzacionalistično »nadgradnjo«, zato je pri programiranju oz. izločevanju spornih vsebin nujen trezen premislek.

26. izdajo bo zaznamovala vse bolj prevladujoča tema ekoloških in trajnostnih praks, festival pa bo v sklopu daljnosežnega projekta za večjo emancipacijo ustvarjalk v evropskem filmu, ki ga med drugim podpira Svet Evrope, nadaljeval podporo ustvarjalkam. V tem kontekstu načrtujemo tako večjo zastopanost režiserk oziroma posvetilo pomembni sodobni dokumentaristki.

FDF filme uvršča v različne programske sklope:

- ▶ **Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic** odstira akutne probleme sodobnega sveta, od pravic zapostavljenih žensk, manjšin, delavskih migrantov ali političnih azilantov, do ekoloških tematik ali verskega fundamentalizma. Ta sklop služi tudi kot opomnik vsem sodobnim množičnim medijem, ki številne pomembne in pomenljive zgodbe zaradi navidezne neatraktivnosti vse prepogosto potiskajo v stran.
- ▶ **Miti, ikone, mediji**; sklop s filmi o inovativnih posameznikih, družbenih fenomenih, medijskih tematikah ali nikoli raziskanih zgodbah osvetljuje popularnejše vidike sodobnega življenja in polpretekle zgodovine.
- ▶ **Intimni portreti** prinašajo, kot sugerira naslov, majhne, skrbno stkane zgodbe, ki se lahko nanašajo bodisi na posameznika bodisi na določen prostor ali čas.
- ▶ **Aktualni, družbenokritični dokumentarci** se v marsičem navezujejo na (in dopolnjujejo) tekmovalni sklop, s to razliko, da največkrat – tudi zaradi izdatnejšega produkcijskega vložka – prinašajo večje, medijsko bolj izpostavljene zgodbe.
- ▶ **Tematska retrospektiva ali retrospektiva pomembnega domačega ali tujega dokumentarista**; v preteklosti smo predvajali tematske sklope (arabska pomlad, pol stoletja bosanskega dokumentarca, zgodovinski pregled t. i. rockumentarca in vzhodnonemškega dokumentarca ...) ter poklone velikanom pretekle in sodobne dokumentaristike (Frederick Wiseman, Marcel Lozinski, Mako Sajko, Raymond Depardon, Nicolas Philibert, Laila Pakalnina, Werner Herzog, Matjaž Ivanišin, Jonas Mekas, Hubert Sauper).

Tekmovalni program, stalnica festivala, se bo tudi v prihodnje navezoval na temo človekovih pravic. Nagrado podeljuje Amnesty International Slovenija, s katero smo v preteklosti sodelovali na festivalu Liffe, od leta 2010 pa plodno sodelujemo v okviru FDF. Festival bo v letu 2024 v Ljubljani potekal na treh prizoriščih, v Kosovelovi dvorani CD, Kinodvoru in Slovenski kinoteki. FDF bodo pospremile stalne obstranske dejavnosti, pogovori z gosti, filmska delavnica ter mednarodni seminarji in predavanja, ki jih običajno pripravimo v sodelovanju s stalnim festivalskim partnerjem, Ustvarjalno Evropo (v okviru EU programa Media).

Kosovelova dvorana, Kinodvor, Slovenska kinoteka, Linhartova dvorana

18. Mednarodni festival gorniškega filma

Od 12. do 16. februarja 2024

Gorniški in avanturistični filmi so bili v preteklosti predvajani v okviru Festivala dokumentarnega filma, pred leti pa smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha tovrstne dokumentaristike – in zelo specifične publike – v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo Domžale odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Sodelovanje nadgrajujemo vse od leta 2010, ko smo gorniške filme vrnili v kulturno-umetniški program Cankarjevega doma, sodelovanje se bo nadaljevalo tudi v prihodnje. Obiskovalci si bodo lahko ogledali približno štirideset domačih ter tujih gorniških in avanturističnih filmov vseh dolžin, filmski program bodo dopolnjevali predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitve novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize.

Predstavljeni filmi se bodo potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film o okolju in gorskih športih ter najboljši film po izboru občinstva.

Linhartova in Kosovelova dvorana

4.2 Filmski cikli

Predstavitve najboljših regionalnih koprodukcijskih projektov

Marec 2024

V sklopu Jadranske mreže festivalov načrtujemo skupni projekt, ki bo predstavil najkakovostnejše in najbolj odmevne filmske koprodukcije iz regije zadnjih let. Namen filmskega cikla je dati večjo vidljivost nekaterim manj izpostavljenim produkcijam, predvsem pa izbrana dela posredovati v vse republike nekdanje skupne države, kjer so največkrat predvajana le na nekaj projekcijah na filmskih festivalih. Izboru štirih sodobnih filmov bomo dodali še eno, nedavno restavrirano »jugoslovansko« klasiko, po možnosti film, ki korespondira s čim več kulturnimi okolji nekdanje Jugoslavije.

Okvirni spisek filmov:

Jezdeca (r. Dominik Mencej)

Morena (Murina; r. Antoneta Alamat Kusijanović)

Južni veter: Pospešek (Južni vetar: ubrzanje; r. Miloš Avramović)

Stric (r. Andrija Mardešić, David Kapac)

Slike iz življenja udarnika (Slike iz života udarnika; r. Bato Čengić, 1972)

Kosovelova dvorana

Filmski cikel v okviru tematskega sklopa Starost in starizem

April 2024

Problem staranja ne le slovenskega, temveč tudi evropskega prebivalstva bo Cankarjev dom zaznamoval s tematskim programom, ki bo vključeval predavanja, predstavitve knjig in druge umetniške prakse, med drugimi filmski program. Zgodovina filma je kljub »neatraktivni« temi (filmski medij se je vedno raje ukvarjal z mladimi) polna odličnih in pomenljivih filmov na temo starosti in staranja, program bo predvidoma vseboval mešanico sodobnih (npr. *Sin* Floriana Zellerja) in klasičnih del (npr. *Umberto D* Vittoria de Sice) na obravnavano temo.

Kosovelova dvorana

Filmski cikel v okviru tematskega »Lepo je v naši domovini biti mlad«

Oktober 2024

Če je starost pozicionirana na enem skrajnem polu evropskega problema, se na drugem nahaja problem mladih ter njihovega vključevanja v družbo in delovne procese. Pomanjkanje posluha za potrebe in pričakovanja mladih (t. i. digitalne oziroma milenijske generacije) pri dobro utrjenih bastionih odločevanja številne mlade požene v iskanje drugačnih in ustvarjalnejših delovnih okolij, čemur je podvržena tudi slovenska realnost. Filmski program bo po svoje skušal ilustrirati pričujoči problem, bodisi s predstavitvijo del, ki so jih slovenski ustvarjalci in ustvarjalke realizirali po odhodu v tujino (npr. Hanna Slak s filmom *Kein wort/Niti besede*), bodisi s predstavitvijo filmov, ki te evropske teme obravnavajo v igranem ali dokumentarnem dispozitivu.

Kosovelova dvorana

Liffe pred Liffom – Poklon viziji

Oktober 2024

Čezmejni filmski festival Poklon viziji zdaj že vrsto let sodeluje s Cankarjevim domom in bo zaživel tudi v oktobru 2024, med drugim kot napoved prihajajočega Liffa. Dogodek združuje sedem mest med Slovenijo in Italijo – Novo Gorico, Gorico, Videm, Trst, Ljubljano, Izolo in Špeter. Vsako leto je v središču pomemben evropski cineast, ki mu organizator podeli vsakoletno nagrado Darko Bratina. Avtorju skupaj posvetimo potujočo retrospektivo, ki se praviloma sklene v Ljubljani, kjer nastane projekcija enega ali več filmov, ki jih pospremimo s pogovorom. Poklon viziji se je leta 2023 odločil za širitev programa, ki poteka ob snovanju Evropske prestolnice kulture GO! 2025,

zato v tem času predstavijo še drugega festivalskega gosta, običajno režiserja mlajše generacije. Lani sta bila gosta bolgarski režiser Stephan Komandarev in Italijan Giacomo Abbruzzese. Dobitnika priznanj za 2024 bosta znana v maju.

Kosovelova dvorana

4.3 Filmska distribucija / sodelovanje z drugimi producenti ali distributerji

Cankarjev dom bo filmski program v letu 2024 znova oblikoval tudi v sodelovanju z lokalnimi distributerji. Stanje na kinematografskem distribucijskem trgu se je v zadnjih letih veliko spreminjalo, zato »nespecializirani« distributer, kakršen je bil v prejšnjih letih Cankarjev dom, ne more več konkurirati velikim distribucijskim hišam, ki z velikimi paketi nakupov nimajo prednosti le pri tržno zanimivih, temveč tudi nagrajevanih umetniških filmih z vodilnih filmskih festivalov. Po drugi strani isti distributerji zaradi nezainteresiranosti multipleksov in infrastrukturne omejenosti edinega ljubljanskega umetniškega kina vseh nakupljenih filmov niso sposobni odvrteti v redni distribuciji, zato nastaja neskladje med kupljenimi in predvajanimi filmi. V tem kontekstu vidimo gostovanje lokalnih distributerjev v Cankarjevem domu kot ustrezen rešitev za prikazovalca in tudi distributerje, sploh če gre za zelo kakovostne in/ali evropske filme, med katerimi so se številni pred tem uspešno predstavili na Liffu.

Načrtovani filmi (v prvi polovici 2024):

Kopenhagen ne obstaja (Danska; r. Martin Skovbjerg)

Himera (Italija; r. Alice Rohrwacher)

Prehodi (Francija; r. Ira Sachs)

Spomin (Mehika/ZDA; r. Michel Franco)

Zelena meja (Poljska; r. Agnieszka Holland)

Svetlejša prihodnost (Italija; r. Nanni Moretti)

Kosovelova dvorana

4.4 Naši filmi doma – premiere slovenskih filmov

V sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom bomo pozimi in spomladi 2024 gostili premiere številnih domačih filmov; večina je bila prvič prikazana na Festivalu slovenskega filma v Portorožu, drugi bodo v Cankarjevem domu prikazani premierno.

Načrtovane premiere (v prvi polovici 2024):

Šterkijada (Igor Šterk)

Zbudi me (Marko Šantić)

Mož brez krivde (Ivan Gergolet)

Poslednji heroj (Žiga Virč)

Linhartova dvorana

4.5 Izredne projekcije

Projekcija nemega filma z glasbeno spremljavo v živo

December 2024

V sodelovanju s Slovensko kinoteko četrtrič zapored pripravljamo nemi filmski dogodek v živo. Po uspešnem projektu s filmi *Erotikon* (1929) Gustava Machatyja, *Nosferatu* (1922) Friedricha W. Murnaua in *Naše gostoljubje* (1923) Buserja Keatona, za katerega je skladatelj Andrej Goričar spisal novo glasbeno partituro, smo se odločili za vnovično sodelovanje. Decembra 2024 bomo – predvidoma – znova počastili stoto obletnico pomembne neme klasike in jo pospremili z novo partituro Andreja Goričarja.

Linhartova dvorana

Silvestrsko-novoletni program

Premierno prikazovanje enega ali dveh na novo odkupljenih filmov, ki bodo premierno prikazani novembra na Liffu.

Kosovelova dvorana

5. KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

Kulturnovzgojni in humanistični program je zasnovan iz dveh programskih enot, ki ju sestavljajo štiri programske stebre: prireditve za otroke in mladino, prireditve, ki jih zajame besedna zveza Ustvarjalnost mladih, ter humanistični in literarni dogodki. Po številu enot je program, ki ga predstavljamo v nadaljevanju, najobsežnejši doslej (v letu 2024 je predvidenih kar 361 programskih enot), programsko pa zelo ambiciozno zastavljen.

Kulturnovzgojni program

Cankarjev dom v svojih strateških dokumentih posebno pozornost namenja kulturno-umetnostni vzgoji; v vsej njeni razsežnosti in na nacionalni ravni sodelujemo v prizadevanjih za krepitev standardov in sistemski razvoj tega področja. Tako – med drugim – tudi v letu 2024 ostajamo izvršni producent Kulturnega bazarja, nacionalnega stičišča kulturno-umetnostne vzgoje; 20.

marca v prostorih Cankarjevega doma načrtujemo največje strokovno usposabljanje na področju kulturno-umetnostne vzgoje Kulturni bazar 2024.

Če se ozremo na minula leta, Kulturnovzgojni program odlikuje visoka stopnja realizacije – z več kot 66 tisoč mladimi obiskovalci na leto Cankarjev dom sodi med najbolj obiskana slovenska prizorišča za odraščajoče občinstvo. Izjemni uspehi na področju obiskanosti niso samoumevni: v generacijskem smislu vsako leto iščemo nove poti do novega občinstva, pomembna so tudi naša prizadevanja v vzpostavljanju skupnosti abonentov, glede pojavnosti pa si pomagamo z vsemi sodobnimi orodji in nenehnim komuniciranjem z občinstvom.

Kulturnovzgojni program za leto 2024 sestavljajo prireditve, katerih kreativni razpon sega od klasičnih form do sodobnih uprizoritvenih poetik; poudarjena naloga je skrb za izvirno domačo ustvarjalnost in za vključenost mladih umetnikov, nevladnih organizacij ter samozaposlenih v kulturi. Združuje številne različne ustvarjalce ter predstavlja široko in pestro paleto kakovostnih projektov, nastalih v produkciji Cankarjevega doma, v koprodukciji z nevladnimi organizacijami, gostovanj slovenskih gledaliških hiš. Za otroški in mladinski program so na voljo skoraj vsa prizorišča v Cankarjevem domu, ki si jih tradicionalno in v sodelovanju delimo s številnimi nevladnimi organizacijami (Divja misel, Zavod Homo Narrans, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Zavod Margarete Schwarzwald, Zavod Škratelj, Glasbena matica Ljubljana, Inštitut Kuskus, Slovenski tolkalni projekt, KUD S. N. G., KUD Adapter, ZveN, Glasbena mladina ljubljanska, Glasbena mladina Slovenije, Plesni teater Ljubljana, Mini teater). Program koprodukcijskih kulturnovzgojnih projektov je nastajal v premišljeni izbiri vsebinskih nastavkov in umetniških imen.

Bogat prispevek h kakovosti letošnjega programa pričakujemo s kar petimi premierami.

Predloga za glasbeno-gledališko predstavo *Neandertalčeva piščal, zakaj potrebujemo umetnost sploh?* nastaja že več let ob številnih debatah s strokovnjaki in ustvarjalci. S to pogumno in pomembno produkcijo se obeta vznemirljivo potovanje na sam začetek človeške kreativnosti, svojevrstna protagonistka predstave pa bo neandertalčeva piščal iz Divjih bab, za katero velja, da gre za najstarejše doslej najdeno glasbilo na svetu.

Željo, da bi nadaljevali s tradicijo, da vsako leto uprizorimo novo opero za otroke, ki je po dolžini, vsebini in kompozicijskem slogu primerna njihovi starosti, utemeljujemo s strateškim načrtom za razvoj nove publike, kar je v klasični glasbi pomemben izziv – v letu bo tako praižvedena opera *Kekec in škrat Skovik*.

S projektom *Vodnjak* smo se vpeli v mednarodno koprodukcijsko sodelovanje. S to lutkovno-glasbeno predstavo bomo zapolnili repertoarno generacijsko vrzel, saj bo ogled primeren za najmlajše obiskovalce, za otroke od tretjega leta naprej, sicer pa si obetamo manjšo, a zelo kompleksno produkcijo.

Zavod Margarete Schwarzwald je naš pomembni koproducent, saj smo skupaj pripravili predstave, za katere vlada izjemno zanimanje in imajo največ ponovitev; za programsko leto, ki je pred nami, smo se odločili zajeti iz skandinavske zakladnice mitskih in epskih zgodb ter odraščajoče poslati na epsko popotovanje z Vikingi.

V programskem letu 2024 bomo ponavljali kar dvaindvajset projektov različnih žanrov in zvrsti. Priljubljen del našega programa so koncerti, ki jih pripravljamo v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko in Glasbeno mladino Slovenije: matineje sledijo šolskim vsebinam in generacijam slovenskih šolarjev približujejo svet simfonične glasbe, seznanjajo jih z glasbenimi oblikami in

pojmi. V okviru premišljene abonmajske ponudbe – ob uvrščanju predstav s svojega repertoarja – pa bomo gostili tudi predstave drugih gledaliških hiš (pet javnih zavodov pa je v naš spored (so)prispevalo pet otroških oziroma mladinskih predstav: SNG Nova Gorica, SNG Maribor, Mestno gledališče Ptuj, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Lutkovno gledališče Maribor) in ustvarjalcev s statusom samozaposlenega v kulturi.

Posebno izpostavitev si zasluži Pripovedovalski festival, tokrat 27. po vrsti. Z novim letom se nam pridružuje kuratorica Tjaša Koprivec, ki s svojo vizijo nadgrajuje doslejšnje uspešne festivalske realizacije, z napovedjo dogodkov in njihovo utemeljitvijo pa prinaša obet kvalitetnega festivala z zanimivimi domačimi in tujimi izvajalci. Ohranili bomo tudi produkcijske aktivnosti in nastale pripovedovalsko-glasbene produkcije vključili v prihodnji pripovedovalski abonma.

Leta 2024 se znova koprodukcijsko vključujemo v festival Lutke, ki uživa sloves ene najpomembnejših lutkovnih manifestacij v Evropi.

Festival sodobnih umetnosti mladih, danes poznan kot Transgeneracije, ki je v svoji dolgoletni zgodovini zamenjal tako številna imena kot različne podobe ter zaznamoval marsikatero generacijo, tudi v letu 2024 ostaja v programu Cankarjevega doma kot osrednja manifestacija ustvarjalnosti mladih. Festival ohranja svojo osnovno premiso: spremljati in spodbujati umetniško produkcijo dijakov.

Humanistični program

Humanistični program je sicer obravnavan kot samostojna programska enota, za katero pa si vseskozi prizadevamo, da bi stopala v dialog z vsebinskimi nitmi preostalega programa Cankarjevega doma. Program združuje različne oblike umetniškega in intelektualnega izraza, ki preučujejo temeljna vprašanja človeškega obstoja, identitete in kulture. Odlikujejo jih referenčni predavatelji in ustvarjalci. Različni sklopi programa ponujajo reflektivne poglede na aktualne teme, povezane z zgodovino, literaturo, filozofijo in družbeno kritiko. Skupna nit vseh programov je poudarek na kritičnem razmišljanju, raziskovanju človekove identitete in razumevanju sveta okoli nas.

Medprogramsko artikulirani sklopi bodo tudi letos v prvi vrsti ponudili razprave in razmisleke ob drugih programskih enotah Cankarjevega doma. *Sivo na sivem* je naslovljen cikel, ki bo pospremil razstavo naslovnice revije *Problemi* in knjižne zbirke *Analecta* z oblikovanjem Alena Ožbolta. O naslovnem Heglovem citatu, ki se je dr. Mladenu Dolarju porodil ob prepoznavni vizualni podobi izdaj založbe Analecta, bodo razpravljali mednarodno uveljavljeni filozofinje in filozofi. Dr. Svetlana Slapšak je zasnovala cikel treh predavanj z naslovom *Balkanske zgodbe*, ki bo pospremil letošnji fokus Pripovedovalskega festivala. Predavanja osvetljujejo bogato kulturno in zgodovinsko dediščino Balkana ter poudarjajo močne moške in ženske like ter mitološka bitja te regije. Dr. Seta Knop pripravlja predavanje *Fenomen Faust* in postavlja v ospredje Fausta kot »prototip« novoveškega človeka, ki sledi njegovim mitološkim začetkom in poti tega lika v književnosti – gre za spremljevalni program nove baletne uprizoritve Goethejeve drame. Povezujemo se tudi s Slovenskim mladinskim gledališčem, ki bo leta 2024 v sodelovanju s koproducenti postavil *Sveto Ivano Klavniško*, humanistični program CD pa skupaj z izdajateljico prevoda, založbo *Cf., pripravlja refleksijo te slavne Brechtove drame s simpozijem *V goščavi kapitalizma*. Omenimo še predavanja ob razstavi Marie Lassnig; predavali bodo tuji strokovnjaki za opus te umetnice.

Letošnji programski fokus kulturno-umetniškega programa bo pod drobnogled vzel dihotomijo med starostjo in mladostjo. Njeno bistvo bi v kratkem lahko povzeli skozi kontrast med spoštovanjem in diskriminacijo. Pričujoče jedro bo vprašanja, ki zadevajo dvojnost starosti in mladosti, prevpraševalo s pomočjo številnih predavateljic in predavateljev.

V 2024 se spominjamo 300-letnice rojstva nemškega filozofa Immanuela Kanta, ključne osebnosti nemškega idealizma. Ob tej priložnosti bodo Cankarjev dom, Goethe-Institut, Filozofska fakulteta in Združenje Aufhebung organizirali mednarodno konferenco. Posvetili se bodo Kantovemu slavnemu vprašanju: »Kaj je razsvetljenje?«

K humanističnemu programu je že od nekdaj pripojen **literarni program**, ki bo tudi letos zastopan z dvema osrednjima festivaloma, Fabula in Vilenica, pri katerih smo udeleženi kot koproducent in tudi v programskem okviru, zlasti pri teoretskem delu Fabulinega programa.

Nova dvorana v petem nadstropju – Dvorana Alme Karlin ponuja idealno prizorišče za organizacijo literarnih in literarno-pogovornih večerov. Slovenci imamo bogato tradicijo potopisnega pisanja, s katerim se ukvarjajo že od časa Levstikovega *Popotovanja iz Litije do Čateža*. V okviru dogodkov, imenovanih *Almini večeri*, bodo različni priznani domači in tuji avtorji potopisov razpravljali o svojih delih in literarnem pristopu k pisanju, pri čemer bo pogovore vodil dr. Andrej Blatnik, izkušen pisatelj, urednik in popotnik. Serija dogodkov *Salon z razgledom* pa želi Slovenijo povezati z evropskim literarnim dogajanjem in se odzvati na sodobne literarne transformacije s poudarkom na mlajših avtorjih. Med doslej potrjenimi avtorji so Vladimir Tabašević, Lale Gül in Daisy Johnson; program kurirata Ana Schnabl in Muanis Sinanović.

Multimedijski kabaret *Moja vojna harmonika*, prvič uprizorjen v letu 2023, povezuje umetniško besedo z zvoki in performansom; kritika ga je prepoznala kot estetsko izpopolnjen in uspešen literarno-glasbeni hibrid, ki ponuja različne interpretacije svoje vsebine. Po tem vzoru smo se odločili, da v začetku leta 2024 izdamo razpis za nove tovrstne projekte. Prostor nove dvorane kar vabi k zahtevnejšim bralnim uprizoritvam klasičnih in sodobnih literarnih del.

Imamo načelno potrditev, da bi v letu 2024 Ljubljano obiskal in nastopil v Cankarjevem domu nobelovec Jorge Mario Pedro Vargas Llosa, eden največjih svetovnih književnikov, ki je leta 2010 prejel Nobelovo nagrado za literaturo.

Na koncu uvoda omenimo, da bo Cankarjev dom v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev in slovensko sekcijo Pen realiziral literarne dogodke za široko občinstvo, vključno za zahtevne ljubitelje literature. Ta partnerstva omogočajo nagovarjanje različnih generacij in širjenje literarnega dosega.

Analiza je pokazala, da je leta 2022 na področju kulturne vzgoje in humanistike 55 % programa nastalo v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in samozaposlenimi, leta 2023 pa 53% (232 prireditev).

5.1 Kulturna vzgoja

Abonmajska ponudba za otroke in mladino

Moj prvi abonma (5 +) in abonma Ivan (10 +) ponujata premišljen izbor primernih gledaliških, glasbeno-gledaliških, pripovedovalsko-glasbenih, lutkovnih predstav ter drugih žanrsko inovativnih dogodkov; z izbrano ponudbo mladi obiskovalci lahko dobijo vpogled v raznovrstnost

vsebin in dogodkov, ki jih lahko ponudi naš kulturni center. Poleg gledaliških in glasbenih predstav iz svoje produkcije abonmajsko ponudbo oblikujemo z izborom gledaliških produkcij slovenskih gledaliških hiš ter v sodelovanju z nevladnimi organizacijami in samozaposlenimi v kulturi. Po predstavah bomo organizirali pogovore z avtorji – režiserji, igralci, vedno znova pa mlade očara tudi sprehod po Cankarjevem domu, tako da jim bomo ponudili tudi možnost ogleda našega zaodrja. S tem mladim ponujamo vpogled v drobne produkcije umetniških vsebin in jih ozaveščamo o najrazličnejših, četudi manj vidnih poklicih, ki jih združuje kulturna ustvarjalnost.

Za ljubitelje filma že vrsto let pripravljamo abonma Liffe po Liffu s svežim izborom z zadnjega Liffa, ki ga bomo tudi v tem programskem letu nadgradili z reflektivnim programom.

Lani smo uvedli pripovedovalski abonma, ki z izbranimi produkcijami nagovarja populacijo, starejšo od petnajst let, predvsem pa občinstvo, ki smo ga vzgajali s Pripovedovalskim festivalom – za nami je 26 let srečevanja, tvornega sodelovanja in povezovanja. Pripravili smo raznovrsten program produkcij, ki smo jih (so)ustvarili v Cankarjevem domu ter povabili na gostovanje pripovedovalsko predstavo, ki je nastala pod okriljem Mini teatra, ter predstavo po motivih življenja Alme M. Karlin, katere producent je Lutkovno gledališče Maribor. Pri snovanju abonmajskega sporeda smo zasledovali izvirnost ideje, ki jo pripovedovalci – največkrat v sodelovanju z glasbeniki – razvijajo, ter usmeritev podpiranja izstopajočih samostojnih kulturnih ustvarjalcev.

Abonmaji za otroke in mladino so nastajali v medprogramskem povezovanju, oblikovali smo jih Andrej Jaklič, Simon Popek in Barbara Rogelj.

Moj prvi abonma, od 5. do 10. leta:

Kresna noč

Družinski muzikal

Avtor glasbe: Janez Dovč; avtorica libreta: Jera Ivanc; režija: Yulia Roschina; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Pižama pripoveduje

Pravljični pripovedovalski nastop

Nastopa: Boštjan Gorenc - Pižama

Kekec in škrat Skovik

Opera za otroke

Avtor glasbe: Tomaž Habe; avtor libreta: Milan Dekleva; režija: Eva Hribernik; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Maček Muri

Gledališka igra

Režija: Matjaž Latin; produkcija: Slovensko ljudsko gledališče Celje

Cesarjeva nova oblačila

Lutkovna predstava

Režija: Zoran Petrovič; koprodukcija med Lutkovnim gledališčem Maribor in Mestnim lutkovnim gledališčem Reka

Podvodni koncert

Plesno-gledališki koncert za otroke

Avtor glasbe: Blaž Celarc; produkcija: Plesni teater Ljubljana

Abonma Ivan, od 11. do 15. leta:

Kresna noč

Družinski muzikal

Avtor glasbe: Janez Dovč; avtorica libreta: Jera Ivanc; režija: Yulia Roschina; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Neandertalčeva piščal, zakaj potrebujemo umetnost, sploh?

Glasbeno-gledališka predstava

Avtor glasbe: Boštjan Gombač; avtor besedila: Žiga X Gombač; režija: Ivana Djilas; produkcija: Cankarjev dom

Kekec in škrat Skovik

Opera za otroke

Avtor glasbe: Tomaž Habe; avtor libreta: Milan Dekleva; režija: Eva Hribernik; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Martin in Gregor ali od junaka do bedaka

Gledališka predstava

Priredba besedila (po F. Levstiku): Ira Ratej; režija: Matjaž Latin; produkcija: Cankarjev dom

Neustrašne, portreti neuklonljivih žensk

Gledališka predstava

Priredba besedila (po Penelope Bagieu): Larisa Javernik in Mateja Kokol; režija: Mateja Kokol; produkcija: SNG Nova Gorica

Pripovedovalski abonma, od 15. leta:

Čaralice

Koncert

Avtorica projekta, skladateljica: Zvezdana Novaković; produkcija: ZveN

Območje človeka

Pripovedovalska predstava

Idejna zasnova, pripoved: Gregor Zorc; produkcija: Cankarjev dom v okviru 26. Pripovedovalskega festivala

Zgodbe s panjskih končnic

Gledališka predstava

Avtorica predstave: Petra Govc; produkcija: Mini teater

Za devetimi gorami

Pripovedovalsko-glasbene predstava

Idejna zasnova, pripoved: Anja Štefan; produkcija: Cankarjev dom

Alma

Gledališka predstava

Avtorici koncepta: Darka Erdelji in Vesna Vončina, režija: Darja Erdelji; produkcija: Lutkovno gledališče Maribor

Prideš, skočiš, padeš!

Pripovedovalsko-glasbene predstava

Idejna zasnova: Špela Frlic; Cankarjev dom in Zavod Homo Narrans v okviru 26. Pripovedovalskega festivala

Abonma Liffe po Liffu, od 15. leta

Filmi iz aktualnega abonmaja Liffe po Liffu bodo žanrsko različni, a hkrati bodo s temami izrazito nagovarjali dijaško in študentsko populacijo, ki ji je izbor prvenstveno namenjen; do oddaje programa izbor še ni bil pripravljen. Refleksivne uvode v projekcije bo pripravil mag. Marcel Štefančič, jr.

Novе produkcije in koprodukcije Kulturnovzgojnega programa

Neandertalčeva piščal, zakaj potrebujemo umetnost sploh?

Glasbeno-gledališka predstava

Besedilo: Žiga X Gombač; režija: Ivana Djilas; glasba: Boštjan Gombač; scenografija: Sara Slivnik; video: Vesna Krebs; nastopa: Boštjan Gombač; produkcija: Cankarjev dom

Predstava, za katero dramsko predlogo pripravlja Žiga X Gombač na pobudo Cankarjevega doma, je zasnovana poučno in pronicljivo. Nastaja ob številnih debatah s strokovnjaki in ustvarjalci ter ob izdatnem glasbenem znanju protagonista, z večletnimi izkušnjami celotne kreativne ekipe in njihovo svojevrstno predanostjo. Z animacijami vesolja in osončja ter nastanka življenja na Zemlji bo prinesla nazorno zvočno in humorno potovanje na začetek človeškega ustvarjanja, izhodiščna vprašanja, ki si jih avtorji zastavljajo, pa so: Kaj je bilo potrebno, da se je sploh zgodil ta čudež? Kdo vse je ta čudež hotel preprečiti? Je mar res šlo za dogodek vesoljnih razsežnosti in za vprašanje občega kozmičnega ravnovesja? Vse skupaj pa pripelje v odgovor na vprašanje v naslovu: Zakaj potrebujemo umetnost sploh?

Posebna protagonistka predstave pa bo neandertalčeva piščal, ki je s šestdeset tisoč leti najstarejše glasbilo na svetu in dragocenost svetovnega pomena.

Štihova dvorana

Kekec in škrat Skovik

Opera za otroke

Avtor besedila: Milan Dekleva; avtor glasbe: Tomaž Habe; režija: Eva Hribernik; dirigent: Iztok Kocen; zborovodkinja: Irma Močnik; nastopajo: solisti in ansambel Slovenskega komornega glasbenega gledališča ter Mladinski zbor Glasbene matice Ljubljana; koprodukcija med Slovenskim komornim glasbenim gledališčem in Cankarjevim domom

Željo po nadaljevanju s tradicijo, da vsako leto uprizorimo novo opero za otroke, ki je po dolžini, vsebini in kompozicijskem slogu primerna njihovi starosti, utemeljujemo s strateškim načrtom za razvoj novega občinstva, kar je v klasični glasbi pomemben izziv. Novo izvirno slovensko opero za otroke smo skupaj s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem naročili pri dveh izvrstnih slovenskih avtorjih, skladatelju, dirigentu in glasbenem pedagogu Tomažu Habetu in pisatelju Milanu Deklevi, ki bo libreto napisal po motivih Josipa Vandota. Opera bo napisana za mladinski pevski zbor, odrasli pevski zbor (Vaščani), otroške solistične vloge (Kekec, Mojca, Tinka in Rožle) ter tri odrasle vloge (Bedanec, Kosobrin, Vaški stražnik); komorni ansambel SKGG bo sestavljalo 14 glasbenikov.

Ob oddajanju programa sta libreto in klavirski izvleček že pripravljena, skladatelj dokončuje še orkestracijo: v novem glasbeno-scenskem delu bo operne elemente povezal s folklornimi toni in elementi muzikala, ki je kot zvrst bliže današnjim generacijam otrok.

Linhartova dvorana

Vodnjak

Lutkovno-glasbena predstava

Koncept, režija in glasba: Peter Kus; likovna podoba: Katarina Cakova; dramaturgija: Tjaša Bertonec; kostumografija: Iztok Hrga; koreografija: Alicia Ocadiz; nastopata: Maria Giulia Campioli in Silvia Viviani; koprodukcija med Zavodom Kuskus, Al Quadrato (Tarcento) in Cankarjevim domom

Peter Kus je na pobudo italijanskega gledališča Al Quadrato in Cankarjevega doma zasnoval interaktivno vizualno-zvočno lutkovno predstavo, namenjeno najmlajšim.

Okvirna tema predstave je voda kot vseprisoten element in ključen življenjski prostor človeka. Kulturni in socialni kontekst našega odnosa do vode bodo ustvarjalci povezali s fantazijsko zgodbo o vodnjaku in vodnem možu, ki so jo povzeli po motivih slikanice italijanskih avtorjev Iva Rosatija in Gabriela Pacheca in jo bodo uprizorili v obliki vizualno-zvočne predstave.

Peter Kus bo uporabil izkušnje iz ustvarjanja interaktivnih razstav izvirnih glasbenih inštrumentov ter jih povezal s principi t. i. zvočne animacije, ki jo razvija v svojih lutkovnih predstavah. Poleg uporabe prvin eksperimentalnega senčnega gledališča, analognih svetlobnih efektov ter raziskovanja fizikalno-optičnih zakonitosti vode bodo posebno zvočno atmosfero predstavi dajali izvirni vodni glasbeni inštrumenti kot deli scenografije (vodafona, vodnih bobnov in tolkal, anklanga ...), na katerih se bo izvajala živa glasbena spremljava.

Predstava se bo zaključila z delavnico, ki jo bo vodil Peter Kus ter bo posvečena vodi kot počelu sveta in odnosu sodobnega človeka do tega življenjskega eliksirja.

Štihova dvorana

Vikingi – pesem morja

Režija: Maruša Kink; dramaturgija: Tajda Lipicer; scenografija in kostumografija: Vasilija Fišer; koreografija: Ana Pandur; oblikovanje svetlobe: Jaka Varmuž; avtor glasbe: Kristijan Krajčan; igrajo: Domen Valič, Jure Žavbi in Nataša Keser; koprodukcija med Zavodom Margareta Schwarzwald in Cankarjevim domom

Projekt z delovnim naslovom »*Vikingi: Pesem morja*« črpa iz skandinavske zakladnice mitskih zgodb Edda, kot jih je zapisal srednjeveški islandski avtor Snorri Sturlson. Te v Sloveniji še niso bile uprizorjene, štejejo pa kot najpomembnejše delo v skandinavski književnosti. Tam so se znašli vsi, od boga Tora s čarobnim kladivom, Lokija, Freje, Vikingov, zmajev in drugih mitskih pošasti, do samega konca bogov in človeštva, imenovanega Ragnarok. Svetovno znan je tudi vikinški Havalmaal; v njem se najdejo zapovedi, kako ravnati s prijateljem, kako sprejeti popotnika, kako se bojevati in kako naj se moški vedejo do ženske (in obratno). Iz vseh teh zapisov sevajo spoštovanje do drugega, čast in resnicoljubnost. In prav Havalmaal in Edda sta književni predlogi, po katerih nastaja besedilo.

Zakaj Vikingi? Imeli so pomembno vlogo v evropski zgodovini, zato lahko poznavanje njihove kulture, trgovine, potovanj in družbene organizacije mladostnikom pomaga razširiti njihovo znanje o minulih dogodkih. Spoznavanje vikinške kulture in nordijske mitologije lahko pripomore k boljšemu zavedanju o različnostih in podobnostih med nami. To omogoča boljše razumevanje zgodovine in dediščine Evrope.

Štihova dvorana

Ponovitev produkcij Kulturnovzgojnega programa in kulturnovzgojnih učnih ur ter projektov drugih producentov

Pod svobodnim soncem

Gledališka predstava

Avtor besedila (priredba romana F. S. Finžgarja): Goran Vojnović; režija: Aleksandar Popovski; dramaturgija: Martina Mrhar; kostumografija: Jelena Proković; igrajo: Matija Rupel, Eva Kraš, Blaž Dolenc, Matej Zemljič, Viktor Hrvatini Meglič, Žiga Saksida; Gorazd Žilavec, Davor Herga, Gorazd Jakomini, Blaž Valič; Arna Hadžialjević, Robert Korošec; koprodukcija med Cankarjevim domom, SNG Maribor in SNG Nova Gorica

Roman *Pod svobodnim soncem* Frana Saleškega Finžgarja je tisti veliki slovenski ep, ki ga pogosto označujemo za eno naših temeljnih besedil, za knjigo, ki nas je napisala; s to mislijo je nastala uprizoritev, namenjena mladim, a Finžgarjeve velike teme vendarle nagovarjajo tudi odrasle gledalce. V spopadu velikega, mogočnega, čarobnega, osvajalskega in okrutnega Bizanca na eni ter malih, bojevitih, svobode željnih barbarov na drugi strani nastane namreč osupljiv izmišljen svet, v katerem se odvija miselna igra prepoznavanja demonov lastnega časa ter se nam odpirajo zelo zanimiva in še kako aktualna vprašanja: Kdo so danes barbari? Kje je danes Bizanc? Smo mi barbari na obrobju mogočnega cesarstva ali smo Bizantinci, ki Bizanc varujejo pred vdirajočimi barbari? In kako je z našo svobodo? Živimo danes pod svobodnim soncem ali ne?

Linhartova dvorana

Kresna noč

Družinski muzikal

Libreto: Jera Ivanc; glasba: Janez Dovč; režiserka: Yulia Roschina; scenografija: Jaro Ješe; kostumografija: Anjana Pavlič; nastopajo: Laura Krajnc, Matej Zemljič, Simona Kočar, Zvezdana Novaković, Veronika Kumar, Robi Pikel, Tomaž Zevnik, Janez Dovč, Goran Krnac; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Lucija in Svetlan med nabiranjem jagod in razglabljanjem o minljivosti sveta vstopita v skrivnost kresne noči. Zplešeta s kresnicami in prisluhneta kresnemu spevu o soncu, ko se ta iznenada prelomi v zloveščo napoved bližajočega se spopada med Kresnikom, nosilcem luči, in kačjim zmajem, prinašalcem teme in zla ...

Tematika je ljudska, prepoznamo drobce ljudskih skladb (*Oj Ive, k nam na kres* in *Sijaj, sijaj sončece*), sicer pa je glasba komponirana v ljudskem duhu in prav za to predstavo. Iz napovedane etno operete za otroke je kreativna ekipa skozi proces dela prispela do družinskega muzikala. Predstava, polna čarobnih zvokov, glasbe in tišine, nas povede v zaključno kresovanje in do spoznanja, da je svetloba, ki na kresno noč premaga temo, v nas samih, če jo le znamo deliti.

Linhartova dvorana

Gal v galeriji

Glasbena pravljica

Avtorica besedila: Svetlana Makarovič; avtorica glasbe: Tadeja Vulc; režiserka: Eva Hribernik; dirigentka: Tadeja Kreča; korepetitorica: Metoda Kink; koreografinja: Simona Kočar; kostumografinja: Anjana Pavlič; scenograf: Jaro Ješe; nastopajo: Klemen Torkar, Simona Kočar, Otroški pevski zbor Glasbene matice Ljubljana in Godalni kvintet; koprodukcija med Cankarjevim domom in Glasbeno matico Ljubljana

Libreto za novo glasbeno pravljico je literarna umetnina slovenske pesnice in pisateljice Svetlane Makarovič, ki zna najmlajše obiskovalce nagraditi z iskrivim, duhovitim in začinjenim jezikom, vznemiriti njihovo domišljijo ter jih spodbuditi k nadaljnjemu raziskovanju umetnosti. Oživitev besed v glasbi v prvič izvedenem glasbenem delu dodaja še tretjo: slikarsko platno postane glasbena partitura, namesto čopiča pa zdaj vabi na sprehod po galeriji od slike do slike kar dirigentska paličica.

Besedilo je z glasbo spojila skladateljica, zborovodkinja in pedagoginja Tadeja Vulc. V grla mladih pevcev je položila spevne melodije, jih na nekaterih mestih opremila z večglasjem in dramaturško podkrepila s spremljevalnim ansamblom. Za dinamično režijo celote je poskrbela Eva Hribernik, ki je v odrsko dogajanje uravnoteženo umestila tudi koreografije Simone Kočar; ta je hkrati po otroško vživeto nastopila v vlogi škrate Gala in mu tudi posodila glas. Vso izvedbo suvereno vodi Tadeja Kreča, otroški zbor je odlično pripravljen in ves čas dejavni člen dogajanja.

Štihska dvorana

Gorjanci

Gledališka predstava

Avtorstvo zgodb: Janez Trdina in ekipa predstave; režija: Maruša Kink; kostumografija in scenografija: Vasilija Fišer; glasba: Zvezdana Novaković; koreografija: Ana Pandur; igrajo: Nataša Keser, Urša Kavčič, Zvezdana Novaković; produkcija: Zavod Margareta Schwarzwald, Mestno gledališče Ptuj, Cankarjev dom in SSG Trst

Premiera: 16. januarja 2024 v Štihovi dvorani

Uprizoritev *Gorjanci* temelji na *Bajkah in povestih o Gorjancih*, ki jih je popisal Janez Trdina. Izbor o bajeslovnih bitjih jugovzhodne Slovenije ustvarjalna ekipa pod režijsko taktirko Maruše Kink splete v intimno pripovedovalsko-glasbeno uprizoritev. Avtorska ekipa je do folklornega gradiva pristopila sproščeno in z očitno namero vstopiti v svetove, kjer se je svetno povezovalo s čarobnim, zemsko z onostranskim in ki so jih naši predniki redno obiskovali na svojih pripovedovalskih poteh, ustvarjalke so se zavedale, da je predstava primarno namenjena mladini in temu primerno so se bajke tudi aktualizirale. Bajke nosijo več plasti sporočil, okrogli oder Štihove dvorane se odlično ujema z občutji večne cikličnosti, igralke pa so oblečene in naličene v barve rojstva, iniciacije in smrti (v belo, rdeče in črno). Režiserki je v polnosti uspelo, da simbolno ni preobteženo, temveč s preprosto lahkotnostjo vpleteno v dejansko.

Štihova dvorana

Zabobnaj pesem o drevesu!

Interaktivna ritmično-gledališka predstava o naravi

Nastopata: Franci Krevh in Marko Brdnik; koprodukcija med Slovenskim tolkalnim projektom in Cankarjevim domom

Predstava otroke vodi k razmišljanju o odgovornem vedenju do narave, pomembnosti dreves in uporabe lesa ter spodbuja k sodelovanju in medsebojni podpori, s katerima več zmoremo in hitreje dosežemo cilje.

Frene Pene in Marko Parko v duplini najstarejšega drevesa v Sloveniji, macesna v dolini Male Pišnice, najdeta veliko leseno knjigo. Knjiga vodi macesen do njegovih drevesnih prijateljev po svetu. Najditelj mora zbrati svoje pleme in se odpraviti na pot. »Pleme« so mladi obiskovalci, ki dobijo vsak svoj boben. S pomočjo vodenega bobnanja bodo potovali skozi predstavo, spoznavali zgodbe dreves, ob tem pa usvojili osnovne glasbene elemente, kot so utrip, ritem, dinamika.

Klub CD

Veveriček posebne sorte

Opera za otroke

Avtor glasbe: Iztok Kocen; avtorja libreta (priredba po istoimenski pravljici Svetlane Makarovič): Iztok Kocen in Jakob Barbo; režija: Kaya Tokuhisa; kostumografija: Anjana Pavlič; scenografija: Jaro Ješe; koreografija: Maša Vajda Andrejka; nastopajo: pevci Klemen Torkar, Katja Konvalinka, Eva Černe, Marko Erzar in Antea Poljak ter glasbeniki: Andrej Zupan, Mojca Batič, Mirko Jevtović

in Miha Firšt; koprodukcija med Cankarjevim domom in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem

Opera *Veveriček posebne sorte*, nastala na podlagi pravljice Svetlane Makarovič, je namenjena predšolskim otrokom in za številne bo to prvo srečanje s klasično glasbo in gledališčem: glasbeni dogodek vključuje tudi krajšo razlago dela, ki olajša razumevanje petega besedila in različnih glasbenih efektov med predstavo. Glasba Iztoka Kocena je izrazito pestra in slikovita, njena slogovna govorica pa povsem sodobna, vendar dostopna in razumljiva. Pevska zasedba je odlična, posebno prepričljivost in očarljivost pa so predstavi dali kostumi Anjane Pavlič in scenografija Jara Ješeta.

Štihova dvorana

Reformatorji na odru

Stripovski stand up (po stripu *Reformatorji v stripu*)

Nastopata: Boštjan Gorenc Pižama in Nik Škrlec; komentira: Kozma Ahačič; ilustracije in animacija: Jaka Vukotič; koprodukcija med Zavodom Škratelj in Cankarjevim domom

Za učence zadnje triade bosta Boštjan Gorenjc Pižama in Nik Škrlec kot Bohorič in Dalmatin preigravala prizore iz stripa; scenarij je zasnovan na interpretaciji verskega, kulturnega in političnega gibanja iz 16. stoletja, ki je pomembne sledi pustilo predvsem v slovenski književnosti, vsebinska izhodišča so naslednja: prevajanje Biblije kot največji podvig tega obdobja, težave s tiskom, nastanek slovnice. Zgodbe so napisane zelo sočno in so polne akcije; ob projiciranju podob in prizorov iz stripa ter posnetkov starih knjig in rokopisov bo uprizoritev poučna in hkrati zabavna.

Kosovelova dvorana

Pesem o Odiseju

Gledališka predstava

Avtorica besedila in songov ter dramaturginja: Jera Ivanc; režija: Ivana Djilas; vizualna podoba: Barbara Stupica; avtor glasbe: Boštjan Gombač; nastopata: Pia Zemljič in Boštjan Gombač

Uprizoritev, nastala v okviru festivala Na Olimpu, mlade gledalce posrka v najbolj razburljive dogodke Odisejevega vračanja iz trojanske vojne domov na Itako – obuja pustolovščine, hkrati pa razloži osnovne koncepte starogrške mitologije. Glasbeno-zvočna predstava z elementi pripovednega gledališča in gledališča predmetov, nekakšen žanrski hibrid, duhovito, hkrati pa nadvse resno ugotavlja, da je največji človekov boj še vedno boj s samim seboj in z lastno nezmernostjo.

Štihova dvorana

Hudiči pa z angeli plešejo

Pripovedovalsko-glasbena predstava

Idejna zasnova in izbor zgodb: Špela Frlic; pripovedujeta: Janez Škof in Tamara Avguštin; glasba: Samo Kutin; produkcija: Homo Narrans v okviru 24. Pripovedovalskega festivala

Strah pred peklenkim ognjem je sprožil nastanek posebnega žanra ljudskih zgodb o navihanih, hudomušnih in včasih, ko je bilo treba koga odvrniti od greha, tudi smrtno resnih in zlobnih hudičih. Ti po žveplu smrdeči zapeljivci in njihovi svetli bratje angeli so v zgodbah iz iste snovi. Vsak na eni strani sveta stražijo vrata do človekovih želja, obžalovanja in strahov. Človek pa – in še sreča, da je tako – z zgodbami potuje od enih do drugih.

Klub CD

Tesla

Glasbeni performans

Avtor koncepta, glasbe, nastopajoči glasbenik in pripovedovalec: Janez Dovč; dramaturgija in režija: Marko Bratuš; produkcija: Cankarjev dom

Harmonikar, skladatelj in fizik Janez Dovč v avtorskem projektu z glasbo, zvočnimi posnetki, zanimivimi inštrumenti in nekaterimi tehnološkimi rešitvami ter slikovitimi izumi Nikole Tesle osvetli tudi etično-ekološko razsežnost univerzalnega genija, z glasbeno improvizacijo pa ponazori spontanost (so)ustvarjanja novega kot bistva človeške narave v harmoniji z vesoljem.

Ustvarili smo tudi spletno različico predstave.

Štihova dvorana

sLOLvnski klasiki v živo

Avtor, režiser: Boštjan Gorenc Pižama; nastopata: Boštjan Gorenc Pižama in Marko Hatlak

Pižama črpa snovi iz knjig in svojega preteklega stand-up ustvarjanja. Gledalce popelje na pot od Brižinskih spomenikov do sodobne literature, vmes pa izvejo, kdo je s prvo posvetno pesniško zbirko za nekaj let prehitel Valentina Vodnika, kakšen bi bil film, posnet po Cankarjevem *Peharju suhih hrušk*, in kje je navdih iskal Srečko Kosovel – naniza skratka vrsto tem, ki jih dijaki obravnavajo pri pouku književnosti in ki so lahko temelj za nadaljnji pogovor v razredu. S humornim pogledom na književnost in njene ustvarjalce mladim pokaže zabavnejšo plat literature, ki jo mladi vse preveč radi vidijo zgolj kot nekaj zaprašnega in dolgočasnega.

Klub CD

Prosto po Prešernu

Gledališka predstava

Režija: Maruša Kink; dramaturgija: Simona Hamer; scenografija: Vasilija Fišer; kostumografija: Tina Bonča; avtor glasbe: Boštjan Gombač; igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek in Saša Pavlin Stošič; koprodukcija med Cankarjevim domom in Zavodom Margarete Schwarzwald

Junake Prešernovih pesmi preigravajo trije mladi igralci, ki sveže interpretiranemu dogajanju dodajajo inovativne življenjske, humorne in abstraktne vložke. Natančno analiziranje Prešernovega življenja in ustvarjanja jih je pripeljalo do zanimive uprizoritve, ki drzno oživilja podobo dr. Franceta Prešerna.

Štihova dvorana

Romeo in Julija

Gledališka predstava

Avtorica koncepta in režiserka: Maruša Kink; besedilo: ustvarjalna ekipa (po Williamu Shakespearu); igrajo: Patrizia Jurinčič Finžgar, Vid Klemenc, Lovro Finžgar/Žan Koprivnik ter Jure Kopušar; produkcija Zavod Margareta Schwarzwald in SLOGI v sodelovanju s Cankarjevim domom

Romeo in Julija kot igra v igri – odlomke izvirnega besedila v verzih je ustvarjalna ekipa prepletla z improviziranimi dogodki iz življenja posameznih likov iz zgodbe ter z glasbenimi in drugimi referencami iz sodobnega življenja mladih. Uprizoritev v sodobnem gledališkem jeziku verz podaja mehkeje in zato bolj razumljivo ter mladim približuje vsebine Shakespeareovih zapletov.

Štihova dvorana

Martin in Gregor ali od junaka do bedaka

Gledališka predstava

Besedilo: Fran Levstik; priredba besedila: Ira Ratej; režija: Matjaž Latin; avtor glasbe: Boštjan Gombač; scenografija in kostumografija: Barbara Stupica; nastopata: Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač; produkcija Cankarjev dom

Martin in Gregor je glasbeno-gledališka predstava, v kateri spremljamo dialoški spopad med ministrom Gregorjem, značilnim predstavnikom oblastiželjne povzpetniške družbe, obsedene z resničnostnimi šovi, ter tihotapcem Martinom Krpanom, ki pa je zavezan vrednotam in resnici. Ljudski junak se postavi po robu medijskemu junaku. Predstava duhovito preigrava klasično pripoved o pogumnem silaku, gledalcu pa zastavi vprašanje, kdo je resničnostni in kdo resnični junak.

Štihova dvorana

Drobtine iz mišje doline, družinski koncert

Nastopajo: Laura Zafred (violina, glas), Rok Felicjan (klarinet), Aleš Zorec (tolkala), Janez Krevel (kontrabas), Lorenzo Cantaldo (fagot), Eva Arh (pikolo), Katarina Kozjek (violončelo), Dejan Maleš (harmonika), Metod Banko (glas)

Knjiga *Drobtine iz mišje doline* pesnice, pisateljice in pripovedovalke Anje Štefan je izjemno priljubljena in je doživela že štiri ponatise, leta 2021 pa so drobne miške zaživele v lutkovni predstavi *Drobtine iz mišje doline* v Lutkovnem gledališču Maribor. Predstavo je režirala Nika

Bezeljak, avtorica glasbe je bila Laura Zafred. Na silvestrovo 2024 bodo sijajno uglasbene pesmi Anje Štefan zaživele – v koncertni izvedbi – tudi na odru Linhartove dvorane.

Linhartova dvorana

Enci benci Katalenci

Glasbenogledališka predstava

Nastopa zasedba Katalena: koprodukcija med KUD Adapter in Cankarjevim domom

Katalena se navdihuje pri izštevankah, izrazito ritmičnih pesmih, polnih skrivnostnih besed, kar jih zanese v najrazličnejše zgodbe, pesmi, motive ali domisljice, ki kar same po sebi ustvarjajo prostor glasbenega gledališča. Ustvarjalcem je uspel velik podvig: predstava je primerna za vse starostne skupine.

Linhartova dvorana

Za devetimi gorami

Pripovedovalsko-glasbena predstava

Nastopajo: Anja Štefan, Boštjan Gombač, Janez Dovč; produkcija: Cankarjev dom

Pesnica, pisateljica, pripovedovalka in nekdanja vodja festivala Pravljice danes, Anja Štefan, bo zgodbe zajemala iz svoje knjige slovenskih pripovedi *Za devetimi gorami*, Boštjan Gombač in Janez Dovč, glasbenika z dolgoletnimi izkušnjami v ljudski in avtorski godbi, pa bosta besedam dodala glasbeni odmev.

Štihova dvorana

Kralj Matjaž

Pripovedovalsko-glasbena predstava

Idejna zasnova: Anja Štefan; pripoveduje: Anja Štefan; glasba: Janez Dovč in Boštjan Gombač; produkcija: Cankarjev dom v okviru 21. Pripovedovalskega festivala

Kralj Matjaž je eden najbolj prepoznavnih junakov iz našega izročila in trije vrhunski ustvarjalci nam pričarajo predstavo o treznem, sočutnem, odgovornem vladarju, ki v družbi res deluje (in ne samo spi).

Štihova dvorana

Gostovanje Vodnikove domačije: Bratovščina Sinjega galeba

Pripovedovalsko glasbeno animirana predstava

Avtor romana: Tone Seliškar; pripovedovalska priredba, besedila vmesnih songov in pripovedovanje: Špela Frlic; glasba in vokal: Metod Banko; ilustracije: Matjaž Schmidt

Slovenska mladinska klasika *Bratovščina Sinjega galeba* pisatelja Toneta Seliškarja se je z napeto zgodbo o zaprti otoški skupnosti, jadrnici Sinji galeb in prijateljstvu, ki ga je spodbudila, dotaknila številnih generacij otrok. Pripovedovanje o bratovščini ravno zaradi skopih sredstev (beseda, glas, pogled) občinstvo vabi k aktivnemu poslušanju, da si dogajanje v pripovedi, ki je z glasbo in preprosto animiranimi ilustracijami le nakazana, do konca naslikajo v svoji glavi. V tem smislu je poslušanje pripovedovanja blizu branju in krepi domišljjsko kondicijo tudi za samostojne bralne podvige. Predstava *Bratovščina Sinjega galeba* je tako zasnovana tudi kot povabilo otrokom, da bi se branja zgodbe lotili sami.

Kosovelova dvorana

Gostovanje v okviru Kosovelovega leta: KONS: NOVI DOBI

Leto 2024 je razglašeno kot Kosovelovo leto, zato smo se v okviru kulturnovzgojnega programa odločili za gostovanje predstave, ob kateri se bo dijaško občinstvo seznanilo s pronicljivim mladostniškim uvidom Srečka Kosovela, njegovim temačnim, a natančnim prerezom časa, ki ga je živel, in njegovo vero v prihodnost. Zdi se namreč, da je Kosovelova detekcija časa in prostora (Evropa umira!) še kako podobna razpadu današnje Evrope in sveta nasploh, predvsem pa vprašanje, kako živeti v skrajno nehumanem svetu, ki ga vodi bogataška elitna peščica ter v katerem sta vsaka družbena sprememba na bolje in klic po socialni državi obsojena na propad.

Režiser Žiga Divjak je zapisal: »Gre za naš čas, za našo sodobnost, ki poskuša s Kosovelom pogledati nase zunaj omejitev našega časa, gre za prepričanje, da še ni prepozno, da mislimo Novo Evropo ... Ko modrost odpove, nas morda lahko reši le še mladostniška zagnanost.«

Po predstavi bo pogovor z ustvarjalci.

Linhartova dvorana

Festival Lutke

Mednarodni festival sodobne lutkovne umetnosti Lutke uživa sloves ene pomembnejših lutkovnih manifestacij v Evropi. V Ljubljano prinaša aktualno svetovno produkcijo sodobnega lutkarstva; leta 2024 drugič osvaja tudi prizorišča v Cankarjevem domu – tri predstave, ki smo jih uvrstili v naš program, se nahajajo na stičišču intermedialnosti, vizualnosti, vizualnega in gledališča objekta. Namenjene so dijakom in drugemu odraslemu občinstvu.

Hiša za punčke

Režija: Yngvild Aspeli, Paola Rizza; igra in animacija: Yngvild Aspeli/Maja Kunšič in Viktor Lukawski; produkcija: Plexus Polaire; koprodukcija: Théâtre Dijon Bourgogne CDN (FR), Figurteatret i Nordland, Stamsund (NO), Les Gémeaux, nacionalni oder Sceaux (FR), Bateau Feu, nacionalni oder Dunkerque (FR), Le Trident, nacionalni oder Cherbourg (FR), Le Manège,

nacionalno prizorišče Reims (FR), Baerum Kulturhus (NO), Nordland Teater, Mo i Rana (NO), Teater Innlandet, Hamar (NO), Svetovni festival lutkovnih gledališč Charleville-Mézières in Lutkovno gledališče Ljubljana (SLO). Podpora: DRAC in Région Bourgogne franche Comté (FR), Department of Yonne (FR), Kulturrådet, Arts Council Norway (NO)

Priznana norveška režiserka Yngvild Aspeli se tokrat na festival Lutke in na oder Cankarjevega doma, kjer smo novembra 2021 lahko občudovali njeno mojstrovino *Moby Dick*, vrača z uprizoritvijo *Nora ali Hiša za punčke* po besedilu Henrika Ibsena. Yngvild Aspeli se je odločila uporabiti to mojstrovino kot ogledalo in odkriti način, kako se zgodbe preteklosti prepletajo s sedanjostjo. Nastopajoča, ki ju na odru obkrožajo lutke v človeški velikosti, z njimi oživljata najgloblje zakopane človeške občutke, srh in strasti. Nora, ta žena in mati, ki bi rada vse pustila za seboj, v interpretaciji Yngvild Aspeli z glavo tolče ob nevidno stekleno površino lastnega obstoja.

Gostovanje predstavlja slovensko premiero uprizoritve, v kateri bo v vlogi Nore nastopila prvakinja ansambla Lutkovnega gledališča Ljubljana, Maja Kunšič.

Linhartova dvorana

Oslovska maša

Režija: Olivier de Sagazan; soustvarjanje in nastop: Olivier de Sagazan, Leila Ka, Borna Babić, Maureen Bator, Shirley Niclais, Stephanie Sant, Ele Madell; produkcija: Ipsul; koprodukcija: Ville de Saint-Nazaire, Région Pays de la Loire, Théâtre du Mac Orlan de Brest, Le Palc de Châlons-en-Champagne, Scène nationale de Saint-Nazaire

Na festival Lutke in v Cankarjev dom se vrača Olivier de Sagazan, ki se tokrat na odru igra s telesi nastopajočih. Na pogled jih oblikuje in deformira, kleše, »preobraža« in gnete. Kipar in slikar je bil rojen v Kongu in morda bi prav tam lahko iskali prvo sled njegovih transgresivnih predstav, ki nas spomnijo na nekatere afriške kipe, a tudi na distorzije irskega slikarja Francisa Bacona, na mrličje Tadeusza Kantorja, na »ples temnega telesa« japonskega buta ... Predstava *Oslovska maša* navdušuje in navdihuje. Omogoča nam, da vidimo in sanjamo, včasih do točke nočne more. Popelje nas v organsko, edinstveno in ikonoklastično veselje. Vizualni umetnik, obkrožen s svojimi soustvarjalci, nam ponuja močno predstavo, tako umetniško kot fizično, napolnjeno s presunljivimi in pretresljivimi podobami. Nekakšen ples življenja, nor in domišljjski, s svojimi »naključji«, ki predstavi dajejo vznemirljivost improvizacije, ki pa jo zasedba popolnoma obvladuje.

Linhartova dvorana

Teror

Koncept, režija in izvedba: Antonin Lebrun; produkcija: Compagnie Les Yeux Creux

Animator Antonin Lebrun vstopi v nič, k lutki in jo premakne. Zgodi se teror, ki nam v mojstrski miniatarki posreduje človečnost, s katero nam lutka govori o nas samih in našem človeškem bivanju. Gesta, dih, glas, rekonstruirani preko telesa nekoga, ki so ga odrli živega. Uprizoritev vzbudi mešanico empatije ali celo identifikacije, na meji nelagodja, a predvsem razumevanja groze, ki jo doživlja bitje na odru.

Dvorana Duše Počkaj

Junjski in decembrski otroški festival

S pobudo, da z Vodnikovo domačijo razvijamo in nadgradimo njeni vsakoletni manifestaciji – junjski otroški knjižni festival in decembrski sejem ilustracije –, uresničujemo cilj podpirati kulturne projekte in programe, ko gre za doseganje najvišje stopnje kulturno- in umetnostnovzgojnih standardov in ustvarjalnosti.

Junija bomo v Parku Sveta Evrope ob koncu šolskega leta pripravili pravo knjižno zabavo za otroke z dobrim pregledom kakovostne otroške literature, ki jo bodo popestrila pripovedovanja, predstave, srečanja s pisatelji, ilustratorji in na koncu sklepni koncert. Programske vsebine bomo izbrali iz obseženega nabora kulturnovzgojnih projektov Cankarjevega doma in Vodnikove domačije.

Kuriranje decembrskih festivalskih prireditev bo temeljilo na podobnih principih kot pri junjskih, dogajanje pa bo oplemenitil sejem ilustracije s pestrim izborom najvidnejših domačih avtoric in avtorjev vseh generacij (na ogled in v nakup); pripravili bomo medgeneracijsko razstavo, ki bo tudi družabni dogodek, na katerem se avtorji srečujejo, spoznavajo ter si izmenjujejo znanja in razmišljanja. Festivalne dni bodo popestrile tudi stojnice založnikov otroških knjig.

Park Sveta Evrope, Velika sprejemna dvorana

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko in Glasbeno mladino Slovenije

Predstavljamo sklope sporedov enournih matinej, katerih glasbenoformalna in pedagoška zasnova sledi šolskim vsebinam. Pripravljamo jih v sodelovanju z navedenima organizacijama, ki skrbita za dramaturški del programa ter oblikujeta dopolnilna gradiva. Glasbeni delež oblikujejo: Big Band RTV Slovenija, Policijski orkester ter Trobilni kvintet Orkestra Slovenske vojske, Pihalni kvintet Ariart, Slovenski tolkalni projekt, Big Band KGB Ljubljana, godalci simfoničnega orkestra KGB Ljubljana. Cankarjev dom zagotavlja tehnično podporo, izvedbo in dogovorjeni delež promocije.

Jazz v živo/Etno jazz/Latino

Izvajajo: Big Band RTV Slovenija; dirigent: Tadej Tomšič/Lojze Kranjčan; solistke: Eva Hren, Nina Strnad, Ana Bezjak; povezovalci: Blaž Trček

Srečanje s Policijskim orkestrom

Paul Dukas, prir. Nejc Bečan: **Čarovnikov vajenec**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Nejc Bečan; pripoveduje: Jure Sešek

Sergej Prokofjev, prir. Johannes Stert: **Peter in volk**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek

Fran Levstik in Emil Glavnik: **Martin Krpan**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek

Hans Christian Andersen in Kees Vlaskamp: **Cesarjeva nova oblačila**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek

Carlo Collodi in Sergio Parisini: **Ostržek**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek

Vse Linhartova dvorana

Glasbena torta

Izvajajo: Trobilni kvintet Orkestra Slovenske vojske, Pihalni kvintet Ariart, Slovenski tolkalni projekt, Big Band KGB Ljubljana, godalci simfoničnega orkestra KGB Ljubljana

Gallusova dvorana

Delavnice

Glede delavniškega programa ob razstavi Maria Lassnig, tako otroškega kot za odraslo občinstvo, smo se pri snovanju povezali z innsbruškim muzejem Tiroler Landersmuseen, kjer je razstava risb Marie Lassnig potekala poleti 2022.

Pomemben del navdiha in ustvarjanja Marie Lassnig je predstavljalo njeno telo; osredotočala se je na občutke ter jih nato upodabljala, pogosto prav v risarski tehniki. V luči tega bo na naši razstavi za obiskovalce zasnovanih pet točk, kjer se bodo obiskovalci lahko poljubno usedli ali ulegli in potem po metodi Lassnigove skicirali na list papirja svojo trenutno pozicijo telesa oziroma del telesa; tako kot je to počela tudi ona sama.

Ob bienalu slovenske ilustracije leta bo Špela Frlic s sodelavci zasnovala delavnice pripovedovanja ob ilustracijah, ki bodo služile kot navdih za izvirne zgodbe; delavnice bodo namenjene tako otrokom kot odraslim. Ob bienalu bomo pripravili tudi posebna družinska vodenja; zasnovali jih bodo sodelavci Vodnikove domačije na način, da bodo otroci in starši razstavo čim bolj aktivno doživeli.

Dvorane M

27. Pripovedovalski festival

Pripovedovalski festival pod novo kuratoriko Tjašo Koprivec naprej razvija vsebinsko-umetniško nit ter jo vpenja v glasove ljudskega izročila, izvirne avtorske drže in dinamične plasti performansa. V želji, da bi učvrstil zavezništvo z obstoječimi občinstvi in s svojim repertoarjem ogovoril še ne doživeti publikum, vztraja pri začrtanem temeljnem programskem vodilu: ustaljenim pripovednim postopkom in tradicijam nenehno dodajati sveže perspektive. Mostov do slednjih je več; njihovo osnovno vezivo so budno raziskovanje, mednarodno prepletanje, eksperimenti in goste mreže raznovrstnih ustvarjalnih potenc.

V letu 2024 se bo programska snov, ki jo utemeljuje krovna misel »Morje v meni«, izražala zlasti skozi obdobje nezavednega, intuitivnega, (ne)svobodnega, ženskega.

Izbrane dvorane Cankarjevega doma bodo zatočišče različnih poetik, kot jih bodo utelesili najodličnejši pripovedovalke in pripovedovalci:

Katja Šulc: West Wind Blow

Z novorojeno vokalno in inštrumentalno stvaritvijo bo Katja Šulc, potem ko je svojo ustvarjalno resničnost osvetlila kot štipendistka CEC ArtsLink na umetniški rezidenci Institute of American Indian Arts v Novi Mehiki, javnosti prvič predstavila avtorsko uglasbene pesmi uglednih severnoameriških staroselcev. V tlečem spoju staroselskih pričevanj in nezgrešljive poezije bo v maniri sodobnega folka in americane tradicijo soočila s sodobnim preudarkom.

Sodelujoča glasbenika sta Andraž Mazi (pedal steel, banjo, dobro) in Luka Uršič (klavirski bas, sintetizator, piščal, boben).

Živa voda z Anjo Štefan

Ena najvidnejših in najgloblje cenjenih pripovedovalk, pesnic in pisateljic za otroke Anja Štefan bo z *Živo vodo* začrtala natančen portret ženske v izročilu. Z izbranimi pravljicami in pripovedkami bo izrisala topologijo ženskega glasu; njeno funkcionalno telo, duhovno razsežnost, skrivnostno in nadmočno čud, modrost.

Pripovedovalski dogodek za otroke

Anja Štefan bo v ritmični menjavi z glasbenico Petro Trobec na harmoniki zidala Zajčkovo hišico in po njenem poslednjem ločilu pod pripovedovalski lok pritegnila še pisan izbor začinjnih ljudskih pripovedk.

Moje noči

Večer pripovedi v narečju

Od tihega hrupa najgloblje teme do svetline skorajšnjega rojstva – pripovedovalka Mojca Fatur ter pripovedovalca Gašper Jarni in Janez Ramoveš bodo dihali v (pra)davna sporočila ter jih navsezadnje predihali v osrčene osebnoizpovedne vinjete. Z udarno glasbeno naracijo bodo na mestih vstopili Uršula Ramoveš in Fantje z Jazbecove grape.

Rojenica deklica

Igralka, pesnica, vokalistka in performerka Anja Novak bo v tvorno provokativnem dialogu z bajeslovnim bitjem, ajdovsko deklico, izgovorila psihološko in socialno genezo ženskega vprašanja. V doživljajskem vrtincu rojenice, roditeljice, globoko umevajoče žene, ki sliši in vidi ter zmore imenovati, bo temeljno vprašanje preigrano do skrajnega roba, ko bo namesto spola uslišana le bit.

Balkanske pravljice

Izjemna pripovedovalska sila Špela Frlic, tudi mladinska pisateljica, bo na gosto ogrlico pripela ubrane in razigrane zvoke balkanskih pravljic. V nepričakovanem in dramaturško iskričem pripovednem časorisu jo bosta interpretativno bodrili umetnici, ki ustvarjata pod imenom All Strings Detached.

Večer resničnih zgodb

Zgodbe, kot jih je umislilo izpričano življenje, bodo pripovedovali: Dragan Petrovec, Gorazd Rečnik, Japec Jakopin, Jošt Franko, Katarina Juvančič, Nika Vistoropski, Ana Dolinar Horvat.

Gostovanje škotske pripovedovalke Shona Cowie (Neil Sutcliffe na harmoniki)

Shona Cowie se posveča živi dediščini in v ospredje vabi zapostavljene glasove.

Pripovedovalka Shona Cowie ima mednarodno kariero z vrsto občinstev. Po izobraževanju na The Royal Central School of Speech and Drama ter L'Ecole Jacques Lecoq je Shona vodila delavnice z otroki v muzeju Louvre, v brazilskem São Paulu je nato ustanovila podjetje Fosforo (z vnovičnim poudarkom na izjemni moči pripovedovanja v učnem procesu) ter s svojim kolektivom Senza prepotovala Evropo in Tunizijo, kjer je raziskovala in predstavljala zgodbe sredozemskih migracij.

Od leta 2018 sodeluje z vidnimi evropskimi umetniki, povezanimi v The Village Storytelling Centru, za svoje delo z mladimi je prejela priznanje ustanove Scottish Civic Trust.

Gostovanje poslednje drut'syle Shonaleigh Cumbers

Shonaleigh Cumbers je ena vodilnih evropskih pripovedovalk. Od četrtega leta posvečena v judovsko pripovedovalsko tradicijo drut'syle pri glasu ohranja tisoče ustnih zgodb iz judovskega izročila ter deli njihove čarobnost, skrivnostnost in modrost.

Shonaleigh nastopa na pripovedovalskih festivalih in prireditvah v Evropi, ZDA in širše ter sodeluje s priznanimi organizacijami, kot sta BBC, Hull Truck Theatre ipd. Je izkušena, virtuozna interpretka, pravcata maginja.

Kot strastna zagovornica razvoja pripovedovanja zgodb kot kulturnega in izobraževalnega orodja je Shonaleigh Cumbers sodelovala pri več projektih, povezanih z opominjanjem na nedopustne grozote holokavsta. Je izredna predavateljica na oddelku za kreativno pisanje Univerze v Derbyju.

Končna postaja

Na omizju bodo neprecenljive uvide soočili Shonaleigh Cumbers, Simon Heywood in Svetlana Slapšak.

Pripovedovalski festival združuje

Ob repertoarju, ki se bo udeležil na odrih Cankarjevega doma, bomo tudi v letu 2024 krepili sodelavske vezi; ohranjamo umetniške zaveze z Novo Gorico, Kranjem, Krškim, Škofjo Loko.

Klub CD, Štihova dvorana, Dvorana Duše Počkaj, Dvorana Alme Karlin

Kulturni bazar

Kulturni bazar je nacionalno stičišče kulturno-umetnostne vzgoje in nosilec mreže koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje.

20. marca 2024 načrtujemo največje strokovno usposabljanje na področju kulturno-umetnostne vzgoje Kulturni bazar 2024, ki ga že 16. leto pripravljamo Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo ter Cankarjev dom s kulturnimi ustanovami in partnerji iz različnih resorjev. Namenjen je strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, študentom ter vsem, ki pri svojem delu vključujejo kulturnovzgojne vsebine.

Delovni naslov Kulturnega bazarja 2023 je Bivanje v sožitju – kultura in umetnost za varen in spodbuden svet. Skozi osrednjo temo Kulturnega bazarja 2024 želimo poudariti pomembno mesto kulture in umetnosti pri ustvarjanju varnega, spodbudnega in vključujočega sveta, s poudarkom na učnem okolju (formalnem in neformalnem). Predstavili bomo kulturno-umetnostne vsebine (predstave, filme, literaturo ...), ki naslavljajo to tematiko, hkrati pa bomo izpostavili primere dobrih praks partnerstev skozi različne kulturno-umetnostne dejavnosti. Naslovna tema odpira prostor za vzpostavljanje novih odnosov in vezi, tako med ljudmi kot med različnimi področji.

Del Kulturnega bazarja 2024 bo zaradi dobrega odziva v minulih letih tudi spletno oziroma e-strokovno usposabljanje, ki ga bomo izvedli v juliju in avgustu, to bo ponudilo izbor dogodkov s fizične izvedbe Kulturnega bazarja 2024 in dodatne vsebine.

Sicer pa koordinatorje vse leto informiramo o aktualnem dogajanju iz kulturno-umetnostne vzgoje z mesečnimi obvestili, z brezplačno ponudbo kulturnih ustanov, na portalu Kulturni bazar in z e-Katalogom ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje.

V okviru mreže koordinatorjev bomo izvedli tudi strokovno usposabljanje Potenciali povezovanja 2024, namenjeno registriranim koordinatorjem kulturno-umetnostne vzgoje v kulturnih ustanovah (predvidoma v prvi polovici leta), in strokovno usposabljanje Tkemo mrežo ustvarjalnosti 2024, namenjeno povezovanju koordinatorjev v vzgojno-izobraževalnih zavodih,

kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih (predvidoma v drugi polovici leta). Na strokovnih usposabljanjih bomo predstavili primere dobrih praks povezovanja na različnih ravneh, ki so koordinatorjem lahko v pomoč pri njihovem delu, in aktualne vsebine iz kulturno-umetnostne vzgoje.

Dvorane CD

5.2 Ustvarjalnost mladih

Festival sodobnih umetnosti mladih, danes poznan kot Transgeneracije, ki je v svoji dolgoletni zgodovini zamenjal tako številna imena kot različne podobe ter zaznamoval marsikatero generacijo, tudi v letu 2024 ostaja v programu Cankarjevega doma kot osrednja manifestacija ustvarjalnosti mladih. Festival ohranja svoje osnovno vodilo: spremljati in spodbujati umetniško produkcijo dijakov.

Možnost obšolskega izobraževanja v obliki gledališkega krožka dijakom ponuja kompetence iz komuniciranja, socialnih spretnosti, kritičnega mišljenja in kulturne izobrazbe, kar s festivalom Transgeneracije pomagamo podpirati in želimo nadaljevati z združevanjem kreativnih dosežkov mladih po vsej Sloveniji in v zamejstvu. Vredno je poudariti poseben pomen gledališke skupine za mlade v okolju, ki ni slovensko govoreče, saj to dijakom omogoča stik med matično kulturo in večkulturnostjo okolja, ter tako graditi samostojno identiteto na stiku večjezičnosti.

Naš namen je ob festivalu vključevati mlade v ustvarjalne procese, jim omogočati, da predstavijo svoje kreativne in kritične ideje, razmišljanja, refleksije. Festival poteka pod budnim očesom selektorjev, ki najboljše tudi nagradijo, in še bolj budnim očesom vrstnikov, za katere upamo, da bodo na festivalu najštevilnejši obiskovalci. Predstavljena dela po naših dolgoletnih izkušnjah najbolj nagovarjajo prav njih, tako s svojo vsebino (družbeno, eksistencialno, šolsko ali kulturno problematiko) kot s formo (umetniški izraz mladih za mlade). Ob vsem tem pa se ne omejuje le na trenutno generacijo mladih. Festival je namenjen vsem – ravno zato se nam zdi zelo pomembno, da so vsi dogodki v okviru festivala brezplačni.

Največje zanimanje občinstva vsako leto pritegnejo gledališke produkcije, a se jim zaradi svoje vedno bolj interaktivne narave ob bok postavlja tudi razstava, ki bo na ogled v Veliki sprejemni dvorani.

Če povzamem, festival Transgeneracije deluje na dveh ravneh – kot platforma za izražanje in razvijanje kreativnosti, odkrivanje in razkrivanje mladostniških idej, stališč, izrazov in vizij, obenem pa sodeluje pri oblikovanju prihodnjega zahtevnega občinstva.

Leta 2024 načrtujemo več kot dvajset dogodkov tekmovalnega in spremljevalnega programa, na katere bomo skušali privabiti čim več obiskovalcev. Mlade bomo nagovarjali na njim poznanih in domačih družabnih omrežjih, širše občinstvo pa z oglaševanjem na plakatih, letakih ... Leta 2023 smo številne dijake pritegnili tudi na sklepno druženje s podelitvijo nagrad in koncertom skupine Prismojeni profesorji bluesa, 2024 bomo ta format prireditve ponovili, nastopila pa bo skupina Koala Voice.

Programska skupina festivala se zavzema za spremembo imena festivala, novo, še prodornejšo strategijo pojavnosti na spletnih omrežjih in novo celostno podobo.

Mimo festivala dijaške ustvarjalnosti pa bomo v program vključevali tudi izstopajoče produkcije, nastale na srednjih in drugih (sorodnih) šolah, o katerih se bo pozitivno izrekla kritiška javnost. Dogovori so že sklenjeni za letni produkciji Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana.

5.3 Humanistika

Programski fokus: »Starost spomladi in mladost jeseni«

Starost in mladost sta večna letna časa človeškega življenja, ki v vsakem trenutku soobstajata, se medsebojno oplajata, prepletata in obnavljata. V seriji predavanj in pogovornih večerov z delovnim naslovom »Starost spomladi in mladost jeseni« Cankarjev dom prinaša premislek o vprašanjih, ki se nanašajo na percepcijo starosti v naši družbi. V svetu, ki se zdi nenehno usmerjen k prihodnosti, je pomembno, da ne pozabimo na tiste, ki so nam pot do današnjosti tlakovali. Starost obdajajo številni stereotipi, ki se v družbi reproducirajo na najrazličnejše načine. Cankarjev dom s pričujočim ciklom naslavlja vprašanja, povezana s starostjo in odnosom do starostnikov, ter želi ponuditi prostor, znotraj katerega se lahko razvije diskusija o bolj strpni, empatični in inkluzivni družbi, v kateri so tako mladi ljudje kot starostniki cenjeni, spoštovani in vključeni kot vitalen del skupnosti. Naše razumevanje obeh fenomenov, starosti in mladosti, je odraz naše kolektivne kulture in vrednot, ter s tem, ko se osredotočimo na te teme, se lahko približamo družbi, ki resnično ceni vse njene člane, ne glede na starost. Zdi se, da je starost nekakšna slepa pega moderne družbe napredka; zavidljiva starost, ki jo v tej zgodovinski epohi dosegamo, je nekakšen stranski proizvod te družbe, obenem pa nimamo resnično pravih odgovorov na vprašanja vključevanja starostnikov v družbene procese oziroma nasploh do starosti ne znamo izoblikovati pravišnjega odnosa. Zato je nujno, da razpravo o »starajoči se družbi« usmerimo stran od golih utilitarnih ukrepov ter se posvetimo starosti in mladosti iz kar najrazličnejših perspektiv. Programski prispevki bodo zajeli tako medikohistorične vidike staranja kot različne družbene, politične, finančne pomene, obenem pa tudi individualne izkušnje mladosti in starosti.

K sodelovanju smo pritegnili številne strokovnjakinje in strokovnjake iz širše regije.

Za zdaj imamo potrjene naslednje pogovorne večere:

Aleksandar Hemon in dr. Svetlana Slapšak: pogovor bo obravnaval koncept mladosti; sodelujoča bosta razpravljala o tem, kako se naš pogled na mladost spreminja, ko se staramo, in kako se izkušnje prejšnjih generacij prepletajo z našim doživetjem sedanosti.

Ferida Duraković, Vladimir Arsenijević, Aleksandar Hemon: v pogovoru bodo gosti razpravljali o vojnih travmah ter kako te izkušnje vplivajo na zaznavo mladosti in staranja. Avtorji bodo govorili o tem, kako vojna vpliva na proces žalovanja, staranja in spomina.

Dr. Reana Senković, dr. Biljana Žikić, dr. Jelena Petrović, dr. Lada Stevanović: ta razprava se bo osredinila na izzive mlajših znanstvenic v svetu znanosti, soočenih s pritiski in izključitvijo.

Skozi oči treh mlajših znanstvenic naj bi se razkrilo, kako se borimo za samorealizacijo ter kako lahko podaljšana mladost vpliva na osebno in profesionalno rast.

Dogovorjena so že naslednja predavanja:

Dr. Dagmar Gramshammer-Hohl: Spomini na vojno in politiko

V južnoslovanskih literaturah so v ospredju predstavitve vojnih in političnih spominov, še posebej skozi like starejših ljudi z demenco. V literarnih delih opazimo mlajše generacije, ki poskušajo razkriti preteklost svojih prednikov. Demenca v teh literarnih delih ni zgolj bolezen, temveč simbolizira družbeno pozabo o svoji preteklosti. Predavanje bo skozi primere raziskovalo, kako literatura obravnava izgubo spomina v kontekstu južnoevropskih držav.

Dr. Marlena Plavšič: Modrost in dobro počutje v starejši dobi

Raziskava preučuje razmerje med modrostjo in dobrim počutjem v starejši dobi. Kljub fizičnemu in psihološkemu upadu s staranjem se izkušnja staranja razlikuje med posamezniki. Rezultati razkrivajo povezavo med večjo modrostjo in večjim zadovoljstvom z življenjem, višjo samopodobo in manj depresije.

Dr. Urša Marinšek: Zgodbe iz domov za starejše v slovenski literaturi

Predavanje raziskuje upodobitve starosti in staranja v treh slovenskih literarnih delih, katerih dogajanje se razvija v domovih za starejše občane. Ta dela razkrivajo različne perspektive staranja in kako družba gleda na starejše ljudi.

Otto Gerdina: Sočutni ali sovražni starizem (ageizem)

Predavanje obravnava fenomen starizma, ki se lahko kaže kot sočutni ali sovražni. Prvi del predavanja raziskuje, kako so zdravstvene in socialne storitve za starejše v preteklosti upravičevale negativne stereotipe o starosti. Drugi del pa se osredotoča na to, kako so se v zadnjih petdesetih letih te politike začele obravnavati kot neupravičen privilegij starejše generacije.

Programski fokus pripravljamo v sodelovanju z Znanstveno-raziskovalnim središčem Koper.

Sivo na sivem

Več kot trideset let je minilo, odkar je Alen Ožbolt prevzel oblikovanje revije Problemi in knjižne zbirke Analecta. Trideset let in 223 naslovnice – impozantni opus, ki mu v založništvu zlepa ni para. Trideset let naslovnice, ki imajo vse enako izhodišče, a so vendarle vsakič individualne, unikatne in v veliki večini subtilno povezane z vsebino. Izhodišče za oblikovno osnovo je bil sloviti Heglov citat: »Ko filozofija slika svoje sivo na sivem, tedaj se je neka podoba življenja postarala, in s sivim na sivem se ne da pomladiti, temveč le spoznati.«

Oblikovalska zasnova je tako postavljena v sozvočje s konceptualno zasnovo, na katero se opira teorija, ki se je razvila v stotini knjig zbirke Analecta in pri reviji Problemi, teorija, ki si je v toku zadnjih desetletij pridobila svetovni sloves. Zato je smiselno, da razstavo naslovnice Srebrna okna spremljajo tudi dogodki, ki bodo različno reflektirali izhodišča in domet te teorije, izhajajoč iz sivega na sivem. Načrtovano je, da se bodo ob razstavi razvrstili trije dogodki, vsakič z dvema

govorcema v dialogu, vključujoč nekaj tujih gostov. Sodelovali bodo dr. Peter Klepec, dr. Jela Krečič, dr. Alenka Zupančič, avstrijski filozof dr. Robert Pfaller in nemško-britanski filozof dr. Frank Ruda, dolgoletna sodelavca *Analecte* in *Problemov*.

Klub CD

Kritični kabaret

V svetu, ki ga podnebna kriza, vojne, družbena in gospodarska kriza, ponovni vzpon nacionalizma in obsežne migracije, ne manjka različnih mnenj, prav tako ne lažnih novic, teorij zarote in konfliktov. Kljub temu pa v času globalne transformacije, v kateri se nahajamo in kjer nam primanjkuje jasnih smernic ter orodij za navigacijo, moramo v javni diskurz znova vpeljati ne samo mnenja, ampak predvsem kritično razmišljanje. Razmišljanje, ki temelji na dejstvih, a hkrati tudi na predstavi o drugačnem svetu. Kritični kabaret, ki se vzpostavlja z letom 2024, bo s pomočjo vodilnih svetovnih intelektualcev, pisateljev, filozofov, ekonomistov in umetnikov, ki bodo povabljeni v Ljubljano, poskušal ne samo nasloviti težave našega časa, ampak tudi ponuditi potencialne smernice in rešitve za prihodnost.

Cikel *Kritični kabaret* smo zasnovali z dr. Srečkom Horvatom in Patricijo Maličev, ki jima bo pripadel uvodni večer cikla, v prvi polovici leta pa bomo gostili: albansko pisateljico in akademikinja, avtorico bestselerja *Free*, Leo Ypi, ter italijanskega marksističnega filozofa in teoretika Franca »Bifa« Berardija.

Klub CD

Fabula 2024 – teoretski del

Program Fabula v teoriji, ki tradicionalno poteka ob osrednjem programu Literatur sveta – Fabula na pobudo Cankarjevega doma, da literarni program dopolni z refleksivnim, bo letos

raziskoval teme spomina, zgodovine in osebne pripovedi ter kako te komponente oblikujejo in razkrivajo človekovo identiteto. Kako minuli dogodki in zgodovine vplivajo na razumevanje samega sebe, kako osebna zgodba in razdrobljeni jaz vplivajo na percepcijo individualne identitete, kako literatura lahko služi kot orodje za raziskovanje kompleksnosti človeškega uma in duha ter kako spomin kot sredstvo oblikuje in pogloblja naše bivanje v svetu, so le nekatera od vprašanj, na katera bosta v Cankarjevem domu na teoretičnih omizjih nastopila lanski bookerjev nagrajenec, prepoznaven pisatelj, pesnik in dramatik Georgi Gospodinov Georgiev ter priznan vietnamsko-ameriški pesnik, esejist in pisatelj Ocean Vuong.

V koprodukciji z založbo Beletrina

Klub CD/Linhartova dvorana

Nova dognanja: Arheologija

Arheološke odprave, ki jih dr. Ivan Šprajc že vrsto let vodi v osrčju polotoka Jukatan, so doslej odkrile številna prej neznana arheološka najdišča, vključno z večjimi urbanimi središči. Lani se je njegova ekipa podala v osrednji del mehiške zvezne države Campeche, kjer zija zadnja velika praznina na arheološki karti območja kulture Majev. Za izbrane predele tega neposeljenega in s tropskim gozdom preraščenega ozemlja, ki obsega več kot tri tisoč kvadratnih kilometrov, so pridobili podatke laserskega skeniranja (lidar) ter zatem na enem od teh območij opravili terenske preglede in testna izkopavanja. Med veliko ostanki nekdanje poselitve izstopajo monumentalne ruševine mesta, ki so ga poimenovali Ocomtún in ki je doživelo svoj razcvet v klasični dobi (ok. 300–900 n. št.). Rezultati raziskave prispevajo k razumevanju regionalne raznolikosti kulture Majev, saj se tako Ocomtún kot druga naselbinska jedra v okolici odlikujejo po nekaterih prej neznanih posebnostih.

Izsledke zadnje odprave in nova spoznanja bo dr. Ivan Šprajc na predavanju v Cankarjevem domu predstavil širši javnosti.

Klub CD

Balkanske zgodbe

V okviru pripovedovalskega festivala bo pripovedovalka Špela Frlic pripravila glasbeno-pripovedovalsko predstavo *Balkanske pravljice*. Ob tem smo z dr. Svetlano Slapšak domislili cikel treh predavanj, ki jih uokvirja naslov *Balkanske zgodbe*.

Balkan, območje bogate kulturne in zgodovinske dediščine, je namreč pogosto predmet izjemnih naracij, ki segajo od mitskih bitij do zgodovinskih junakov in junakinj. V središču teh zgodb so pogosto močni moški vladarji, bojevniki in svetniki, katerih zgodbe so postale del nacionalnih mitov in kulturnih identitet. A ob njih so ženske, ki so skozi zgodovino ohranjale ustno tradicijo, predstavljale močne figure v družbi ter odigrale ključne vloge v kulturni in umetniški dediščini regije. Poleg tega je Balkan dom čudežnih bitij in čarobnih naracij, ki so obogatile umetnost in popularno kulturo, hkrati pa prispevale k stereotipom, ki oblikujejo razumevanje tega geografskega območja. Ta predavanja nas popeljejo skozi bogato tapiserijo balkanske kulture ter razkrivajo njene globine in raznovrstnost.

Naslovi predavanj so povedni:

- ▶ **Vladarji, bojevniki, svetniki, bitke**
- ▶ **Ženske Balkana: junakinje, svetnice, čaravnice, kultura vsakdanjika**
- ▶ **Onkraj stvarnosti: čudežna bitja**

Kosovelova dvorana

Fenomen Faust

Predavanje, terminsko umeščeno ob baletno uprizoritev v Gallusovi dvorani, bo tematiziralo faustovstvo kot temeljno določilo novoveškega človeka, kakor se je izoblikovalo z razsvetljenstvom. Na sledi mitoloških začetkov faustovskega motiva v prometejskem uporniku sledi njegovemu razvoju v književnosti, začeni z Marlowovo dramo in slovito Goethejevo pesnitvijo, vse do *Faustov* 20. stoletja, zlasti pri Thomasu Mannu. Pri tem zaznava spremembo

miselne paradigme, ki iz Fausta kot svarilnega zgleda protireformacije, obsojenega na nepreklicno pogubljenje, naredi pozitivnega junaka romantike in legitimira njegovo slo po znanju. Sprašuje se, kaj je s faustovstvom kot miselnostjo zahodnega človeka danes, po izjalovitvi razsvetljenske vere v razum, ki bo postopoma odgrnil vse tančice s skrivnosti sveta ... Fausti 20. stoletja so – poenostavljeno rečeno – »strezneni« Fausti: vedo za ceno, ki jo je treba plačati za brezmejne podvige. Faustovo titansko hlepenje po obvladovanju sveta postane v tej luči parabola za »tragedijo moderne prenačelnosti«.

Predavala bo dr. Seta Knop.

Dvorana Alme Karlin

Predavanja ob razstavi del Marie Lassnig

Ob razstavi bomo organizirali tri strokovne spremljevalne dogodke, od katerih bo vsak posamezni osvetljeval eno od področij ustvarjanja in življenja Marie Lassnig. Povabljeni govorniki so strokovnjaki življenja in dela Marie Lassnig, ki so v svojih delih temeljito raziskovali in analizirano njeno delo ter pripomogli k boljšemu razumevanju te umetnice in njenega ustvarjanja.

Prva gostja bo strokovnjakinja za risarski opus Marie Lassnig, Claire Hoffmann, ki je tej tematiki posvetila raziskavo svoje obsežne doktorske naloge. Hoffmannova je sicer vodja programa/kuratorka v Centre culturel Suisse v Parizu, v preteklosti pa je sodelovala s številnimi kulturnimi institucijami, kot so Schaulager Basel, Kunsthaus Zürich, Kunsthaus Langenthal, Copenhagen Contemporary, Kunsthalle Basel in drugimi.

Drugi načrtovani dogodek bo pogovor med direktorjem Maria Lassnig Foundation, Petrom Pakeschem, ter svetovno znanim kuratorjem Hansom Ulrichom Obristom, ki je eden najbolj prepoznanih in vplivnih ljudi v umetniškem svetu na svetovni ravni. Obrist je umetniški vodja Serpentine Galleries v Londonu, kuriral je izjemno veliko števil razstav, med drugimi na Beneškem bienalu in Art Basel. Obrist je z Lassnigovo prijateljaval in strokovno sodeloval več kot dvajset let ter je eden izmed največjih poznavalcev njenega dela (leta 2020 je pri založbi Walther König, Köln, izšla tudi knjiga, v kateri je objavljena korespondenca (pisma) med umetnico in kuratorjem).

Tretji dogodek pa bo osvetljeval filmsko ustvarjanje Marie Lassnig. Povabljeni gost bo Hans Werner Poschauko. Avstrijski umetnik in kurator je bil med drugim tudi študent Marie Lassnig in njen asistent do njene smrti leta 2014. Po moderiranem pogovoru po sledil ogled enega izmed filmov (ali izbora krajših filmov) Marie Lassnig.

Dvorana Alme Karlin

V goščavi kapitalizma – Sveta Ivana Klavniška danes

Ob ljubljanski premieri mednarodne koprodukcijske uprizoritve *Sveta Ivana Klavniška* humanistični program Cankarjevega doma in Založba /*cf, ki je to Brechtovo igro prevedla in izdala, prirejata kolokvij z gornjim naslovom.

Bertolt Brecht je prvo različico igre napisal leta 1929, ko je izbruhnila velika gospodarska kriza in se je ukvarjal s študijem politične ekonomije. Ob primeru severnoameriške mesnopredelovalne industrije je pokazal, kako borzni investitorji špekulirajo, namenoma ustvarjajo presežek ali pomanjkanje, s čimer vplivajo na gibanje cen surovin in izdelkov, na spodbujanje ali zaviranje

produkcije, s tem pa tudi na ceno delovne sile, stopnjo brezposelnosti in revščine. Druga pomembna razsežnost tega velikega gledališkega komada je, da v to tržno klanje raznih investorjev in mešetarjev avtor vpelje tudi cerkev, ki jo reprezentira Ivana, članica verske sekte in njegova različica motiva Device Orleanske. Brechtova Ivana se postavi v posredniško vlogo med kapitalisti in delavci z namenom, da bi se ponovno zagnal investicijski cikel, ki edini lahko (vsaj začasno) potegne kapitalistični voz iz blata. Hkrati pa cerkev dejavno sodeluje v cirkulaciji kapitala, saj ji največji kapitalist v panogi namenja del svojega dobička.

Brechtovo igro *Sveta Ivana Klavniška* želimo na interdisciplinarnem strokovnem kolokviju obravnavati z več vidikov: od literarno-estetskega, literarnozgodovinskega do gledališkega in uprizoritvenega; spodbuditi želimo tudi sociološko branje drame: premisleke o njenih družbenih, politično-ekonomskih implikacijah, njeni kritiki kapitalističnega sistema, meščanske ideologije in cerkvene institucije.

Dvodnevni mednarodni kolokvij bo vključeval 10 do 12 referentov, razpravo, okroglo mizo in pogovor z ustvarjalci predstave.

Programski odbor: Amelia Kraigher, dr. Aldo Milohnič, Urška Brodar, Vilma Štritof in Barbara Rogelj.

Seznam govorcev in govork: Urška Brodar, dr. Dong-Min Choi, Florian Hirsch, Sebastijan Horvat, dr. Nenad Jovanović, Amelia Kraigher, Mojca Kranjc, dr. Aldo Milohnič, dr. Nikolaus Müller-Schöll, Jakob Ribič, Vilma Štritof, Agata Tomšič, dr. Noah Willumsen.

Dvorana Alme Karlin

Kant 300

V letu 2024 praznujemo 300. obletnico rojstva nemškega filozofa Immanuela Kanta. Kant, predstavnik nemškega idealizma, je zagotovo eden najvplivnejših filozofov v zgodovini zahodne misli, ki je z znamenitim kopernikanskim obratom v temelju pretresel razumevanje sveta in človekovega mesta v njem. Z gotovostjo lahko rečemo, da nosi prav vsaka sodobna znanstvena disciplina v sebi sled Kantove misli.

V septembru bi Cankarjev dom, Goethe-Institut, Filozofska fakulteta in Združenje Aufhebung priredili mednarodno znanstveno konferenco; Kantu bi se poklonili na način, da si znova zastavimo temeljno filozofsko vprašanje, ki je obenem temeljno vprašanje človekove osebne in politične emancipacije: »Kaj je razsvetljenstvo?« Da bi sledili nalogi razsvetljenstva kot »izhoda človeka iz nedoletnosti, ki je je kriv sam«, kot jo je začrtal Kant ter kot sta jo v 20. stoletju na novo premislila Foucault in Habermas, si je treba vedno znova nastavljanje ogledalo ter kritično preizprašati pogoje in cilje lastnega delovanja. Si človeštvo danes sploh lahko privošči ostati brez odgovora na vprašanje: Kaj je razsvetljenstvo?

Programski odbor: dr. Alix Landgrebe, dr. Gregor Moder, dr. Urban Šrimpf, dr. Bara Kolenc in Barbara Rogelj.

Predvideni gosti: dr. Gertrudis Van De Vijver, dr. Emiliano Acosta, dr. Dominiek Hoens, dr. Kobe Keymeulen, dr. Levi Haec, dr. Gregor Moder, dr. Bara Kolenc, dr. Jurij Simoniti, dr. Frank Ruda, dr. Ulrich Schlösser, dr. Stefan Gerlach, dr. Otfried Höffe, dr. Mladen Dolar, dr. Alenka Zupančič, dr. Slavoj Žižek, dr. Omri Boehm.

Dvorana Alme Karlin

Podzavestne resničnosti

Cankarjev dom že vrsto let z veseljem odpira vrata poletni šoli Design + Science z zanimivim uvodnim večerom. Letos smo izbrali temo »Podzavestne resničnosti«. Ta nas vabi, da se poglobimo ne samo v skrite koticke našega uma, ampak tudi v tiste stvarnosti okoli nas, ki jih morda včasih spregledamo ali ne priznamo. Razpravljali bi o vsebinah, kot so družbene krivice, okoljski izzivi, aktualna politična vprašanja, kako razumemo zgodovino, kulturo ter kako se kot posamezniki soočamo z lastnimi izzivi, raziskovali globine človeškega zaznavanja in se soočali z resnicami, ki jih v družbi morda ne vidimo vedno na prvi pogled. Vse te teme bodo tudi služile tudi kot iztočnice za uvodno predavanje, ki ga bo v letu 2024 podal dr. Mladen Dolar.

Klub CD

5.4 Literatura

Salon z razgledom

Serija dogodkov *Salon z razgledom* želi Slovenijo vplesti v živo evropsko literarno dogajanje. Svetovni literarni sistem se z nastopom spleta spreminja in nahajamo se v obdobju transformacij literarnih oblik, pojavljajo se nove tematike in slogi, povezani tudi s potekajočimi zgodovinskimi spremembami. Želimo biti aktualni in te spremembe detektirati pri mlajših avtorjih ter njihovo delo – večinoma vzporedno s prevodi – vpenjati v literarno življenje tudi z njihovo prezenco. Skozi poglobljene in živahne pogovore ter dodelano sproščeno salonsko atmosfero bomo prevprašali običajno zamišljanje literarnih večerov. Pri tem nam bodo pomagali prostorska osmislitev dvorane Alme Karlin, mladi akademski jazzovski glasbeniki in dinamična moderacija.

Za zdaj smo dobili potrditev **Lane Bastašić**, zelo prepoznavne mlajše avtorice iz Bosne in Hercegovine, katere glas je segel vse do Hollywooda. **Vladimir Tabašević** je kontroverzen in inovativen avtor, gotovo eden najizvirnejših piscev, ki so se v zadnjem desetletju pojavili na območju nekdanje skupne države, v Sloveniji pa ima občinstvo, ki ga še ni spoznal. **Lale Gül** je s prvencem *Živela bom na Nizozemskem* povzročila šok z izpovedjo o razhodu z vrednotami svoje skupnosti. Njeno pisanje odpira pomembna vprašanja o multikulturalnosti. **Daisy Johnson**, mlajša britanska avtorica, je napisala vznemirljiv triler *Sestre*, ki se je proslavil na angleškem govornem območju, v prevodu pa je pri slovenskih bralcih doživel veliko priljubljenost.

Kuratorja programa Ana Schnabl in Muanis Sinanović bosta nabor avtorjev rezonirala vsak iz svoje unikatne perspektive, z izkušnjami in kompetencami pa skrbela za celostno zaokroženost večerov.

Dvorana Alme Karlin

Almini večeri

Slovenci smo s potopisnim pisanjem temeljno določeni, tudi naš prvi literarni program, Levstikovo *Popotovanje iz Litije do Čateža*, je privzel obliko pohodnega potopisa. Potopise so pisali Anton

Aškerc, France Bevk, Edvard Kocbek in številni drugi, potopisni roman *S poti* Izidorja Cankarja sodi med najboljša slovenska literarna dela, Flisarjev *Čarovnikov vajenec*, ki je ob marsičem drugem tudi potopisni roman, pa tudi med najbolj priljubljene knjige zadnjih desetletij, premoremo pa tudi vrsto uspešnih knjig goriškega potopisa, med njimi Zaplotnikovo *Pot* (1981). V zadnjih letih smo za v knjigi objavljeno potopisje končno dobili nagrado, poimenovano krilata želva. Z literarno potopisnim pisanjem sta se v tujini in pozneje še pri nas uveljavila v Sloveniji rojena in v večjih jezikih pišoča Louis Adamič in seveda Alma Karlin. Za sogovornike pri Alminih večerih smo si za začetek izbrali že omenjenega Evalda Flisarja, dobitnika krilate želve, Agato Tomažič in Sama Ruglja, dobitnika nagrade novo mesto Carlosa Pascuala ter enega najuspešnejših hrvaških piscev in potopiscev Jurico Pavičiča, sledili pa jim bodo drugi znani domači in tuji avtorji, ki svoje poti opisujejo v izrazito literarnem jeziku, s čimer pri bralcu dosegajo ne le spoznavni odziv, temveč tudi premike v odnosu do sveta.

Format pogovornih večerov predvideva pogovor z avtorjem potopisa ob glasbeni spremljavi. Pogovore bo vodil dr. Andrej Blatnik, nagrajevani in prevajani pisatelj, urednik potopisne zbirke *S poti* pri Cankarjevi založbi, univerzitetni profesor in popotnik.

Dvorana Alme Karlin

Gostovanje nobelovca Maria Vargasa Llose

Jorge Mario Pedro Vargas Llosa se je rodil 28. marca 1936 v Arequipu v Peruju, leta 1993 je prevzel špansko državljanstvo. Velik del njegovega opusa je nastal pod vplivom njegovega doživljanja perujske družbe in osebnih izkušenj kot Perujca. Sčasoma je razširil tematiko in začel obravnavati tudi druge kraje sveta. Velik preobrat na njegovi ustvarjalni poti je bil premik k literarni moderni in postmoderni. Leta 2010 je prejel Nobelovo nagrado za svojo »kartografijo struktur moči in izostrene podobe odpora, upora in poraza posameznika«. Leta je bil dejaven tudi kot politik, novinar in esejist. Nekateri literarni kritiki menijo, da ima večji mednarodni vpliv in krog bralcev kot kateri koli drugi pisatelj s tega območja.

V slovenščino je prevedena vrsta njegovih knjig in člankov.

Nobelovec se je odzval našemu vabilu, da leta 2024 obiše Ljubljano in nastopi v Cankarjevem domu.

Linhartova dvorana

Fabula 2024

Festival literature sveta Fabula je najodmevnejši literarni festival v Sloveniji in eden pomembnejših v širši regiji. Temelji na premišljenem kuratorskem delu, ki si vsako leto prizadeva v Cankarjev dom in slovenski prostor pripeljati pet avtorjev, ki že veljajo za književne klasike ali pa so v zadnjih letih s svojim delom izrazito zaznamovali svetovno literaturo.

V letu 2024 bo festival pod drobnogled vzel tematiko človeške identitete, preučeval, kako ta oblikuje naše zaznave, izkušnje in interakcije v sodobnem, povezanem, a raznolikem svetu, pri tem pa predstavil odmeve zgodb, ki raziskujejo kompleksno naravo identitete in spomina, spodbujajo k dialogu čez kulturne in nacionalne meje ter osvetljujejo skupne človeške izkušnje in

vednote, nas zmožne združiti ob brezprimernih spremembah in negotovosti. Pod sloganom »Odmevi identitete – zgodbe, ki presegajo spomin, prostor in čas« bo festival združil avtorje in avtorice mednarodnega renomeja, vsak od njih pa bo prinesel unikatne in sugestivne zgodbe, ki razgrinjajo različne razsežnosti identitete ter dajejo vpoglede v univerzalne teme človeških izkušenj v različnih kulturah, narodih in časovnih obdobjih. Festival bo v začetku marca v Cankarjevem domu odprl španski mladi literarni up **Pol Guasch**, s katerim bomo ob otvoritvenem dogodku predstavili tudi letošnjo festivalsko mednarodno sodelovanje, rezidenčni program Fabula Hub – Balkanska literarna Odiseja, znotraj katerega Fabula sodeluje s partnerskima festivaloma iz Hrvaške in Srbije. Avtor se bo predstavil s svojim večkrat nagrajenim delom *Napalm en el corazón*. Temu bo sledilo gostovanje češke pisateljice **Lucie Faulerove**, ki bo občinstvo s svojim romanom *Smrtholka* popeljala na pot zgodbe mladega dekleta med družinskimi tragedijami, njenim raziskovanjem kompleksnosti izgube, sprejemanja in notranje sprave. Globoko čustveno doživetje bo občinstvo doživelo tudi ob obisku srbske pisateljice, pesnice, dramaturginje in scenaristke **Milene Marković**, predstavljajoč svoje hibridno delo *Deca*, morda roman, morda lirično pesem, a v vsakem primeru izjemno raziskavo disfunkcionalne družine, v kateri avtorica ubesedi svojo pot od otroštva prek razvijajočih se odnosov s starši do poznejših odnosov z otroki, hkrati pa prinaša prepričljivo zgodbo o onemogočenem, za vedno nedokončanem odraščanju, obteženem z zgodovinskim pomenom in travmo. Iz območja spominjanja in spominov bo na odru Cankarjevega doma nastopila tudi ena najbolj prepoznavnih ruskih pisateljic **Maria Stepanova**, odločna nasprotnica Putina in ruskega režima, ki že vrsto let živi med Parizom in Berlinom. S svojim večkrat nagrajenim romanom *Памяти памяти*, ki je postal svetovna uspešnica ter označuje bogato in večplastno raziskavo družinske zgodovine, v kateri se osebne pripovedi prepletajo s širšimi kulturnimi in zgodovinskimi razmisleki na ozadju 20. stoletja. Tematika razseljevanja, identitete in spomina ter raziskovanje vplivov zgodovinskih travm na posameznika in skupnost so lastni tudi bolgarski pisateljici **Kapki Kassabovi**, ki bo obiskovalcem predstavila svoje delo *Border: A Journey to the Edge of Europe*, presunljivo in lirično raziskovanje mejnih območij, v katerem se prepletajo zgodovine, osebne pripovedi in dolgotrajne posledice travm iz preteklosti.

Z avtorji se bodo pogovarjali vrhunski moderatorji, format pa predvideva pogovorni večer z branjem.

V koprodukciji z založbo Beletrina

Klub CD, Štihova dvorana

Vilenica 2024

Sodelovanje s festivalom Vilenica bomo v letu 2024 nadgradili tako, da bo v Cankarjevem domu potekal ljubljanski del festivala, s katerim bi privabili širše občinstvo; s sodelavci Društva slovenskih pisateljev smo se odločili, da bodo to naslednji dogodki:

Češka na Vilenici

Literatura v središču 39. Mednarodnega literarnega festivala Vilenica bo sodobna češka književnost. Ob tej priložnosti bo festival izdal novo antologijo v zbirki Antologije Vilenice. Na dogodku bodo sodelovali štirje češki avtorji, vključeni v antologijo, pogovoru se bo pridružil tudi slovenski sourednik antologije. Na dogodku bo govora o sodobni češki književnosti, predstavljena bo tudi omenjena antologija.

Okrogla miza *Srednjeevropske pobude*

Na osrednji okrogli mizi festivala bo sodelovalo okoli 14 udeležencev, ki predstavljajo najboljše avtorje in literaturo Srednje Evrope pa tudi iz drugih držav Evrope in preostalega sveta. V debati bo sodeloval tudi nagrajenec Vilenice 2024 kakor tudi slovenski avtor v središču festivala 2024. Okrogla miza bo uglašena na geslo festivala 2024, ki bo ponovno postavilo v središče katero od aktualnih vprašanj literarne produkcije.

Mednarodni komparativistični kolokvij

Mednarodni komparativistični kolokvij predstavlja najbolj strokoven del festivalskega programa. Pripravljamo ga v sodelovanju s Slovenskim društvom za primerjalno književnost. Na njem bo nastopilo okoli deset domačih in tujih referentov. Predstavili se bodo z referati, ki bodo obravnavali literarno-teoretsko oz. literarno-zgodovinsko tematiko kolokvija, ki ob oddaji našega programa še ni bila določena.

V sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev

Štihova dvorana, Dvorana Lili Novy

Literarni dialogi

Literarne dialoge smo zasnovali kot niz diskurzivnih večerov, s katerimi bi si – v sodelovanju z Goethe inštitutom in Veleposlaništvom kraljevine Španije – prizadevali poglobiti stike med slovenskimi, španskimi in nemškimi literati in intelektualci ter predstavili njihova dela kar najširšemu krogu bralcev in poslušalcev.

Format predvideva po enega gosta ali gostjo iz Nemčije ali Španije in Slovenije ter moderatorja, ki bo dogodek povezoval; večer bo vseboval branje del avtorja in pogovor na določeno temo, ki bo izvirala iz njegovega pisanja in delovanja. Večeri bodo potekali v slovenščini in nemščini ali španščini.

Do oddaje programa gostje še niso bili potrjeni.

Klub CD

Moja vojna harmonika

Zasedba: Aleš Šteger, besedilo, pripoved, zvočni učinki; Jernej Lorenci, režija; Jure Tori, avtor glasbe, harmonika; Jan Cvitkovič, video; produkcija: Cankarjev dom

V letu 2024 bomo ponavljali večmedijski kabaret *Moja vojna harmonika* s pesnikom in pisateljem Alešem Štegom ter harmonikarjem Jurijem Torijem v glavni vlogi; gre za rimano pripoved o pesnikovem dedu, ki sta jo režirala Jernej Lorenci na odru in Jan Cvitkovič na videu. V izjemno dodelanem večžanrskem in večmedijskem projektu se umetniška beseda povezuje z različnimi zvoki in performansom.

Pripoved najbolj legitimirajo občasna čustvena intenzivnost in metafizične poteze, vpraševanja in upodabljanja neujemljivih časovnosti, življenja in smrti. *Moja vojna harmonika* je v slovenskem prostoru zgled estetsko dognanega literarno-glasbenega hibrida, na vsebinski ravni pa pušča odprta vprašanja, tako v dobrem kot slabem.

Dvorana Duše Počkaj

Nova literarno-glasbena produkcija

Dvorana Alme Karlin je idealno prizorišče za organizacijo literarnih ter literarno-pogovornih večerov, hkrati pa prostor vabi k zahtevnejšim bralnim uprizoritvam klasičnih in sodobnih literarnih del. Po vzoru literarno-glasbene produkcije *Moja vojna harmonika*, ki jo je strokovna kritika odlično ocenila, občinstvo pa zelo dobro sprejelo, smo se odločili, da v začetku leta 2024 izdamo razpis za nove tovrstne projekte. Zajemal bo naslednje kriterije: izvirnost in aktualnost tematike in literarna dognanost, dodelana vez med besedilom in glasbo, izraba multimedijskih sredstev, ki jih ponuja nova dvorana.

Premiera projekta, izbranega na javnem razpisu, bo decembra 2024.

Dvorana Alme Karlin

Kritikovo oko

Kritikovo oko je posebnost v slovenskem prostoru, saj se redko zgodi, da je kritika natisnjena kot plakat in tako na voljo obiskovalcem kulturne ustanove.

Rubrika *Kritikovo oko* pravzaprav ni čisto prava kritika, saj je zaradi omejenega obsega in vnaprejšnje afirmativnosti bolj vabilo k branju. Daje bralne napotke, pa tudi načine branja sodobne literature; pogosto je zvijačna glede pripovednih tehnik in včasih oponaša stile, s tem pa v branje uvaja tudi sicer morda manj prekaljene in zagrizene bralce. Rubrika *Kritikovo oko* je zaradi svoje pojavnosti in nepričakovanega mesta za literarno kritiko med samimi kritiki naletela na odobravanje in si prislužila nekaj pohval iz vrst kritičskih kolegov. Zdi se nam, da je to tista referenca, ki ji daje zagon in opravičilo za obstanek.

Prvo preddverje

Pred in ob izidu

Tudi v letu 2024 bomo predstavljali novosti nekaterih založb, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in zainteresirano javnostjo.

Steklena dvorana Lili Novy, dvorane M in E

Drugi literarni večeri in literarna omizja

Pri snovanju literarnih večerov in omizij velja opozoriti zlasti na sodelovanje z Društvom slovenskih pisateljev in slovensko sekcijo Pen, ki bosta v Cankarjevem domu realizirala literarne

dogodke, namenjene tudi zelo zahtevnemu občinstvu. Sodelovanje prinaša ustrezno senzibiliziranje javnosti, nagovarja vse generacije, širok krog občinstva, tudi tisto, ki ga po svojih promocijskih kanalih morda ne bi dosegla. Tako se občinstvo razločuje in razvija.

Z Društvom slovenskih pisateljev smo za leto 2024 že dorekli naslednje dogodke:

Za Prešernom (Tradicionalni literarni večer članov Društva slovenskih pisateljev ob kulturnem prazniku)

Spomin na njih, naš spomin (Tradicionalni spominski večer za preminulimi člani Društva slovenskih pisateljev)

Dvorana Alme Karlin, Dvorana Lili Novy

6. RAZSTAVNI PROGRAM

V letu 2024, ko se bo tematska usmeritev kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma posvečala zlasti obravnavi tematike starosti in mladosti, program razstavnega programa sledi začrtani tematiki. Čeprav starost in mladost sicer predstavljata nasprotje, pa sta v resnici dostikrat bolj povezani, kot se zdi, oziroma pogosto tudi sobivata in se prepletata.

Razstavo velike avstrijske in svetovno znane umetnice Marie Lassnig, ki bo osrednja točka razstav v prvem polletju, lahko povežemo s starostjo z več vidikov, a hkrati prepletamo tudi z mladostjo. Umetnica je sicer mednarodno zaslovela šele pozno v življenju (pri sedemdesetih letih) in umrla v visoki starosti 95 let, a je vse do zadnjega nista zapustili močna ustvarjalna težnja in gonilna sila po ustvarjanju; in to v nemo bi najbrž prej lahko pripisali mladosti in mladostnemu zagonu. Dodatno je Lassnigova v svojih delih pogosto upodabljala sebe, svoj obraz in telo, tudi v starosti, v nelepšani, pogosto tudi nekoliko deformirani obliki, kar – ob splošni družbeni obsesiji z mladostjo in lepoto – daje zanimiv vpogled in razmislek dojemanja telesnosti in (ženskega) telesa, ko ni več mlado.

V drugi polovici leta pa bo, kot nekakšen triumf mladosti, posvečena razstava izbranih slovenskih umetnikov t. i. milenijske generacije, se pravi rojeni v letih od 1981 do 1996, ki so se s svojim izstopajočim ustvarjanjem uspešno vpeli v mednarodne umetniške tokove, so uspešni v tujini in progresivni. Razstavo bo samostojno kurirala (kar sicer ni običajna praksa na razstavnem programu Cankarjevega doma, temveč izredna priložnost), kustosinja razstavnega programa magistrica umetnostne zgodovine Katarina Hergouth; tudi sama del omenjene generacije. Razstava želi zlasti na enem mestu predstaviti različne zanimive in inovativne umetniške prakse in dela izbranih slovenskih umetnikov v tujini ter navdahniti z odprtostjo, svežino in neobremenjenostjo.

V kontekstu novega pa v prihodnjem letu na razstavnem programu začenjamo tudi z novim razstavnim ciklom *Vidni nevidni*, kjer bomo enkrat na leto en razstavni prostor namenili predstavitvi umetniških projektov, ki obravnavajo tematike, ki se pogosto znajdejo nekako »na robu«, odrinjene in prezrte, pogosto stigmatizirane in v družbi nerazumljene. Z vzpostavitvijo

novega razstavnega cikla želimo, da se lahko tovrstne vsebine (vsaj) enkrat na leto predstavijo v prostorih Cankarjevega doma ter tako vsaj delno dobijo svoj glas in vidljivost.

Ob dodanih novostih pa vseeno na razstavnem programu ohranjamo tudi že dolgo trajajoča sodelovanja (Slovenski bienale ilustracije, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov), sodelovanje z Društvom slovenskih likovnih kritikov, z Društvom oblikovalcev Slovenije in Svetlobno gverilo, ki s svojo stalnostjo dajejo trden okvir programu.

Analiza je pokazala, da je v letu 2022 kar 67 % razstavnega programa Cankarjevega doma nastalo v sodelovanju s samozaposlenimi in nevladnimi organizacijami, leta 2023 pa 61% (20 projektov).

6.1 Razstave v Galeriji Cankarjevega doma

Slovenski punk in fotografija

V sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU)

Kuratorica: dr. Marina Gržinić

Asistentka kuratorice: dr. Jovita Pristovšek

Do 30. januarja 2024, Galerija CD

Slovenski punk in fotografija je velika pregledna razstava, ki povezuje fotografijo z različnimi vidiki slovenskega punkerskega gibanja od leta 1977 do sredine osemdesetih ter tudi obdobja pred punkom in po njem.

Razstava prav tako zajema ljubljansko subkulturno in alternativno sceno v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, vključno s poudarkom na pojavu skupnosti LGBT+ v osemdesetih, s skupino Laibach ter drugim drznim in subverzivnim dogajanjem.

Razstava omogoča vpogled v pomembno vlogo fotografije pri dokumentiranju in izražanju slovenskega punkerskega gibanja ter drugega subkulturnega dogajanja tedanjega časa. Slovenski punk je prispeval k ustvarjanju provokativne fotografske estetike, ki je prepoznavna in vplivna še danes. Punk je zaznamoval ne samo glasbo, temveč tudi drugo umetnost, modo in življenjski slog. Fotografija je postala pomembna za izražanje punkerskega duha, za prenašanje sporočil o družbenih in političnih vprašanjih ter za ustvarjanje vizualnih podob, ki so odražale duha časa. Postala je način, s katerim so umetniki, pripadniki scene, izkazovali svoje nezadovoljstvo z družbenimi in političnimi razmerami ter prinašali alternativne poglede na svet.

Na razstavi bodo svoja dela razstavi: Janez Bogataj, Božidar Dolenc, Vojko Flegar, Dušan Gerlica, Siniša Lopojda, Elena Pečarič, Matija Praznik, Bogo Pretnar, Bojan Radovič, Razmerja / 25 let lezbične skupine ŠKUC-LL, Mladen Romih, Tone Stojko, Jože Suhadolnik, Jane Štravs, Tožibabe in Igor Vidmar.

Ob razstavi bosta v začetku koledarskega leta, v januarju 2024, v Galeriji CD potekali še dve javni vodenji po razstavi oziroma pogovori s sodelujočimi fotografi, in sicer: Siniša Lopojda, Jože Suhadolnik (11. 1.) ter Kristina Božič, Marina Gržinić, Elena Pečarič, Bogo Pretnar, Jovita

Pristovšek, Mladen Romih (25. 1.). Prav tako bodo ob preostalih četrtnih popoldan potekala javna vodenja po razstavi.

Maria Lassnig

V sodelovanju z Maria Lassnig Foundation, Dunaj

Kuratorja: Peter Pakesch, Katarina Hergouth

Od 29. februarja do 18. avgusta 2024, Galerija CD

Ob 10- obletnici smrti Marie Lassnig (1919–2014), ene najpomembnejših avstrijskih in mednarodno priznanih umetnic, v Cankarjevem domu pripravljamo njeno prvo samostojno razstavo v Sloveniji. Lassnigova je poznana zlasti po svojih psihološko ekspresivnih avtoportretih ter konceptu t. i. *body awareness*. Na svoji izjemni umetniški poti je ustvarila bogat slikarski in grafični opus, posvečala pa se je tudi filmskemu ustvarjanju (animirani film). Živela je v zavzetem dialogu s svojo umetnostjo, ki je tvorila ključno prvino njenega bivanja. Čeprav je bila avtorica zasluženega javnega priznanja deležna razmeroma pozno v življenju, so sedaj njena dela pomemben del zbirk najvidnejših muzejev (MoMA v New Yorku, The Essl Collection, Museum Ludwig v Koelnu, muzej Albertina itd.).

Razstava v Cankarjevem domu bo na ogled postavila zlasti dela na papirju (okvirno osemdeset risb), skupaj z nekaterimi izbranimi oljnimi slikami (Maria Lassnig Foundation in Neue Galerie Graz) in izborom krajših animiranih filmov. Razstavljeni dela na papirju, nastala med letoma 1945 in 2012, upodabljajo zlasti (bolj ali manj abstrahirano) žensko telo oziroma dele telesa, izbrana video dela pa so nastala med umetničinim bivanjem v New Yorku (sedemdeseta leta).

Arhitekturna zasnova ljubljanske razstave bo nastala izpod rok arhitektke Sare Badovinac Zabret, ki se je na magistrski stopnji izobraževala prav iz oblikovanja umetniških razstav (Exhibition Design, Milano) in ima za seboj večje število oblikovanja razstav tako doma kot v tujini, za svoje delo pa je na tem področju tudi že prejela več nagrad.

Ob razstavi bo izšel tudi obsežen katalog, ki bo podrobneje predstavil življenje in delo Marie Lassnig, še posebej njen risarski opus, vključeval pa bo tudi reprodukcije vseh razstavljenih del.

V okviru spremljevalnega programa bomo organizirali tri strokovne spremljevalne dogodke, od katerih bo vsak posamezni dogodek osvetljeval eno od področij ustvarjanja in življenja Marie Lassnig. Povabljeni govorci so strokovnjaki življenja in dela Marie Lassnig, ki so v svojih delih temeljito raziskovali in analizirano njeno delo ter pripomogli k boljšemu razumevanju te umetnice in njenega ustvarjanja.

Prva gostja bo strokovnjakinja za **risarski opus** Marie Lassnig, **Claire Hoffmann**, ki je tej tematiki posvetila raziskavo svoje obsežne doktorske naloge. Hoffmannova je sicer vodja programa / kuratorica v Centre culturel suisse v Parizu, v preteklosti pa je sodelovala s številnimi kulturnimi institucijami, kot so Schaulager Basel, Kunsthaus Zurich, Kunsthaus Langenthal, Copenhagen Contemporary, Kunsthalle Basel in drugimi.

Drugi načrtovani dogodek bo pogovor med direktorjem Maria Lassnig Foundation, **Petrom Pakeschem**, in **svetovno znanim kuratorjem Hansom Ulrich Obrist**, ki je eden izmed najbolj prepoznanih in vplivnih ljudi v umetniškem svetu na svetovni ravni. Obrist je umetniški vodja Serpentine Galleries v Londonu, kuriral je izjemno veliko števil razstav, med njimi razstave na Beneškem bienalu in Art Basel. Dodatno pa je poznan po svojem t. i. The Interview Project – še

zmeraj trajajoči seriji pogovorov z umetniki, med drugimi z Olafurjem Eliasson, Jeffom Koons, Yoko Ono, Zaho Hadid in drugimi. Obrist je z Lassnigovo prijateljeval in strokovno sodeloval več kot dvajset let ter je eden izmed največjih poznavalcev njenega dela (leta 2020 je pri založbi Walther König, Köln, izšla tudi knjiga, v kateri je objavljena korepondenca – pisma med umetnico in kuratorjem).

Tretji dogodek pa bo osvetljeval **filmsko ustvarjanje Marie Lassnig**. Povabljen gost bo **Hans Werner Poschauko**. Avstrijski umetnik in kurator je bil med drugim tudi študent Marie Lassnig ter njen asistent do njene smrti leta 2014. Večino svojih video del je Lassniga ustvarila med svojim bivanjem v New Yorku. Ta dela ne predstavljajo le pomembnega dela njenega opusa, ampak so pomembna na področju eksperimentalnega filma sedemdesetih let v splošnem. Leta 2018 je bila njena filmska zapuščina restavrirana in v nekaterih primerih tudi dokončana po izvirnem konceptu in veliko delo pri tem je opravil prav Poschauko (skupaj z Maro Mattuschka, sixpackfilm in Avstrijskim filmskim muzejem). Po pogovoru po sledil ogled enega izmed filma (ali izbora krajših filmov) Marie Lassnig.

V okviru izobraževalnega programa ob razstavi, tako otroškega kot tudi za odraslo občinstvo, pa smo se pri snovanju povezali z innsbruškim deželnim muzejem Tiroler Landersmuseen, kjer je razstava risb Marie Lassnig potekala poleti 2022. Pomemben del navdiha in ustvarjanja Marie Lassnig je predstavljalo njeno telo; osredotočala se je na občutke, ki so prihajali tako od znotraj telesa kot do zunaj in to nato upodabljala, pogosto prav v risarski tehniki. V luči tega je bilo na tamkajšnji razstavi za obiskovalce zasnovanih pet točk, kjer so se lahko poljubno usedli ali ulegli in skicirali na list papirja svojo trenutno pozicijo telesa oziroma del telesa; tako kot je to počela Lassnigova.

Razstava bo nastala v sodelovanju z: Maria Lassnig Foundation, Neue Galerie Graz, Avstrijski kulturni forum, sixpackfilm, Bildrecht GmbH in drugimi.

Odprt globus

Sodobna umetnost slovenskih milenijskih umetnikov v tujini

Kuratorica: Katarina Hergouth

Od 11. septembra do 10. novembra 2024, Galerija CD

Začetek jeseni 2024 bo potekal v znamenju razstave sodobne umetnosti, ki bo na ogled postavila dela izbranih slovenskih umetnikov in umetnic, ki delujejo in živijo v tujini. S svojim umetniškim ustvarjanjem in deli so uspešno vpeti v mednarodno umetniško sceno in prisotni na mednarodnem umetniškem trgu. Njihove umetniške prakse so precej različne, a skupna rdeča nit med vsemi umetniki pa je, da vsi pripadajo t. i. milenijski generaciji in da izhajajo iz Slovenije. Doma so večinoma pridobili prvotno umetniško izobrazbo (dodiplomski študij), šolanje na magistrski stopnji pa nadaljevali v tujini, kjer so nato tudi ostali in se uspešno vključili v tamkajšnjo umetniško sceno. Razstava želi na enem mestu ponuditi ogled teh izbranih zanimivih umetniških produkcij. S svojimi deli se bodo na razstavi predstavili naslednji umetniki: Katarina Caserman, Evgen Čopi Gorišek, Živa Drvarič, Jure Kastelic, Gašper Kunšič, Nana Wolke, Jana Zornik in drugi.

Razstavo bo kurirala vodja razstavnega programa v Cankarjevem domu, magistrica umetnostne zgodovine Katarina Hergouth, ki se ji bodo pri pripravi razstavnega kataloga pridružili strokovnjaki iz slovenske sodobne likovne umetnosti in tudi strokovnjaki/kustosi, ki so – tako kot avtorji na razstavi – svoje delo in življenje preselili v tujino, kjer sedaj uspešno delujejo. Razstavo

bo arhitekturno inovativno oblikovala večkrat nagrajena arhitektka Sara Badovinac Zabret. Ob razstavi bomo pripravili tudi pogovore z avtorji, ki nam bodo osvetlili ozadje procesa odločitve o študiju v tujini, načinu dela tam, mednarodnem umetniškem prizorišču ter povezanosti z našim prostorom. Glede na letno tematiko programa Cankarjevega doma v letu 2024 – starost : mladost – bo razstava v Galeriji CD, s predstavitvijo mladih, neustrašnih in perspektivnih slovenskih likovnih umetnikov, predstavljala enega izmed osrednjih dogodkov začetka jesenske sezone.

Katarina Caserman (1996): Živi in dela v Londonu. Po opravljeni diplomi na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje (Univerza v Ljubljani) je šolanje na magistrski stopnji nadaljevala na Royal Collage of Art v Londonu, smer slikarstvo, in ga leta 2022 uspešno zaključila. Leta 2020 je prejela štipendijo Ministrstva za kulturo za mlade perspektivne ustvarjalce, svoja dela pa v zadnjih letih razstavljala na več razstavah po svetu (New York, London, Miami itd.). Umetnico zastopa galerija Tabula Rasa Gallery (Peking, London).

Evgen Čopi Gorišek (1994): Po študiju kiparstva na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje se je preselil v Berlin, kjer je začel s slikarskimi deli večjih formatov z značilno motiviko velikih figur s zamegljenimi nasmeški in hitro pritegnil pozornost mednarodnega umetniškega trga. Leta 2023 je imel samostojno razstavo v eni izmed najpomembnejših berlinskih galerij, König Galerie, istega leta samostojno razstavo tudi v WOAW Gallery v Hongkongu, svoja dela pa razstavljal tudi na številnih skupinskih razstavah po svetu.

Živa Drvarič (1988): Živa Drvarič je Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani magistrirala iz slikarstva, nato pa študij nadaljevala na dunajski Universität für angewandte Kunst in Städelschule v Frankfurtu. Svoja dela je predstavila na različnih skupinskih in samostojnih razstavah, med drugimi na Slovaškem (Kunsthalle Bratislava), Avstriji (Laurenz Space in Parallel Vienna), Nemčiji (galeriji Spoiler in Gebäude 501 v Berlinu, Potikus v Frankfurtu), na Danskem (galerija Sharp Projects v Københavnu) in drugod.

Jure Kastelic (1992): Živi in dela med Benetkami in Londonom. Razstavljal je na številnih skupinskih in samostojnih razstavah v tujini, bil leta 2017 nominiran za nagrado EMOP Arendt, leta 2019 ga je galerija Zabudowicz Collection uvrstila v mojstrski razred Testing Ground, 2020–2021 pa je bival v umetniški rezidenci Copy & Paste organizacije Platform Southwark v Londonu. Njegova dela so del zbirk v Musée National d’Histoire et d’Art v Luksemburgu, Arendt Medernach v Luksemburgu, Herbert Smith Freehills v Londonu ter zasebnih zbirk v Londonu, New Yorku, Ljubljani, Pragi in Trevižu.

Gašper Kunšič (1992): Živi in dela na Dunaju in v Frankfurtu. Po študiju slikarstva na ljubljanski likovni akademiji je študij nadaljeval na Dunaju (Universität für angewandte Kunst Wien in Akademie der bildenden Künste Wien) in v Frankfurtu (Städelschule). Svoja dela je razstavljal na pomembnejših dunajskih razstaviščih (Belvedere 21, Vienna Contemporary, Museum MUSA, House of Spouse), v Nemčiji, Sloveniji in sodeloval na bienalu Mediterranea 19 (San Marino, 2021).

Nana Wolke (1994): Umetnica Nina Oblak, ki ustvarja pod imenom Nana Wolke, živi in dela med Londonom in New Yorkom. Po diplomi na ljubljanski likovni akademiji je šolanje nadaljevala na magistrskem programu londonske univerze Goldsmiths. Njena dela so bila razstavljen po številnih mednarodnih galerijah in razstaviščih; G2 Kunsthalle, Leipzig, DE (2018); Narodni muzej in kulturni center Kiribatija, Tarawa, KI (2019); Bienale v Bangkoku, London, Velika Britanija (2021); Fondazione Coppola, Vicenza, IT (2021); Green Family Art Foundation (2022), Dallas, TX; in Marlborough, London, Združeno kraljestvo (2022). Leta 2021 je bila izbrana kot del

Bloomberg New Contemporaries in imela v lanskem letu (2022) samostojno razstavo v Nicoletti Contemporary v Londonu.

Jana Zornik: Živi in dela v Londonu. Po zaključenem magistrskem študiju modnega in tekstilnega oblikovanja na ljubljanski univerzi je šolanje nadaljevala na londonskem College of Fashion (MA Fashion Artefact). Deluje na področju intersekcije med modo, oblikovanjem in umetnostjo. Leta 2019 je bila izbrana za rezidentko fundacije Sarabande: The Alexander McQueen Foundation, v okviru ITS mednarodne fundacije bila dvakratna finalistka ter zmagovalka ITS Swatch Artwork, finalistka MUUSE X Vogue Talents Young Vision Accessories Award, posebno nagrajena pa je bila za svojo delo tudi na vseh študijskih programih.

15. Slovenski bienale ilustracije

V sodelovanju z ZDSLU

Od 27. novembra 2024 do 21. januarja 2025, Galerija CD

15. Slovenski bienale ilustracije je najstarejša stalnica razstavnega programa, saj ga v Cankarjevem domu skupaj z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov (v nadaljevanju ZDSLU) kontinuirano organiziramo od leta 1993. Iz želje po zavarovanju umetniške ilustracije, ki je bila resnično ogrožena zaradi pretirane komercializacije založniških programov ter velikega števila tudi uvožene šablonske in likovno nezahtevne ilustratorske produkcije se je rodila ideja o tovrstnem projektu. Gre torej za likovno manifestacijo, ki že četrto stoletje združuje starejše in mlajše generacije umetnikov ilustratorjev ter njihove najboljše dosežke obdaruje z nagrado, plaketami in priznanji Hinka Smrekarja. Omenjene nagrade so najvišje republiško priznanje na področju ilustracije, saj zajemajo produkcijo vseh slovenskih založb.

Žirija SBI, ki jo praviloma sestavljata dva umetnostna zgodovinarja ali likovna kritika, dva ustvarjalca s področja ilustracije in/ali oblikovanja in kustosinja Galerije CD, se sestaja dvakrat. Člane žirije izbereta ZDSLU in CD. Najprej se žirija sestane približno dva meseca pred odprtjem za pregled prijavljenih ilustratorskih projektov in uvrstitev avtorjev na razstavo. Dober teden pred odprtjem, ko je razstava že postavljena, pa poteka žiriranje za nagrade, plakete in priznanja Hinka Smrekarja. Vnaprej se Sekcija ilustratorjev ZDSLU in kustosinja CD dogovorita za prejemnika nagrade za življenjsko delo, ki ga dokončno potrdi Umetniški svet ZDSLU.

Zaradi obsežnega in kakovostnega ilustratorskega opusa, inovativnosti pri iskanju novih tehnoloških procesov tiskanja na papir ter brisanja meje med ilustracijo in sliko, predvsem pa zaradi globokih sledi, ki jih pušča za sabo v svetu knjižne avtorske ilustracije, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov predlaga akademskega slikarja, ilustratorja Tomaža Kržišnika za dobitnika nagrade Hinka Smrekarja za življenjsko delo 2024. Slovenski ilustrator, slikar, grafik in oblikovalec Tomaž Kržišnik (1943–2023) je po končani Višji pedagoški šoli v letih med 1964 in 1968 študiral v Varšavi na Akademiji lepih umetnosti. Tam je leta 1968 magistriral iz knjižne ilustracije. Sodil je v generacijo, ki se je pionirsko šolala na različnih akademijah v Evropi in vpeljala raznolikost tudi v ilustriranje. Bil je vsestranski ustvarjalec, poleg ilustriranja je bil dejaven še v grafiki in slikanju. Inovativni so njegove risbe, lutke in scenografije, vizualni znaki in plakati, prostorske postavitve ter izdelki iz stekla in keramike. V Sloveniji se je uveljavil s svojo izjemno, večplastno ter vedno prepoznavno avtorsko risbo, s pretehtanimi, barvitimi grafikami in ilustracijami. Bil je prvi, ki je ustvarjalno in integralno združeval svoje risane ali slikane podobe s

tipografskimi elementi v vsebinsko bogata, prepričljiva in unikatna vidna sporočila, knjižne objekte in ilustracije.

Tudi ob 15. Slovenskem bienalu ilustracije bomo še posebno pozornost posvetili osnovnošolcem in srednješolcem, saj ob bienalu ilustracije dosegamo večji obisk šol. Zanje bomo pripravili vodenja in delavnice, prilagojene na starostno skupino, otrokom pa omogočili tudi stik in pogovor z ilustratorji mlajše generacije, od katerih bodo lahko »iz prve roke« izvedeli, kako postati ilustrator in kaj je njegovo delo. Pri tem se bomo povezali tudi s kulturnovzgojnim programom Cankarjevega doma, zlasti v okviru decembrskega prazničnega programa za otroke.

6.2 Razstave v Mali galeriji Cankarjevega doma

Fotografska razstava Matica Pandel

Izbor: kuratorica Ajda Kocutar

Od 10. januarja do 3. marca 2024

Matic Pandel se v svoji umetniški praksi posveča urbani krajini in prizorom iz vsakdanjika, v katerih najde humor, ob tem pa posebno pozornost namenja njihovi materialnosti, kompozicijam in podrobnostim, ki jih postavi v ospredje, s tem pa omogoča drugačno branje naše okolice v posebnem sozvočju z razstavo kot medijem. Ta namreč postaja svet zase, vsebuje prepoznavne elemente, ki v umetniku lastnem vizualnem jeziku tvorijo povsem novo krajino.

Matic Pandel je leta 2018 diplomiral iz fotografije na Visoki šoli za storitve v Ljubljani, trenutno pa zaključuje magistrski študij fotografije na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Njegovo delo je bilo predstavljeno na več skupinskih razstavah, med drugimi v galeriji DobraVaga, v Photonu, Aksiomu, Muzeju sodobne umetnosti Metelkova, Cirkulaciji2, Festivalu Fotopub in v galeriji KULA Cetinjska v Beogradu. Leta 2019 je zmagal na 5. mednarodnem zin pozivu Zine Vitrine, ki je vključeval samostojno razstavo v Kinu Šiška. Je tudi del fotografskega studia in ustvarjalnega prostora ŠTUDIO, kjer deluje skupaj z drugimi člani (Nik Erik Neubauer, Lucija Rosc, Bor Cvetko, Jaka Teršek in Anja Smaka), ki se kljub različnim pristopom do fotografskega medija vsi zanimajo za sodobne fotografske prakse in ustvarjanje različnih osebnih projektov.

CIKEL VIDNI NEVIDNI

Nasmehi, ki odpirajo srca

V sodelovanju z ZRIPS in fotografom Blažem S. Kobalom

Od 6. marca do 5. maja 2024

V letu 2024 začnemo z novim razstavnim ciklom, poimenovanim VIDNI NEVIDNI, ki je namenjen predstaviti umetniških projektov. Ti obravnavajo vsebine in tematike, pogosto nekako »na robu«, odrinjene in prezrte, pogosto stigmatizirane in v družbi nerazumljene. Z vzpostavitvijo

novega razstavnega cikla želimo, da se lahko tovrstne vsebine (vsaj) enkrat na leto predstavijo v prostorih Cankarjevega doma ter tako vsaj delno dobijo svoj glas in vidljivost.

Cikel začnemo z razstavo v sodelovanju z ZRIPS (Zavod za razvijanje in izvajanje podpornih storitev za samostojno življenje), ki je v sodelovanju s fotografom Blažem S. Kobalom pripravil projekt – razstavo portretov oseb z motnjo v duševnem razvoju.

S projektom želi zavod širši javnosti približati osebe z motnjo v duševnem razvoju, saj so te še vedno stigmatizirane, prezrte. Namen razstave je destigmatizirati invalide ter nevsiljivo prikazati drugačnost in lepoto, ki sije v vsakem izmed nas ne glede na zunanost ali mentalne sposobnosti. Društvo je razstavo pripravilo v letu 2022, z odprtjem v Škofji Loki, nato pa je razstava v letu 2023 gostovala tudi še v Kopru.

BIENALE NEODVISNIH

V sodelovanju z Društvom TRETAROKA

Od 8. maja do 27. junija 2024

Bienale neodvisnih je periodični dogodek, ki raziskuje področja in kontekste rabe sodobne ilustracije, podpira neposredno avtorstvo in promovira avtorje same, soustvarja vizualno kulturo na slovenskem območju ter se želi povezovati navznoter in navzven.

V Cankarjevem domu se bo predstavil že drugič po vrsti; izdaja v letu 2024 bo predstavljala dela mednarodnih in domačih avtorjev ter se tematsko posvečala zlati umetniško-oblikovalskemu raziskovanju znotraj ilustracije.

TRETAROKA je organizacija, ki jo je formirala skupina ustvarjalnih posameznikov. Zanimajo jo družbeno angažirani projekti, ki jih prevzemamo odgovorno, vendar polna idealizma, saj je prepričana, da so civilne iniciative pomemben element pri preprečevanju uniformnosti in spodbujanju pestrosti. Tretaroka izhaja iz oblikovalsko/umetniških in kulturoloških področij ter se usmerja v povezovanje z drugimi praksami.

JAZZ FOTO RAZSTAVA

Ob 65. Jazz festival Ljubljana

Od 9. julija do 22. septembra 2024

Ob oddaji programa razstavljaivec oziroma avtor jazz fotografije še ni določen, načrtovano je, da bo svoja dela razstavljal mednarodni fotograf.

KENTAVRI NOČI

Fotografska razstava Evgena Bavčarja

V sodelovanju s Parallamps Companyia Cinematogràfica

Od 25. septembra do 1. decembra 2024

Razstava bo na ogled postavila fotografije, ki jih je med ustvarjanjem filma priznanega katalonskega režiserja Marca Recha *Kentavri noči* posnel fotograf Evgen Bavčar.

Kentavri noči je film z družbenim pomenom, ki ga navdihujejo teoretična razmišljanja Evgena Bavčarja o slepoti in ustvarjanju. Svet v njem je oblikovan tako, kot si ga predstavljajo nevideči. Kot nam razjasni Bavčar: »Nevideči vidijo svet skozi svojo notranjo svetlobo, njihova domišljija pa se materializira s fotografijo.«

Fotografska razstava

Razstava bo vsebinsko vezana na letno programsko usmeritev starost–mladost.

Od 4. decembra 2024 do 2. februarja 2025

6.3 Razstave v Preddverjih CD in v Veliki sprejemni dvorani

Srebrna okna

Razstava knjižnih naslovnice – Založba ANALECTA, Revija PROBLEMI

Od 5. januarja do 27. februarja 2024, Prvo preddverje Cankarjevega doma, vstop prost

Več kot trideset let je minilo, odkar je Alen Ožbolt prevzel oblikovanje revije PROBLEMI, in knjižne zbirke Analecta. Trideset let in 223 naslovnice – impozanten opus, ki mu v založništvu zlepa ni para. Trideset let naslovnice, ki imajo vse enako izhodišče, a so vendarle vsakič individualne, unikatne in v veliki večini subtilno povezane z vsebino.

Naslovnica knjige je neke vrste okno v knjigo, in te bodo predstavljale glavnino razstavnega materiala na razstavi v Cankarjevem domu. Prav tako bodo razstavljene nekatere izbrane izvorne risbe, na podlagi katerih je nato nastala naslovnica knjige. Razstava bo zasnova pregledno, jasno in trajnostno (z uporabo že obstoječih materialov, napisov izvedenih na rokov – in ne na plastiko itd.).

Razstavo naslovnice bodo spremljali tudi filozofski dogodki; načrtovano je, da se bodo ob razstavi razvrstili trije dogodki, vsakič z dvema govorcema v dialogu, vključujoč nekaj tujih gostov. Sodelovali bodo dr. Peter Klepec, dr. Jela Krečič, dr. Alenka Zupančič, avstrijski filozof dr. Robert Pfaller in nemško-britanski filozof dr. Frank Ruda, dolgoletna sodelavca Analecte in Problemov.

Razstava ob 2. Mednarodnem baletnem festivalu Plesne noči

V sodelovanju z SNG Opera in balet Ljubljana

April / junij 2024

Ob oddaji programa je baletni festival še na stopnji snovanja in posledično je tudi razstava ob festivalu še na ravni zasnovane.

Likovni kritiki izbirajo ter podelitev nagrad kritiško pero

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov

Od januarja do decembra (5 dvojic predstavitev v letu 2024 + kritiško pero podelitev nagrad)

Prvo preddverje, Galerija Europlakat, vstop prost

Cikel DALJNOGLED in podelitev nagrad oblikovalski presežki

V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije

Od januarja do decembra (5 predstavitev v letu 2024 + podelitev nagrad oblikovalski presežki)

Prvo preddverje, vstop prost

Svetlobna gverila 2024

V sodelovanju s Strip Core / Forum Ljubljana

Od 24. maja do 22. junija 2024, Ploščad CD (pročelje CD), večerne projekcije, vstop prost

S projekcijo na pročelje Cankarjevega doma se bo s projektom *Great minds* predstavila umetnica Aleksandra Stratimirovic.

PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE DEJAVNOSTI CD ZA LETO 2024

Kongresno-komercialni program tako po vsebinski kot poslovni plati pomembno dopolnjuje kulturno-umetniški program zavoda oz. program javne službe in kulturnih sodelovanj z mednarodnimi umetniškimi skupinami, ki na dejavnost pripeljejo koncerte, gledališke skupine, literate ... Izpostaviti je treba prispevek tega programskega segmenta k razvoju različnih področij slovenske znanosti ter k njenemu umeščanju v evropski in svetovni prostor. V letu 2024 gostimo 18 kongresov na različnih znanstvenih področjih. Poslanstvo kongresno-komercialnega programa oz. dejavnosti na trgu je večplastno. Dejavnosti kongresno-komercialnega programa pa imajo tudi ugodne učinke na gospodarski razvoj prestolnice, države in regije v smislu kongresnega turizma in tozadevne referenčnosti našega prostora v ožjem in širšem smislu.

Kongresno-komercialni program Cankarjevega doma se uveljavlja predvsem kot znanstveno in družabno središče. V letu 2024 bomo gostili znanstvene, medicinske in družbeno odgovorne kongrese, prireditve drugih organizatorjev in upoštevali trajnostni vidik izvedbe, kot priporočajo smernice sedemnajstih ciljev OZN.

Kongresi, konference in strokovna srečanja v letu 2024

28. februar - 2. marec

IAPCO AM&GA

IAPCO srečanje je prestižen dogodek, ki združuje mednarodne strokovnjake iz industrije srečanj. Gre za letno konferenco Mednarodne zveze profesionalnih organizatorjev kongresov in dogodkov (IAPCO), ki se osredotoča na izmenjavo najboljših praks, inovacij ter poslovne mreženje v panogi. To srečanje prinaša razprave o trendih, izzivih in priložnostih, hkrati pa ponuja priložnost za sodelovanje med člani. Udeleženci lahko pričakujejo izobraževalne seje, delavnice ter priložnosti za gradnjo partnerstev in širjenje globalnih stikov. Pred tem dogodkom poteka tudi sestanek sveta IAPCO.

Srečanje poteka na različnih lokacijah v Ljubljani in na Bledu.

13. - 14. marec

11. Slovenska konferenca o zdravljenju odvisnosti

Letni dogodek, ki združuje strokovnjake, zdravstvene delavce in raziskovalce na področju vseh vrst odvisnosti. Konferenca v organizaciji Društva SEEA net je priložnost za izmenjavo najnovejših spoznanj, praks in raziskav ter za razpravo o izzivih, povezanih z zdravljenjem odvisnosti v Sloveniji.

15. in 16. marec

27. Schrottovi dnevi

Dnevi so namenjeni zdravnikom in specializantom družinske medicine ter vsem drugim zdravnikom ali farmacevtom, ki želijo obnoviti znanje in se dodatno izobraziti na tem področju. Prirejata jih Združenje zdravnikov družinske medicine in Zavod za razvoj družinske medicine. Pričakujemo približno štiristo petdeset udeležencev

23. - 27. april

24. evropski kongres fizikalne in rehabilitacijske medicine - ESPRM 2024

Bienalno srečanje ESPRM 2024 strokovno javnost seznanja z izjemno širokimi in kompleksnimi področji fizikalne in rehabilitacijske medicine. Znanstveni program in programi poučevanja so jedro kongresa. Te dopolnjujejo plenarna predavanja vodilnih strokovnjakov na svojih področjih, znanstvene seje, relevantne za vsa klinična stanja in rehabilitacijske posege, ter poster seje, ki bodo predstavljale najširše raziskave.

Ljubljana ima bogato zgodovino fizikalne in rehabilitacijske medicine z velikimi imeni, kot so Milan Dimitrijevič, Franjo Gračanin, Slobodan Grobelnik, Martin Štefančič, Črt Marinček in mnogi drugi. V času srečanja bo za obisk udeležencev odprt tudi Univerzitetni rehabilitacijski Inštitut Republike Slovenije – Soča.

25. - 29. maj

21. Mednarodni vikend podjetja Fotona

Dogodek mednarodnega podjetja Fotona, ki je specializiran za razvoj in proizvodnjo medicinskih laserjev in tehnologij za različne zdravstvene aplikacije, vključno z zobozdravstvom,

estetiko, ginekologijo in kirurgijo. Slovci po inovativnih rešitvah in ima globalno mrežo strokovnjakov na teh področjih. V Cankarjevem domu bodo obeležili 60 let delovanja in 21. Mednarodni vikend Fotona vikend (21th Annual International Fotona Weekend) – IFW 2024, ki bo potekal v dveh delih:

- Srečanje z distributerji: poudarek na najnovejših razvojih izdelkov in praktičnih usposabljanjih, ki jih bodo izvajali strokovnjaki Fotona na področju zobozdravstva, estetike in ginekologije
-14. Simpozij za LA&HA (Laser & Health Academy): Predstavitev raziskav in izobraževanja s strani strokovnjakov LA&HA na več področjih laserske medicine.

30. in 31. maj

41. Derčevi dnevi 2024

Podiplomsko izobraževanje s področja pediatrije bo potekalo z mednarodno udeležbo v organizaciji Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, ki prinaša nova spoznanja iz revmatologije in alergologije, oftalmologije, pediatrične oskrbe na primarni ravni in cepljenjih. Pričakujemo približno tristo udeležencev.

30. maj - 1. junij

Evropski tečaj neuroradiologije glave in vratu – ECHNR 2024

ECHNR je celovita izobraževalna konferenca za radiologe, neuroradiologe in klinične kolege. Podaja osnovno in napredno znanje s področja slikanja glave in vratu s ciljem zagotoviti trdno znanje o strategijah slikanja, tako glede morfoloških kot tudi naprednih tehnik.

10. - 13. junij

9. Evropska konferenca termalnih znanosti – Eurotherm 2024

Gostili bomo serijo mednarodnih konferenc, usmerjenih v različne vidike prenosa toplote in termalnih znanosti. Te konference združujejo raziskovalce, znanstvenike, inženirje in strokovnjake z vsega sveta, ki jih zanima prenos toplote, termodinamike, energetskimi sistemi in računalniškimi metodami.

30. junij - 4. julij

19. Mednarodni simpozij za napredke v kinematiki robotov - ARK 2024

Prvi tovrstni simpozij je bil v prestolnici organiziran že leta 1988 s strani Instituta Jožefa Stefana, največjega raziskovalnega centra v Sloveniji, ki pokriva številna zanimiva področja raziskovanja na temo *Napredek v kinematiki robotov*. Tematike, ki bodo obravnavane na konferenci, se dotikajo različnih segmentov robotike: analiza, modeliranje in simulacija kinematike robotov, kinematična zasnova robotov ter kinematika v upravljanju z roboti.

5. - 9. julij

26. simpozij Mednarodnega društva za barvno zaznavo – ICVS 2024

V ospredju tokratnega srečanja bodo raziskave barvne zaznave pri človeku in živalih. ICVS prispeva k širjenju znanstvenega in praktičnega znanja o barvnem videnju ter barvni zaznavi, kar je ključno za mnoga področja, vključno z oblikovanjem, slikarstvom, medicino, psihologijo in industrijo.

28. avgust

Konferenca o poučevanju in učenju 2024

Cankarjev dom bo gostil konferenco Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki prireja vsakoletno konferenco, namenjeno ravnateljem/-icam, vzgojiteljem/-icam, učiteljem/-icam ter drugim strokovnim delavcem/-kam v vrtcih, osnovnih, glasbenih in srednjih šolah, ki naslavlja največje aktualne izzive v učnem procesu in izobraževanju.

13. - 18. september

27. Svetovni kongres in izpopolnjevalni tečaj 2024 o boleznih vulve in nožnice – ISSVD 2024

Mednarodno združenje bo organiziralo kongres, ki se mu pridružujejo tudi podiplomski izpopolnjevalni tečaji o boleznih vulve in nožnice in je odmeven dogodek na področju ginekološke dermatologije in vaginalne patologije. Teme na kongresu se bodo osredotočale na multidisciplinarno obravnavo zdravstvenih težav, vključno z dermatološkimi, ginekološkimi in kirurškimi vidiki. Poleg znanstvenega programa bo tudi priložnost za mreženje in sodelovanje med strokovnjaki, kar prispeva k izboljšanju oskrbe žensk z vulvovaginalnimi boleznimi po vsem svetu.

15. - 16. oktober

Klinične meje v pediatrični neurologiji – CFPN 2024

Mednarodni regionalni kongres *Clinical Frontiers in Pediatric Neurology* se osredotoča na najnovejše dosežke v pediatrični neurologiji. Gosti ugledne mednarodne govornike in omogoča uspešnim raziskovalcem in kliničnim strokovnjakom iz regije (izkušeni pediatrični nevrologi in pediatri, pa tudi specializanti pediatrične neurologije, pripravniki in študenti), da predstavijo svoje delo in razširijo svoja poznanstva.

17. - 18. oktober

Raziskovalno srečanje Evropskega društva za pediatrično neurologijo – EPNS 2024

Evropsko društvo za pediatrično neurologijo (*European Paediatric Neurology Society* - EPNS) se posveča podpori in razvoju pediatrične neurologije v Evropi. Njihov glavni cilj je izboljšanje zdravstvene oskrbe otrok z nevrološkimi boleznimi.

Organizirajo različne izobraževalne dejavnosti, vključno s konferencami in srečanji, kot je tokratno raziskovalno srečanje, ki ga gostimo v Cankarjevem domu. Glavni teme srečanja bodo: ataksija, avtoimunske vnetne bolezni, epilepsija, motnje gibanja, neonatalna neurologija in razvojna neurologija, nevro metabolične bolezni, nevro muskularne bolezni in pediatrična kap.

5. - 7. december

14. srednjeevropski kongres revmatologije – CECR 2024

Kongres bo gostila Slovenska zdravniška zbornica - Sekcija za revmatologijo. Priznani mednarodni predavatelji se bodo osredotočili na raziskave in klinične izkušnje pri revmatoloških boleznih. Ustanovljene so bile sekcije za pediatrično revmatologijo in sekcije za prehod pacientov iz pediatrične na odraslo revmatologijo, kar prinaša sveže poglede in sodelovanje organizacij, ki združujejo paciente.

9. - 14. december

9. letno srečanje Mediteranskega društva za inkontinenco in mišično dno medenice – MIPS 2024

Uroginekološki kongres bo predstavil dognanja raziskav anatomskih, nevroanatomskih in nevrofizioloških vidikov mišičnega dna medenice ter opozoril na sodobne pristope zdravljenja najbolj invalidirajočih disfunkcij mišičnega dna medenice pri ženskah. Razprave bodo zajemala področja, kot so uporaba radijske frekvence, laserja in drugih energijskih modalitet, učinkovit kirurški poseg, rehabilitacija, slikovno prikazovanje, preventiva in zdrav življenjski slog ter estetska in funkcionalna ginekologija.

21. - 22. maj

13. konferenca Vrednost inovacij

Mednarodni forum znanstvenoraziskovalnih farmacevtskih družb že 13. leto zapored organizira strateško konferenco Vrednost inovacij, kjer iščejo odgovore na aktualna vprašanja in ponudimo uvid v novosti na področju farmacije in zdravstva.

28. novembra

Akademija strojništva 2024 in 12. mednarodna konferenca strojnih inženirjev

Akademija in mednarodna konferenca inženirjev strojništva predstavlja dosežke slovenskega inženirstva in razvojno-raziskovalne dejavnosti v strojništvu. Ključni nosilci znanja doma in v tujini bodo najpomembnejša podjetja na tem področju.

Korporativni dogodki za podjetja, ki jih z drugimi organizatorji pripravljamo za leto 2024

Gostili bomo različne korporativne dogodke v organizaciji slovenskih in tujih podjetij. Gre za poslovne konference, predstavitve podjetij, njihovih storitev in proizvodov, sprejeme, novoletne zabave, korporativne koncerte, obletnice, podelitve nagrad, poslovne zajtrke. Stalnice vsako programsko sezono so: Inženirka leta, podelitev nagrad GZS, podelitev nagrad podjetjem v hitri rasti Slovenska gazela, novoletni koncert Zavarovalnice Triglav, Managerski koncert.

Nagrada Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke

5. marca 2024

Vsakoletno podelitev najprestižnejše nagrade gospodarstvenikom v slovenskem prostoru za dosežke v preteklem letu in srečanje članov Kluba nagrajencev GZS bo tudi tokrat gostil Cankarjev dom.

Slovenska gazela 2024

21. oktobra 2024

Najbolj odmeven poslovni dogodek v Sloveniji izbora hitro rastočih podjetij, katerega namen je promoviranje poslovne drznosti, inovativnosti in mednarodne uspešnosti slovenskih podjetij. Največkrat gre za majhna družinska podjetja, ki so s svojo inovativnostjo uspela najti tržno nišo, zato se lahko gazela meri s priznanji za poslovno odličnost.

Sejmi in festivali, ki jih v sodelovanju z drugimi organizatorji pripravljamo za leto 2024

Čar lesa

Od 13. do 19. maja 2024

Predelava lesa in uporaba lesnih izdelkov sta za znižanje emisije toplogrednih plinov pomembna in lahko največ pripomoreta k normaliziranju podnebja. Za prihodnost in obstanek človeštva bo les nedvomno odločilen, pa ne le kot energent, ampak predvsem kot gradivo za objekte in izdelke (v gradbeništvu se porabi od 40 do 50 % vse energije). Drevesa namreč ob rasti iz zraka absorbirajo ogljikov dioksid (fotosinteza), ki je nato med uporabo še naprej uskladiščen v lesnem izdelku. Po drugi strani pa je proizvodnja izdelkov iz lesa energetsko nepotratna in prispeva k

manjši porabi energije. Mlajše generacije in družba nasploh se tega dejstva vse premalo zavedamo, zato je glavni namen prireditve, da ponovno spoznamo vse prednosti rabe lesa. Razstava izdelkov iz masivnega lesa v Veliki sprejemni dvorani vsako leto očara obiskovalce in izpostavlja največje naravno bogastvo Slovenije.

Mineralfest Ljubljana 2024

Od 21. do 22. septembra 2024

Sejem bo obiskovalcem поблиže predstavil čarobni svet mineralov in fosilov v obliki prodajne razstave nakita. V sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem, razstavljavci ter izobraževalnimi institucijami potekajo v okviru prireditve tematske razstave in delavnice ročne izdelave nakita in brušenja plemenitih kamnov.

23. Festival za tretje življenjsko obdobje – F3ŽO

16. Mednarodni sejem zbirateljstva - Collecta

Od 1. do 3. oktobra 2024

Festival je edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji. Je prostor povezovanja, izmenjave idej in ustvarjanja, posvečen aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Ustvarja prostor za sodelovanje med generacijami, civilno družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter tako prispeva k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam.

Prireditvi se pridružuje tudi Mednarodni sejem zbirateljstva v Drugem preddverju. Dogodek privabi zbiralce in trgovce kovancev, bankovcev, znamk in razglednic, starih knjig in tiskov, figuric in drugih drobnih zbirateljskih predmetov. Sodelovali bodo trgovci iz sedmih držav, na ogled pa bo postavljena tudi tematska razstava na temo Denar, sveta vladar!

Karierni sejem Mojedelo.com

24. oktobra 2024

Največji tovrstni dogodek v Sloveniji je glavno stičišče trga dela, kjer se povezujejo podjetja – delodajalci in ustrezni kandidati. Ti se na sejem dobro pripravijo, prinesejo življenjepise ter se v enem dnevu predstavijo in opravijo prve razgovore z več delodajalci, kot bi jih sicer v celem letu.

25. Slovenski festival vin

Od 14. do 15. novembra 2024

Poslanstvo Slovenskega festivala vin je predstavljati slovenska in tuja vina ter širiti kulturo pitja vina. Festival vsako leto obiščejo gostinci, odgovorni v restavracijah in hotelih, poslovneži, novinarji, trgovci, lastniki vinotek, vinogradniki in vinarji, sommelierji, enologi, člani društev vinogradnikov in vinarjev, člani vinskih bratovščin in drugih (vinskih) združenj, vitezi vina, vinske kraljice in ljubitelji vina.

Kulturne prireditve drugih organizatorjev v Cankarjevem domu

Cankarjev dom je privlačno prizorišče za zunanje organizatorje kulturnih dogodkov najrazličnejših vsebin iz sveta umetnosti in zabave. Pri tem nemalokrat pretehta uveljavljena blagovna znamka, ki je v ob današnji poplavi dogodkov sinonim za kakovost, zato tudi z večjo skrbjo preučimo možnosti za sodelovanje. V letu 2024 bodo na naših odrih potekale naslednje kulturne prireditve zunanjih organizatorjev:

Koncerti: Forever - King of Pop, Uroš Perić 20 let, Uroš & Tjaša z bendom, Mnozil Brass - 30 Years, MI2, Gianni Rijavec, Igra življenja, koncert OŠ Lila, Partizanske pesmi Nataše Loborec, Koncert SoulGreg Artist & BigLights Band, Orkestra Slovenske vojske, 29. Letni koncert zborov in orkestrrov zavoda sv. Stanislava, Policijskega orkestra, AC/DC tribute show with symphony orchestra, 80. letnica Partizanskega pevskega zbora, Radia Ognjišče, Prifarskih muzikantov, Godbe Slovenskih Železnic, Novoletni koncert PPO Vevče, Managerski koncert 2024, Božični večer: Jan Plestenjak in baletne predstave Labodje jezero, plesne predstave Be funky, Mamma Mia - muzikal, letni nastop FS ŽKUD Tine Rožanc, glasba iz filma Harry Potter izvedbi simfoničnega orkestra.

72. Ljubljana festival

18. februar in poletni termini od julija do septembra 2024

Ljubljana festival je največji, najstarejši in eden najpomembnejših festivalov tako v Sloveniji kot širši regiji. Postal je nepogrešljiv del ponudbe poletne Ljubljane - za veliko njenih prebivalcev, pa tudi redne obiskovalce iz drugih krajev Slovenije ter bližnjih in daljnih držav je postal način preživljanja poletnih počitnic. S svojim barvitim svetovljanskim duhom pripomore k energičnosti slovenske prestolnice, ki velja za eno najbolj živahnih mest v Evropi. Od julija do septembra se v Cankarjevem domu na odru Gallusove dvorane odvijajo akustično oz. scensko najzahtevnejše prireditve.

Družabni dogodki, ki jih v sodelovanju z drugimi organizatorji pripravljamo za leto 2024

Obletnice različnih organizacij, gala večerje, poroke, valete in maturantski plesi, sprejemi, podelitve nagrad (nazivov). Cankarjev dom so kot prireditveni prostor prepoznali:

valete in mature osnovnih in srednjih šol, praznovanja v Klubu CD, slovesne podelitve maturitetnih spričeval (Gimnazija Šentvid), zaključne slovesnosti izobraževalnih ustanov ali stanovskih združenj (75-letnica OŠ Franca Šturma, prireditve ob 100. obletnici Srednje medijske in grafične šole Ljubljana itd.).

Dogodki vladnih in nevladnih organizacij, ki jih pripravljamo za leto 2024

V tem izjemnem nizu prireditev se prepletajo zgodovina, umetnost, inovacije ter državna enotnost. Dogodki predstavljajo raznolikost in bogastvo naše kulture:

podelitev nagrad Prešernovega sklada, počastitev mednarodnega dneva žena, Zotkini talenti, proslava ob dnevu reformacije, podelitev Zoisovih nagrad, osrednja državna slovesnost ob 35. obletnici akcije Sever, proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

Ključni cilji kongresno-komercialne dejavnosti CD v letu 2024

V letu 2024 načrtujemo organizacijo in izvedbo približno 176 kongresno-komercialnih projektov (z več kot osemsto dogodki), pričakujemo pa okoli 165 tisoč udeležencev oz. obiskovalcev.

Pridobljeni kongresi in druge načrtovane prireditve v sklopu dejavnosti CD na trgu še niso dokončno potrjeni pri naročnikih. Kratkoročno moramo pridobiti za dosego načrtovanih finančnih ciljev še za približno 500.000 EUR dogodkov in storitev. Uresničevanje finančnih ciljev poslovanja je zelo težavno, saj zelo zasedene dvorane ožijo manevrski prostor za (kratkoročno) trženje prostih zmogljivosti v sklopu kongresno-komercialnih programov (KKP) CD.

Razmerje med obsegom javne službe in dejavnosti na trgu je okvirno določeno v Strateškem načrtu za obdobje 2020–2024. Glede na obseg načrtovanega kulturno-umetniškega programa (javna služba) in kongresno-komercialnega programa (dejavnost na trgu) bo v skladu z metodologijo za delitev splošnih odhodkov (splošni stroški, stroški dela zaposlenih ter nakup opreme in investicijsko vzdrževanje) javni kulturni program sofinanciral 80 % splošnih odhodkov CD, 20-odstotno pa načrtujemo sofinanciranje splošnih odhodkov s prispevkom kongresno-komercialnega programa oz. dejavnosti na trgu. Razmerje se lahko spremeni glede na razporeditev zasedenosti dvoran.

Prihodek dejavnosti na trgu je za leto 2024 je po denarnem toku načrtovan v višini **2.980.500** evrov. Kongresno-komercialni program je financiran (skupaj s sorazmernim delom splošnih odhodkov) izključno iz prihodkov na trgu. Načrtujemo, da bomo z dejavnostjo na trgu v letu 2024 zagotovili **1.717.800** evrov za sofinanciranje odhodkov CD. Dejavnost CD na trgu bo s tem omogočila nižje splošne stroške in stroške dela javne službe, zaradi boljšega izkoristka zmogljivosti in zaradi odbitnega deleža DDV (v letu 2023 sicer v manjšem obsegu) bodo nižji tudi neposredni programski stroški javne službe ter stroški investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme.

Dopuščamo možnost, da bodo neposredni stroški in prihodki dejavnosti na trgu odstopali od načrtovanih, odvisno od razmer na trgu ter projektov in storitev, ki jih bomo kratkoročno še vključili v program. Naš cilj je, da dosežemo načrtovano razliko med prihodki in neposrednimi stroški, ki je pomemben vir sofinanciranja splošnih odhodkov.

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024

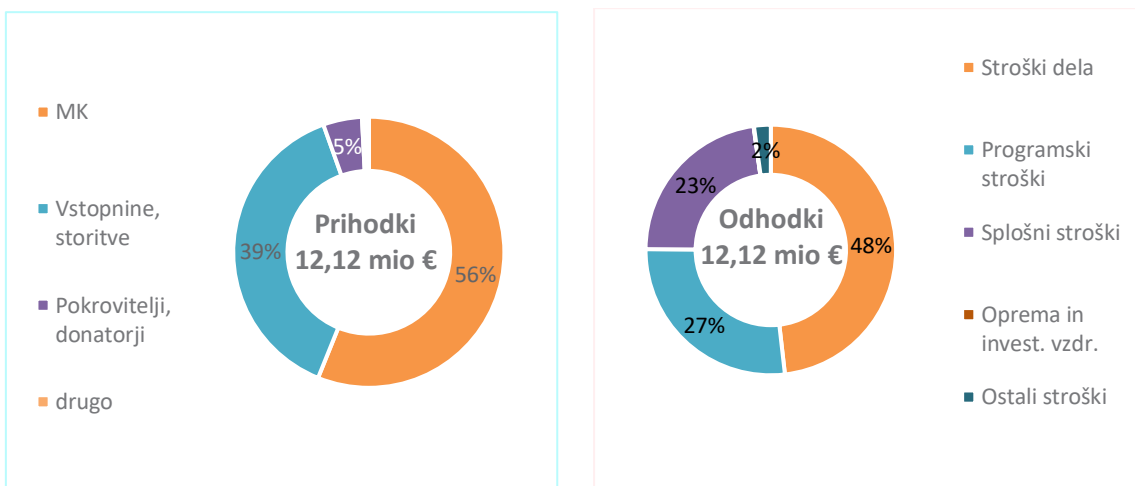
Osnove za finančni načrt za leto 2024 so:

- ▶ načrtovani prihodki in odhodki za posamezne projekte, zvrsti in dejavnosti programa javne službe in dejavnosti na trgu ter CD kot celote,
- ▶ načrtovan in ovrednoten kulturno-umetniški program (javna služba),
- ▶ načrtovan in ovrednoten program kongresne in druge dejavnosti na trgu,
- ▶ načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta in predpisov o plačah s področja javnega sektorja,
- ▶ načrtovani splošni stroški delovanja po organizacijskih enotah in vrstah,
- ▶ načrtovano investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme,
- ▶ obrazci in navodila MK ter Odločba.

Sredstva, ki jih ne zagotavlja ustanovitelj – prihodki od prodaje vstopnic, sredstva pokroviteljev in donatorjev, prihodki dejavnosti na trgu in drugi prihodki (načrtovana so v višini **5.238.000 €**) – **še niso zagotovljena**. Zaradi pričakovanega porasta stalnih splošnih stroškov (elektrika, ogrevanje) smo bili primorani zmanjšati število prireditev in dogodkov in znižati programske stroške, kar je posledično vplivalo na nižji načrtovati prihodek leta 2024 v primerjavi s preteklim letom.

S finančnim načrtom predvidena sredstva ne zadoščajo za kritje večjih stroškov popravil objekta in opreme, prav tako ne zadoščajo za realizacijo prepotrebni razvojnih projektov.

Primerjava planiranih celotnih prihodkov in celotnih odhodkov v letu 2024 po obračunskem toku

Po obračunskem toku so celotni prihodki in celotni odhodki v letu 2024 planirani v skupni višini 12.115.019 €.

Po denarnem toku pa so celotni prihodki planirani v višini 12.058.415 €, celotni odhodki v višini 11.954.264 € ter presežek prihodkov nad odhodki v višini 104.151 €.

Preglednica 3: Načrtovani prihodki in odhodki CD za leto 2024 (v €) - denarni tok

	Realizacija 2022	Ocena 2023	FN 2024	Struktura 2024 v %	Indeks 24/23
PRIHODKI					
MK za javno službo	7.902.032	6.855.674	6.798.415	56,4	99,2
Drugi proračunski prihodki	33.292	21.348	22.000	0,2	103,1
Prih. iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	30.575	0	0	0,0	-
Nejavni in drugi prihodki	4.959.079	5.629.050	5.238.000	43,4	93,1
Prodaja vstopnic	1.639.368	2.058.670	1.930.000	16,0	93,7
Storitve JS	68.908	40.832	37.500	0,3	91,8
Storitve DT	2.566.489	3.101.174	2.810.500	23,3	90,6
Sponzorji	543.783	296.768	390.000	3,2	131,4
Donatorji	24.500	2.500	0	0,0	0,0
EU sredstva	90.000	48.000	30.000	0,2	62,5
Obresti	6.885	81.106	40.000	0,3	49,3
Drugo	19.146	0	0	0,0	-
	12.924.978	12.506.072	12.058.415	100,0	96,4
ODHODKI					
Programski materialni stroški	3.229.444	3.478.274	3.345.880	28,0	96,2
Splošni stroški	2.104.260	2.487.320	2.568.889	21,4	103,3
Od tega vzdrževanje PSE	9.000	6.600	6.200	0,1	93,9

Investicijsko vzdrževanje	1.756.563	537.907	263.650	2,2	49,0
Amortizacija	0	0	0	0,0	-
Stroški dela	5.442.231	5.781.102	5.775.774	48,3	99,9
Obresti	34	94	71	0,0	75,5
	12.532.532	12.284.697	11.954.264	100,0	97,3
Presežek prihodkov nad odhodki			104.151		

V letu 2024 načrtujemo celotne prihodke po denarnem toku v višini 12.058.415 €, od tega bo MK po odločbi št. 6110-930/2023-3340-5 iz državnega proračuna namenilo sredstva v skupni višini 6.798.415 €, v višini 5.238.000 € pa so planirani nejavni in drugi prihodki.

Celotni odhodki so planirani v višini 11.954.264 €, od tega za splošne stroške 2.568.889 €, za programske materialne stroške 3.345.880 €, za stroške dela 5.775.774 € in investicijsko vzdrževanje 263.650 €.

O višini sredstev za stroške investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme bo s strani MK odločeno naknadno.

V letu 2024 planiramo izvedo nujnih investicijsko vzdrževalnih del v višini 263.650 €, za kar bomo namenili skladno s soglasjem ustanovitelja (sklep št. 47603-18/2023/3 z dne 9.1.2024) presežek prihodkov nad odhodki leta 2022 v višini 112.593 € in sredstva amortizacije iz preteklih let v višini 151.057 €

Ocenjujemo, da bodo v izkazu po načelu denarnega toka v letu 2024 prihodki preseglili odhodke in se bodo sredstva na računu zvišala za 104.151 €.

Finančni načrt kulturno-umetniškega programa (javna služba)

Prihodki in odhodki javne službe po obračunskem toku so načrtovani v višini **9.197.984 €**.

MK bo v letu 2024 na podlagi odločbe št. 6110-930/2023-3340-5 z dne 21.12.2023 zagotovilo sredstva v višini do **6.798.415 €** od tega:

- a) sredstva s proračunske postavke 131084 – Umetniški programi v javnih zavodih za:
  - programske materialne stroške v višini 1.363.700 €,
  - splošne stroške delovanja v višini 1.449.834 € in
  - stroške dela v višini do 3.911.726 € (od tega predvidoma do 28.740 € na podlagi zahtevkov za izplačila odpravnin, jubilejnih nagrad in solidarnostnih pomoči)
- b) sredstva s proračunske postavke 131154 – Vzgoja in izobraževanje na področju kulture za Kulturni bazar v višini do 73.155 €.

Nejavni in drugi prihodki javne službe so načrtovani v višini **2.377.569 € in** so poleg sredstev MK in prihodkov dejavnosti na trgu vir sofinanciranja stroškov javne službe in sicer neposrednih programskih stroškov, splošnih stroškov in stroškov dela.

Načrtovani nejavni in drugi prihodki javne službe vključujejo tudi sredstva Evropske unije iz programa Ustvarjalna Evropa – MEDIA v višini 30.000 €.

Odhodki za javno službo so planirani v višini **9.197.984 €**. Največji del predstavljajo stroški dela (47,3 %) v višini 4.354.704 €. Neposredni programski stroški so planirani v višini 2.642.550 € in splošni stroški v višini 1.987.730 €. Med drugimi odhodki so stroški za nadomestilo stavbnega zemljišča

Preglednica 4: Načrtovani prihodki in odhodki javne službe za leto 2024 (v €)- obračunski tok

	Realizacija 2022	Ocena 2023	FN 2024	Struktura 2024 v %	Indeks 24/23
PRIHODKI					
Prihodki iz sredstev javnih financ	6.834.239	6.773.907	6.820.415	74,2	100,7
MK za javno službo	6.758.928	6.752.559	6.798.415	73,9	100,7
Sredstva za programske stroške	1.489.700	1.300.000	1.363.700	15,6	104,6
Sredstva za Kulturni bazar	57.155	73.155	73.155	0,8	100,0
Sredstva za splošne stroške	1.443.702	1.449.834	1.449.834	15,8	100,0
od tega vzdrževanje PSE	7.709	6.071	6.200	0,1	102,1
Investicijsko vzdrževanje	0	47.550	0	-	0,0
Stroški dela	3.768.371	3.882.020	3.911.726	42,5	100,8
Drugi proračunski prihodki	75.311	21.348	22.000	0,2	103,1
Nejavni in drugi prihodki	2.084.687	2.604.711	2.377.569	25,8	91,3
Prodaja vstopnic	1.583.495	2.103.300	1.944.730	21,1	92,5
Storitve JS	36.917	60.380	75.339	0,8	124,8
Prodaja katalogov, prom. artiklov	4.026	3.419	3.500	2,8	102,4
Sponsorji	367.947	265.300	260.000	2,8	98,0
Donatorji domači	8500	3000	1.500	0,0	50,0
Donatorji tuji	15.000	42000	20.000	0,2	47,6
EU sredstva – MEDIA	48.000	48.000	30.000	0,3	62,5
Obresti	8202	77671	40000	0,4	51,5
Drugo	12.600	1.641	2.500	0,0	152,3
CELOTNI PRIHODKI	8.918.926	9.378.618	9.197.984	100,0%	98,1
ODHODKI					
Neposredni programski stroški	2.794.309	2.962.990	2.642.550	28,7	89,2
Splošni stroški- od tega:	1.597.614	1.844.511	2.034.330	22,1	110,3
Vzdrževanje PSE	7.709	6.071	6.200	0,1	100,0
Investicijsko vzdrževanje	4.821	12.080	40.400	0,4	334,4
Amortizacija	250.325	90.000	59.100	0,6	65,7
Stroški dela JS	4.071.260	4.352.037	4.354.704	47,3	100,1
Stroški dela ESS	35.094	0	0	-	-
Drugi odhodki	92.920	79.054	107.300	1,2	135,7
CELOTNI ODHODKI	8.855.343	9.346.872	9.197.984	100,0%	98,4

Načrtovani neposredni programski stroški predstavljajo finančno ovrednotenje prireditev, ki smo jih glede na razpoložljive in pričakovane vire financiranja uvrstili v program javne službe. Osnova

za izračun teh stroškov so predkalkulacije načrtovanih prireditev oz. projektov ter že sklenjene pogodbe za izvedbo le-teh.

Preglednica 5: Viri financiranja neposrednih stroškov po programih JS za leto 2024 (v €)

Dejavnost	Viri financiranja				
	Neposredni stroški	MK	Nejavni in drugi prih.	Sponsorji, donatorji	Delež MK
Resna glasba, opera	722.896	369.565	328.331	25.000	51,1%
Druga glasba	552.031	270.328	255.703	26.000	49,0%
Ples	331.613	189.413	124.200	18.000	57,1%
Gledališče	220.277	122.343	92.934	5.000	55,5%
Film	272.750	123.829	114.921	34.000	45,4%
KVH	258.522	181.763	68.759	8.000	70,3%
Razstave	195.700	143.425	45.275	7.000	73,3%
Drugi projekti	53.220	36.189	17.031	0	68,0%
SKUPAJ	2.607.009	1.436.855	1.047.154	123.000	55,1%

Preglednica 6: Načrtovane cene vstopnic za prireditve JS v letu 2024 (v €)

	Najvišja cena	Povprečna cena
Resna glasba, opera	67,00	36,00
Druga glasba	42,00	25,00
Ples		
- balet	38,00	27,50
- sodobni ples	36,00	23,00
Gledališče	34,00	21,00
Film	20,00	12,00
KVH	18,00	9,00
Razstave	10,00	5,00
Predvidena povprečna cena vstopnice za kulturno prireditev v letu 2024		19,81 €

Načrtovanih je 91 koproducijskih predstav oziroma prireditev. Poleg sofinanciranja neposrednih programskih stroškov (ocena finančnega vložka) Cankarjev dom koproducentom zagotavlja še prostore za vaje, priprave in izvedbo prireditev, storitve svojih zaposlenih v zvezi z izvedbo in promocijo prireditev ter strokovno usposabljanje kadra na področju poslovanja, organizacije, promocije, priprave in izvedbe prireditev.

Preglednica 7: Ocena finančnega vložka v koprodukcije v letu 2024 (v €)

Dejavnost	Koprodukcija z javnimi zavodi	Koprodukcija z nevladnimi organizacijami
Resna glasba, opera	19.929	35.357
Druga glasba	1.500	25.505
Ples		
- balet	252.400	0
- sodobni ples	0	5.800
- folklor	0	3.069
Gledališče	5.000	4.000
Film	7.700	500
KVH	4.800	64.822
Razstave	7.350	50.700
SKUPAJ JAVNI KULTURNI PROGRAM	298.679	189.753

Finančni načrt splošnih stroškov delovanja

Finančni načrt **splošnih stroškov** je izdelan na podlagi podatkov iz preteklega in tekočega leta. S pomočjo ekstrapolacije izračunani stroški so korigirani za predvidena zvišanja in znižanja zaradi sprememb cen na trgu in drugih vplivov. V letu 2023 se, poleg težav v dobavnih verigah, ki so se začele z epidemijo Covida-19, srečujemo še z ekstremnimi dvigi cen energentov, ki povzročajo višanje cen drugih storitev in blaga (kot npr. poštna storitve, storitve tiska, prevozne in transportne storitve, papir, različni materiali in surovine). Korekcije vključujejo tudi načrtovane enkratne letne stroške (kot npr. najem opreme na trgu ali oddaja storitev zunanjim izvajalcem zaradi večjega obsega v času zgostitev programa ali zaradi neuspešnih zaposlitvenih razpisov zaradi pomanjkanja delovne sile; uvedba novih tehnologij in z njimi povezano vzdrževanje).

Največji delež splošnih stroškov predstavljajo stroški v zvezi s strojnimi sistemi in napravami (ogrevanje, klimatizacija, vodovod in kanalizacija) ter energetiko in elektroniko (od tega največji delež strošek električne energije, preostalo pa obratovanje in vzdrževanje sistemov). Med višje postavke splošnih stroškov sodijo še NUSZ, zavarovanje premoženja in premoženjskih interesov, stroški prodaje vstopnic (bančni stroški, provizije plačilnih kartic, posredniške provizije) in stroški v zvezi z informacijskimi sistemi (licence za programsko opremo, prilagajanje programskih rešitev zaradi sprememb zakonodaje, vzdrževanje osebnih računalnikov, fotokopirnih strojev in informacijskega sistema, gostovanje in vzdrževanje spletne strani).

Strošek ogrevanja za leto 2024 je ocenjen na podlagi povprečnih količin dobavljene toplote v zadnjih dveh letih, ob upoštevanju napovedane rasti cen toplotne energije. Ocena stroška je odvisna od realnega gibanja cen energentov, morebitnih sprememb glede davkov in drugih pristojbin in tudi od vremenskih razmer. Višji kot v preteklih letih je strošek zavarovanja premoženja in premoženjskih interesov. Razlog je v tem, da je bil objekt Cankarjev dom doslej podzavarovan. To pomeni, da bi bila zavarovalnina v primeru škodnega dogodka sorazmerno manjša. Ob upoštevanju ustreznih (višjih) zavarovalnih vsot in sprememb na zavarovalnem trgu – kot posledica energetske krize in zvišanja cen so se bistveno podražila pozavarovanja, del podražitev gre na račun višje požarne takse (plačuje se iz naslova požarnega zavarovanja), na

ceno zavarovanja vplivajo tudi podnebne spremembe – je ocenjeno, da bo letna zavarovalna premija v prihodnje znašala več kot 100.000 € (z DPZP).

Del splošnih stroškov predstavljajo tudi stroški rednega vzdrževanja Parka Sveta Evrope (PSE), ki je z odlokom zaščiten kot spomenik oblikovane narave in naravni spomenik in ga ima Cankarjev dom na podlagi pogodbe z MK v upravljanju. V sodelovanju z ZVKDS si prizadevamo ohranjati zeleno oblikovno podobo parka (s tremi višinami rastišč – travnata površina in cvetlične grede; grmičevje, ki naj ne presega višine človeka; visoka drevesa) in skrbimo za redno vzdrževanje. Del vzdrževanja PSE, predvsem dnevno čiščenje, zagotavljamo z lastnimi kadri, vrednost ostalih del sprotnega vzdrževanja (kot npr. arboristična dela, podiranje, razrez in odvoz drevja) pa za leto 2024 ocenjujemo v višini 6.200 €. Predlagamo, da se ta sredstva v letu 2024, v okviru postavke splošnih stroškov, zagotovijo iz državnega proračuna. Omenjena sredstva ne zadoščajo za večje investicijske posege. Zeleno površino parka namreč dopolnjuje s tonalitom tlakovana ploščad, površine 700 m², ki je večinoma v slabem stanju. Nepoškodovanih je zgolj petina kamnitih plošč. Popravilo in ureditev kamnitega dela parka bosta izvedena po pridobitvi konzervatorskega načrta in namenskih finančnih sredstev – po revalorizirani oceni iz leta 2016 bi bil strošek 325.240 €.

Ocena sredstev za **neposredne programske materialne stroške** javne službe predstavlja finančno ovrednotenje predlaganega programa. Osnova za izračun načrtovanih stroškov so predkalkulacije načrtovanih prireditev oziroma projektov. Tudi pri načrtovanju programskih stroškov se srečujemo s splošnim povišanjem cen, zlasti pri načrtovanju prevoznih in transportnih stroškov, cenami tiska, papirja itd..

Kongresno-komercialni program se zaradi narave industrije srečanj načrtuje za več let vnaprej, ko se oddajajo candidature za izvedbo kongresov in drugih prireditev. Na podlagi predkalkulacij že potrjenih kongresov in drugih prireditev so določeni pričakovani prihodki in neposredni stroški za izvedbo le-teh; za ostale prireditve oziroma kongrese, ki jih je treba v tekočem letu še pridobiti, so stroški in prihodki predvideni na podlagi standardiziranih stroškov, izkušenj, analiz in ocene trenutnega stanja v panogi industrije srečanj in poslovnega turizma.

Izračun **sredstev za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje** temelji na dejanskih potrebah po nabavi nove opreme oziroma izvedbi investicijsko-vzdrževalnih del. Koeficient odpisanosti opreme (0,95 za leto 2022) in koeficient deleža opreme v sredstvih (0,04 za leto 2022) kažeta, da ima Cankarjev dom za izvajanje dejavnosti v povprečju zelo velik delež izrabljene in zastarele opreme. Če oprema ne bo nadomeščena z novo, je pričakovati povečevanje stroškov v zvezi s popravili in vzdrževanjem (v kolikor je to še možno) oziroma dodatne programske stroške zaradi najema opreme na trgu. Tudi pri investicijsko-vzdrževalnih delih gre za izvedbo najnujnejših del, ki so glede na starost in dotrajanost objekta, opreme in naprav nujna za normalno in varno obratovanje, pa tudi za izvajanje novih (digitalnih) vsebin programa. Ustrezno in sprotno investicijsko vzdrževanje vpliva tudi na višino zavarovalnih premij za premoženjska zavarovanja. Podrobnejši pregled z obrazložitvami predlaganih nabav opreme in investicijsko-vzdrževalnih del (po prioritetenem vrstnem redu) je razviden iz točke 7. V izkazu poslovnega izida (Načrt prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti, po obračunskem toku) so prikazani le stroški investicijskega vzdrževanja, medtem ko so ostali investicijski posegi oziroma nabave, ki vplivajo na povečanje vrednosti osnovnih sredstev, izkazani v bilanci stanja.

Kriteriji za delitev posrednih (splošnih) stroškov med javno službo in dejavnost na trgu so skladno s sprejetimi sodili: načrtovan obseg in struktura kulturno-umetniškega programa (javne službe) in kongresno-komercialnega programa (dejavnost na trgu) ter načrtovana zasedenost dvoran –

vse aktivnosti, ki so povezane z izvedbo načrtovanega programa (termini priprav, vaj, prireditev in pospravljanj po prireditvah) v letu 2024.

Splošni stroški obratovanja in poslovanja so za leto 2024 načrtovani v višini 2.568.889 €. **MK** bo splošne stroške **sofinanciralo** v višini **1.449.834 €** (vključno s sredstvi za vzdrževanje PSE v višini 6.200 €), kar zadošča za kritje **56,43 %** vseh načrtovanih stroškov. Delež proračunskih virov za kritje načrtovanih splošnih stroškov javne službe je 76,9 %.

Cankarjev dom bo z nejavnimi prihodki javne službe zagotovil 21,76 % potrebnih sredstev v višini 559.226 € in s prihodki dejavnosti na trgu še 21,79 % potrebnih sredstev v višini 559.829 €.

Preglednica 8: **Finančni načrt splošnih stroškov delovanja za leto 2024 (v €)- denarni tok**

KODA	Organizacijska enota, stroškovno mesto	FN 2024
TEHNIČNI SEKTOR		
Tehnični sektor- splošno		
Splošni stroški		
800000024	Splošni stroški TS	0
800000124	Splošni stroški	2.300
		<u>2.300</u>
Strokovna izobraževanja in službene poti		
802000024	Službene poti	0
		0
Literatura-strokovne knjige in revije		
803000124	Področje obratovanja in vzdrževanja	0
803000224	Področje ITK	700
803000324	Področje tehnične izvedbe programa	0
		<u>700</u>
Stroški Telekom in RTV		
804000124	Telekom Centrex IP	28.000
804000224	Internet	9.600
804000324	Telekom - Mobitel	7.000
804000424	RTV	850
804000524	Digitalna TV	4.600
		<u>50.050</u>
Področje investicijske dejavnosti		
805000124	Objave	0
805000224	Analize, študije, projekti in inšpek. pregledi	1.000
805000324	Standardi in strokovna literatura	0
805000424	Fotokopiranje	700
		<u>1.700</u>
Tehnični sektor - splošno - skupaj		54.750
Področje tehnične izvedbe programa		
Področje odrsko-scenskih prireditev		
811000124	Gallusova dvorana-mat. za izvedbo prireditev	3.000

811000224	Gallusova dvorana-storitve	0
811000324	Linhartova dvorana-mat. za izvedbo prireditev	0
811000424	Druge dvorane in prostori - material	1.000
811000524	Druge dvorane in prostori - storitve	500
811000824	Drobni inventar - potrošni	0
	:	4.500
	Področje priprave prizorišč	
811010124	Material za izvedbo prireditev	1.500
811010224	Storitve za izvedbo prireditev	2.000
811010524	Študentsko delo	0
		3.500
	Področje scenske razsvetljave	
812100224	Vzdrževanje sistemov scenske razsvetljave	16.000
812100324	Material za izvedbo prireditev	2.000
812100424	Storitve za izvedbo prireditev	30.000
812100524	Najem opreme	0
		48.000
	Področje tonske tehnike in ozvočenja	
813000124	Vzdrževanje tonske opreme-material	1.500
813000224	Vzdrževalne storitve	1.500
813000324	Material za izvedbo prireditev	4.500
813000424	Storitve za izvedbo prireditev	5.000
813000524	Študentsko delo	1.000
813000724	Drobni inventar - potrošni	200
		13.700
	Področje video tehnologije in drugih projekcij	
814000124	Vzdrževanje video in druge opreme-mat.	4.000
814000324	Material in storitve za izvedbo prireditev	5.000
814000524	Študentsko delo	2.000
814000624	Najem zunanjih sodelavcev	1.000
814000724	Vzdrževanje kino opreme	5.000
814000824	Rezervne žarnice za projektorje	4.000
		21.000
	Področje vodenja prireditev	
815000124	Vzdrževanje opreme-material	1.400
815000224	Vzdrževanje orgel	4.500
815000324	Material za izvedbo prireditev	500
815000424	Storitve za izvedbo prireditev-instrumenti	1.000
	:	7.400
	Področje tehnične izvedbe programa - skupaj	98.100
	Področje strojnih sistemov in naprav	
	Vzdrževanje strojnih sistemov	
830010124	Vzdrževanje klima naprav-material	9.000
830010224	Vzdrževanje klima naprav-storitve	2.000
830010324	Vzdrževanje ogrevn.sistemov in naprav-M	500
830010424	Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-S	2.000
830010524	Vzdržev. vodovod.in kanal.sistemov-M	2.500

830010624	Vzdrževanje vodovod. in kanal.sistemov-S	18.000
830010724	Vzdrževanje hladilnih sistemov-M	500
830010824	Vzdrževanje hladilnih sistemov-S	4.000
830010924	Splošno strojno vzdrževanje-M	500
830011024	Splošno strojno vzdrževanje-S	15.000
830011124	Drobni inventar - potrošni	500
		54.500
	Vzdrževanje odrske tehnike	
830020124	Vzdržev. naprav odrske tehnike-M	1.000
830020224	Vzdržev. naprav odrske tehnike-storitve	30.000
830020324	Drobni inventar	0
		31.000
	Stroški obratovanja	
830030124	Toplotna energija	470.000
830030224	Gorivo in mazivo	1.500
830030324	Vodovod in kanalizacija	28.000
830030424	Sistem hladilne vode	22.000
		521.500
	Obnova in posodobitev sistemov	
830040124	Izdelava študij in projektov	3.000
830040224	Večja popravila in obnove sklopov	10.000
		13.000
	Področje strojnih sistemov in naprav - skupaj	620.000
	Področje upravljalških in nadzornih sistemov	
840010124	Vzdrževanje varnostnih sistemov-material	500
840010224	Vzdrževanje varnostnih sistemov-storitve	15.000
840010324	Vzdrževanje CNS-material	2.700
840010424	Vzdrževanje CNS-storitve	49.100
840010824	Drobni inventar	0
	Področje upravljalških in nadzornih sistemov - skupaj	67.300
	Področje elektroenergetike in elektronike	
	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	
850010124	Vzdrževanje splošne razsvetljave	12.000
850010224	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	9.000
850010324	Vzdrževanje dvigal	13.000
850010424	Vzdrževalne storitve	22.000
850010524	Material in storitve za tehn. izvedbo prireditev	2.000
850010624	Drobni inventar	1.500
850010724	Servis gostinske opreme	1.000
850010824	Žarnice za SCR	6.000
		66.500
	Stroški obratovanja	
850020124	Električna energija	448.000
		448.000
	Obnova in posodobitve	
850030124	Izdelava študij in projektov	5.000

850030224	Posodobitve in adaptacije	8.000
		13.000
	Področje elektroenergetike in elektronike - skupaj	527.500
	Informacijski sistemi	
860010124	Vzdrževanje osebnih računalnikov-material	2.000
860010224	Vzdrževalne storitve za osebn. račun.	12.000
860010324	Vzdrževanje računalniškega omrežja	2.000
860010524	Vzdrževanje fotokopirnih strojev	1.500
860010624	Gostovanje in vzdrževanje spletne strani	16.000
860010724	Domene in gostovanje KUP	1.000
860021024	Programska oprema	82.000
	Informacijski sistemi - skupaj	116.500
	Splošno vzdrževanje in čiščenje	
870010124	Materialni stroški	29.000
870020124	Komunalni odvoz smeti	15.000
870020224	Stroški tekočega vzdrževanja CD	36.000
870030124	Dezinsekcija	7.000
870030424	Redno čiščenje objekta PANHYGIA	0
870030524	Pleskanje Galerije CD	0
870030624	Vzdrževanje PSE	6.200
	Splošno vzdrževanje in čiščenje - skupaj	93.200
	TEHNIČNI SEKTOR-POVZETEK	
	Tehnični sektor-splošno	54.750
	Splošni stroški	2.300
	Strokovna izobraževanja in službene poti	0
	Literatura-strokovne knjige in revije	700
	Stroški Telekom in RTV	50.050
	Področje investicijske dejavnosti	1.700
	Področje tehnične izvedbe programa	98.100
	Področje odrsko-scenskih prireditev	4.500
	Področje priprave prizorišč	3.500
	Področje scenske razsvetljave	48.000
	Področje tonske tehnike in ozvočenja	13.700
	Področje video tehnologije in drugih projekcij	21.000
	Področje vodenja prireditev	7.400
	Področje strojnih sistemov in naprav	620.000
	Področje upravljalških in nadzornih sistemov	67.300
	Področje elektroenergetike	527.500
	Informacijski sistemi	116.500
	Splošno vzdrževanje in čiščenje	93.200
	TEHNIČNI SEKTOR SKUPAJ	1.577.350
KODA	POSLOVNI SEKTOR	
20000	Vodstvo CD	10.000

21000	Splošni stroški (zavarovanje, NUSZ, bančne storitve, PTT..)	282.039
21001	Športna rekreacija, preventivna dejavnost zaposlenih po KP CD, počitniški objekti	22.500
21002	vozni park CD	26.000
21003	Skladišče	9.800
21004	Čebelarjenje	4.000
22001,2,3,4,5	Splošne pravne in kadrovske zadeve CD	34.000
22002	Izobraževanje (kotizacije, šolnine)	25.000
24000,1,2	Računovodstvo, finančne zadeve, revizije	40.200
27001,2,	hostesna služba	25.900
27003	Varstvo pri delu, osebna zaščita, zdravniški pregledi	30.000
500,501	Splošno trženje, PR in institucionalni marketing	72.600
502	Prodaja vstopnic	127.000
503	Oblikovanje, tisk	28.500
	POSLOVNI SEKTOR SKUPAJ	737.539
KODA KULTURNO-UMETNIŠKI SEKTOR		
	Splošni stroški KUP	
400,415,416	Splošni stroški, daljnogledi, pokrovitelji, partnerji, promocija, časopisi, kliping, oddaja v poslovni najem	134.000
	KUP SKUPAJ	134.000
KODA KONGRESNO-KOMERCIALNI SEKTOR		
	Splošni stroški KKP	
600,601	Splošni stroški KKP, marketing	120.000
	KKP SKUPAJ	120.000
	Načrtovani splošni stroški	
	POSLOVNI SEKTOR	737.539
	KUP	134.000
	KKP	120.000
	TEHNIČNI SEKTOR	1.577.350
	CD SKUPAJ	2.568.889

NAČRTOVANI SPLOŠNI STROŠKI

Stroški, ki se delijo v skladu z Navodili o ločenem evidentiranju dejavnosti	2.314.889
Stroški, ki bremenijo le JS	134.000
Stroški, ki bremenijo le DT	120.000
Razdelitev stroškov na JS in DT (glede na načrtovano zasedenost dvoran):	
– Stroški JS: 81 %	2.009.060
– Stroški DT: 19 %	559.829

VIRI FINANCIRANJA

MK: sofinanciranje splošnih stroškov JS 76,9 %; delež MK za celotne splošne stroške 56,4 %.	1.449.834
--	-----------

Nejavni prihodki JS: 27,8 % splošnih stroškov JS; delež nejavnih prihodkov JS za celotne splošne stroške 21,76 %.	559.226
Prihodki dejavnosti na trgu: v skladu z metodologijo (obseg programa oz. načrtovana zasedenost dvoran) 21,79 % celotnih splošnih stroškov	559.829

Vzdrževanje Parka Sveta Evrope

Del splošnih stroškov predstavljajo tudi stroški rednega vzdrževanja Parka Sveta Evrope (PSE), ga ima Cankarjev dom na podlagi pogodbe z MK v upravljanju. Park je z odlokom zaščiten kot spomenik oblikovane narave in naravni spomenik. V sodelovanju z ZVKDS si prizadevamo ohranjati zeleno oblikovno podobo parka in zagotavljamo redno vzdrževanje. Za leto 2024 ocenjujemo stroške v višini **6.200 €**.

Zagotovljena sredstva zadoščajo le za sprotno vzdrževanje, ne pa tudi za večje investicijske posege, kot bi bilo potrebno popravilo 700 m² tlakovanega dela parka, ki dopolnjuje zeleno površino parka

Finančni načrt kongresno-komercialnega programa (dejavnost na trgu)

Prihodki in odhodki dejavnosti na trgu so po obračunskem toku načrtovani v višini **2.917.035 €**. Del prihodkov te dejavnosti v višini 1.717.800 € predstavljajo vir za sofinanciranje splošnih odhodkov obratovanja in sicer za splošne stroške 595.000 €, stroške dela 1.094.900 € in druge stroške 27.900 €.

Preglednica 9: Načrt prihodkov in odhodkov dejavnosti na trgu za leto 2024 (v €)- obračunski tok

	Realizacija 2022	Ocena 2023	FN 2024	Struktura 2024 v %	Indeks 24/23
PRIHODKI					
Prodaja vstopnic	383.769	396.000	400.000	13,7	101,0
Prodaja storitev	2.055.218	2.201.600	2.237.035	76,7	101,6
Sponsorji	69.565	311.600	280.000	9,6	89,9
Donatorji	4.700	500	0	-	-
Drugo	72.070	0	0	-	-
	2.585.322	2.909.700	2.917.035	100,00%	100,3
ODHODKI					
Programski materialni stroški	516.849	674.010	619.500	91,9	91,9
Splošni stroški	484.123	597.900	715.000	119,6	119,6
Drugi stroški	46.868	27.776	27.900	100,4	100,4
Amortizacija	211.709	70.000	67.000	95,7	95,7
Stroški dela	1.282.944	1.478.472	1.487.635	100,6	100,6
	2.542.493	2.848.158	2.917.035	100,00%	102,4

Kadrovski načrt, načrtovani stroški dela

Izhodišče za pripravo kadrovskega načrta (Odločba):

Kadrovski načrt mora javni zavod pripraviti tako, da dovoljeno število zaposlenih, ki se financirajo iz 1., 2., 3., in 4. točke prvega odstavka 65. člena ZIPRS2223, ne bo preseglo dovoljenega števila zaposlenih iz teh virov, kot je določeno v kadrovskem načrtu za leto 2023. Dovoljeno število zaposlenih, ki so financirani iz proračuna MK, na dan 1. 1. 2025 ne sme presegati 118,00 zaposlenih.

Preglednica 10: Kadrovski načrt za leto 2024

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILZAPOSLENIH na dan 1. januarja 2024	DOVOLJENO ALI OCENJENO
------------------	--	---------------------------

		ŠTEVILO ZAPOSLENIH na dan 1. januarja 2025
1. Državni proračun	118	118
2. Proračun občin		
3. ZZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	39	44
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe	8	9
7. Sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
9. Sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19)		
10. Sredstva iz sistema javnih del		
11. Sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti.		
SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH od 1. do 11. točke	165	171
SKUPNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH pod 1., 2., 3. in 4. točko	118	118
SKUPNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH pod 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točko	47	53

Struktura zaposlenih po tarifnih skupinah

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skup.	VI. tarif. skup.	VII. tarif. skup.	VIII. tarif. skup.	IX. tarif. skup.	SKUPAJ
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2023	29	24	19	41			113
1. Število zaposlenih na dan 1. 1. 2024 (a+b)	28	29	19	42			118

a) Število zaposlenih za določen čas	1	8	1	2			12
b) Število zaposlenih za nedoločen čas	27	21	18	40			106
LETO 2024							
Število zaposlenih s krajšim del. časom	0,5						0,5
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	13	4	1	2			20
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (<i>navedite v tarifni skupini pred napredovanjem</i>)			10	1			11
Število premestitev							
Število upokojitev	3	4	1	4			12
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	3	4	1	4			12
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga							
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov, na dan 1. 1. 2024:	14	17	7	15			53
3. SKUPAJ ŠT. ZAPOSLENIH na dan 1. 1. 2024 (1+2)	42	46	26	57			171

Pregled števila zaposlenih po letih

Zaposleni, ki jih financira MK	I. – IV. tarif. skup.	V. tarif. skup.	VI. tarif. skup.	VII. tarif. skup.	VIII. tarif. skup.	IX. tarif. skup.	SKUPAJ
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2020	32	30	16	40			118
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2021	30	30	16	38			114
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2023	30	29	19	38			116
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2024	28	29	19	42			118
Število zaposlenih na dan 1. 1. 2025	29	26	25	45			118

Obrazložitev kadrovskega načrta

Kadrovski načrt je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162-4149/2022 z dne 23.12.2022).

Glede na metodologijo sofinanciranja stroškov dela iz javnih sredstev, Cankarjev dom od ministrstva ne prejema sredstev za konkretnih 159,5 zaposlitev iz seznama ministrstva, pač pa je bilo število zaposlenih iz kadrovskega načrta ministrstva (117) izračunano na podlagi deleža sofinanciranja (74 %) teh zaposlitev. Izjemo predstavlja le zaposlitev nacionalnega koordinatorja za Kulturni bazar, ki je 100-odstotno financirana iz javnih sredstev. Zaposleni iz seznama ministrstva dela in naloge opravljajo tako za javno službo kot za dejavnost na trgu, vendar v pretežni meri za javno službo. Skladno s sklepom o ustanovitvi Cankarjev dom opravlja javno službo (t. i. kulturno-umetniški program) in dejavnost na trgu (t. i. kongresno-komercialni program). Obe dejavnosti se med seboj prepletata, s čimer ustvarjamo sinergijske učinke v dobro obeh dejavnosti. Z dejavnostjo na trgu se zagotavlja polna izkoriščenost prostorskih zmogljivosti, ki so Cankarjevemu domu dane v upravljanje, v finančnem smislu pa pomeni razbremenitev izvajanja javnega kulturno-umetniškega programa s sofinanciranjem splošnih odhodkov (predvsem stalnih stroškov dela ter splošnih stroškov delovanja in vzdrževanja) ter z naložbami v investicijsko vzdrževanje in nabavo opreme, ki bi sicer v celoti bremenila ustanovitelja. Takšen poslovni model pomembno diferencira Cankarjev dom od drugih javnih zavodov s področja kulture in je za Cankarjev dom značilen že od same ustanovitve.

74-odstotni delež sofinanciranja zaposlenih na seznamu ministrstva iz proračunskih virov, je bil v dogovoru z ministrstvom določen v preteklih letih na podlagi večletnih analiz izkoristka delovnega časa zaposlenih (za izvajanje javne službe in dejavnosti na trgu). Izključno delo v zvezi z dejavnostjo na trgu opravlja šest zaposlenih, ki niso uvrščeni na seznam ministrstva. Stroški dela slednjih so v celoti financirani iz prihodkov dejavnosti na trgu. Opisana metodologija je bila sprejeta v bistveno drugačnih okoliščinah, kot so sedanje, zato obstoječ model sofinanciranja stroškov ni več vzdržen.

V skupnem številu zaposlenih pod 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. točko v letu 2024 je vključenih 7 zaposlenih, ki so 100% financirani iz sredstev iz prodaje blaga in storitev na trgu, to je ena zaposlitev več kot v letu 2023. Za leto 2024 je pod to točko predvidena ena dodatna zaposlitev, ki bo financirana izključno iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu (skupaj torej 7 zaposlitev).

Za leto 2023 so bile predvidene še 4 (štiri) nove zaposlitve v tehničnem sektorju, 1 (ena) zaposlitev v poslovnem sektorju in ena zaposlitev v kongresno komercialnem programu. Do leta 2025 bi bilo potrebno kadrovsko zapolniti še kadrovski primanjkljaj 6 (šest) delavcev v tehničnem sektorju, ki jih ni bilo možno realizirati v letih 2022 in 2023.

Glede na vse navedeno predvidevamo, da se v letu 2024 seznam zaposlenih, katerih plače so sofinancirane iz javnih sredstev, ne bo povečeval. Dodatne zaposlitve, ki so razvidne iz prve tabele pod skupnim številom vseh zaposlenih od 1. do 11. Točke in presegajo dovoljene zaposlitve, ki so financirane iz državnega proračuna, se bodo deloma financirali iz sredstev od prodaje blaga in storitev na trgu ter iz prihodkov nejavnih sredstev za opravljanje javne službe.

V preteklosti smo v času varčevalnih ukrepov pri zaposlovanju ravnali skrajno varčno in zaposlovali le toliko kadra, kolikor je bilo, sledeč potrebam delovnega procesa, nujno za zagotovitev nemotenega izvajanja osnovne dejavnosti ne pa tudi za razvoj. Število zaposlenih se je v letu 2012 zaradi upokojitev, ki jih nismo nadomestili, znižalo za več kot osem odstotkov in v

naslednjih letih do vključno leta 2016 v povprečju še za 1,6 odstotka letno, ob tem da so bila že v obdobju pred letom 2012 določena področja kadrovske podhranjenosti in s tem tudi zapostavljena. Poleg omenjene kadrovske podhranjenosti v naslednjih letih, pričakujemo težave na področju kadrov, ki jih bo brez novih zaposlitev zelo težko reševati, oziroma jih brez novih zaposlitev ne bo moč rešiti. Številne upokojitve, predvsem vodilnega kadra v povezavi s pravočasnim prenosom znanja in zadolžitev na nove kadre, sprememba starostne strukture zaposlenih, predvsem deleža starejših delavcev, ki imajo možnost uveljaviti pravice iz varstva starejših delavcev, kot so nadurno delo in delo v neenakomerno razporejenem delovnem času, zaradi česar je oteženo izvajanje dejavnosti brez dodatnih večjih obremenitev ostalih zaposlenih. Določeno število invalidov in ostalih zaposlenih z omejitvami pri delu; bolniške odsotnosti zaposlenih in delo s krajšim delovnim časom zaradi starševstva.

Od začetka leta 2022 in pričakovano do konca leta 2023, se v Cankarjevem domu soočamo s kadrovskimi spremembami, ki so neprimerljive z dosedanjimi, in sicer od samega začetka obstoja in delovanja kulturnega zavoda.

Predvsem v tehničnem sektorju (približno 80 zaposlenih) je prišlo do upokojitev poleg tega pa tudi do več odpovedi pogodb o zaposlitvi na željo zaposlenih. Z drastično fluktuacijo zaposlenih v tehničnem sektorju se spopadamo že celi dve leti. Kljub številnim razpisom nismo prav uspešni, saj so 'pokoronski' časi prinesli številne spremembe na trgu delovne sile. S koncem pandemije je vzcvetelo (tudi) področje organizacije in izvedbe prireditev v zasebnem sektorju. Poleg že znanih podjetij so se pojavila tudi nova, vsi z velikimi apetiti po strokovno usposobljenih kadrih. Kmalu je povpraševanje preseгло ponudbo in zgodil se je domino efekt – odpovedi so si (in si še) sledijo kot po tekočem traku, zaposleni iščejo nove zaposlitvene in karijerne možnosti v zasebnem sektorju.

Glavna razloga za odhajanja sodelavcev iz CD, kot so jih navedli sami sta:

- nizke plače in
- slabši delovni pogoji: neenakomerno razporejen delovni čas, delo med vikendi in prazniki.

Za primer naj navedemo samo izhodiščne plačne razrede v dveh, kadrovske najbolj kritičnih, prepolovljenih oddelkih (minimalna plača v R Sloveniji v javnem sektorju je do 26. plačnega razreda).

Oddelek scenske razsvetljave:

- vodja oddelka (zahtevana VI. stopnja izobrazbe), 29. plačni razred
- mojster luči (zahtevana VI. stopnja izobrazbe), 27. plačni razred
- mojster luči (zahtevana V. stopnja izobrazbe), 23. plačni razred

Oddelek odrsko-scenskih postavitvev:

- vodja oddelka (zahtevana VI. stopnja izobrazbe), 29. plačni razred
- scensko-odrski mojster (zahtevana V. stopnja izobrazbe), 23. plačni razred
- scenski tehnik (zahtevana V. stopnja izobrazbe), 21. plačni razred

V javnem sektorju je delodajalec skorajda nemočen v smislu plačnih, finančnih korektivov, saj dejansko nima nikakršnih vzvodov, s katerimi bi nagrajeval posebne delovne uspehe, oziroma so ti korektivi tako neznatni, da niso primerni za ustrezno nagrajevanje in stimuliranje zaposlenih (ob prej znanih delovnih pogojih).

Skladno z znanimi dejavniki (plače in delovni pogoji) je tudi interes za delo v javnem zavodu skorajda nič, oziroma so kandidati za zasedbo prostih delovnih mest brez vsakršnih izkušenj s področja izvedbe uprizoritvenih umetnosti in mnogokrat mejno zaposljivi.

V zadnjih desetih letih se je preoblikovalo tudi celotno poslovno in družbeno okolje. Pojavile so se nove družbene norme, zakonitosti delovanja so spremenjene. Spremenjene družbene norme določajo nova merila in pogoje – tudi v smislu zaposlitev.

Največja sprememba, ki jo opazamo pri novih sodelavcih, pa je za javni zavod s področja uprizoritvenih umetnosti precej zaskrbljujoča. Kandidati so šibkeje strokovno usposobljeni, brez izkušenj s področja odrske izvedbe. Pri mlajših generacijah opazamo, da sta ključni merili pri odločanju za zaposlitev ugodni finančni pogoji in več prostega časa. Torej, oba pogoja, ki sta v nasprotju z načinom dela v kulturnem centru, kot je Cankarjev dom.

Glede na vsa znana in prepoznana dejstva zadnjih dveh let smo prišli v CD do točke, ko tehnično-izvedbena organizacijska struktura, ki je bila uveljavljena v zadnjih tridesetih letih, ni več primerna za nove okoliščine, ki smo jih opisali. Pobude Cankarjevega doma, ki smo jih v zadnjih štirih letih naslovili tako na Ministrstvo za kulturo kot tudi na Ministrstvo za javno upravo (dvig plač za tehnični kader, uvedba dodatka za deficitarnost itd.), žal niso obrodile sadov, zato ostaja Cankarjev dom kot preostali javni zavodi v kulturi, kar zadeva zaposlovanje neumetniških poklicev, slabo konkurenčen ali celo nekonkurenčen.

Tudi v drugem delu organizacijske strukture tehničnega sektorja Cankarjevega doma, ki skrbi za vzdrževanje in obratovanje hiše, so podobne težave. Tu je delovni čas nekoliko bolj ugoden, vendar so plačni pogoji tisti, ki odvrnejo kandidate. V zadnjem času je na trgu delovne sile prava borba za tehnične poklice in je praktično nemogoče dobiti strokovnjake elektro in strojne stroke. Tudi plača v zasebnem sektorju lahko doseže dvakratnik izhodiščne plače v javnem sektorju.

Prestrukturiranje tega, največjega dela zaposlenih v Cankarjevem domu je proces, ki ga ni mogoče zaključiti v nekaj tednih. Potrebno je dokončno prepoznati zmožnosti zaposlitvenega trga, predvsem pa se morajo izboljšati plačni pogoji, če želimo slediti organizacijsko uveljavljeni shemi, oziroma doseči izpeljanko, ki bo omogočala nemoteno izvajanje prireditev, dogodkov in predstav. Zato smo v letu 2023 zaposlili 12 (dvanajst) delavcev za določen čas, da bi si za nekaj mesecev prihranili čas za vzpostavitev nove sheme dela v tehničnem sektorju. V primeru možnosti financiranja novih zaposlitev v letu 2024, bomo te zaposlene ustrezno umestili v nov sistem dela in jih zaposlili za nedoločen čas in na ta način vsaj delno omilili dodatno odhajanje sodelavcev iz CD, saj zaposlitve za določen čas ne ponujajo dolgoročne socialne varnosti, ki jo mladi iskanci zaposlitve pričakujejo.

Izpostavili bi še eno specifično poklicev v tehnični izvedbi – to je formalno izobraževanje. Namreč, v Sloveniji žal ne obstaja formalna možnost izobraževanja za pridobitev ustreznih znanj, veščin in spretnosti, ki bi omogočale takojšen nastop dela znotraj določenega strokovnega področja tehničnega gledališča (odrsko-scenska znanja, svetlobno oblikovanje, oblikovanje zvoka, multimedijske prezentacije, vodenje prireditev).

Nekaj poskusov je sicer bilo v okviru (zasebnih) akademij, vendar je po začetnem navdušenju, zanimanje kmalu uplahnelo, saj so zaposlitvene možnosti izredno majhne. Pa vendar, ta znanja so dragocena in nujna, tudi zaposlitvene možnosti se širijo in odpirajo, tudi izven naših meja.

Seveda smo mnogokrat razmišljali o uvedbi semestrskih delavnic, pa nekako nikoli ni ideja dozorela do te mere, da bi jo spravili v življenje. Vedno je ključni element čas in človek. Prav ob zmanjševanju kadrovskih kapacitet, je to še bolj nemogoče izvesti in še bolj nujno bi bilo take delavnice imeti.

Prav gotovo pa bi bila to, vsaj za vse tiste, ki z umetnostjo delajo in živijo, posebna dodana vrednost, saj bi imeli možnost predstaviti čarobnost vseh tehničnih poklicev v gledališču, poudariti kreativnost in stalno prisotnost izzivov, ki spremljajo delo in ohranjajo vitalnost duha. V tem duhu bi bilo vsekakor vredno razmisliti in doseči dogovor o možnostih promocije deficitarnih poklicev in načinov prenosa znanja in izkušenj.

Primer zmanjšanja števila zaposlenih:

Načrtovani stroški dela in viri financiranja

Načrtovani **stroški dela** (plače, prispevki delodajalca in druga izplačila zaposlenim) temeljijo na številu zaposlenih iz kadrovskega načrta ter obsegu in strukturi načrtovanega programa, ob upoštevanju razmerja med načrtovanim obsegom programa javne službe in dejavnosti na trgu. Stroški dela so izračunani na podlagi ZSPJS in drugih veljavnih predpisov s področja plač v javnem sektorju ter kolektivnih pogodb, ki zavezujejo Cankarjev dom kot delodajalca. Izračuni temeljijo na veljavnih plačnih lestvicah iz ZSPJS. Na višino stroška dela vpliva tudi zakonsko določena minimalna plača. V izračunih je upoštevana višina, ki velja za leto 2023 – drugi podatki za leto 2024 uradno še niso znani. V izračunu dodatkov ni vračunano izplačilo dodatka za delo v rizičnih razmerah (epidemija) po 11. točki prvega odstavka 39. člena KPJS ob morebitni ponovni razglasitvi epidemije. Pri izračunu regresa za letni dopust je upoštevana višina, ki velja za leto 2023. Za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja javnih uslužbencev (KDPZJU) so upoštewane premije iz sklepa o uskladitvi minimalne premije, ki veljajo za leto 2023. Morebitne uskladitve višine premij v izračunu niso upoštewane. Sredstva za povračila in nadomestila ter drugi izdatki zaposlenim so načrtovani ob upoštevanju števila upravičencev in na podlagi izplačil v letu 2023, ki so korigirana skladno s predpisanimi spremembami. Upoštevano je tudi nadomestilo za prehrano med delom, ki velja v oktobru 2023. Pri izračunu prispevkov za socialno varnost so upoštewane obstoječe prispevne stopnje. Morebitne prihranke, določene v 22.d členu ZSPJS, bomo skladno in v višini, določeni z zakonom in podzakonskimi akti, namenjali za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Finančni načrt vključuje tudi izplačilo redne delovne uspešnosti. Postopek ugotavljanja redne delovne uspešnosti se bo izvajal za trimesečna ocenjevalna obdobja.

V sklopu programa javne službe so načrtovani stroški dela v višini 4.567.862 €, od tega bo MK zagotovilo 3.911.726 €. Z nejavnimi in drugimi prihodki javne službe bo Cankarjev dom zagotovil še 656.136 €.

Iz prihodkov dejavnosti na trgu načrtujemo sofinanciranje stroškov dela v višini 1.207.912 €. Skupaj mora tako Cankarjev dom v letu 2024 za kritje stroškov dela, poleg sredstev MK in EU sredstev, zagotoviti še 1.864.048 € €, kar predstavlja 32,3 % vseh stroškov dela s prispevki.

Med viri financiranja celotnih stroškov dela za leto 2024 je načrtovan delež MK (glede na vsa izplačila) v višini 67,7 %. Ostali viri sofinanciranja stroškov dela so še nejavni prihodki za opravljanje javne službe (11,4 %) in prihodki od dejavnosti na trgu (20,9 %).

Preglednica 11: Načrtovani stroški dela po dejavnostih in virih financiranja za leto 2024 (v €)

	Skupaj		Javna služba (JS)			Delež (%)	
	Skupaj	MK*	Nejav. in drugi viri	JS	DT	JS	DT
a) Plače in dodatki	4.130.512	2.852.555	410.549	3.263.104	867.408	79	21
od tega dodatki za posebne pogoje dela	291.117	201.047	28.935	229.982	61.135	79	21
b) Regres za letni dopust	200.000	152.401	5.599	158.000	42.000	79	21
c) Povračila	439.707	301.033	46.335	347.368	92.339	79	21
d) Delovna uspešnost	71.800	58.072	2.958	61.030	10.770	85	15
e) Nadurno delo	85.310	0	67.395	67.395	17.915	79	21
g) Drugi izdatki (odpravnine, jubilejne nag., solidar. pom.)	82.766	28.740	36.645	65.385	17.381	79	21
SKUPAJ (a do g)	5.010.095	3.392.801	569.481	3.962.282	1.047.813	79	21
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	4.287.622	2.910.627	480.902	3.391.529	896.093	79	21
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	722.473	482.174	88.579	570.753	151.720	79	21
Skupaj prispevki delodajalca in premije za KDPZJU	765.679	518.925	86.655	605.580	160.099	79	21
od tega prispevki	690.307	468.611	77.425	546.036	144.271	79	21
od tega KDPZJU	75.372	50.314	9.230	59.544	15.828	79	21
SKUPAJ	5.775.774	3.911.726	656.136	4.567.862	1.207.912	79	21
Odločba MK*			3.911.726				
od tega na podlagi zahtevkov (jubilejne nagrade, odpravnine)-ocena			28.740				

Načrt investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme

Z odločbo o višini sredstev za stroške investicijskega vzdrževanja in nakup opreme v letu 2024 ni bilo odločeno. O višini teh sredstev bo odločeno naknadno, po zaključku postopka priprave projektov in njihove uvrstitve v Načrt razvojnih programov.

Z finančnim načrtom predvidevamo investicijska vzdrževanja manjših vrednosti in nakup opreme, kar bo v soglasju s sklepom ustanovitelja financirano s presežkom prihodkov nad odhodki iz leta 2022.

Po dveh letih investicijskih prenov (2021 in 2022) garderob za nastopajoče ter letu gradnje/izgradnje (2022) 5. nadstropja Cankarjevega doma bomo v letu 2024 večji del investicijskih sredstev namenili nakupom tehnične opreme.

Pretekli leti dejansko štejejo za presežni leti, saj je CD prvič od ustanovitve dobil popolnoma nov, sodobno oblikovan uprizoritveni prostor, ki je postal hitro prepoznaven v okolju in se lahko že pohvali s številnimi prireditvami različnih umetniških praks.

S prvimi investicijskimi prenovami in drugimi vlaganji je Cankarjev dom začel že v 90. letih, intenzivnejše obdobje prenov pa je bilo med leti 2006 do 2013, ko so bila, z večletnimi pogodbami z ustanoviteljem, zagotovljena ustrezna finančna sredstva.

V letu 2006 je bilo tako prenovljeno Drugo preddverje, 2010 popolnoma obnovljena Velika sprejemna dvorana, takoj v naslednjem letu Prvo preddverje, v letu 2013 pa prenovljena, pod budnim očesom ZVKDS, oba avditorija; Gallusove in Linhartove dvorane, nato leta 2018 prenova strešnih površin in leta 2019 vrnitev prvotnega izgleda Dvorane Lili Novy, ki jo po zaključku del poimenujemo Steklina dvorana Lili Novy.

'Dvoranske' investicije so se nanašale na prenove prostora avditorija, ki so vključevale obnovo tal, sten in stropov ter vseh sedežev, odrski del obeh dvoran pa vsa leta, s svojimi tehnološkimi zmogljivostmi (prednostmi in slabostmi) ostajala, kot je bil prvotno zasnovan in izdelan.

Med leti 2013 do 2018 je sledila popolna odsotnost investicijskih sredstev, ki je onemogočila slednje tehnološkimi trendom, onemogočila obnove vitalnih prostorov in tehnologije za izvajanje dejavnosti, za katero je Cankarjev dom ustanovljen.

Že od samih začetkov delovanja Cankarjevega doma je bilo naše vodilo zagotavljanje storitev na najvišji ravni. S svojim znanjem, tehnično opremo in izkušnjami smo dokaj uspešno zadovoljevali potrebe še tako zahtevnih gostujočih umetnikov, skupin in partnerjev. V obdobju zadnjih nekaj let, pa je naše nudenje storitev, podprtih s sodobno tehnično opremo, nekako opešalo, saj enostavno ne moremo več slediti tehnološkimi trendom in v zadostni količini zagotavljati opreme za vseh sedem odrov in ostalih prireditvenih prostorov. Finančne omejitve vsako leto povečujejo seznam prioriteten in s tem zmanjšujejo naše sposobnosti pri izvajanju tehnično zahtevnejših prireditev.

Skladno s strateškim vodilom *'postati in ostati referenčni kulturni ter kongresni center doma in v tujini'* so naša nenehna prizadevanja usmerjena k zagotavljanju najkakovostnejših izvedb prireditev. Želimo nuditi visoko strokovne storitve, ki so pogojene z zagotavljanjem najsodobnejše tehnološke opreme. Razvoj tehnologije nas tako ves čas priganja k menjavi opreme in naprav, saj le-te v relativno kratkem času postanejo zastarele in neuporabne.

V zadnjih dveh letih je občutno naraslo tudi povpraševanje po izvedbi različnih umetniških in korporativnih dogodkov. Skladno s povpraševanjem so se na trgu pojavili tudi različni ponudniki tehnične izvedbe dogodkov, z lastno opremo in ustrezno usposobljenimi kadri. Vsak nov ponudnik enostavno pomeni konkurenco, ne sicer s prostorskimi kapacitetami, zelo hitro pa s sodobno svetlobno, tonsko in multimedijsko opremo. Naš cilj in težnje ostajajo nespremenjene, poleg prostorskih in kadrovske kapacitete želimo nuditi zadostno količino sodobne tehnične opreme, na vseh področjih tehnične izvedbe.

V Cankarjevem domu smo v preteklih 13. letih prenovili razsvetljavo v večini večjih prostorih, kot so Velika sprejemna dvorana, Prvo in Drugo preddverje, Steklена dvorana Lili Novy, Kosovelova in Linhartova dvorana. Prav tako smo prenovili vso varnostno razsvetljavo po celotnem objektu. V novo zgrajeni Dvorani Alme Karlin pa je vsa razsvetljava, splošna in scenska izključno v LED tehnologiji.

S prenovo razsvetljave smo v Cankarjevem domu zmanjšali porabo električne energije na letnem nivoju za 1.281.500 kWh.

V zadnjem investicijskem posegu prenove delovne in splošne razsvetljave v Linhartovi dvorani smo letno porabo električne energije uspeli znižati iz 64.000 kWh na 7.000 kWh.

Za doseg končnega cilja **prenove delovne in splošne razsvetljave** pa nas čaka še en kompleksen zalogaj – prenova v **Gallusovi dvorani**.

V prihodnjih letih skladno s strateškim načrtom razvoja načrtujemo še prenove prostorov, ki imajo še močan pridih 80. let prejšnjega stoletja.

Edina dvorana, ki še ni doživela preobrazbe in celovite prenove ostaja **Štihova dvorana**, amfiteaterska oblika odra, ki je edinstven v Sloveniji. Tako kot pri ostalih, obeh večjih dvoranah, bi celovita prenova obsegala: zamenjavo sedežev, obnovo talnih in stenskih površin, vgradnjo izolacijskega materiala po obodu pododrja, celotno prenavo elektro instalacij in tiristorske postaje scenske osvetljave, zamenjavo ozvočenja in pripadajoče opreme (digitalne mešalne mize, komplet brezžičnih mikrofонов), zamenjavo opreme za predvajanje multimedijskih vsebin. Ob prenovi dvoranskega dela pa seveda ne smemo zanemariti preureditve zaodrja (s pripadajočimi prostori) z vsemi potrebnimi instalacijskimi in ostalimi deli.

Tako kot Štihova dvorana ostaja tudi **Mala galerija** v vrsti za prenavo. Kot že načrtovano, pa žal še nerealizirano, bi prenova Male galerije vključevala ustrezno gradbeno-obrtniško funkcionalno posodobitev, vgradnjo prezračevanja in ogrevanja ter prenavo prostorsko-razstavne osvetlitve in ozvočenja. Prostor Male galerije se je z leti programsko spremenil oziroma nadgradil in dopolnil svojo namembnost, saj se, poleg fotografskih razstav v tem prostoru odvijajo tudi sprejemi in drugi spremljevalni dogodki.

Že vrsto let je **Linhartova dvorana** najbolj zaseden uprizoritveni prostor Cankarjevega doma. Vnosi težkih bremen, upravljanje z njimi, intenzivno odrsko dogajanje in velike dinamične obremenitve so močno poškodovale **odrsko in ob odrsko površino**, vključno z nosilno konstrukcijo. Ogromno škode je povzročilo tudi dolgoletno zamakanje meteorne vode na različnih delih stropnih površin. Varno in kakovostno izvajanje programa tako narekuje čim prejšnjo sanacijo odrskega dela, saj ob opuščanju potrebnih posegov ne bo mogoče zagotoviti varnega delovanja.

Obnova odrske površine je kompleksen, logistično in tehnično zahteven projekt, posebno zahteven pa je tudi v finančnem smislu. Glede na pričakovane finančne zmožnosti bomo zato prvenstveno zamenjali staro in popolnoma dotrajano **glavno odrsko zaveso**.

Tkanina zaves je popolnoma preperela, posledično tudi vodila ne morejo biti ustrezno nameščena. Popravila tako iztošenega in okvarjenega odrskega elementa ni več mogoče izvesti.

Poleg menjave glavne zaves bi si želeli začeti s postopno zamenjavo ročnih v električne vleke, z večjo možnostjo nošenja bremen (do 500 kg). Posodobitev pomeni hitrejše in racionalnejše izvajanje delovnih operacij, tudi s stališča kadrovske zasedbe. Investicija menjave predstavlja vsekakor večletni projekt, kjer je začetna faza finančno najbolj zahteven del.

Letna posodabljanja tehnične opreme, pripomočkov in naprav so ključnega pomena za kakovostno izvedbo prireditev. Hkrati omogočajo tudi nadgrajevanje znanj, povezovanje strokovnih področij in zaposlenih!

Z razvojem tehnološko dovršenih inteligentnih/efektnih svetil je svetlobno oblikovanje predstav in dogodkov postalo resnično prava umetnost in nudi neverjetno široko paleto možnosti podob. Možnosti oblikovanja so seveda pogojene z naborom (ob predpostavki ustreznih znanj, seveda) teh svetil, tako bomo na področju scenske razsvetljave tudi v tem letu povečali obstoječi svetlobni park, z inteligentnimi/efektnimi svetili.

V letošnjem letu načrtujemo dokupe že obstoječih svetil. Tako bi se investicija iz tega naslova nanašala predvsem na svetila **Spiider, 350 wash, Led Par** in novost (vsaj za nas) **Painte**. Vsa svetila bi bila del stalnega lučnega parka posameznih dvoran ali bi se uporabljala kot mobilna oprema, odvisno od aktualnih zahtev.

Poleg omenjenih svetil pa bi potrebovali še **mešalno mizo** s katero bi nadomestili staro, tehnološko manj ustrezno mešalno mizo v eni izmed dvoran. Od višine finančnih sredstev, ki jih bomo lahko namenili za ta nakup je odvisno, za katero dvorano si bomo lahko privoščili novo pridobitev.

Na področju ozvočenj in tonske tehnike bomo tudi v letu 2024 nadaljevali z digitalnim povezovanjem dvoran prek Dante protokola. Tako je za sejne sobe E in M potrebno kupiti še en **konverter in mrežna stikala** YAMAHA SWP 1-8 za povezovanje dvoran s pomočjo CAT6E vodnikov oziroma obstoječega ITK omrežja.

Nujna je tudi menjava **brežžičnih mikrofонов** v sejnih sobah E in M. Konkretnije pa je treba obnoviti **nabor dinamičnih in kondenzatorskih mikrofонов**, saj so zahteve vedno večje in nemalokrat nismo sposobni ugoditi vsem željam.

Zaradi iztrošenosti (približno 20 letnega delovanja) moramo zamenjati tudi **kontrolni sistem** hišnega ozvočenja oziroma matrični mešalnik za Veliko sprejemno dvorano in Galerijo CD.

Za potrebe snemanj pa potrebujemo novo programsko opremo, saj gre za nove tehnologije, ki jim z obstoječo opremo ne moremo več slediti.

Novo dvorano v 5. nadstropju, Dvorano Alme Karlin smo oblikovali in opremili tako, da bomo lahko izvajali vse umetniške prakse, vseh področij našega kulturno-umetniškega programa.

Kljub določenim prostorskim in drugim omejitvam, včasih tudi prednostim, smo prostor opremili s sodobno, tehnološko zmogljivo in prostoru ter namenu primerno tehnično opremo, saj bomo le tako lahko izvajali načrtovan program ter zadostili potrebam nastopajočih in končno tudi pričakovanjem obiskovalcev. V dvorani smo tako predvideli tudi kabino za **simultano tolmačenje**, vendar same aparature nismo uspeli zagotoviti zaradi omejenih finančnih sredstev. Za izvedbo simultanih tolmačenj trenutno najemamo storitev na trgu, kar pa ne more postati dolgoročna rešitev, saj ni racionalno s stroškovnega vidika, odvisni pa smo vedno znova tudi od omejene ponudbe izvajalcev. Z lastno aparaturo bi lahko reševali vse potrebe po simultanjem tolmačenju v tem prostoru, hkrati pa tudi v Kosovelovi in Štihovi dvorani.

V zadnji sezoni smo imeli na področju multimedije vedno več zahtev po zmogljivi strojni opremi, za izvajanje zahtevnejših gledaliških produkcij in drugih odrskih uprizoritev. Najmanj, kar bo potrebno zagotoviti v letu 2024 je **zmogljiv računalnik** z vgradnima moduloma za PC BMD HD SDI. Poleg tega je nujen tudi nakup **snemalnika BMD** s snemalnima karticama in lučnega

studijskega kompleta. Za ustrezno pretvorbo signalov bomo potrebovali še **decimator** s test pattern generatorjem.

Glede na vedno pogostejša povpraševanja po najsodobnejši multimedijki opremi je naša velika želja pridobiti **mobilni laserski projektor** visoke zmogljivosti (35.000 ansi lumenski), saj bi nas ta pridobitev predstavljala v novi luči sodobno opremljenega kulturno-kongresnega centra in nam omogočala izvedbo multimedijskih vsebin z najvišjimi oblikovnimi in produkcijskimi standardi.

Za starejše projektorje pa je nujna **dopolnitev zaloge rezervnih žarnic**.

Na področju strojnih sistemov in klima naprav bomo prenovili napravo N32, **napravo za rekuperacijo**.

Namen skupne rekuperacije, ki je vgrajena v glavni klima strojnici in v odvodni strojnici na strehi je, da v gredni sezoni izkoriščamo toploto odpadnega zraka preko lamelnih izmenjevalcev na odvodu. Tu se medij glikol-voda ogreje in preko transportne črpalke in lamelnih izmenjevalcev na skupnem zajemu zraka predgreje sveži zrak. Na ta način privarčujemo približno 40 odstotkov toplotne energije za ogrevanje zraka, potrebne za klimatizacijo.

Sistem rekuperacije obratuje v Cankarjevem domu že od samega začetka in še ni bil deležen prenove. Po vseh letih delovanja je skrajni čas za menjavo. Ob tej menjavi bomo zamenjali staro črpalke, z energetsko varčnejšo, krmiljeno s frekvenčnim pretvornikom.

S tem bomo bistveno povečali zanesljivost delovanja sistema in zmanjšali porabo električne energije za črpalke. Za investicijo imamo že izdelane projekte PZI za strojna in elektro dela.

Na posameznih klimatskih napravah (N3a, N6, N28, N25 in N8, N13, N14) je nujna **zamenjava krmilnikov** za vodenje in nadzor. Obstoječi krmilniki naštetih klimatskih naprav so krmilniki Siemens, za katere se ne dobi več rezervnih delov. Prav tako ti krmilniki niso kompatibilni z nadzornim sistemom, ki pokriva vse ostale klimatske naprave.

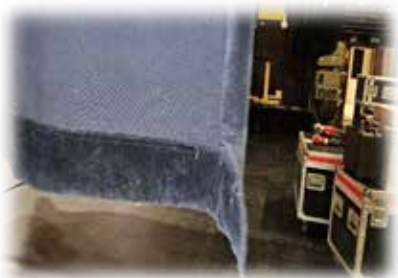
Z novimi krmilniki se lahko aplicira naprednejše tehnike regulacije, ki omogočajo prihranke energije. Poveča se zanesljivost delovanja klimatskih naprav in zagotavljanje optimalnih razmer v klimatiziranih prostorih. S podobnim pristopom smo pred časom posodobili napravo N7a. V letu 2024 upamo na posodobitev/zamenjavo vsaj na eni klimatski napravi.

Na področju internetnih tehnologij in komunikacij načrtujemo nadaljevanje s periodiko menjave **delovnih postaj za zaposlene**, saj že krepko zaostajamo in si želimo čim bolj slediti vsaj pet letnemu obdobju in ne dvakrat prekoračenemu od priporočljivega.

Več kot nujna je tudi menjava **video-nadzornih kamer**, saj so nekatere stare preko 15 let. Tako načrtujemo v letu 2024 zamenjavo dvajsetih kamer, dveh video vmesnikov in novega strežnika, ki se nahajajo v notranjosti Cankarjevega doma. Stari video vmesnik ne dovoljuje več posodobitev, strežnik pa je iz leta 2011. Na ta način bomo tudi nekoliko bližje veljavni zakonodaji na tem področju, predvsem pa bo izboljššan varnostni nadzor po posameznih prostorih objekta.

Prav tako pa je skrajni čas tudi za **menjavo odrskih kritij**, vsaj v Gallusovi dvorani. Gre za stranska kritja in horizont, ki dejansko razpadajo in je tkanina tako preporela, da popravila praktično niso več mogoča. Nekatere raztrganine smo v preteklosti nekako zakrpali, a smo res danleč od pojma 'bogate žametne tkanine', ki uokvirja odrsko dogajanje. Gre za 1.470 m² 600 g žametne tkanine, ki je ukrojena na 5 parov stranskih kritij in zadnje kritje ali horizont iz dveh enakih segmentov.

Obnovili bomo tudi 2.310 m² lesenih talnih oblog, v obeh preddverjih in Klubu Cankarjevega doma.

Po prenovi strešnih površin, ki je vključevala tudi zahodno fasado ter s tem vsa cvetlična korita, na vseh štirih etažah objekta smo Cankarjevemu domu vrnili res veličasten izgled. Z urejenim in redno vzdrževanim Parkom Sveta Evrope je ta del mesta postal novo srečevališče naših obiskovalcev, naključnih mimoidočih, prostor sestankov in drugih srečanj ... Do popolnega izgleda nas loči le še **prenova asfaltne površine** (ki loči stavbo od parka) ter vseh kamnitih zaključkov in detajlov. Prenova bi zajemala celotno preplastitev od Erjavčeve ceste do Valvazorjeve oziroma do naše dovozne rampe.

Preglednica 12: Načrt nabav opreme in investicijskih vzdrževanj za leto 2024 (v €)

		Oprema	Nakup	Invest. vzdrž.	Skupaj
88011	Odrsko-scenske postavitve				
880110624	odrske zavese s horizontom	28.000	28.000		28.000
		28.000	28.000	0	28.000
88101	Priprava prizorišč				
881010324	pripomočki in orodja za izvedbo prireditev	3.000	3.000		3.000
		3.000	3.000	0	3.000
88012	Scenska razsvetljava				
880120324	sodobna scenska svetila (Spiider, 350 wash, Painte, Led par-mobilna oprema)	84.000	84.000		84.000
880120424	lučna mešalna miza Chamsys	8.000	8.000		8.000
		92.000	92.000	0	92.000
88013	Ozvočenje				
880130224	mikrofoni (žični in brezžični)	15.000	15.000		15.000
880130324	mrežna stikala, pretvorniki, predvajalniki, programska oprema	5.000	5.000		5.000
880130424	mešalna miza in matrični mešalnik	6.500	6.500		6.500
		26.500	26.500	0	26.500
88014	Multimedija				
880140124	oprema za zahtevnejše gledališke produkcije	4.250	4.250		4.250
880140224	studijska oprema za snemanja	2.400	2.400		2.400
880140424	žarnice za projektorje	5.500	0	5.500	5.500
		12.150	6.650	5.500	12.150
88060	Internetne tehnologije in komunikacija				
880600424	telekomunikacijska oprema	9.000	9.000		9.000
880600324	Synology streženik in kamere	12.000	12.000		12.000
		21.000	21.000	0	21.000
88030	Strojni sistemi in naprave				
880300224	prenova N32-rekuperacija	37.000		37.000	37.000
		37.000	0	37.000	37.000
88050	Elektroenergetika in elektronika				
88070	Investicijsko vzdrževanje				
880700324	asfaltiranje pred vhodom CD + dovozna rampa	27.000		27.000	27.000
880700524	obnove in prenove prostorov in pisarn, pisarniško pohištvo	400	4.000	0	4.000
880700624	oljenje parketa P1, P2, KCD	13.000		13.000	13.000
		40.400	4.000	40.000	44.000
	REKAPITULACIJA				
88011	Odrsko-scenske postavitve	28.000	28.000	0	28.000
88101	Priprava prizorišč	3.000	3.000	0	3.000
88012	Scenska razsvetljava	92.000	92.000	0	92.000
88013	Ozvočenje	26.500	26.500	0	26.500
88014	Multimedija	12.150	6.650	5.500	12.150
88060	Internetne tehnologije in komunikacija	21.000	21.000	0	21.000
88030	Strojni sistemi in naprave	37.000	0	37.000	37.000
88070	Investicijsko vzdrževanje	44.000	4.000	40.000	44.000
	SKUPAJ	263.650	181.150	82.500	263.650

VIRI FINANACIRANJA	
Ministrstvo za kulturo	0
Sredstva amortizacije- 57,29 %	151.057
Presežek prihodkov nad odhodki leta 2022- 42,71 %	112.593
Tekoči prihodki	0
SKUPAJ	263.650

V skladu z odločbo MK št. 6110-930/2023-3340-5 za stroške investicijskega vzdrževanja in nakup opreme sredstva za leto 2024 niso določena in bo odločeno naknadno.

Glede na nujno potrebo po nakupu opreme in nujna investicijska vzdrževanja planiramo, da bodo v letu 2024 potrebna sredstva najmanj v višini 263.650 €. Viri financiranja za vlaganja v osnovna sredstva so planirani iz sredstev amortizacije preteklih let v višini 151.057 € in v višini **112.593 €** iz presežka prihodkov nad odhodki leta 2022, ki je bil v ta namen namenjen s strani ustanovitelja MK skladno s sklepom št. 47603-18/2023/3 z dne 9.1.2024

PRILOGE

- ▶ Načrtovani prihodki in odhodki za l. 2024 (v eur, po denarnem toku)
- ▶ Mednarodne aktivnosti 2024
- ▶ Leto 2024 – napoved v fotografijah

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2024

Prihodki in odhodki določenih uporabnikov po načelu denarnega toka v EUR

AOP		Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
401	I. SKUPAJ PRIHODKI (1.+ 2.)	12.924.978	12.506.072	12.058.415	96,42
402	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	10.126.646	9.313.262	9.077.915	97,47
403	A. PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC	7.965.899	6.877.022	6.820.415	99,18
404	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	7.935.324	6.877.022	6.820.415	99,18
	1. MK				
	1.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)	3.745.398	3.952.685	3.911.726	98,96
	<i>od tega drugi osebni prejemki - jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči, odpravnine (refundacije na podlagi zahtevkov)</i>	33.442	32.485	28.740	88,47
	1.2. Sredstva za splošne stroške delovanja	1.435.479	1.449.834	1.449.834	100,00
	<i>od tega sredstva za vzdrževanje Parka Sveta Evrope</i>	7.709	6.071	6.200	102,12
	1.3. Sredstva za programske materialne stroške	1.387.155	1.373.155	1.436.855	104,64
	<i>od tega sredstva za Kulturni bazar</i>	57.155	73.155	73.155	100,00
	1.4. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje	609.000	0	0	-
	1.5. Sredstva za investicije	725.000	80.000	0	-
	Skupaj 1.	7.902.032	6.855.674	6.798.415	99,16
	2. DRUGA MINISTRSTVA				
	2.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
	2.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve				
	2.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
	2.4. Sredstva za projekte- Kulturni bazar	14.312	21.348	22.000	103,05
	2.5. Sredstva za štipendije				
	2.6. Sredstva za investicije				
	Skupaj 2.	14.312	21.348	22.000	103,05
	3. DRUGI PRIHODKI IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA :	33.292	0	0	-
	3.1. Sredstva za javna dela, ki jih prispeva Zavod za zaposlovanje				
	3.2. Drugi prihodki (navedite)				
	3.3. Drugi prihodki- ZRSZ, (ZIUZEOP, ZIUOOPE, ZIUPDV, ZZUOOP, UIUOPDVE)	33.292	0	0	-
407	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	0	0	0	-
	b.1. Sredstva za plače zaposlenih (bruto plače in dodatki, drugi osebni prejemki, prispevki delodajalca, premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja)				
	b.2. Sredstva za izdatke za blago in storitve				
	b.3. Sredstva za nakup opreme in investicijsko vzdrževanje				
	b.4. Sredstva za projekte				
	b.5. Sredstva za štipendije				
	b.6. Sredstva za investicije				
	b.7. Sredstva za javna dela				
410	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja				
413	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij				
418	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
419	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	30.575	0	0	-

AOP

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
*od tega EU sredstva iz proračuna MK				
420 B. DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	2.160.747	2.436.240	2.257.500	92,66
422 Prejete obresti- javno ali tržno	5.440	81.106	40.000	49,32
423 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki				
487 Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja				
424 Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe:	2.040.807	2.305.134	2.187.500	94,90
* vstopnice in abonmaji	1.639.368	2.058.670	1.930.000	93,75
* gostovanja doma in v tujini				
* prodaja publikacij, vezanih na dejavnost	3.963	3.244	3.300	101,73
* prodaja CD plošč, maskot, lutk, povezanih z javno službo				
* oddaja prostorov in opreme kulturnim izvajalcem				
* kotizacije za seminarje in strokovna srečanja				
* članarine, sposojnine				
* snemanja in koprodukcije				
* sredstva sponzorjev za javno službo	332.531	205.632	220.000	106,99
* prodaja storitev	62.859	32.969	26.000	78,86
* drugi prihodki	2.086	4.619	8.200	177,51
425 Kapitalski prihodki				
Prejete donacije:	24.500	2.000	0	0,00
426 * domače	9.500	2.000	0	0,00
427 * tuje	15.000	0	0	-
428 * za odpravo posledic naravnih nesreč				
488 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov				
489 Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada				
490 Prejeta sredstva iz proračuna Eua izvajanje centraliziranih in drugih programov EU				
429 Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	90.000	48.000	30.000	62,50
431 2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.798.332	3.192.810	2.980.500	93,35
432 1. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (navedite):	2.796.887	3.192.810	2.980.500	93,35
*kongresna dejavnost (kotizacije, vstopnice, publikacije, spremljajoče prireditve)	2.566.489	3.101.174	2.810.500	90,63
* organizacija prireditev, tehnične storitve				
* kavarna, slaščičarna				
* sredstva sponzorjev	211.252	91.136	170.000	186,53
* drugi prihodki (ZIUZEOP, ZIUOOPE, ZIUPDV, ZZUOOP, UIUOPDVE, ZDUPŠOP) in donacije	19.146	500	0	-
433 2. Prejete obresti	1.445	0	0	-

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
437 II. SKUPAJ ODHODKI (1. + 2.)	12.532.532	12.284.697	11.954.264	97,31
438 I. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	10.340.989	9.883.967	9.447.652	95,59
A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	4.374.296	4.595.132	4.567.862	99,41
1. ZAPOSLENI, KI JIH FINANCIRA MK				
a. Plače in dodatki	2.656.870	2.856.700	2.827.647	98,98
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih - podkonto 400002	195.212	202.000	200.277	99,15
b. Regres za letni dopust	164.697	152.400	151.147	99,18
c. Povračila in nadomestila	211.589	301.029	298.277	99,09
od tega prevoz na delo	94.954	129.919	128.359	98,80
od tega prehrana	116.635	171.110	169.918	99,30
od tega druga povračila in nadomestila	0	0	0	-
d. Sredstva za delovno uspešnost	111.783	58.072	57.574	99,14
od tega sredstva za redno delovno uspešnost - podkonto 400301	46.288	58.072	57.574	99,14
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela - podkonto 400302	65.495	0	0	-
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu- podkonto 400304	0	0	0	-
e. Sredstva za nadurno delo	63.120	0	0	-
f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	0	-
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	23.618	28.740	28.740	100,00
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	2.831.773	2.914.772	2.885.221	98,99
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	399.904	482.169	478.164	99,17
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) (vpišite)	461.324	522.036	514.358	98,53
od tega premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - podkonto 401500	52.397	52.766	50.314	95,35
Skupaj 1.	3.693.001	3.918.977	3.877.743	98,95
1.B. ZAPOSLENI ZA KULTURNI BAZAR (FINANCIRANJE MK)				
a. Plače in dodatki	21.951	23.846	24.908	104,45
b. Regres za letni dopust	1.319	1.203	1.254	104,24
c. Povračila in nadomestila	1.865	2.451	2.756	112,44
od tega prevoz na delo	743	1.040	1.560	150,00
od tega prehrana	976	1.341	1.196	89,19
od tega druga povračila in nadomestila	146	70	0	0,00
d. Sredstva za delovno uspešnost	1.996	438	498	113,70
od tega sredstva za redno delovno uspešnost - podkonto 400301	496	438	498	113,70
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela - podkonto 400302	0	0	0	-
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu- podkonto 400304	1.500	0	0	-
e. Sredstva za nadurno delo	267	247	0	0,00
f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	0	-
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	0	0	0	-
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	24.214	24.531	25.406	103,57
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	3.184	3.654	4.010	109,74
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) vpišite)	3.938	4.530	4.567	100,82
Skupaj 1.B.	31.336	32.715	33.983	103,88
2. ZAPOSLENI, KI SO FINANCIRANI IZ DRUGIH VIROV (druga ministrstva, lastni prihodki, javna dela) <i>navedite vir: Nejavni prihodki javne službe+ Podpora kariernim perspektivam 2018-2021 (EU sredstva)</i>				
a. Plače in dodatki	252.262	410.000	410.549	100,13
b. Regres za letni dopust	22.601	5.500	5.599	101,80
c. Povračila in nadomestila	28.250	45.300	46.335	102,28
od tega prevoz na delo	17.138	7.700	7.863	102,12
od tega prehrana	11.112	23.600	24.094	102,09
od tega druga povračila in nadomestila		14.000	14.378	102,70
d. Sredstva za delovno uspešnost	244.475	2.400	2.958	123,25
od tega sredstva za redno delovno uspešnost - podkonto 400301	2.020	2.400	2.958	123,25
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela - podkonto 400302	2.577	0	0	-

AOP

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu- podkonto 400304	239.878	0	0	-
e. Sredstva za nadurno delo	5.834	63.000	67.395	106,98
f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi		0	0	-
g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	9.824	35.000	36.645	104,70
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	502.571	475.400	480.902	101,16
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	60.675	85.800	88.579	103,24
Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) vpišite)	86.713	82.240	86.655	105,37
Skupaj 2.	649.959	643.440	656.136	101,97
453 C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	4.210.096	4.750.834	4.616.069	97,16
(Priloga C)				
C.1. Splošni stroški delovanja	1.557.272	1.864.240	2.009.060	107,77
C.2. Programski materialni stroški	2.652.824	2.886.594	2.607.009	90,31
C.3. Za projekte (financirani izključno iz drugih virov, ne iz proračuna MK)				
464 D. + E. PLAČILA DOMAČIH IN TUJIH OBRESTI	34	94	71	75,53
465				
466 F. SUBVENCije				
467 G. TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPOD.				
468 H. TRANSFERI NEPROF. ORG. IN USTANOVAM				
469 I. DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERJI				
470 J. INVESTICIJSKI ODHODKI	1.756.563	537.907	263.650	49,01

AOP

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023	
481	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.191.543	2.400.730	2.506.612	104,41
482	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM				
483	(zaposleni izključno za izvajanje tržne dejavnosti)	182.632	185.378	195.833	105,64
	a. Plače in dodatki	118.929	128.692	137.855	107,12
	b. Regres za letni dopust	8.260	7.220	7.523	104,20
	c. Povračila in nadomestila	13.747	17.229	17.368	100,81
	od tega prevoz na delo	6.948	8.300	8.320	100,24
	od tega prehrana	6.799	8.900	9.048	101,66
	od tega druga povračila in nadomestila		29	0	0,00
	d. Sredstva za delovno uspešnost	13.855	2.600	2.757	106,04
	od tega sredstva za redno delovno uspešnost - podkonto 400301	2.273	2.600	2.757	106,04
	od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela - podkonto 400302	2.582	0	0	-
	od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu- podkonto 400304	9.000	0	0	-
	e. Sredstva za nadurno delo	3.151	3.575	4.160	116,36
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi		0	0	
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	0	0	0	-
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	135.935	134.867	144.772	107,34
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	22.007	24.449	24.891	101,81
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) vpišite)	24.690	26.062	26.170	100,41
	Skupaj 2.	182.632	185.378	195.833	105,64
482	A. in B. PLAČE, PRISPEVKI DELODAJALCA IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM				
483	(zaposleni delno za izvajanje tržne dejavnosti)	885.303	1.000.592	1.012.079	101,15
	a. Plače in dodatki	620.908	722.000	729.553	101,05
	b. Regres za letni dopust	25.025	34.000	34.477	101,40
	c. Povračila in nadomestila	50.441	73.800	74.971	101,59
	od tega prevoz na delo	20.510	28.000	28.306	101,09
	od tega prehrana	25.830	42.000	42.843	102,01
	od tega druga povračila in nadomestila	4.101	3.800	3.822	100,58
	d. Sredstva za delovno uspešnost	43.061	8.000	8.013	100,16
	od tega sredstva za redno delovno uspešnost - podkonto 400301	10.491	8.000	8.013	100,16
	od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela - podkonto 400302	9.401	0	0	-
	od tega sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu- podkonto 400304	23.169	0	0	-
	e. Sredstva za nadurno delo	4.540	19.810	13.755	69,43
	f. Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	0	-
	g. Drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine, solidarnostne pomoči)	8.881	10.282	17.381	169,04
	Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	668.509	749.810	751.321	100,20
	Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	84.347	118.082	126.829	107,41
	Skupaj prispevki za socialno varnost (vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja) vpišite)	132.447	132.700	133.929	100,93
	Skupaj 2.	885.303	1.000.592	1.012.079	101,15
484	C. IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.123.608	1.214.760	1.298.700	106,91
	C.1. Pisarniški in splošni material in storitve	405.042	629.800	664.000	105,43
	C.2. Posebni material in storitve	7.704	3.980	4.000	100,50
	C.3. Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	177.218	107.460	127.000	118,18
	C.4. Prevozni stroški in storitve	18.640	16.120	17.200	106,70
	C.5. Izdatki za službeno potovanje	16.753	5.070	6.000	118,34
	C.6. Tekoče vzdrževanje	54.498	34.200	38.000	111,11
	C.7. Najemnine in zakupnine	187.676	74.300	80.000	107,67
	C.8. Kazni in odškodnine	1.729	2.360	2.500	105,93
	C.9. Drugi operativni odhodki	254.348	341.470	360.000	105,43
485	III. / 1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	392.446	221.375	104.151	47,05
486	III. / 2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	0	-
500	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN NALOŽB				

AOP

	Realizacija 2022	Ocena realizacije 2023	Finančni načrt 2024	Indeks 2024/2023
512 V. DANA POSOJILA IN NALOŽBE				
524 VI/1. PREJETA MINUS DANA POSOJILA	0	0	0	-
525 VI/2. DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	0	-
550 VII. ZADOLŽEVANJE				
560 VIII. ODPLAČILA DOLGA				
570 IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	0	0	0	-
571 IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA	0	0	0	-
572 X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	392.446	221.375	104.151	-
573 X/2 ZMANJSANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	0	0	0	-

Dodatek:

Po navodilih Zveze računovodij teh sredstev evidenčno ne izkazujete
refundirana sredstva ZZSZ (bolezine)

389.446

89.885	114.839	110.000
--------	---------	---------

Datum: 10. 4. 2024

Pripravil:

Funkcija: direktor poslovnega sektorja

Ime in priimek: Rajko Kotnik

Podpis:

Telefon: +386 1 241 7506

Odgovorna oseba:

Funkcija: generalna direktorica

Ime in priimek: Uršula Cetinski

Podpis:

Priloga C: Specifikacija izdatkov za blago in storitve za izvajanje javne službe v letu 2024

***Leto 2024
napoved v fotografijah***

Do 11. februarja 2024
Slovenski punk in fotografija
Galerija Cankarjevega doma

Foto: Kristina Bursać

Od 9. januarja do 29. februarja 2024
Sivo na sivem
Cikel predavanj velikih imen filozofije:
dr. Alenka Zupančič, dr. Peter Klepec,
dr. Robert Pfaller, dr. Jela Krečič, dr. Jure
Simoniti, dr. Slavoj Žižek, dr. Frank Ruda,
dr. Mladen Dolar
Gallusova, Linhartova dvorana, Klub CD

Foto: Kristina Bursać

13. januarja 2024
Jefim Bronfman, klavir
Srebrni abonma
Gallusova dvorana

Foto: Aleksandar Domitrica

Ljubljanska premiera: 26. januarja 2024
Ponovitve: od 27. januarja
do 2. februarja 2024
Faust
Dramski balet
Koprodukcija s SNG Maribor, v
sodelovanju z Opernhaus Zürich
Gallusova dvorana

Foto: Tiberiu Marta

Od 7. februarja 2024 naprej
Salon z razgledom
Literarni večeri
Vladimir Tabašević, uvodni večer
Dvorana Alme Karlin

Foto: osebni arhiv

10. februarja 2024 (premiéra)
Kekec in škrat Skovik
Koprodukcija s Slovenskim komornim
glasbenim gledališčem in Glasbeno
matico
Linhartova dvorana

Foto: Darja Štravs Tisu

Od 12. do 16. februarja 2024
Festival gorniškega filma 2024
Kosovelova in Linhartova dvorana

Foto: Rožle Bregar

15. februarja 2024
Souad Massi
Abonma Glasbe sveta
Gallusova dvorana

Foto: Yann Orhan

16. februarja 2024
Božo Vrečo
Gallusova dvorana

Foto: arhiv umetnika

Premiera: 28. februarja 2024
Ponovitve: 29. februar in 1. marec 2024
Roke, ki me nikoli niso poznale
Koprodukcija: Cankarjev dom, Flota
Dvorana Duše Počkaj

Foto: Vlado Veverka

Od 29. februarja do 18. avgusta 2024
Maria Lassnig
V sodelovanju z Maria Lassnig
Foundation, Dunaj
Galerija Cankarjevega doma

Naslov fotografije:

Maria Lassnig, Eilige Oberwassermalerei / Simultanmalerei /
Malen mit 2 Händen, 1991 (Naglo slikanje na vodi / Simultano
slikanje / Slikanje z dvema rokama; Hurried Painting on Water
/ Simultaneous Painting / Painting with 2 Hands) © Maria
Lassnig Foundation / Bildrecht, Dunaj/Vienna 2024

29. februarja 2024 (premiera)
Vikingi: pesmi severnega morja
Gledališka predstava
Koprodukcija z Zavodom Margareta
Schwarzwald
Štihova dvorana

Foto: Darja Štravs Tisu

Od 1. do 22. marca 2024
Festival Literature sveta – Fabula
Georgi Gospodinov (Fabula v teoriji),
19. marec
Linhartova dvorana

Foto Dafinka Stoilova

10. marca 2024
MN Dance Company: Distanca
Koprodukcija z MN Dance Company
Linhartova dvorana

Foto: Klemen Batagelj

Od 13. do 20. marca 2024
26. Festival dokumentarnega filma
Kosovelova dvorana in druge dvorane
zunaj CD; www.fdf.si

Fotografija iz filma Bodi moj glas, nagrada AIS za najboljši film
o človekovih pravicah, 25. FDF

Od 13. marca do 5. maja 2024
Nov razstavni cikel Vidni nevidni
Nasmehi, ki odpirajo srca
V sodelovanju z ZRIPS in fotografom
Blažem S. Kobalom

Foto: Blaž S. Kobal

Od 15. do 22. marca 2024
26. Pripovedovalski festival
Dvorane Cankarjevega doma

Foto: Nada Žgank

16. marca 2024
Hania Rani: Ghosts
Gallusova dvorana

Foto: Jakub Stoszek

20. marca 2024
Kulturni bazar 2023
Nacionalno strokovno usposabljanje
Dvorane Cankarjevega doma

Foto: Nada Žgank

Od 21. marca 2024 naprej
Kritični kabaret
Cikel pogovornih večerov z različnimi
sogovorniki
Srečko Horvat, Patricija Maličev, uvodni
večer

Foto: Kristina Bursać

23. marca 2024
Marco da Silva Ferreira: Kadaver
Produkcija: Pensamento Avulso
Abonma veličastni.
Linhartova dvorana

Foto: José Caldeira

Od 28. marca do 7. maja
Dr. Svetlana Slapšak:
Balkanske zgodbe
Cikel predavanj
Kosovelova dvorana

Foto: Kristina Bursać

2. aprila 2024
Saadet Türköz & Elliott Sharp
Cankarjevi torki
Elliott Sharp, kitara; Saadet Türköz, glas
Klub CD

Foto: arhiv izvajalcev

Od 2. do 20. aprila 2024
Festival sodobnih umetnosti mladih
Transgeneracije
Dvorane Cankarjevega doma

Oblikovanje: Neža Reberc

14. maja 2024

**Klavirski duo Gorišek Lazar
HEROES**

Koncert ob dvajseti obletnici skupnega
igranja
Gallusova dvorana

Foto: Urška Boljkovac

21. in 22. maja 2024

Miet Warlop: Ena pesem

**Produkcija: NTGent, Miet Warlop /
Irene Wool**

Abonma veličastni.
Linhartova dvorana

Foto: Michiel Devijver

7. junija 2024

Pražka filharmonija PKF

Dirigent: Emmanuel Villaume
Zlati abonma
Gallusova dvorana

Foto: Ivan Malý

9. junija 2024

Sharon Eyal: Vezi duš

Produkcija: Staatstheater Mainz
Abonma veličastni.
Gallusova dvorana

Foto: Andreas Etter

Od 11. septembra do 10. novembra 2024
Odprti globus
Sodobna umetnost slovenskih milenijskih
umetnikov v tujini
Galerija Cankarjevega doma

Foto: Nana Wolke, No thank you, 2022

23. septembra 2024
Emily Pogorelc, sopran
Srebrni abonma
Gallusova dvorana

Foto: Kyle Flubacker

25. oktobra 2024
Bamberški simfoniki
Zlati abonma
Dirigent: Jakub Hrůša
Solist: Daniil Trifonov, klavir
Gallusova dvorana

Foto: Dario Acosta

Od 13. do 24. novembra 2024

35. Liffe, Ljubljanski mednarodni filmski festival

Kosovelova, Linhartova in druge dvorane zunaj CD; www.liffe.si

Fotografija iz filma Tri tisoč oštevilčenih opek, glavna festivalska nagrada vodomec, 34. Liffe

Od 27. novembra 2024 do 21. januarja 2025

15. Slovenski bienale ilustracije

V sodelovanju z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov
Galerija Cankarjevega doma

Foto: Aleš Rosa

Od 15. do 17. decembra 2024

Hrestač

Alexandra Dariescu, klavir
Linhartova dvorana

Foto: Nigel Norrington

Ustanovitelj in glavni sofinancer kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO